THE ROYAL SCHOOL SERIES.

A GLOSSAY.

OF

Difficult words and phrases with pronounciation with literal Translation with Etymological Grammatical & Idiomatical NOtes of the Text occuring in

NELSON'S ROYAL PRINCE READER NO 4.

નેલસન્સ રાયલ પ્રિન્સ રીડર્સ નં. ૪.

કઠણ શબ્દોના ઉચ્ચાર. રૂટ, અર્થ, વ્યાકરણ,
ફ્રેઇઝ્સ અને તરજુમા સહીત.

PUBLISHED
BY
LAXOOMAN PANDOORANG NAGWEKER,
BOOK-SELLER AND PUBLISHER
Dadishet Agiary Street, Post Kalbadevi
BOMBAY.

Printed by K. S. Tikekar,
At the Su-warna Printing Press
OAVEL 62 BOMBAY 2.
Price 12 Annas.

NOTES ON
THE ROYAL PRINCE READER.

BOOK IV.

Lesson I.

A Warrior Prince, (એક લડાયક રાજકુમાર).

Warrior, *n.* (ઉવૅારીઅર) યોદ્ધો, લડવૈયો A brave soldier.

Prince, *n.* (પ્રિન્સ) રાજકુમાર, શાહજાદો Son of a king.

Brave, *adj.* (બ્રેવ) બહાદુર Bold. Courageous.

Won his spurs, (ઉવન હિજ સ્પર્સ) નાઈટની ખિતાબ મેળવ્યો Gained the knighthood.

Battle, *n.* (બૅટલ) લડાઈ Fight.

Crecy, *n.* (ક્રેસી) ફ્રાન્સની ઉત્તરમાં આવેલા એકગામનું નામ Village [in France.

Laid Claim to, (લેડ ક્લેઈમ ટુ) દાવો કીધો. દાવો ઉઠાવ્યો Claimed, put Forth a right to.

The French Crown, (ધિ ફ્રેન્ચ ક્રાઉન) ફ્રેન્ચ ગાદી The throne of France. [L. Co rona, Crown]. [L. Cruxa Cross].

Crossed, *v. t.* (ક્રૉસ્ડ) ઓળંગી Went beyond, Passeed.

The English Channel, (ધિ ઈંગ્લીશ ચૅનલ) ઇંગ્લન્ડની ખાડી The Channel separating England & France.

At the head of (ઍટ ધિ હેડ ઓફ) ની સરદારી કરીને-લઈને Leading, Commanding.

Win, *v. t.* (ઉવિન) જીતવુ Conquer.

Prince of Wales, (પ્રિન્સ ઓફ ઉવેલ્સ) વેલ્સનો શાહજાદો Title of the eldest son of the king of England.

Wearing, *pr. p.* (ઉવેરીંગ) પહેરીને Putting on.

Armour, *n.* (આર્મર) બખતર steel or leather covering of a soldier's body.

Host, *n.* (હોસ્ટ) લશ્કર Army, Force.

Was approaching, *v. in.* (ઉવૉઝ ઍપ્રોચિંગ) પાસે આવતું હતું Was advancing, was coming near. [L. ad to & prope near].

Halted, *v. t.* (હોલ્ટેડ) થંભાવ્યા, ઉભા રાખ્યા Stopped; Awaited.

Drew them up in battle array, (ડ્રયુ ધેમ અપ ઇન બેટલ એરે) લડાઇને માટે હારમાં ગોઠવી દીધા Arranged them in rows for fighting.

Rising, *adj.* (રાઇઝીંગ) ચઢતી ઉંચી High.

In front, (ઇન ફ્રન્ટ) આગલા ભાગમાં, અગાડી In the fore [ground.

Divisions, *n.* (ડિવિઝન્સ) ટુકડીઓ, (લશ્કરના) ભાગો Troops, parts of an army.

Under, *prep.* (અન્ડર) હાથ નીચે In charge of.

Was posted, *v. t.* (ઉવૉઝ પોસ્ટેડ) સ્થાપીત કરવામાં આવ્યું, રાખવામાં આવ્યું Was stationed [L. Pono, I put].

Reserve, *n.* (રિઝર્વ) જરૂરીઆતના વખતને માટેની અનામતી સીલક Frorce set apart for contingency [L. re back & servo I keep].

Slope, *n.*(સ્લોપ) ઢળતી જમીન, ઢોળાવ Slanting ground.

Course, *n.* (કોર્સ) વધઘટ-સુમાર Progress [L. Curro, I run].

Wind mill, *n.* (ઊવેન્ડ મિલ) પવનના બળથી ચાલતું કારખાનું Mill driven by the force of wind.

Famous, *adj.* (ફેમસ) પ્રખ્યાત Celebrated, well known. [L. fama fame].

Archers, *n.* (આરચર્સ) તીરકમઠાવાળા માણસો, નીશાન બાજો Men armedwith bows and arrows.

Yew, *n.* (યુ) યુનામનું ઝાડ A kind of tree.

Pour in, *v. t.* (પોર ઇન) વર્ષાવવું, એક સામટું ફેંકવુ Shower Discharge.

Deadly, *adj.* (ડેડલી) નાશકારક Destructive.

Shower, *n.* (શાવર) ઝાપટું જુથ. ભારો. Heap Collection Aggregate.

Range, *n.* (રેઇન્જ) વિસ્તાર, અંતર Extent. Distance.

Groups, *n.* (ગ્રુપ્સ) ટોળીઓ Collections.

Were placed, *v. t.* (હવેર પ્લેસ્ડ) મુકવામાં આવ્યા હતા. રાખેલાં હતાં. Were posted [L. platea, a street] [simple design.

Rude, *adj.* (રૂડ) સાદી બનાવટની સફાઈ વગરની Rough of a

Canon, *n.* કેનન તોપ A heavy machinery for discharging many shots at once.

Fitted, *p. p.* (ફિટેડ) લાયક Suited. [dubito I doubt.]

No doubt, (નો ડાઊટ) બેશક, Undoubtedly. Indeed [L.

Frighten, *v. t.* (ફ્રાઇટન) બિવરાવવુ Terrify.

Advnced, *v. i.* (એડવાન્સ્ડ) આગળ વધ્યા Proceeded [L. ad to & veneo I come.]

Armed with, (આર્મ્ડ વીથ) સજ્જ થયલા Equipped with.

Powerful, *adj.* (પાવરફુલ) જબરા Strong.

Crossbows, *n.* (ક્રોસબોઝ) ગોળધનુષ. નાની પણચવાળા ધનુષો Bows with tight string.

Stepped forth, *v. t.* (સ્ટેપ્ડ ફોર્થ) આગળ પગલું ભર્યું, આગળ ધપ્યા Went forward. Took a step forward.

Pace, *n.* (પેસ) પગલું. પગલાનું માપ Measure of a step, step.

So wholly together, (સો હોલી ટુગેધર) એટલાં બધાં એક સામટાં All at once. [number.

So thick, (સો થિક) એટલી તો ભારે સંખ્યામાં In such large

Longbow, *n.* (લાંગબો) લંબ ધનુષ A bow. with a long string.

Discharge, *v. t.* (ડિસ્ચાર્જ) છોડવું Let fly. Throw. [L. dis, apart from & carrus, a wagon.]

Shot, *n.* (શૉટ) મારો. Discharge.

Was beaten off, *v. t.* (૭વાઝ બીટન ઑફ) હઠાવી દેવામાં આવ્યો Was repuled. [Horsemen.

Knights, *n.* (નાઇટ્સ) ઘોડેસ્વારો. અશ્વ વાહિઓ. Cavaliers,

Struggle, *n.* (સ્ટ્રગલ) લડાઈ Fight.

Fighting hand to hand, (ફાઇટીંગ હેન્ડ ટુ હેન્ડ) હાથોહાથ લડવાં Fighting very close. Striking one another with weapons in hand.

Pressing forward, (પ્રેસીંગ ફોર્વર્ડ) દાબીને આગળ વધવા Advancing with force. [L. premo I press]

Being born backwards (બિઇંગ બોર્ન બૅકવર્ડ્સ) પાછા હઠાવવામાં આવ્યું Being repulsed or thrown back.

Swaying, *adj.* (સ્વેઇંગ) આમ તેમ હીંચવુ Moving to & fro.

Anxious, *adj.* (એંક્ષિઅસ) ફીકર ભરેલા, ચીંતાતુર Full of anxiety

Thick of fight, (થિક ઑફ ફાઇટ) જે ભાગમાં લડાઈ જોશથી હોય તે લડાઇનો નીકટ ભાગ The part of the field where the fight is most severe.

Spurring, *pre. part.* (સ્પરિંગ) (ઘોડો) કુદાવતો. એડી ટેકવવાના આરા મારીને ઘોડો, કુદાવતો. Galloping with spurs.

Sire, *n.* (સાયર) ખુદાવીંદ. બાપુ Noble sir.

Are sore pressed, (આર સોર પ્રેસ્ડ) અતિશય ભીડમાં આવી ગયા છે Are reduced to a very dangerous state.

To hold their own, (ટુ હોલ્ડ ધેર ઓન) ટકાવ કરવાને. ટકદર હલ ઘને To withstand. To maintain their position.

Out numbered, *v.t.* (આઉટ નમ્બર્ડ) મોટી સંખ્યાથી ઘેરી લેવાયલા Exceeded in number,

Need, *n.* (નીડ) જરૂર Necessity. [run.
Succour, *n.* (સકર) મદદ Help. [L. sub, under & curro I
Glory, *n.* (ગ્લોરી) પ્રભાવ. કિર્તી Fame. Honour.

Put new heart, (પુટ ન્યુ હાર્ટ) નવું જોર દેવું, નવી હિમ્મત આપી, Cheered up, added new strength. [beaten off.

Were driven back, (વેર ડ્રિવન બૅક) હડાવી દેવામાં આવ્યા Were

Embraced, *v. t.* (એમ્બ્રેસ્ડ) ભેટ્યો Pressed in his arms. [L. brachium the arm.]

Worthy, *adj.* (ઉવર્ધી) લાયક Deserving. [or position.
Of noble rank, (ઑફ નોબલ રૅંક) ઊંચી પદવીના Of high family

Fell, *v.* (ફેલ) પડ્યા મારી ગયા. Were killed.
Gallant, *adj.* (ગૅલન્ટ) પરાક્રમી Valiant, Brave.

Attendants, *n.* (એટેન્ડન્ટસ) નોકરો, ખીજમતદારો Followers. [L. ad, to & tendo I stretch.]

Crest, *n.* (ક્રેસ્ટ) મુગટની કલગી The front decoration of a crown. [L. Creso I grow.]

Adopted, *v. t.* (એ ડૉપ્ટેડ) અખત્યાર કીધી Made his own, Accepted. [L. ad to & opto I choose.]

In memory of his victory, (ઇન મેમરી ઑફ હિઝ વિક્ટરી) પોતાના વિજયની યાદગિરીમાં In commemoration of his success [L. vinco I conquer.]

Ostrich, *n.* (આસ્ટ્રિચ) એક જાતનું અતિ સુંદર પીછવાળું પક્ષી, શાહમૃગ A kind of bird noted its feathers.

Was taken prisoner, (ઉવાઝ ટેકન પ્રિઝનર) કેદ પકડવામાં આવ્યો Was captured Was made a captive. [L. prehendo I take hold of.]

Received with honour, (રિસીવ્ડ ઊવેથ ઓનર) માન સહિત

વધાવવામાં આવ્યો, આવકારદેઈ સત્કાર કરવામાં આવ્યા. Was welcomed respectfully. [L. re back & copio I take] [rex, king

Royal, *adj.* (રોયલ) બાદશાહી Stately. Princely. [L

Gaze, *v.* (ગેઝ) ધ્યાનથી જોવું, તાંકીને જોવું, Look with attention

Courtesy, *n.* (કર્ટસી) વિવેક, ઉમદા, વિનય, રિતભાત, civility Good breeding.

Captive, *n.* (કૅપ્ટીવ) કેદી Prisoner. [L. Capo I take

In state, (ઇન સ્ટેટ) ભપકામાં, દરબારમાં. In dignity. In pomp.

Charger, *n.* (ચાર્જર) લશ્કરી ઘોડો War-horse.

Trappings, *n.* (ટ્રેપીંગ્સ) (ઘોડાનો) સાજ Fineries of a horse-equipment.

Broken by hardships, (બ્રોકન બાઇ હાર્ડશિપ્સ) મુસિબતોથી ખાવાઇ ગયેલા Pulled down by troubles.

Wasted, *v.* (વેસ્ટેડ) ગળી ગયેલા Weakened. Pined away.

Prime of life, (પ્રાઇમ ઓફ લાઈફ) ભર જુવાની. Time of youth [L. primus first]

Close, *n.* (ક્લોઝ) છેવટ, છેડો. End. [L. claudo I shut]

Reign, *n.* (રેઇન) રાજ્ય, અમલ. Rule. [L. rego I rule]

Stern, *adj.* (સ્ટર્ન) કરડો. Severe. Harsh.

Generous, *adj.* (જનરસ) ઉદાર Liberal, High-minded. [L. generosus, of noble birth.]

Foe, *n.* (ફો) વેરી, શત્રુ Enemy. [A. watchword.

Motto, *n* (માટો) મોઢે યાદ રાખવા જેવા સુવચનો, મુદ્રાલેખ, સુવચન

Not unworthy (નૉટ અનવર્ધી) અયોગ્ય નહિ (એટલે) યોગ્ય. Worthy, Not improper.

પાઠ પેહેલો.

—:o:—

એક શુરવીર રાજકુમાર.

(૧) સઘળા અંગ્રેજ છોકરાઓને જે બહાદુર જુવાન રાજકુમારે ક્રેસીની લડાઇમાં 'સર નાઇટ' નો ખિતાબ જીત્યો તેની વાત ગમે છે. પાંચસો વરસપર રાજા એડવર્ડ ત્રિજાએ ફ્રાન્સ આદીપર હક્ક ઉઠાવ્યો અને તે જીતવાને મોટું લશ્કર લઇને ઇંગ્લાંડની ખાડી ઓળંગી. તેની સાથે તેનો સૌથી વડો પુત્ર વેલ્સનો શાહજાદો એડવર્ડ કાળું બખતર પહેરીને ગયો કે જેથી કરીને તેનું 'કાળો શાહજાદો' એવું નામ પડયું.

(૨) લશ્કર ફ્રાન્સની ઉત્તરમાં ક્રેસી ગામ આગળ હતું ત્યારે ખબર આવી કે એક મોટી ફ્રેન્ચ ફોજ નજીક આવતી હતી. એડવર્ડે પોતાના માણસોને થંભાવ્યા અને ચઢતી (ઢોળાવવાળી) જમીનપર લડાઈને માટે હારમાં ગોઠવી દીધા. સૌથી અગાડી બે ટુકડીઓ હતી અને તેમાંની એક કાળા શાહજાદાના હાથ નીચે હતી. ત્રિજીને વધારે ઉંચે ઢોળાવપર અનામતિ તરીકે રાખવામાં આવી હતી. રાજા પોતે ટેકરીની ટોચપર આવેલા એક પવનના બળથી ચાલતાં કારખાનામાંથી લડાઇનો સુમાર તપાસવા લાગ્યો.

(૩) લશ્કરના અગાડીના ભાગમાં તેઓના હાથોમાં પોતપોતાના 'યુ' ના કામઠાસહિત પ્રખ્યાત અંગ્રેજ નીશાન બાજો હતા કે જે માણસો બસેથી ત્રણસે વારના અંતર સુધી બાણોનો નાશ કારક વર્ષાદ વર્ષાવી શકે. તીરકામઠાવાળાઓની વચમાં નાની સાદી તોપો ગોઠવવામાં આવી હતી કે જે રણસંગ્રામમાં અગાઉ કદી જોવામાં આવી ન હોતી અને જે શત્રુને ઇજા કરવા કરતાં ડરાવવાને બેશક વધારે લાયક હતી.

(૪) જ્યારે ફ્રેન્ચ લોકો આગળ વધ્યા ત્યારે તેઓએ મજબુત ગોળ ધનુષોથી સજ્જ થયલાં માણસોને અગાડી મોકલ્યા. ત્યારપછી અમોને કહેવામાં આવે છે કે–અંગ્રેજ કામઠાવાળાઓએ એક પગલું આગળ ભર્યું અને એટલા બધાં એક સામટાં અને એટલી મોટી સંખ્યામાં તીરો ઉડાવ્યા કે જાણે બરફના

ઝાપટાંના જેવો દેખાવ થઇ રહ્યો. ગોલ ધનુષબાણાઓ બીજા મારાની તૈયારી કરે તેટલામાં લંબ ધનુષીઓ ઘણા તીરો છોડી શકતાં અને તેથી આ પહેલો હુમલો તો સહેલાઇથી હઠાવી દેવાયો.

(૫) ત્યારપછી ઘોડાપર સ્વાર થઇને ફ્રેંચ અશ્વીઓ (ઘોડેસ્વારો) આવ્યાં અને ત્યારે ખરેખરી લડાઇ શરૂ થઇ. ઝપાઝપી લાંબો વખત લગણ ચાલી અને હાથોહાથ યુદ્ધ કરનાર મનુષ્યો ઘડી એક આગળ ધસતા અને વળી પાછાંપાછળ હઠાવાઈ જતાં. જેવો રાજા એડવર્ડ તેના વાયુવેગી કારખાનામાથી આમતેમ ઉછળતાં ટોળાઓને નીહાળતો ત્યારે લડાઇનાં નીકટ ભાગમાં પોતાનો પુત્ર હતો તેને માટેના ચીંતાતુર વિચારોથી તેનું અંતઃકરણ ભરપૂર થઇ ગયું

(૬) થોડા વખતમાં એક ઘોડેસ્વાર ટેકડીપર ઠેકડાવતો રાજા તરફ આવ્યો. તેણે બુમપાડી ખુદાવિંદ ઓકસફર્ડ અને વોરિકના અર્લ અને બીજાઓ તમારા પુત્રની સાથે છે તેઓ ઘણા ભીડમાં આવી પડ્યા છે. તેઓ આજીજી કરે છે કે તમો તેઓને મદદ મોકલો નહિં તો તેઓ પોતાનો ટકાવ કરવાને શક્તિવાન થશે નહિ.

(૭) રાજાએ પુછ્યું કે "મારો પુત્ર મરી ગયો છે કે ભારે જખમી થયો છે." તે ઘોડેસ્વારે જવાબ આપ્યો 'નહિ બાપુ. પણ તે શત્રુની મોટી સંખ્યાથી ઘેરાઇ ગયો છે અને તેને મદદની જરૂર છે.'

જવાબ મળ્યો કે જેઓએ તમોને મોકલ્યાં છે તેઓની પાસે પાછા જાઓ અને જ્યાં સુધી મારો પુત્ર જીવે છે ત્યાં સુધી કંઇપણ મદદ નહિ માગવાનું ફરમાવો ને છોકરાને પોતાની 'સમશેર' (નાઈટનો ખીતાબ) જીતવાદો કારણ કે મારી ઇચ્છા છે કે આજના દીવસનો યશ તેનો અને તેની સાથે જેઓ છે તેઓનો થાઓ.

(૮) થાકી ગયલા અંગ્રેજી લડવૈયાઓમાં આ શબ્દોએ જાદું લોહી રેડયું અને દુશ્મનોને પાછાં હટાવી દેવામાં આવ્યાં. લડાઇ પુરી થયા પછી રાજા પોતાના પુત્રની પાસે ગયો અને તેને ભેટયો. તેણે કહ્યું "સુંદર છોકરા જેવી શરૂઆત તેં કીધી છે તે પ્રમાણે આગળ વધવાને પ્રભુ તને બળ આપો. તું ઉમદા રીતે લડયો છે અને એક લાયક રાજા થશે."

(૯) ઉંચા દરજ્જાના જે લોકો આ લડાઇમાં પડયા તેઓમાંનો એક બોહીમીઆનો શુરો રાજા હતો. લગભગ આંધળો હોવા છતાં તેણે પોતાના નોકરોને પોતાને છેક અગ્ર ભાગમાં દોરી જવા ફરમાવ્યું કે જેથી કરીને તે ઇંગ્લંડની સામે એકઘા કરી શકે. 'હું સેવા કરૂં છું' એવા અર્થ વાળા 'ઇચડીએન' શબ્દોના મુદ્રા લેખવાળી ઓસ્ટ્રિચના પીછાની બનાવેલી તેના મુગટની કલગી હતી અને એમ કહેવાય છે કે તે કાળો શાહજાદાંએ આ કલગી પોતાના વિજયની યાદગીરીમાં ધારણ કીધી. હજી પણ તે વેલ્સના શાહજાદાની કલગી છે.

(૧૦) દશ વર્ષ પછી તે 'કાળો શાહજાદો' લશ્કર સહિત વળી પાછો ફ્રાન્સમાં ગયો અને તેણે ફરી એક પ્રખ્યાત જીત મેળવી. આ વખત ફ્રેન્ચ રાજા કેદ પકડાયો અને તેને શાહજાદાના તંબુ આગળ લાવવામાં આવ્યો કે તેને મોટા માનથી સત્કાર કર્યો. લડાઈ પછી શાહજાદાએ તેના બાદશાહી કેદીને માટે એક મોટું (સાંજનું) ખાનું કીધું. તેણે પોતે તેના સાથે બેસીને ખાધું નહિ પણ તેના કરતાં નીચલી મેજપર બેઠો એમ કહીને કે આવા મહાન રાજાની પાસે બેસવાને તે લાયક નહોતો.

(૧૧) બીજે વરસે જ્યારે લશ્કર ઇંગ્લંડ પાછું ફર્યું ત્યારે આખું લંડન તે 'કાળા શાહજાદાને' અને ફ્રાન્સના રાજાને જોવાને બહાર આવ્યું અને તેઓની શહેરમાં પધરામણી સઘળા માણસોને એક સભ્યતાના બોધ રૂપ હતી. જ્યારે તે કેદી રાજા કીમતી ઝુલોવાળા એક મોટા સફેદ લશ્કરી ઘોડાપર દમામે સ્વાર થયો હતો ત્યારે તેનો જીતનાર જાણે તેના નોકરોમાંનો એક હોય તેમ તેની બાજુએ એક નાના કાળા ટટ્ટુ ઉપર બેઠા હતો.

(૧૨) ને પછીના વર્ષોમાં તે 'કાળા શાહજાદાંએ' ફ્રાન્સ અને સ્પેન દેશોમાં ઘણાં એક વિગ્રહો ચલાવ્યા તેની તંદુરસ્તી કષ્ટથી તુટી ગઇ અને રોગથી ખવાઇ ગઇ. ઇંગ્લંડનો રાજમુગટ ધારણ કરવાને તે જીવ્યો નહિ પણ તેના બાપના રાજ્યની આખર પહેલાં એક વર્ષ પર ભરજુવાનીમાંજ મરણ પામ્યો, તેનું વૃતાંત આપણને એમ દરશાવિછે કે એક કરડો લડવૈયો દુશ્મન તરફ ઉદાર દીલનો થઈ શકે અને 'હું સેવું છું' એવું સુવચન મોટામાં મોટા પુરૂષોને માટે પણ હલકું નથી.

Lessen II.

Fortune & the Beggar. નશીબદેવી અને ભીખારી.

Going his rounds, (ગોઇંગ હિજ રાઊંડસ) ફેરી મારતો હતો Taking his usual course.

Creeping, *p. p.* (ક્રીપીંગ) પેટેચાલીને Sluding.

Wallet, *n.* (વોલેટ) ભીક માંગવાનું વાસન ઝોળી. bag for begging.

Slung, *v.* (સ્લંગ) ટાંગેલું Hung over.

To-Contain, *v. int.* (ટુ-કન્ટેઇન) રાખવાને ભરવાને To hold. [L. con together and teneo, I hold.]

Various, *adj.* (વેરીઅસ) જુદી જુદી જાતની Different.

Receive, *v.* (રિસીવ) મેળવવું Get. [L. re and copio, I take]

Ceased, *v. t.* (સીઝડ) અટક્યો Stopped. [L. cedo 1 with, draw]

Grumbling, *p. p.* (ગ્રમલીંગ) બડબડતો, ફરીઆદકરતો. Complaining of Murmuring about (trader.)

Man of buisness, (મેન ઓફ બીઝનેસ) ધંધારી માણસ Merchant,

Wonderous rich, (વન્ડરસ રીચ) અજબ પૈસાદાર Astonishingly wealthy. [Comfortably.

At his ease, (એટ હિઝ ઇઝ) સુખચેનથી મરજી માફક.Happily

Foreign, *adj.* (ફોરેન) પરદેશી Belonging to another country. [L. foras out of door.]

Storms, *n.* (સ્ટોર્મ્સ) તોફાનો Tempests. [pieces.

Were wrecked, *v. t.* (વ્હેર રેકડ) ભાંગી ગયા Were broken to

Cargoes, *n.* (કારગોઝ) માલ Goods

Were swallowed up, *v. t.* (વ્હેર સ્વાલોડ અપ) ગમાઈ ગયા, Were devouared, Were drowned.

Waves, *n.* (વેવઝ) મોજાઓ. Billows.

His sea. (હિઝ હોપ્સ ઉવેર એટ ધિ બોટમ ઓફ ધિ સી.) તેની આશાઓ દરીઆની તમેટીએ ગઇ એટલે નાશ થઇ ગયે. His hopes were frustrated becauses his goods was drowned.

Has vanished like. a dream, (હેઝ વેનીશ્ડ લાઇક એ ડ્રીમ) સ્વપ્નાની માફક આપે થઇ ગઇ Has disappeared like objects in a dream.

Ever, (એવર) હમેશા Always. [trying.

Are striving, *v. i.* (આર સ્ટ્રાઇવીંગ) પ્રયત્ન કરે છે. મથન કરે છે Are

Risking, *v. i.* (રિસ્કીંગ) જોખમમાં નાખે છે Are hazarding.

Abundance, *n.* (એબંડન્સ) પુષ્કળતા Plenty. [L. ab away from & unda a wave]. [Confer upon.

To bestow upon, *v. i* (ટુ બિસ્ટો અપૉન) બક્ષક To grant

Perfectly, *adj.* (પરફેક્ટલી) સંપૂરણ રીતે Completly.

Continued, *v. int.* (કન્ટીન્યુડ) લંબાવ્યું. જારી રાખ્યું Added [L. con together, & tenco I hold]

Condition, *n.* (કન્ડિશન) શરત Agreement. [L. con toge ther & dico I say]

Accept, *v. t.* (એક્સેપ્ટ) કબુલ કરવી Agree Consent [L. ad to & capio I take]. [cura care].

Have a care, (હેવ એ કેર) સંભાળ રાખ Be careful. [L.

Load, *v.* (લોડ) ભાર ભરવો To fill with Burden.

Heed, *n.* (હીડ) ધ્યાન લક્ષ Attention.

Knelt, *v. t.* (નેલ્ટ) ગુંટણીએ પડયો Fell on knees.

Sparkled, *v. i.* (સ્પારકલ્ડ) ચળકી, પ્રકાશીત થઇ. Shone.

Stream, *n.* (સ્ટ્રીમ) ધાર, વોધ Flow.

Marvellous, *adj.* (માર્વેલસ) હેરત પમાડે એવું Wonderful. [L. miror to wonder,].

Horn of plenty, (હૉર્ને ઑફ પ્લેન્ટી) અખુડ સીગડું અક્ષય પાત્ર Receptacle of inexhoustable wealth. [L. pleo I fill].

Cracking. *p p.* (ક્રેકીંગ) તડતડતું ફાટતું હોય તેમ, અવાજ કરતુ Rending with noise.

Trembled, *v. i.* (ટ્રેમ્બલ્ડ) ધ્રુજ્યો, કંપારી છુટી Shook.

Pausing, *p. p.* (પૅાઝીંગ) અટકીને Stopping.

Coveted, *v. i.* (કાવેટેડ) નીલાલચ રાખતો હતો લુબ્ધ થયો હતો Felt greedy for [L. cupidus eager.]

Was rent, *v. t.* (૭વૅાઝ રેન્ટ) ફાટી ગઈ Was torn.

Strain, *n.* (સ્ટ્રેઇન) ભાર દબાણુ Stress, Burden. [stringo I bind tight.]

Glittering, *p. p.* (ગ્લિટરીંગ) ચકચકતો Shining.

Treasure, *n.* (ટ્રેઝર) ખજાનો. Store of wealth.

Was spilt, *v. t.* (૭વૅાઝ સ્પિલ્ટ) ઢોળાઈ ગયો નીકળી પડ્યાં Was scattered.

પાઠ બીજો.

—: 0 :—

નશીબદેવી અને ભીખારી.

(૧) એક ઘેરથી બીજે ઘેર ભ્રમથી અને ધીરે ધીરે ટહુકતુ કરતો એક ભીખારી એક દીવસ પોતાની (રાએતા મુજબની) ફેરી કરતો હતો. જે જુદી જુદી ભેટો (દાનો) તેને મળે તે રાખવાને તેના ખાંધપર લટકાવેલી એક જુની ઝોળી તેણે સાથે લાવેલી હતી, અને કોઈપણ ઘર ગમે તેવુ ગરીબ હોય તો પણ મુલાકાત વગર રહેતું નહિ.

(૨) (જેવો તે જતો ત્યારે) જતાં જતાં તે પોતાની (કંગાલ) રિથતિ માટે ફર્યાદ કરતો અને જેઓનુ નશીબ તેના પોતાના કરતાં વધારે સારૂ હોય તેની અદેખાઇ કરતાં કદી પણ બંધ રહેતો નહિ. જે લોકોએ પુરતુ ધાન ચોકકુ

કીધું હોય અને તેમ છતાં તેથી પણ વધુ ભેગું કરી શકે નહિ ત્યાં સુધી બીલકુલ સંતોષ પામતા નહિ તેઓના તરફ તે બહુજ અજાયબ થતો.

(૩) તે પોતાનાં મનસંગાથે બોલવા લાગ્યો—" હવે અહિંઆજ આ ઘરનો માલિક છે. તેને હું સારી પેઠે જાણું છું. તે હમેશા સારો ધંધાદારી માણસ હતો અને લાંબા વખત તેણે છક કરી નાંખે એટલો પૈસો મેળવ્યો. જો તેડાહ્યો માણસ હો તે તો જે તેની પાસે હતું તેનાથી સંતોષ પામ્યો હોત તેણે પોતાની જીંદગીનો બાકીનો ભાગ સુખમાં ગુજર્યો હોત.

(૪) પણ તેને બદલે તેણે શું કીધું ? તેણે પોતે તેથી પણ વધારે ધનવાન થવાને પ્રયાસ માંડ્યો તેણે વહાણો બાંધી પરદેશો સાથે વેપાર કરવાને મોકલવા માંડયા તેણે ધાર્યુંકે તે પોતાને માટે સોનાના પર્વતો એકઠા કરશે હમેશા પૈસાદાર માણસોના સંબંધમાં એમજ હોય છે. ગમે તેટલું તેઓની પાસે હોય છતાં તેઓ કદી ધરાતાં નથી.

(૫) " બહુ સારૂં. (પણ) હવે ધ્યાનમાં લો કે શું બન્યું ? દરીઆમાં મોઠા તોફાનો થયા. અને તેના વહાણો ભાંગી ગયાં તેનો કીમતી માલ પાણીનામોજામાં ગરક થઇ ગયો તેની સઘળી આશાઓ દરીઆની તળેટીએ (ડુબી) છે. તેની મોટી દોલત સ્વપ્નાની પેઠે અદ્રસ્ય થઇ છે. તે પૈસાદાર માણસ હતો અને છતાં તેની પાસે જોઇએ તેટલી પુષ્કળ દોલત હતી તેમ તેણે માન્યું નહિ હવે તે ગરીબ જોઇએ તેટલો છેક કંગાલ છે.

(૬) જ્યાં સુધી આખી દુનીઆને તેઓની પોતાની કરી શકે નહિ ત્યાં સુધી માણસો કદી પણ સંતોષ પામતા નથી. તેઓ હમેશા વધારે ને વધારે ને માટે મથન કર્યા કરે છે અને તેઓની પુષ્કળ સમૃદ્ધિમાં વધારો કરવાને પોતે જે મેળવી ચુકયા હોય તેને પણ જોખમમાં નાંખે છે. (મારે માટે તો) હુ તો જો મારી પાસે પહેરવાને કપડાં અને ખાવાને ખોરાક જોગુ હોય તો કંઇપણ વધારે કદી વાચ્છુજ નહિ.

(૭) બરોબર આજ પળે નશીબદેવી તે મહોલ્લામાં થઇને પસાર થતી હતી. તેણે તે ભીખારીને જોયો અને તેની પાસે જઇ પહોચી:—તેણીએ કહ્યું " ભાઈ સાંભળ મે તેને લાંબો વખત થયા મદદ કરવાની ઇચ્છા કીધી

છે; અને હવે હુ તેમ કરવાને માટે તૈયાર છુ. મેં તારી ફર્યાદો સાંભળી છે અને જે તારા કહેવાપ્રમાણે તને સપૂર્ણ સુખી કરશે—(એટલે કે) તારી જીદગીના બાકી રહેલાં બધા ભાગને માટે કપડા અને ખોરાક પુરંતુ—તને બક્ષવાને ખુશી છુ.

(૮) તેણે જારી રાખ્યુ—"તારી જોળી ધર અને તેના અંદર મારી કોઈક સુના મહોરો નાખીશ, પણ માત્ર એકજ શરતે કે જે સઘળું તારી જોળીમાં પડે તે ચોખ્ખુ સુવર્ણ થશે પણ જે કોઈ શિક્કો જમીનપર પડશે તે ધુળ જેવી ધુળ થઇ જશે. આશરત તને કબુલ છે. ? "

" હા ઘણી ખુશી થી " તે ભીખારીએ ઉતાવળથી જવાબ આપ્યો.

(૯) નશીબદેવી બોલી—" ત્યારે સંભાળરાખ, તારી જોળી જુની છે તેને અતિશય ભારથી ભરીશ નહિ. "

તે ઘરડો માણસ એટલો તો આતુર થઇ ગયો કે આ ચેતવણીપર તેણે કંઇ પણ લક્ષ દીધું નહિ. પોતાની જોળી ખુલ્લી કરીને તે નશીબદેવી આગળ ઘુટણીએ પડયો અને જેવો તે અજબ 'પુષ્કળતાના સીંગડા' (અક્ષયપાત્ર) માંથી પિળા કાકાઓનો ધોધ તેના અંદર રેડાવા લાગ્યો તેની તેજી આખો ચડીત થઇ ગઇ.

(૧૦) થોડા વખતમાં જોવી ભારે થવા લાગી.

" બસ થયું કે ? " તે નશીબદેવીએ પુછ્યું.

" હજી નહિ " જવાબ મળ્યો.

" પણ તારી જોળી—હું તેને (ફાટતી હોય તેમ) તડતડતી સાંભળું છુ. "

" બીલકુલ ભય નહિ રાખો. તે જરા વધારે ખમી શકશે. "

તે ભીખારીના હાથો કુંજતાહના ખરે જોતે સુવર્ણનો ધોધ માત્ર હમેશાજ વહેતો રહે તો કેવુ !

(૧૧) નશીબદેવી જરાક અટકીને કહ્યુ " હવેનું ધનવાન પુરૂષ થયો છે. તારી જોળી વધારે ખમશે નહિ. તે ફાટી જશે. "

" અરના થોડો હજી એક કટકાનો તે રાખી શકશે. માત્ર એક મુઠી તો વધારે આપો. "

જે કાંચનના ટુકડાઓમાં તે લુબ્ધ થયો હતો તે નીચે આવવા લાગ્યા જેવા તેઓ પડયા તેવાં તેને તેણે એક પછી એક ગણ્યા. ત્યાર પછી એક એક તેની ઝોળી (ભારના) દબાણથી ફાટી ગઈ; તે બધો ચમકતો ખજાનો જમીનપર ઢોળાઇ ગયો અને એક ક્ષણમાં દરેકસિક્કાની ધુળ થઇ ગઈ.

નશીબદેવી પણ અલોપ થઇ ગઇ તે ભીખારીકે જે એક પળ અગાઉ ધનવાન પુરૂષ થયો હતો. તેની પાસે હવે તેની ખાલી ઝોળી સિવાય કંઈ પણ રહયુ નહિ અને તે પણ ઉપરથી નીચે સુધીં ફાટી ગઇ હતી. !

Lesson III.

Luck ભાગ્ય. નશીબ.

Tries his mettle, (ટ્રાઇઝ હિઝ મેટલ) પોતાનુ પાણિ અજમાવે છે. પોતાની પુરી શક્તિનો ઉપયોગ કરે છે. Tests his strength.

Mettle, *n.* (મેટલ) પાણી જુસ્સો strength or spirit.

Thats bound to see, (ધૅટસ બાઉન્ડ ટુ સી) જરૂર જોવાનોજ જોવાને નિમીત્ત થયેલો છે. who is destined to see, who will surely see.

Plans, *n.* (પ્લેન્સ) યોજનાઓ schemes. [L. planus flat]

Come to failure, (કમ ટુ ફેલ્યુઅર) નીષ્ફળ થયલી to be frustrated.

End in defeat, (એણ્ડ ઈન ડિફીટ) અંતે હાર થયી. અખર નીષ્ફળ નીવડવું. Result in despair.

Fail to meet, (ફેઈલ ટુ મીટ) મળે નહિ. જોડાય નહિ, Do not Join, Are not found to-gether.

Will, *n.* (વિલ) મનોબળ નિશ્ચય. Strength of mind or resolution. [L. volo I wish]

spurs on to action' (સ્પર્સ ઑન ટુ ઍક્શન) કાર્ય કરવાને પ્રેરે છે અથવા ઉશ્કેરે છે, Goods him to do an act.

Still, *ad.* (સ્ટિલ) હમેશા Always,

Works, out. (ઉવર્કસ આઉટ) મહેનતલઇને પાર પાડે છે Accomplishes with labour. [Abandon.

Shirk, *v. int.* (શર્ક) ખસીબેસવુ, પડતું મુકવું shake off,

Content, *adj.* (કન્ટેણ્ટ) સંતોષી satisfied. [L. con to-gether & teneo I hold].

પાઠ ૩ જો.

—: o :—

ભાગ્ય.

(૧) જે છોકરો હમેશા એમ ઈચ્છા રાખે છે કે આ થાય અને તે થાય પણ કદી પોતાનું બળ અજમાવતો નથી તે છોકરો પોતાની સઘળી યોજનાઓ નીષ્ફળ થયલી અને આશાઓ આખર નષ્ટ થયલી જોવાને બંધાઈ ચુકયો છે. કારણ કે જયારે ઇચ્છા અને મહેનત એકઠા મળતા નથી ત્યારે જે નીપજે છે તે તેજ છે.

(૨) જે છોકરો આવરતુ અને તે વરતુની એવા નિશ્ચય બળથી ઈચ્છા કરે છે કે જે (નિશ્ચય) તેને કામ કરવાને ઉશ્કે કરે છે અને જયારે પ્રયત્ન નીષ્ફળ નીવડે ત્યારે પણ હમેશ પ્રયાસ કરતો રાખે છે તે જરુર કોઇ દીવસ પણ ઉતરીજ કારણ કે જેની ઇચ્છા છે તેને માટે તે મહેનત લે છે અને ત્યાંજ નસીબ હાજર છે.

(૩) હુ જે નશીબને માનુ છુ તે જે મહેનતની સાથે આવે તે છે, અને જે કોઇ માત્ર ઈચ્છા કરીને ઈચ્યાં બેસે છે તે કદી પણ તેને મેળવતા નથી. જે માણસોને દુનીઆ નશીબદાર કહે છે તે હરેકજણ તમને કહેશે કે ફતેહ ઇચ્છા કર્યેથી નહિ પણ હિમ્મતથી કાંધેલી સખત મહેનતથી મળે છે.

Lesson IV.

An Official Visit એક અમલદારી મુલાકાત.

Lands, *n.* (લૅન્ડ્સ) દેશો, પ્રદેશો. Countries Regions.

Natives, *n.* (નેટીવ્ઝ) દેશીઓ, વતનીઓ. Inhabitants. [L. natus born.]

Barbarians, *n.* (બાર્બેરીઅન્સ) જંગલી લોકો, વગર સુધારેલાં અમલ રિયતિના લોકો. Savages, Uncivilised people. [L. barbarus rude]

Would not allow, *v. t.* (વુડ નૉટ એલાઉ) દેતા નહિ, રજા આપતા નહિ. Would not let.

Foreigners, *n.* (ફોરેનર્સ) પરદેશીઓ people of other contries [L. foras out of door.]

Settle, *v. t.* (સેટલ) હમેશાને માટે વસવાટ કરવો, વતની થવું. To inhabit permanently to found a home.

Ports, *n.* (પોર્ટ્સ) બંદરો. Harbours. [L. porto I Carry.]

Nations, *n.* (નેશન્સ) પ્રજાઓ, રાષ્ટ્રો peoples

Treaties, *n.* (ટ્રીટીઝ) તહનામા, કરારો. Conventions, Agreements. [L. tractatus a handling]

Are opend to trade, (આર ઓપન્ડ ટુ ટ્રેડ) વેપારને માટે ખુલ્લા મુકવામાં આવ્યા છે. Are freed from trade restrictions, Are made free for commercial intercourse.

Colonies, *n.* (કોલોનીઝ) સંસ્થાની, મુલકી. Regions originally settled by emigrants from other Countries.

Settlements, *n.* (સેટલમેન્ટસ) સંસ્થાનો Colonies.

Harsh, *adj.* (હર્શ) કઠોર. unpleasant.

Suited, *p part* (સ્યુટેડ) અનુકુળ થયલું, Agreeable Fitting.

Consuls, *n.* (કોન્સલ્સ) એલચીઓ Representatives of foreign government. [L. consulo I consult]

Shangai, *n.* (શૅંગાઈ) મુખ્ય ચાયનાનું અગત્યનું બંદર. Chief seaport central China.

Are appointed, *v. t.* (આર એપૉઈન્ટેડ) નીમવામાં આવેછે. Are nominoted. [L. ad to & punetum a point]

Are tried, *v. t.* (આર ટ્રાઇડ) નો મુકદ્દમો ચલાવવામાં આવે છે ના ઉપર કામ ચલાવવામાં આવે છે. Are brought to trial Are Judicially examined.

Judges, *n.* (જજીઝ) ન્યાયાધિશો. Officers of Justice. [L. jus law & dico I declare.]

Race, *n.* (રેસ) જાત, કોમ. Nationality. [L, radix root]

Official Visit, *adj.* (ઑફીસીઅલ વિઝીટ) અમલદારી મુલાકાત અમલદાર તરીકેની મુલાકાત. Formal Visit as an officer [L. video I see.]

Guest, *n.* (ગેસ્ટ) પરોણા Visitor.

Early on the appointed day, (અર્લી ઑન ધિ ઍપૉઈન્ટેડ ડે) મુકરર કરલે દીવસે વેહેલાં (સવારમાં) Before time on the fixed day.

Mandarins, *n.* (મેન્ડેરિન્સ) ચાઈનીઝ અમલદારો. Chinese officers

Scorlet, *adj.* (સ્કારલેટ) હીંગળો કીરમજ રંગનુ. Red-colourd.

Bore, *v. int.* (બોર) ધરાવતા હતા. Contained.

Characters, *n.* (કરેક્ટર્સ) કક્કાના અક્ષરો, લિપીના અક્ષરો. Alphabets, Letters.

Governor, *n* (ગવર્નર) રાજ્યકરતો અમલદાર, રાજપ્રતિનીધિ, An officer appointed to rule in the name of the King. [ction.

Titles, *n*, (ટાઇટલ્સ) ખિતાબો ઓધ્ધાઓ Epithets of distin-

Officer, *n.* (ઑફિસર) અમલદાર An office-bearer. [L. ob towards & facio I do]

Closely, *adv.* (ક્લોઝલી) ખીચોખીચ, પાસે પાસે. Thickly.

Rank, *n.* (રેંન્ક) હોદ્દો. Position.
Dignity, *n*, (ડિગ્નીટી) દરજ્જો, મર્તબો. Stateliness Grandeour.
Reoeption, *n.* (રિસેપ્શન) આતકાર. Welcome.
Coolies, *n* (કુલીઝ) મજુરો, ભાર ઉંચકનારા. Labourers.
Clang, *n.* (ક્લંગ) ખખડાટ, બેસુર અવાજ. Noise.
Gong, *n.* (ગૅાગ) મોટા ઘંટ. A sort of large bell.
Appeared, *v. int.* (એપીઅર્ડ) દેખાયા. Came in sight. [L. ad to & pareo I appear.]
High-pointed, *adj.* (હાઇ પોઇન્ટેડ) ઉંચી અણીવાળી Rising to a high point like a cone.
Huge, *adj.* (હ્યુજ) અતિશય મોટા. Very big.
Constantly, *adj.* (કાન્સ્ટન્ટલી) વગર અટકે. Ceaselessly. Contiuuonsly [L. Con to gether & sto I stand]
Dressed in green, (ડ્રેસ્ડ ઇન ગ્રીન) લીલા કપડામાં સજ્જ થયેલ. Wearing green dress.
Head dress, *n* (હેડ ડ્રેસ) માથાનું ઢાંકણ, પાઘડી. Covering for the head.
Guard, *n.* (ગાર્ડ) રક્ષક, ફોજ રક્ષણ કરનાર ટુકડી. Watch.
On foot, (ઓન ફુટ) પગે ચાલતાં. Walking
Uniform, *n.* (યુનિફોર્મ) એકસરખા કપડાં. Samekind of dress. [L. urms one.]
Spears, *n.* (સ્પીઅર્સ) ભાલાઓ Lancets.
Band of musicions, (બૅન્ડ ઓફ મ્યુઝિશીયન્સ) વાજા વગાડનારની ટોળી. Group of players on musical instruments.
Wind instrumets (વિન્ડ ઇન્સ્ટ્રમેન્ટસ) પવન ફુંકવાથી વાગતાં વાજા. Instruments played by mouth. [L. in into & struo I build.]
Borne, *p. p* (બોર્ન) ઉપાડીને લઈ જવામાં આવતાં વહન થતાં. Carried.
Sedan chairs, (સિડન ચેર્સ) પાલખીઓ. A closed chair with a pole Palanquin.

Alighted, *v. i.* (એલાઇટેડ) નીચે ઉતરી. Got down.
Stiff, *adj*. (સ્ટિફ) અક્કડ. Hard.
Fox-tail, *n*. (ફોક્સ-ટેઇલ) શિયાળની પુંછડી. Tail of a fox.
Process, *n*. (પ્રોસેસ) ક્રિયા Action [L. pro forth & cedo I go]
Clasps, *v*. t. (ક્લૅસ્પ્સ) જોડે છે, મેળવે છે. Joins.
The person saluted, (ધિ પર્સન સેલ્યુટેડ) જે માણસને સલામ કરતા હોય તે. The person who is bowed to.

Had been introduced, *v. t*. (હડ બીન ઇન્ટ્રોડ્યુસ્ડ) નું ઓળખાણ કરાવ્યું. Had been made known or aquainted [L intro & duco I bad]
Formally, *a. v*. (ફાર્મેલી) નીયમપ્રમાણે રાખેલા મુજબ. Busto- [marily.
Scalding hot, (સ્કૉલ્ડીંગ હૉટ) દઝાય તેવી ગરમ. Hot enough to burn.

Fashion, *n* (ફેશન) પદ્ધતિ, રીતિ. Mode. [L. foceo I do]
Contents, *n* (કન્ટેન્ટસ) માં રહેલી વસ્તુ Thing contained.
Interpretor, *n*. (ઇન્ટરપ્રિટર) તરજુમો કરનાર દુભાશીઓ. Translator & comeyor between two men specking different languages [L, inter between pretium price]
On purpose, (ઓન પર્પઝ) જાણી જોઇને મુદ્દાથી. purposely, with a motive. [L. pro before & pono I put.]
Remarks, *n*. (રિમાર્ક્સ) ટીકાઓ, નોંધો. Observations.
Richly, *ad-v* (રિચ્લી) ભપકાદાર, કીમતી. Preciously Goddily.
Brokaded, *adj* (બ્રોકેડેડ, કીનખાબવાળું Interwoven with gold & silver threads.

Lined with, *p. p*. (લાઇન્ડ વિથ) કીનારીવાળા. Bordered with.
String of beads, (સ્ટ્રિંગ ઓફ બીડ્સ) મણકાની માળા. Roasary of little balls [L. stingo I draw tight.]

Are esteemed, *v. t.* (આર એસ્ટીમ્ડ) કીમતી ગણુવામાં આવ છે. Are valued.

Medals, *n.* (મેડલ્સ) ચાંદો. Metal pieces impressed with marks of distinction.

Orders, *n* (ઑાર્ડર્સ) દરજ્જાઓ, પાયરીઓ. Ranks.

Depart, *v. i.* (ડિપાર્ટ) જવાનો. To take leave. [L. de down & parsa part]

Were removed, *v.* t. (હ્વેર રિમુવ્ડ) કાઢી નાખવામાં આવી હતી. Were taken off [L. re back & moveo I move]

Were replaced, *v. t.* (હ્વેર રિપ્લેરડ) પાછી મુકવામાં આવી હતી. Were put again. [and cedo I go]

Processïon *n.* (પ્રોસેશન) સરઘસ Peagent. [L. pro forth

Rabble, *n.* (રબલ) ટોળું. Mob, crowd [L. rabo I rave.].

પાઠ ૪ થો.

—: o :—

એક અમલદારો મુલાકાત.

(૧) ચીન દેશના લોકો બીજા મુલકોવિષે ઘણું થોડું જાણે છે અને તેઓ બીજા દેશના વતનીઓને જંગલી તરીકે લેખે છે. લાંબા વખત સુધી પરદેશીઓને તેઓ પોતાની અંદર વસવાટ કરવા કે પોતાના બંદરોમાં વેપાર પણ કરવા દેતા નહિ. બીજી પ્રજાઓએ હવે ચીન દેશની સાથે કરારો કીધા છે. જેની રૂએ કેટલાક એક શહરોને વેપારને માટે ખુલ્લા મુકવામાં આવ્યા છે અને આ શહેરોમાં ચિન, જર્મની, ફ્રાન્સ, અમેરિકા અને બીજા દેશોના લોકોના સંસ્થાનો બધાયા છે.

(૨) જે લોકો આ સંસ્થાનોમાં રહે છે. તેઓના પર ચીન દેશના કાયદાઓના કે જે ઘણાં ખરાં કઠોર અને ક્રૂર અને બીજા લોકોને અનુકુળ નહિ

આવે એવા હોય છે તેનો અમલ કરવામાં આવતો નથી. પરદેશી એલચી દરેક સંસ્થાન ખાતે નીમવામાં આવેલાં હોય છે અને પોતાનીજ જાતના ન્યાયાધિશોથી અને તેઓની પોતાની અદાલતોમાંજ લોકોનો ન્યાય ચુકવવામાં આવે છે.

(૩) વર્ષમાં એકવાર શહેરનો ચાઈનીઝ રાજા પ્રતિનીધિ દરેક પરદેશી એ લચીઓને અમલદારી મુલાકાત આપે છે. આવા એક પ્રસંગે શેગાઇ ખાતેના આપણા એલચીના પરોણા તરિકેના આનંદનો લાભ મળયો હતો નીમેલ દીવસે વહેલાં રાજકર્તા અધિકારી અને તેના ૭ મુખ્ય ચાઇનીઝ અમલદારો એ મુલાકાત લેનારાઓના નામની ચીઠ્ઠીઓ લઇને એક નોકર આવ્યો.

(૪) આ નામ પત્રિકાંઓ આસરે નવે ઈંચ લાંબા અને પાંચ ઈંચ પહોળા ચમકતાં હીંગળો કીઆ રંગના કાગળની હતી અને તેના અંદર ચાઈનીઝ અક્ષરોમાં દરેક અમલદારનું નામ અને ખિતાબો હતા. રાજકર્તા અધિકારીનો પત્ર દરજ્જો અને ઓહ્દાના ખિતાબોના ઢગલાવાળો ઓચીંચોખીન છાપેલો હતો બીજાઓના પત્રમાં થોડા ખિતાબો હતા પણ તે જગ્યા ભરાઇ રહે તેવી રીતે વધારે મોટા અક્ષરોમાં છાપેલા હતા.

(૫) પત્રિકાઓ મળ્યા પછી પાંચ કલાક સુધી મંડળી આવી નહિ એવા હેતુથી કે તેઓના સત્કાર માટે તૈયારી કરવાને પુષ્કળ વખત અપાય આશરે બે એક વાગે મહોલ્લાઓ મજૂરોના ટોળાથી ભરાવા લાગ્યા. નો કઠોર અવાજ દુરથી આવવા માંડ્યો અને થોડા એક વખત પછી ઉંચી અણીવાળી રાતી ટોપીઓ પહેરેલી અને રાતી છત્રીઓ લીધેલા એવા ઘોડાપર સવાર થયલા છ માણસો દેખાયા. તેઓની પછવાડે નજીકમાં મોટા હાથમાં લઈને માણસો આવ્યા અને તે વગર અટકે વગાડવામાં આવતા હતા.

(૬) ત્યારપછી માથે પિંછાનું ટોપસ પહેરી લીલા પોષાકમાં સજ્જ થયલો એક એકલો ઘોડેસ્વાર આવ્યો, તેની પાછળ જંગલી તરવારો અને ભાલાઓ વાળા હથિઆરબંધ ઘેરા આસમાની રંગના એકસટના કપડાંવાળા પગે ચાલતાં આસરે ચારસે સિપાઇઓની રક્ષક ફોજ આવી તેના પછી ઢાળ અને પીપીઓસહિત વાજા વગાડનારની ટોળી આવી અને સાથી છેલ્લે કીમતી

રેશમી પડદાવાળી બંધીઆર પાલખીઓમાં વહન થતાં રાજપ્રતિનીધી અને તેના અમલદારો નજરે આવ્યા.

(૭) જ્યારે અમારા પરોણાઓ બારણા આગળ આવ્યા ત્યારે તેઓ નીચે ઉતર્યા અને દરેકે સંભાળથી પોતાની ટોપીમાં લાંબી અક્કડ શિયાળની પુંછડી ભેરવી. આ એટલી તો લાંબી હતી કે પાલખીમાં બેસીને પહેરી શકાય નહિ અને (તેથી) પેટીમાં ઘાલીને નોકરો પાસે લેવડાવવામાં આવી હતી. મુલાકાત લેનારાઓ ત્યાર પછી ઘરમાં દાખલ થયા અને સલામ કરવાની ક્રિયા શરૂ થઇ, ચીનાઓ શેકહેન્ડ કરતા નથી (હાથ હલાવતાં નથી) તે પોતાની આગળ પોતાના હાથો ભેગા કર છે અને જે માણસને સલામ કરતો હોય તેને નમન કરે ત્યારે તેઓને ઉંચાનીચા હલાવે છે અમારી મંડળીમાં દરેક જણનું રીતસર ઓળખાણ કરાવ્યા પછી ચહા આપવામાં આવી આ મલાઈ અથવા ખાંડ વગરની સાફ અને જલદ હતી અને ઢાંકણાવાળા પિત્તળના નાના પ્યાલાઓમાં દઝાય એટલી ગરમ આપવામાં આવી હતી આવે પ્રસંગે ચહા ખરી ઢબ પ્રમાણે પીવી જોઇએ કે જે નીચે મુજબ છે—પ્યાલાને બન્ને હાથે પકડવું જોઇએ અને ધિમેથી કપાળ સુધી ઊંચું લઇ જઇને પછી મોઢા સુધી નીચું કરવુ અને ઢાંકણ એક બાજુપર જરા ખસેડવું અને માંહનીહા બની શકે તેટલા આવાજ થી ગળે ઉતારવી.

(૮) વાતચોત તરજુમો કરનાર (દુભાશીઆ) ની મદદ થી કરવામ આવતી હતી. આ કંઇ વાત કરવાની સંતોષકારક રીત નથી કારણકે તરજુમો કરનાર જે કહેવામાં આવ્યું હોય તેમાં જાણી જોઈને અથવા ભુલથી ફેરફાર કરે છે કે નહિ તેની કદી પણ કોઇને ખાતરી થઈ શકે નહિ. આ અવસરે વાતચીત માત્ર પરસ્પર શુભેચ્છા દર્શાવવાની અને શહેરની સુંદરતા વિષેન કેટલા એક વિચારો વિશેની હોવાથી ઘણી અગત્યની ન હોતી.

(૯) અમારી ખાનદાન મુલાકાત આપનારાઓએ ઘણો કીમતી પોશાક પહેર્યો હતો તેઓનો ઝબ્બાઓ સાઇબિરીઆની કીમતી રૂંવાટીની કોર દીધેલા જરીવાળા રેશમી કાપડના હતા. દરેક અમલદારે એક મણકાની માળા પહેરી હતી કે જેની લંબાઇ તેનો દરજ્જો દેખાડી આપતી હતી અને આ

પ્રતિષ્ઠાના ચિહ્નોને જેટલી ચાંદો અને પાઈરીઓની કીંમત આપણા પોતાના અમલદારોને હોય છે તેટલી કીંમતના તેઓ ગણે છે.

(૧૦) જ્યારે પરોણાઓ જવાને ઉઠ્યા ત્યારે તેઓ દાખલ થયા તે વખતની માફક હસ્ત જોડવાનું અને નમન કરવાનું ફરી પાછું કરવામાં આવ્યું. તેઓ પોતાની પાલખીઓમાં દાખલ થયા ત્યાર પહેલાં શિયાલની પુંછડીઓ કાઢી નાંખીને પેટીમાં પાછી મુકી દેવામાં આવી સરઘસ ફરી પાછું ગોઠવાઇ ગયું અને અગાઉની પેઠે પાછા આવતાં મજુરના ટોલાં સહીત, ઘંટો વગાડતાં વગાડતાં ચાલી ગયું.

Lesson V.

The Two Wishes બે ઈચ્છાઓ.

Dis-contented, *adj.* (ડિસ્કન્ટેન્ટેડ) અસંતોષી. Dissatisfied. [L. disapart from con together & tonco I hold]

Comfortable, *adj.* (કોમ્ફોર્ટેબલ) સુખદાયક, સધ્ધરંડતા વાળું Happy sweet. [L. con & fortio, strong.]

Strict, *adj.* (સ્ટ્રીક્ટ) સખત, કડક severe.

An idle ploying, (એન આઇડલ પ્લેઈંગ) એક આળસુ રમત જે તેઓ હમેશ રમતા હતા. જે ખાલી ખ્યાલ હમેશ કરતા હતા. A freak of mind in which they often indulged.

Wake up, *v. i.* (વેક અપ) જાગવું. get up.

Still, *a. v.* (સ્ટિલ) હાલ્યા ચાલ્યા વગર, સ્થિર. Motionless; undisturbed.

Sleepy head, *n.* (સ્લીપી હેડ) ઉંઘણસી One addicted to [sleep

Mushroom, *n* (મશરૂમ) કુતરાની ટોપ. Toadstool A fungus

Meadow, *n.* (મેડો) મેદાન, બીડ. Field.

Breakfast–time, *n.* (બ્રેકફાસ્ટ ટાઇમ) નાસ્તાનો વખત. Time of [morning meals.

Porridge, n. (પોરીજ) બિલાયતી કાંજી. Boiled food.

Dis-appeared, v. i. (ડિસેપીઅર્ડ) અલોપ થઇ ગઈ. Vanished [L. dis apart, from, ad, to & pareo I appear]

Rapidly, a. v. (રપિડ્લી) જલદીથી. Swiftly. [L. rapio I seize.

All the same, (ઓલ ધિ સેમ) એ બધું છતાં. In spite of all that

She really enjoyed it, (શિ રીઅલી એન્જાઇડ ઇટ) તેણીને તે ખાવાની ખરેખર મજાહ પડતી. તેણી તે ખરા આનંદથી ખાતી She partook it with great joy.

Fire-wood, n. (ફાયર ઉવુડ) બાળવાના લાકડા. ઇંધણુ Fuel.

Motionless, adj (મોશનલેસ) હાલ્યા ચાલ્યા વગર. steady, [L. moveo I move]

Dripped, v. i. (ડ્રિપ્ડ) સરી પડતાં. Slid down.

Perfume, n. (પરફ્યુમ) સુવાસ સુગંધ. Scent [L. per through & fumus smoke].

Shafts, n. (શાફ્ટસ) જ્વાળાઓ, ધારો. Streams. [L. Scapus a staff.]

Gleamed, v. i. (ગ્લીમ્ડ) પ્રકાશી, ચમકવા લાગી. Shone.

Stir, v. i. (સ્ટર) હાલવું Move.

Awaken, v. i (અવેકન) જાગી ઉઠવું. To rise; get up.

Start, n. (સ્ટાર્ટ) ધારકો, ચોંકું. Fright.

Shiver, n. (શિવર) ધ્રુજારી. quiver.

Strange, adj. (સ્ટ્રેન્જ) વિચિત્ર. Wonderful. [L. extra, on the outside.

Did not account for, (ડિડ નૉટ અકાઉન્ટ ફોર) નો ખુલાસો કરતી નહિ Did not explain.

Mid summer day, n (મિડ સમર ડે) જુન મહિના ૨૧ મી તારીખનો તહેવાર. The 21st of June.

Fairies, n. (ફેરીઝ) પરીઓ. supernatural aerial beings.

Special adj. (સ્પેસીઅલ) ખાસ. Particular. [L. species a particuler sort]

Festival, *n.* (ફેસ્ટીવલ) ઉત્સવનો દીવસ. Holiday, Enjoyment L. festivus festive.]

Unusual *adj.* (અન્યુઝવલ) અણધાર્યું, વિચિત્ર. Strange. Unexpected. [L. un not & usus use.]

Peering, *p. p.* (પીઅરીંગ) ટગર ટગર જોતાં. Looking with wonder. [L, pareo I appear.]

Lovely *adj.* (લવ્લી) સુંદર, મઝાનું. Pleasant.

Whispered, *v. i.* (ઉવ્હિસ્પર્ડ) ધિમેથી કહ્યું. Said softly.

Waved, *v. i.* (હેવ્ડ) હાથ હલાવ્યો. Moved his hand.

Nonsense, *adj.* (નાનસેન્સ) અર્થ વગરનું. Meaningless. [L. sentio I feel.]

Hazel Copse, (હેઝલ કોપ્સ) હેઝલની ઝાડી. Thicket of hazel [shrubs

Sign, *n.* (સાઈન) નિશાની. Mark, Trace [L. signum a mark]

Confessed, *v. i* (કનફેસ્ડ) કબુલ કીધું. Owned. Admitted [L. con to-gether & fatior I confess.]

Had lost his way, (હેડ લૉસ્ટ હિઝ વે) ભુલી પડયો હતો. Was bewildered.

Queer *adj.* (કવીઅર) અજાયબ જેવું, વિચિત્ર. Strange.

Toadstool, *n.* (ટોડસ્ટુલ) કુતરાની ટોપી Mushroom. [known]

Noticed, *v. t.* (નોટિસ્ડ) ધ્યાનમાં લીધું. Marked [L. notum

Believe, *v. t.* (બિલીવ) માનવું. Understand.

Comfort, *v.* (કમ્ફર્ટ) દીલાસો આપવો, શાંત પાડવું. Cheer Passify [L. con & fortis strong.]

Track, *n.* (ટ્રૅક) રસ્તો પગથી Beeten path. [L. traho, I draw.

Clearing, *n.* (કલીઅરીંગ) ઝાડકાપી બનાવેલું મેદાન. A place cleared of trees.

Tiny, *adj.* (ટાઇની) નાનું. Small.

Cherry-trees, *n.* (ચેરિટ્રીઝ) ચેરીના ઝાડો. A kind of trees.

Surprise, *n.* (સરપ્રાઇઝ) અજાયબી. Wonder, [sur, over & prehendo I take]

Exclaimed, *v. t.* (એક્સક્લેઈમ્ડ) બુમ પાડી. Cried out.

Suggested, *v. t.* (સજેસ્ટેડ) સુચન કીધું. Hinted. [L. sub, under & gero I carry.]

Chuckling, *adj.* (ચકલીંગ) દાબેલું કસખલ અવાજ કરવું. Suppressed. [ressed.

Comical, *adj.* (કૉમિકલ) હસવા જેવું, હાસ્યજનક. Ridiculous.

Sharp, *adj.* (શાર્પ) તિણી, તિક્ષણ. Quick. [shining.

Twinkling, *adj.* (ટિવીંકલીંગ) પલકારમારતી, ચમકતી. Winking;

Hooked, *adj.* (હુક્ડ) નીચું વળેલું. Bent.

Beakoned, *v. i.* (બેકન્ડ) નિશાની કીધી. Made a sign, signalled.

Timidly, *adj.* (ટિમિડલી) બીતાં બીતાં. Fearfully.

Drew near, (ડ્રયુ નીઅર) પાસે ગયાં. Approached.

Staring, *p. p.* (સ્ટેરીંગ) તાકીને જોતા. Gazeing. [video I see

Visible, *adj.* (વિસિબલ) દૃષ્ટિગોચર Apparent. Seen. [L.

Mortal, *adj.* (મોર્ટલ) મર્ત્ય. નાશવંત પ્રાણી. Subject to death, [L. mors mortis, death]

પાઠ ૫ મો.

—: o :—

બે ઇચ્છાઓ—ભાગ ૧ લો.

(૧) ફ્રેંક અને ફ્રેની હમેશા જે પોતે નહિ હોય તે થવાને અથવા જે પોતાની પાસે નહિ હોય તે મેળવવાને ઇચ્છતા. તેઓ કંઈ ખરેખર દુખીકે અસંતોષી નહોતા. તેઓનું ઘર ગરીબ છતાં સુખદાયક હતું. અને જે તેઓના માબાપ જરા કરડા હતા તો (તેની સાથે) તેઓ ઘણાં માયાળુપણ હતાં. તેઓનું ઇચ્છા કરવાનું માત્ર એક સ્વરૂપ હતું કે જે તેઓ એક આળસુ સાતની માફક હમેશ રમ્યા કરતા હતા.

(૨) દર સવારે ફેનીને પહેલો વિચાર એવો આવતો કે " હું ઇચ્છું છું કે મારે ઉઠવાનુંજ નહિ હોય અને આખો દીવસ હલ્યાચાલ્યા વગર પડી રહું "

તેણીનો ભાઇ પોતાની જાતને વારંવાર કહેતો કે ' ફેની આવી ઉંઘણસી નહિ હોય એમ હું ઈચ્છું છું કેમકે તેમ હોય, તો અમે સુરજ ઉગ્યા પહેલા બહાર જઈ શકીએ અને બીજા છોકરાઓ ઉઠયા હોય તે પહેલાં બીડમાંની દરેક કુતરાની ટોપી વણી લઇએ.

(૩) નાસ્તા વખતે ફેની કહેતી કે હું એક રાજકુંવરી હો તે તો કેવું સારૂં કારણ કે ત્યારે મારે સાદીકાંજી ખાવી પડતે નહિ પણ તેમ છતાં તે કાંજી ઘણી જડપથી અદ્દશ્ય થઇ જતી અને તેણી તે ખરા આનંદથી ખાતી.

પોતાનો વારો આવતાં વળી ફ્રેંક કહેતો કે હું રાજકુંવર હોત તો કેવું સારૂં કેમકે ત્યારે લાકડાં એકઠા કરવાં ન પડત અને ગાયો પણ ચારવી ન પડત મારીપાસે પહેરવાને સુંદર કપડાં અને સવારી કરવાને મજેહનો ઘોડો હોત.

(૪) જુન મહિનાની એક હુંફાળી સવારે તેઓની માએ તેઓને ઘણો જલદી નાસ્તો કરાવ્યો અને લાકડા એકઠા કરી લાવવાને જંગલમાં મોકલ્યા. સુર્ય હજી ઉગ્યો નહોતો. જાડો જાણે ઉંઘતાં હોય તેમ સ્થિર રહ્યા હતાં. તેઓના પાંદડા પરથી ઝાકળના ટીપા પડતાં અને હવા સુગંધથી ભરપુર હતી, જેવા છોકરાવો ચાલ્યા જતા હતા એટલે સુર્ય ઉગ્યો. ડાળીઓની વચમાં થઇને રાતા તેજના કીરણો પ્રકાશવા લાગ્યા, હવા હાલવા લાગી અને વૃક્ષો જાણે ધ્રુજતાં અને ચોંકીને જાગતાં હોય તેમ જણાયા.

(૫) ગમે તેમ પણ તે સવારે બાળકોને જંગલ વિચિત્ર ભાસ્યું. એ ખરૂં છે કે તે આટલા બધા વહેલાં કદી ત્યાં ગયા હતા નહિ પણ તેથી કંઈ તેના તરેહવાર દેખાવનો ખુલાસો થતો નહિ. તેઓ બન્નેમાંનુ કોઈપણ નહોતું જાણતુ અથવા જો તેઓ જાણતાં હતાં તો ભુલી ગયા હતા, કે આજે પરીઓનો ખાસ ઉત્સવનો જુન મહિનાની ૨૧ મી તારીખનો દીન હતો. હવામાં જાણે કંઈ વિચિત્રતા હોય એમ તેઓને લાગણી થતી અને ભાઈબેન પોતાની આસપાસ અજાયબ રીતે જોતાં ચુપચુપ આગળ ચાલતા થયાં.

ફેનીએ ધિમેથી કહ્યું " શું આ રમણીય નથી ? અહિઆ જેવું સુંદર આજે દેખાય છે તેવું કદી ભાસ્યું નહોતું જો પેલો જંગલી ગુલાબનો છોડ—તેને કેટલાં બધાં ફુલો છે. અરે તે શું હતું ? તેણે મારી તરફ હાથ હલાવ્યો ! "

" કોણે હાથ હલાવ્યો "

" તે ગુલાબની છોડે તેણે મારા તરફ સફેદ હાથ હલાવ્યો. "

" અર્થ વગરનું (જાજા) તે તો પવન હતો " તેણીને ભાઇએ જવાબ આપ્યાં પણ તે ગુલાબની ઝાડીથી દુર લઇ જતાં બીજા રસ્તામાં વળી ગયો.

(૭) જંગલમાં કેટલોએક વખત ચાલ્યા પછી ફેનીએ પુછ્યું–" શું આપણે ઘણું આગળ જવાનું છે ?

ફ્રેંકે જવાબ આપ્યો કે " માએ કહ્યું છે કે જ્યાં લાકડા કાપનારાઓ કામ કરે છે ત્યાં હેઝલની ઝાડી આગળ આપણે જવાનું છે. આપણે લગભગ ત્યાં આવી પહોચેલા હોવા જોઇએ. "

હજી પણ તેઓ આગળ ચાલ્યા પણ ઝાડ કાપનારા કે વાઢેલા ઝાડોની કંઇ નીશાની જણાઇ નહિ. આખરે ફ્રેંકે કબુલ કીધું કે તે રસ્તો ભુલી ગયો હતો.

(૮) તેણે કહ્યું કે " આનો ઘણું અજાયબ છે. જયાં રસ્તાઓ એક થતાં હતાં ત્યાં પેલી મોટી રાતી કુતરાની ટોપી હતી. તે દીવસે જ્યારે હું પિતાજી ની સાથે અહિ આવ્યો હતો ત્યારે મે તે જોઇ હતી—અરે કેમ શું થયું " ફેની એકદમ કુદી તેથી તેણે પુછ્યું.

ધ્રુજતાં અવાજે તેણીએ કહ્યુ. " કંઈ હસ્યું "

" ફેની તું તો બેવકુફ છે અહીંઆ કોણ હસનાર છે ? "

ફેનીએ પોતે ભુલતી હોય તેમ માનવાને પ્રયત્ની કીધો અને ફ્રેંકે તેણીને શાંત કરવાને પોતાની બાથમાં લીધી.

(૯) એકાએક તે રસ્તામાંથી તેઓ એકનાના ઝાડકાપી નાંખેલાં મેદાનમાં આવ્યા જેવા અંદર ચેરી દ્રક્ષો અને ગુલાબના છોડથી ભરપુર વાડીસહિત એકનાની ઝુંપડી આવી હતી ભર જંગલમાં આવી જગ્યા જોઇને તેઓ છક થઇ ગયા.

ફ્રેંક બોલી ઉઠયો—" કેટલું અજાયબ ! પિતાજી તો હમેશા કહેતા હતા કે જંગલની બીજી બાજુપર જઇએ ત્યાં સુધીમાં માત્ર આપણીજ જુંપડી છે."

હેનીએ સુચવ્યું કે–" કદાચ તે આ બીજી બાજુ હશે "

(૧૦) બરોબર તેજવેળા તેઓએ એક વિચિત્ર કલબલ કરતું હસવું સાંભળ્યું અને તેઓએ જુંપડીની બારીમાં લાંબા વળેલાં નાકવાળી અને તિક્ષ્ણ ઝલકારા મારની આંખવાળી એક હાસ્યજનક ઘરડી બાઇને જોઈ.

તે ઘરડી બાઇએ તેણીના હાથથી નિશાની કીધી અને બાળકો ડરતાં ડરતાં પાસે ગયાં.

ફ્રેંકે પુછ્યું " તમે અમને બોલાવ્યા બાઈ "

" તમને બોલાવું ! ના; શામાટે હું તમને બોલાવું મે તમને મારા ઘર તરફ ટગર ટગર જોતાં જોયા અને મે ધાર્યું કે તમને કદાચ મારૂં કામ હશે."

(૧૧) છોકરાએ જવાબ આપ્યો. " અમે માત્ર અજાયબ થયા હતા કેમકે અહિઆ ઘર છે એમ અમે જાણતાં ન હોતાં.

" ગઈ રાતના અહીંઆ કોઇપણ (ઘર) હતું નહિ અને કાલે સવારે પણ હશે નહિ કે જેના તરફ છોકરાઓ તાંકીને જુએ' તે ઘરડી બાઇએ કહ્યું.

(૧૨) " તમે શું કહેવામાં માગો ! " ફ્રેંકે ઘણા અજાયબ થઇને પુછ્યું જવાબ મળ્યો કે " કારણ કે આવતી કાલે " મીડસમરડે જુનમહીનાની ૨૧ મી તારીખ—થશે નહિ અને આજે છે, અને પરીનું ઘર મનુષ્યની આંખોને તેજ દીવસે દ્રશ્યમાન છે અને બીજે કોઇપણ દીવસે નહિ."

Lesson VI.

The two wishes—II બે ઇચ્છાઓ ભાગ બીજો.

Terrified, *v. t* (ટેરીફાઇડ) બેચેન થએલી બીકથી ડરાએલી. Frighted. [L. terreo I frighten] [stretched out.

Leaned out, *v. i.* (લીન્ડ આઉટ) વાંકી વળીને બહાર નીકળી.

Plucked, *v. t.* (પ્લક્ડ) તોડયું ચુંટયું fore Picked.

Encloses, *u, t.* (એન્ક્લોઝિઝ) સમાવે છે, ઢાંકે છે. Covers Holds. [En & clando I shut]

Twinkle *u.* (ટ્વિંકલ) પલકારો. Wink. [be fructified.

Will come true, (વિલ કમ ટ્રુ) ખરી પડશે, ફળીભુત થશે. Will

What you are about, (હ્વોટ યુ આર અબાઉટ) જે તમે ધારો તેવિષે, જેની ઇચ્છા કરો તેવિષે. About the thing you may desire.

Undo, *v. t.* (અનડુ) કરેલુ ફેરવવું. nullify, Change.

But for, (બટ ફૉર) સિવાય. Except.

Adventure *n.* (ઍડવેન્ચર) અકસ્માત. Strange circumstance. [L. Ad to & veneo I come]

Beyond their reach, (બિયૉન્ડ ધેર રીચ) પહોંચી નહિ શકાય તેટલે ઉંચે. so high as can not be reached.

Stem, *n.* (સ્ટેમ) થડ. Trunk.

Smooth, *adj.* (સ્મુથ) ખડબચડું નહિ તે, સપાટ. Plain, not rough. [very smooth.

Slippery. *adj.* (સ્લીપરી) લપસી જવાય તેવું લીસું. Greesy

In vain, (ઇન વેઇન) ફોકટ Fruitless, [L. vanus empty]

Panting, *p. p.* (પેન્ટીંગ) હાંફતો Breathing hard.

Exertions, *n.* (એક્ઝરશન્સ) મહેનત. Labour Pains. [L. exerto I strech out] [sharp voice.

Chimed in, *v. i.* (ચાઇમ્ડ ઇન) તિણા અવાજે કહ્યું. said with a

Boughs *n.* (બાઉઝ) ડાળીઓ. Branches.

Luckless, *adj.* (લકલેસ) કમનશીબ. Unfortunate.

Hooked, *adj.* (હુકડ) Accursed. [rt.d on.

Clutched at, *n. t.* (ક્લચ્ડ એટ) પકડી, ટેકવ્યું. Caught, suppo-

Curls, *n.* (કર્લ્સ) બાલના ગુચ્છા. Ringlets.

Plain, *adj.* (પ્લેઇન) સાદી. Simple [L. planus, flat]

Sounded, *v. i.* (સાઉન્ડેડ) કાનને લાગતો અવાજ નીકળતો સંભળાવાતો. Affected the ear; was heard.

Forehead, *n.* (ફોરહેડ) કપાળ, The upper part of the face.

Wrinkly, *adj.* (રિંકલી) કરચલી વાળું, કાપાવાળું. Having wrinksles seamed.

Ugly, *adj.* (અગ્લી) બેડોળ, બદશીકલ. Deformed.

Dragging, *p. p.* (ડ્રેગીંગ) ખેંચીને. Pulling.

Edge, *n.* (એજ્જ) કોર. Border, Boundary.

Pool, *n.* (પૂલ) ખાબોચીઉં. Bog of water.

Screamed, *v. t.* (સ્ક્રીમ્ડ) ચીસપાડી bried out.

Covered *v. t.* (કવર્ડ) ઢાંકયુ Closed. Concealed. Hid [L. con together & operire to cover]

Horrid, *adj.* (હારીડ) બીહામણું, ભયાનક. Frightful, Horrible.

Can have bewitched, *v. t.* (કૅન હવ બિવિચ્ડ) જુરકી નાખ્યા હશે Can have enchanted. [to see; saw.

Caught sight of (કૉટ સાઇટ ઑફ) ની નજરે પડી, Happened

Withered, *p. p.* (ઉવિધર્ડ) ચીમળાઇ ગયલુ, Faded.

Forgive, *v. t.* (ફર્ગિવ) માફ કરવુ Pardon. [said with tears.

Sobbed, *v. t.* (સૉબ્ડ) ડુસકાં ખાતાંખાતાં કહ્યું, spoke sobbingly.

Broken, *p. p.* (બ્રોકન) ભગ થયલુ, તુટેલુ, Disturbed.

Coax into a better temper, (કોકસ ઈન્ટુ એ બેટર ટેમ્પર) સારૂં લાગે એવું કહીને ખુશ કરવુ. Change the mood by sweetwords.

Mend, *v. t.* (મેન્ડ) સુધારવુ, Improve.

Pause, *n* (પૉઝ) સબુર, stop.

Hide, *v. t.* (હાઇડ) છુપાવવું, Conceal.

To be Frightened, *v. t.* (ટુ બી ફ્રાઇટન્ડ) બીવું, ચોંકી જવુ, To be afraid. To be terrified.

Woods, *n.* (વુડસ) જંગલ, Forest.

Stoutly, *adj.* (સ્ટાઉટલી) મજબુત રીતે, Strongly.

Chattered, *v. i.* (ચેટર્ડ) કચ્ચ કરયા. A clatterd of the teeth.

Sighed, *v. t.* (સાઇડ) નિશ્વાસ નાખતાં કહ્યું, Spoke with a sigh or deep breath.

Grown up, *adj.* (ગ્રોન અપ) મોટાં થયલાં, Advanced in age.

Spring, *n.* (સ્પ્રિંગ) ચપળતા. Lightness of motion. Gaiety.

Sour, *adj.* (સાવર) ખાટા, Unripe; not sweet.

Disagree, *v. i.* (ડિસેગ્રી) નહિ ગમવું, બીન અનુકુળ પડવું. To be uncongineal; not to suit.

Are changed *v. t.* (આર ચેન્જ્ડ) બદલાય ગયાછે, Are altered.

Fell asleep, (ફેલ અસ્લીપ) ઊંઘી ગયા, Passed into slumber.

પાઠ ૬ ઠો.

—: o :—

બે ઇચ્છાઓ—ભાગ ૨ જો.

(૧) ફેની બોલી ઉઠી—" અરે ફ્રેંક આતો પરી છે- એક ખરી પરી. આત્ર તું વિચાર કર, ફ્રેંક એક ખરી પરી."

નાખુશી ભર્યા હાસ્ય સહિત તે સ્ત્રીએ પુછયું " ત્યારે તમે પરીઓને ચાહો છો શું ! " તેણીએ વધુ કહ્યું-" મારા કેટલા એક ફુલો તમને ગમશે ! "

હસવામાં કંઇક ફેનીને ચોંકાળી, પણ ફ્રેંકે જવાબ દીધો-" તમે ઘણાં આયાળુ છો, મને ગુલાબનું ફુલ પસંદ પડશે."

(૨) પરી વાંકી વળી બહાર નીકળી અને ગુલાબનું ફુલ ચુંટયું. તેણીએ કહ્યું—" હવે ધ્યાનથી સાંભળો. મારાં દરેક ગુલાબના અંદર એક ઇચ્છા રહેલી છે.' તેણીએ પોતાની આંખોના વિચિત્ર પલકારા સહિત જારી રાખ્યું-" તમે મોટા ઇચ્છા કરનારા છો તે હું જાણું છું. આ વખત તમારી

ઈચ્છા ફળીભુત થશે માટે તમે જે ઇચ્છા કરો તેવિશે સાવચેત રહેજો. તે ઈચ્છા નાબુદ કરવાને માટે તમે મારી પાસે આવી શકશો નહિ. કારણ કે બીજા ' મિડસમર ડે '– જુન મહિનાની ૨૧ તારીખ સુધી હું દેખાઈશ નહિ.

(૩) એક ક્ષણમાં ઝુંપડી અને વાડી નાશ પામ્યા. ફરી પાછું છોકરાંઓની આસપાસ સઘળે ઝાડ અને ઝાડીઓ સિવાય કંઈ રહ્યું નહિ. તે રાતું સુગંધી ગુલાબ જે ફ્રેંક પોતાના હાથમાં ઝાલ્યું હતું તે નહિ હોત તો તે માત્ર સ્વપ્ના જેવું લાગત

આ અજબ બનાવ વિષે વાત કરવા તેઓ નીચે બેઠાં એટલે ફેનીએ તેણીના ભાઇને પુછ્યું–" આપણે શાને માટે ઇચ્છા કરીશું ? "

ફ્રેંકે જવાબ આપ્યો "આપણે થોભીએ અને લાંબો વખત સુધી વિચાર કરીએ તો સારૂં."

(૪) આ વખતે છોકરાઓ ભુખ્યા થયાં અને (તેઓ) પોતાની રોટલી ખાવા માંડ્યા.

ફેની બોલી ઉઠી–" પાકા ચેરી ફળોવાળું એક ચેરી ઝાડ પણ છે. આપણી રોટલીની સાથે તે કેવાં સ્વાદીષ્ટ લાગશે ? "

તેઓ ચેરીના ઝાડ આગળ દોડી ગયા. પણ અફસોસ ! તે ચેરીફળો તેઓ પહોંચી નહિ શકે એટલાં ઉંચી લટકતાં હતાં. ફ્રૅંકે ઝાડપર ચડવાનો પ્રયત્ન કીધો પણ તેનું ધડ સાફ અને લીસું હતું. એક આંકડાવાળી લાકડી તેને મળી આવી અને તેવડે તેણે એક ડાળીનીચે ખેચવાનો પ્રયત્ન કીધો પણ ફોક.

"અરે વ્હાલી આપણે બન્ને મોટા થયલા હોઈએ તો કેવું સારૂં !" પોતે લીધેલા શ્રમથી હાંફતો હાંફતો ફ્રૅંક બોલી ઉઠયો.

ફેનીએ તિણા અવાજે કહ્યું કે–" હું પણ એમ ઈચ્છું છું. જો આપણે આપણી મા અને બાપના જેટલા ઘરડા હોઈએ તો આપણે ડાળીઓને સહેલાઇથી પહોંચી શકીએ. "

કમનશીબ શબ્દો ! જેવા તે બોલાયા કે તરતજ ફ્રૅંકને જાણે હવામાં ઉંચે ખેંચાતો હોય એમ લાગ્યું. પોતાની જાતને નીચે રાખવાને માટે તેણે કંઈ ચીજ પકડી.

[illegible]

[illegible] તે

વાંકડા બાલો જતાં રહ્યાં હતા અને એક સાદી [illegible]
હતી. તે પોતામાં થયલા ફેર વિષે કંઈ જાણતી હતી નહિ. અને તેના તરફ
એકી નજરે જોતી [illegible]

[illegible]
[illegible]
અને તારા કપાળ [illegible]
દેખાય છે."

પોતાની [illegible] વર્ણથી ગુસ્સા થઈને તેણે જવાબ આપ્યો—
"શું બેડોળ! કદાચ તું તારો પોતાનોજ ચેહરો જોવાનું પસંદ કરશે." પોતાની
એનને એક ખાબોચીઆની ઠોર પર ખેચી જઈને તેણે વધુ કહ્યું "[illegible]
તારે માટે આરસી છે [illegible]"

[illegible]
હાથો વડે પોતાનો ચ્હેરો ઢાંકી દીધો [illegible]

[illegible]
[illegible]
બનું ફુલ) ક્યારનું ચીમળાઇ ગયું હતું તે ધાંડી [illegible]
[illegible]
[illegible]

(૮) તેની બન્ને ડુસકા ખાતાં ખાતાં કહ્યું [illegible]
[illegible]
કરીશ નહિ.

ફ્રેંક જવાબ દીધો—"ઠીક પણ તે તો તારે [illegible]
[illegible]

(૯) થોડા વખત [illegible]
શાંતિ થઇ રહી. ફ્રેંક પોતાની [illegible] શબ્દ ને ખુશ કરવાને

પ્રયત્ન કીધો. તેણે કબુલ કીધું કે "તે ખરેખર મારીજ ભૂલ હતી" પણ એથી કંઇ વાત સુધરી નહિં. તેઓએ (હવે) શું કરવું! તેઓ ઘેર જાય તો તેઓની મા તેમને ઓળખશે નહિં.

જરા અટકીને ફ્રેંકે કહ્યું—" શું તે હું તને કહીશ. આપણે બીલકુલ ઘેરે તો જઇએજ નહિ. આવતાં 'મિડસમર ડે' જુનની ૨૧ મી સુધી આપણે જંગલમાં સંતાઈ રહિએ અને ત્યાર પછી તે પરીને ઘેર જઇએ અને એક વધારાની ઈચ્છાને માટે માંગણી કરીએ. ત્યારપછી આપણે આજ સવારે જેવાં હતાં તેવાં થવાને ઇચ્છીશું અને ત્યાર પછી આપણે ઘેર જઈશું.

ફ્રેર્ન્ડએ કહ્યું " ગરીબ બિચારી માતા—તેણી ધારશે કે આપણે મરી ગયાં" તેના ભાઇએ જવાબ દીધો—" આપણને આ સ્થીતિમાં જોય તે કરતાં ઘણું સારૂં."

" પણ તું આખી રાત જંગલમાં સુઇ રહેતાં બ્હીશ નહિ.?"

ફ્રેંકે જોસભરે જવાબ આપ્યો—મારા જેવો એક જવાંમરદ સહેલાઇથી બ્હીતો નથી." પણ તેના દાંત જરા કચ કચ્યા.

(૧૨) થોડા વખત પછી ફ્રેનાંએ નિશ્વાસ નાંખી કહ્યું—" પણ અરે મારા ભાઈ–મારા ઘુંટણો કેવા અક્કડ થઇ ગયાં છે! શું મોટા થયલાં માણસોને હમેશ એ પ્રમાણે થતું હશે!"

ફ્રેંક કે જેના પોતાના પગોમાંથી પહેલાંની ચપળતા ચાલી ગઇ હતી તેણે જવાબ આપ્યો. " હું જાણતો નથી. તને હવે કેટલાં એક ચેરીફળો ગમશે હું તેને સહેલાઇથી પહોંચી શકીશ."

" ચેરીફળો! તે ખાટી (સ્વાદ વગરની) ચીજો! ના, તારો ઉપકાર માનું છું. ખાતરીથી તે મને અનુકુળ આવશે નહિ.

ફ્રેંકે મનમાં વિચાર કીધો—" અરે ખરેખર વખત બદલાઇ ગયો છે." અને પછી થોડા વખતમાં તેઓ બન્ને નિદ્રાવશ થઇ ગયાં.

Lesson VII.

The Two Wishes—III બે ઇચ્છાઓ, ભાગ ત્રીજો.

Woke, *v. i.* (વોક) જાગ્યાં, Got up.

Broad sun light, (બ્રૉડ સનલાઇટ) ખુલ્લો તડકો. વિશાળ પ્રકાશ, Bright & extensive sun shine.

Cheerful, *adj.* (ચીઅરફુલ) આનંદી, Merry, jovial, gay [L. cerebrum, brain.]

To find a living, (ટુ ફાઇન્ડ એ લિવ્હિંગ) જીવન ટકાવવું. પેટ ભરવું, નિર્વાહ કરવો. To sustain life. To maintain.

Had befallen, *v. t.* (હૅડ બિફૉલન) ને શીર ગુજર્યો હતો. આવી પડ્યા હતા. Had come over. Had happened to.

Spot, *n.* (સ્પૉટ) જગ્યા, સ્થળ, Place.

They had no idea, (ધે હૅડ નો આઇડીઆ) તેઓને કંઇ પણ ખ્યાલ ન હોતો, તેઓ સમજી શકતાં નહિ. They did not understand.

Daylight, *n.* (ડેલાઇટ) દીવસનો પ્રકાશ. દીવસનો વખત. Sun-shine. Day-time.

Suspected, *v. t.* (સસ્પેક્ટેડ) વ્હેમ ખાધો, શંકા કીધી. Guessed. [L. sub, under & specio, I look.]

Was to blame, (વૉઝ ટુ બ્લેમ) નો વાંક હતો, ને ઠપકો દેવાનો હતો. Was to be reproved.

It's just like her, (ઇટસ જસ્ટ લાઇક હર) તે તેણીનાંજ જેવું છે. (એટલે) તે તેણીનુંજ કારસ્તાન લાગે છે. It is exactly similar to that which she would do.

Alike *adj.* (એલાઇક) એકસરખું. Similar.

On the look out, (ઑન ધિ લુક આઉટ) સાવચેતિમાં, ચાંપતા જાપતો રાખતાં. On watch, on guard.

Search for, *v. t.* (સર્ચ ફોર) નીશોધ કરવી. Seek. [L. circus, a circle.

Were about to, (વેરે અબાઉટ ટુ) ની તૈયારીમાં હતા. Were on the point of, were readay to. [to close.

Give up, *v. t.* (ગિવ અપ) છોડી દેવું, બંધ કરવી. To leave.

Hunt, *n.* (હન્ટ) શોધ. Search.

Hurried, *v. i.* (હરીડ) ઉતાવળથી ગયાં. Hastened. Hied.

To be invited, *v. pass inf.* (ટુ બિ ઇન વાઇટેડ) આમંત્રણ મળવાની, બોલાવવાની. To be asked. To be called.

Dropping a curtsey, (ડ્રોપીંગ એ કર્ટ્સી) સભ્યતાનો ભાવ દર્શાવીને. Making a courteous movement, Civilly, Politely.

Have aged *v. i.* (હેવ એજેડ) ઘરડાં થઇ ગયાં છો. Have become old.

Last, *adv.* (લાસ્ટ) છેલ્લાં, છેલ્લી વખત. For the last time.

Dare say, *v. t.* (ડેરે સે) કહેવાની હિમ્મત કરું છું. Am not afraid to say. Venture to say.

Bursting into tears, (બર્સ્ટીંગ ઇન્ટુ ટીઅર્સ) એકદમ રડી દઇને. એકદમ આંસુથી ઉભરાઇ જતાં. Crying suddenly. [into.

Turn into *v. t.* (ટર્ન ઇન્ટુ) માં બદલી નાખવું. કરી દેવું. Change

What would be the use. (વ્હાટ વુડ બિ ધિ યુસ) નાશો ઉપયોગ થશે. તો શો ભાવ થશે. Of what advantage would it be.

Else, *pron.* (એલ્સ) બીજું કાંઇ. જુદુ Different. Other.

Pleaded, *v. i.* (પ્લીડેડ) આગ્રહ કરીને કહ્યું. Prayed. Entreated. [L. placium, an opinion.]

Humbly, *adj.* (હમ્બ્લી) નમ્ર રીતે, નમ્રતાથી Meekly. Gently. [L. humus, the earth.]

Vanished, *v. i.* (વૅનિશ્ડ) અદ્રશ્ય થઈ ગયું. અલોપ થઇ ગયું. Disppeared. [L. vanus, empty.]

Alone, *adj.* (એલોન) એકલો Without company.

Hesitation, *n.* (હેઝિટેશન) આચકો. Demür. Delay. [L. hoesum I stick]

Shouted, *v. t.* (શાઉટેડ) પોકાર કીધો. બુમ મારી. Bawled out, [bried aloud.

Exactly, *adv.* (એક્ઝક્ટલી) બરોબર. Quite. accurately.

Melt into air, (મેલ્ટ ઇન્ટુ એઅર) પીગળીને હવા થઇ જવી. Turn into gas. Boil off.

Embraced, *v. t.* (એમબ્રેસ્ડ) ભેટયાં, આલીંગન દીધું. Folded in arms. pressed in arms. [L. brachium, the arm.]

Was fulfilled, *v. t.* (વૉઝ ફુલફીલ્ડ) ફળીભુત થઇ. Was fructified. Was realised.

Jolly, *adj.* (જોલી) ખુશી, આનંદદાયક. Glad.

Went on, *v. i.* (વેન્ટ ઑન) જારી રહ્યું Continued.

Recognize, *v. t.* (રેકગ્નાઇઝ) ઓળખવું, Make out know. [L. re, back, con, together & noseo I know.]

Turn, *n.* [ટર્ન) વળાવાનો રસ્તો. Corner. Bending of the path. [L. tero, I grind.] [seeking prey.

Huutsman, *n.* (હન્ટસમૅન) શીકારી Hunter. A person

Oak, *n.* (ઓક) ઓક નામનું ઝાડ. A kind of tree.

Dropping, *adj.* (ડ્રૉપીંગ) પડી ભાગતા Mouldering.

Has fetched, *v. t.* (હઝ ફેચ્ડ) ને લાવી આપ્યાં છે Has brought.

Just as they had left it, (જસ્ટ ઍઝ ધે હેડ લેફ્ટ ઇટ) જ્યારે તેઓએ છોડી હતી ત્યારના જેવીજ, In the same condition in which it was when they had gone out.

Wrinkles, *n.* (રીંકલ્સ) વાંકાઓ. કરચલીઓ Folds.

speechless, *adj.* (સ્પીચ્લેસ) કહી શકાતી નહિ શકાય એવા મુંગે Inexpressible. Dumb.

Amazement, *n.* (એમેઝમેન્ટ) અજાયબી. Wonder.

Declares, *v. t.* (ડિક્લેર્સ) જણાવે છે. Says. Makes known. [L. de, down & clarus, clear.]

Only too soon, (ઓન્લી ટુ સુન) માત્ર ઈચ્છ્યા કરતાં વધારે જલદી Sooner than desirable.

પાઠ ૭ મો.

—: o :—

બે ઈચ્છાઓ. ભાગ ત્રિજો.

(૧) જ્યારે ભાઈ અને બેન જાગ્યાં ત્યારે ફરી પાછો ખુશ્કો ગડકો હતો આનંદી થવાનો પ્રયત્ન કરતાં ફ્રૅંક બોલ્યો—" આપણા વર્ષમાંનો એક દીવસ ગયો. " પણ જંગલમાં નિર્વાહ કરવો તે ઘણું સખત કામ હતું. બની શકે તેટલું ચાલ્યાં અને ભીંજ્યાં છતાં જંગલની બહાર તોશું પણ જે જગ્યાએ તે કમનશીબ બનાવ તેઓને શિર ગુજર્યો હતો તે ભાગની બહાર પણ જવાનો રસ્તો તેઓ શોધી કાઢી શક્યા નહિ. સઘળા રસ્તાઓ તેની તેજ જગ્યાએ તેઓને પાછા દોરવી લાવતાં હોય એમ જણાયું.

(૨) વખત કેમ જતો તેનો તો તેઓને ખ્યાલ ન આવતો નહિ. હમેશા દીવસનો પ્રકાશજ જણાતો, અને છતા તેઓને ખાત્રીથી લાગતું કે મહિનાઓ નહિ તો (કેટલાક) અઠવાડીઆઓ પસાર થયા હતા. ફ્રૅંક. વ્હેમ બાંધ્યો કે તે પરીજ તેનું કારણ હોવી જોઈએ (પરીનેજ ઠપકો દેવાનો હતો,) તેણે કહ્યું " તે બરોબર તેણીને માફક જછે. તેણી સઘળા દીવસોને એક સરખા કર છે. કે જેથી જ્યારે ડિસેમ્બર કે-જુન મહિનાની ૨૧ મી તારીખ આવે ત્યારે આપણે જાણી શકીએ નહિ. આપણે સાવચેત રહેવું જોઈએ અને દરરોજ તે નાના ઘરની ખોળ કરવી જોઈએ. "

(૩) તેથી દરરોજ બને ‘ ઘરડાં બાળકો ’ તે પરીની ઝુંપડીની શોધમાં ભમતાં. આખરે એક ચળકતા બપોરે તે દીવસની શોધ આટોપવાનો વિચાર કરતાં હતાં એટલે તરતજ જંગલ એકાએક ખુલ્લું થયું અને બાળકોએ તેનાની વાડી. તે ઝુંપડી, તે બારી, અને તે પરીજને—જેવાં તેઓએ આગળ બધા જોયાં હતાં તેવાંજ જોયા. બોલાવવાની વાટ જોયા વગર ન તેઓ ઉતાવળે વાડીમાં ગયાં.

(૪) તે પરીએ પુછ્યું—“ ઠીક વૃદ્ધ પુરૂષ હું તારે માટે શું કરું અને તારે માટે શું હે હોશી ? ”

ફેનીએ મોટે થી કહ્યું—“ અરે મહેરબાન, હું કંઈ ઘણી ડોશી નથી અને તે (પણ) ઘરડો માણસ નથી. તેણે જારૂં રાખ્યું હું નાની ફેની છું અને આ મારો ભાઇ ફ્રૅંક છે. ”

તે પરી એ કહ્યું “ અજાયબ. પણ મારા વ્હાલા બાળકો ગઇ વખત મે તમોને જોયાં ત્યારથી આજ સુધીમાં તમો ઘણાં મોટાં થઈ ગયા છો. તેણે વધુ કહ્યું કેટલા એક લોકો હમેશા મોટા થવાની ઇચ્છા રાખ્યા કરે છે. હું કહેવાની હીંમત કરું છું કે તેમને બાળક થવાં કરના તે વધુ ખુશકારક લાગતું હશે

(૫) એકદમ આંસુથી ઉભરાઇ જતાં ફેની એ કહ્યું “ બરેબર અમને તેમ લાગતું નથી. અરે મહેરબાની કરીતે, દયાળુપરી. અમોને માફ કરો. અમે ફરીથી (ઉમરે તેમજ કદમાં નાના) છોકરવાહ અને નાના થવામાં ગીયે છઇએ, મહેરબાની કરીતે અમે આગળ હતાં તેવાં બાળકો અમને કરીદો.

“ તેથી શું ફાયદો થશે ! તરતજ તમો કંઈ બીજા થવાની ઇચ્છા કરશો. ”

તેઓ બન્નેએ ઘણી નમતાથી આજીજી કીધી—“ અમે નહિ કરીએ અમે નહિ કરી યક પરી વાંકી વળી બહાર નીકળી અને એક ગુલાબનું ફુલ તોડયું. તેણીએ કહ્યું “ બહુસારૂં અહીંઆ તમારે માટે એક બીજી ઇછા છે. સંભાળ રાખ્યજો તે કે ડાહી થાય કારણ કે તમો મને ફરી જોશો નહિ. અને એક પળમાં ઘર અને વાડી અલોપ થઇ ગયાં અને બાળકો જંગલમાં એકલે ઉભેલાં રહ્યાં. કઇ ઇછા કરવી એવિષે તો આ ઘડી કંઈ વિચારવાનું હતુંજ નહિ. “ હું ઇછું છું કે હું ફરી પાછો નાનો છો કરો થઇ જાઉ ” એમ ફ્રૅંક

બોલી ઉઠયો અને " હું ઈચ્છું છું કે હું એકનાની છોકરી થાઉં જેવી હું હમેંશ હતી તેવીજ નાની છોકરી " એમ ફેનીએ બુમ પાડી.

(૭) ગુલાબ હવામાં ઓગળી જતું હોય એમ દેખાયું. ભાઇ અને બેને એકએકને જોયા અને ખુશીથી નાચ્યા કારણ કે તેઓને માલમ પડયું કે તેઓની ઇચ્છા પૂર્ણ થઈ હતી. અરે તે કેવી નાની દેખાય છે ! અરે તું કેવી સુંદર છે ! અરે ફરી પાછું બીલકુલ ઘરડાં નહિ થવાનું તે કેવું ખુશકારક ! વ્હાલી માયાળુ પરી ! આવા ઉદ્દગારો કેટલી એક મીનોટો સુધી નીકળ્યા કીધાં. આખરે ફેનીએ કહ્યું " ચાલો આપણે માંપાસે ઘેર દોડી જોઇએ. "

(૮) રસ્તાઓની ગુંચવણ હવે બીલકુલ લાગી નહિ. દરેક વળાવાના ઠેકાણાને ફ્રૅંક ઓળખવા લાગ્યો. ત્યાં આગળ શીકારોનું એકનું ઝાડ હતું ને પણ તે માંગેલો કુવો હતો અને–હા–પેલી રહીત હેઝની ઝાડી કે જે તે શોધતો હતો.

અચાનક સુંદર વિચાર આવતાં ફેની બોલી પડી. " અરે સાંભળ–ચાલે આપણે માને માટે એક લાકડાનો ભારો બાંધી લઇએ.—ગરીબ બિચારીમા આ બધો વખત કોણ તેને લાકડાં આણી આપ્યા હશે.

(૯) થોડા વખતમાં તેઓ જંગલની બહાર નીકળ્યા, ત્યાં આગળ તેઓ-ની માની કોટડી તેઓ ગયા હતા ત્યારના જેવીજ હતી. જ્યારે તે તેઓને જોશે ત્યારે શું કહેશે ? તેણી કેટલી અજાયબ થઇ જશે.

તેઓને પાછા આવતાં જોઇને તેણીએ બીલકુલ પણ અચંબો દર્શાવ્યો નહિ અને જે તેણીએ કહ્યું તેથી તેઓ ઘણાં અજાયબ થયા. તમને કેટલો બધો વખત થયો ! તમો બરોબર એક કલાક મોડા છો.

(૧૦) એક કલાક મોડા ! બાળકોએ એકએકની સામા બોલ્યાચાલ્યા વગર અચંબાથી જોયું અને આજરીત સુધી તેઓનો અચંબો જારી રહ્યા છે. તેઓની મા જણાવે છે કે તેઓ માત્ર થોડા કલાકજ ગેરહાજર હતાં. ત્યારે સફેદ બાલ, કરચલીઓ, જંગલમાં કાઢેલા અઠવાડીઆઓ અને મહિનાઓ અને તે પરીની ઝુંપડીની શોધમાં કીધેલી રખડપટ્ટીઓ કયાં હતી ? ફ્રૅંક અને ફેની તે સમજી શકયા નહિ અને હુ પણ વધારે સમજી શકતો નથી.

(૧૧) એક બાબત તો હું જાણું છું જ કે તે બન્ને બાળકોએ બીજા કોઈ થવાની ઈચ્છા કરવાની મુર્ખાઈ ભરેલી ટેવ તદન છોડી દીધી છે. અને તેઓને ઘરડા થવાનો સમય આવે-જે માત્ર ધારવા કરતાં વધુ જલદી આવશે-ત્યાં સુધી નાનો ફ્રૅંક અને નાની ફ્રેની રહીને સારી રીતે સતોષ માને છે.

Lesson VIII.

—: ✱ :—

A Parable. એક રહસ્યવાળી વાત.

Parable, (પેરેબલ) ગર્ભિત-રહસ્ય વાળુ વૃત્તાંત, સુચક બ્યાન. An allegorical story. A suggestive description.

Worn, *past part.* (ઉર્વૉર્ન) થાકી ગયલો. ચીમળાઈ ગયલો. Tattered; exhausted. [L. vestis, clothing.]

Footsore, *adj.* (ફુટસોર) પુગે ઉજાજડા પડી ગયલાં. પગે અંતણુ પડેલો. Suffering from corus on the foot. With shorn out feet.

Prophet, *n.* (પ્રૉફેટ) ભવિષ્ય વેભાખનાર. સતપુરૂષ. Foreteller. Hermit.

Gained, *v. t.* (ગેઈન્ડ) પહોંચ્યો. Reached.

Holy, *adj.* (હોલી) પવિત્ર. દેવતાઈ. Sanctified. Deified.

Has left the earth, (હેઝ લેફ્ટ ધિ અર્થ) દુનીઆં છોડી દીધી છે. પૃથ્વીપરથી ચાલી ગયોછે. Has departed from our world.

Murmured, *v. t.* (મર્મર્ડ) ગણુગણ્યો. મનમાં બબડયો. Spoke gently. Mused. [before & esse, to bc.]

Presence, *n.* (પ્રેઝેન્સ) અસ્તિત્વ. હાજરી. Existence. [L. proe,

Lingers, *v. int.* (લિંગર્સ) અટકી રહી છે. Remains. Loiters.

Olden, *adj.* (ઓલ્ડન) અસલના. Of old times. Ancient.

Truely, (ટ્રુલી) ખરા અંતઃકરણથી. Sincerely. With a true heart.

Chosen Ones, (ચોઝન વન્સ) માનીતાઓ. પસંદ કીધેલા માણસો. Favourites, Selected men.

Of yore, (ઓફ યોર) અસલના વખતના. Of ancient times.

Guider, *n.* (ગાઈડર) નેતા. રસ્તો. બતાવનાર. નાયક. Leader. Adviser.

Fathers, *n.* (ફાધર્સ) બાપદાદાઓ. Forefathers. Ancestors.

Humble, *adj.* (હમ્બલ-અમ્બલ) નમ્ર. કૃપાળુ. Prayerful, Tender] [L. humus, the earth.] [Solicit.

Beseech, *v. t.* (બિસીચ) વિનંતી કરૂં છું. આજીજી કરૂં છું. Entreat.

Grant a sign, (ગ્રૅન્ટ એ સાઈન) સંજ્ઞા દશાવો નિશાની બક્ષો. Favour with an indication. [L. signum, a mark.]

Bowing, *per. part.* (બોઈંગ) નીચા નમીને Bending low.

Burst of thunder, (બર્સ્ટ ઓફ થન્ડર) વિજળીની ગર્જનાનો એકદમ ગગડાટ Sudden clash of the clouds. [L. tono, I thunder.]

Stirred, *v. t.* (સ્ટર્ડ) હલાવતી હતી. Moved.

Tuft, *n.* (ટફ્ટ) ગુચ્છો. ઝુમખો. Bunch. Clump.

Moss, *n.* (મોસ) લીલ. લીલું ઘાસ. અરીઆળી. Verdure.

Opened, *v. int.* (ઓપન્ડ) પહોળો થયો. ખુલ્યો. Widened. Became open.

Bosom, *n.* (બુઝમ) અંદરનો ભાગ, હૃદય. Interior, Heart.

Sprang, *v. int.* (સ્પ્રૅંગ) એકદમ નીકળી આવ્યાં. કુદી નીકળ્યો, Shot out. Came out suddenly.

Tender, *adj.* (ટેન્ડર) કુમળું, નાજુક. Soft. Young.

Violet, *n.* (વાયોલેટ) જાંબુ રંગના ફુલ. A kind of flower of a dark-blue colour.

Hard of heart, (હાર્ડ ઓફ હાર્ટ) સખત અંતઃકરણનો, જડ લાગણીવાળો Hard-hearted. Of an unimpressionable heart.

Gift of prophecy, (ગિફ્ટ ઑફ પ્રૉફેસી) ભવિષ્ય વાણીની બક્ષીસ. Boon of the power of foretelling.

Signs, *n.* (સાઇન્સ) સંજ્ઞાઓ, સુચક ચિન્હો. Indications. Symbols. [L. signum, a mark.] [Miracles.

Wonders, *n.* (વન્ડર્સ) અદ્ભુત બનાવો. તીલસ્માતો. ચમત્કારો.

Sway, *n.* (સ્વે) સત્તા. Power. Authority. [Longing.

Thirsting, *pre. part,* (થરસ્ટીંગ) તલસતો તીવ્ર ઈચ્છા રાખતો.

Mortal, *n* (મૉર્ટલ) મરવુને વશ પ્રાણી, મનુષ્ય. One, subject to death. Man. [L, mors, mortis, death.]

Clay, *n.* (ક્લે) મીટી, માટી. Earth.

Ere, *adv.* (એર) પહેલાં, આગાઉ. Before.

Journey, *n.* (જર્ની) પ્રવાસ, મુસાફરી. Travelling, Sojourn.

Girt my loins, (ગર્ટ માઇ લોઇન્સ) મારી કમ્મર કસી, તૈયારી કીધી. Became ready. Actuated my limbs. [Leave home.

Start, *v. int.* (સ્ટાર્ટ) શરૂઆત કરવી, નીકળવું. Commence

Beloved, *n.* (બિલવેડ) પ્યારી વસ્તુ. જેનાપર અતિશય પ્રેમ હોય તે. Darling; the loved one.

Held, *v. t.* (હેલ્ડ) હાથમાં ઝાલેલું હતું. Had. Had caught.

Like to this as like may be, (લાઇક ટુ ધિસ એઝ લાઇક મે બી) જેટલું આના સરખું હોય શકે તેટલું સરખું. As similar to this as possible. [the entrance.

Threshold, *n.* (થ્રેશોલ્ડ) આંગણું, ઉમરો. The foot of the door;

Plucked, *v. t.* (પ્લક્ડ) ચુંટેલું, તોડેલું. Torn. Picked.

J. Russel Lowell. (જે. રસેલ લોવેલ) ઉપલી કવિતા બનાવનાર અમેરીકાના કવિનું નામ. (1819–1891) A well-known American poet.

પાઠ ૮ મો.

—:o:—

એક રહસ્યવાળું ધ્યાન.

(૧) જ્યારે તે સિદ્ધ પુરૂષ તે [illegible] પાસે [illegible] તે ચાલી ગયો હતો અને [illegible]) તે (મહંત) બબડ્યો—"[illegible] (મણ) [illegible] તેનું અસ્તિત્વ હજુ [illegible] રહ્યું છે.

(૨) અસલના સઘળા [illegible] મનુષ્યો સાથે [illegible] બોલશે નહિ ? અસલના વખતના [illegible] કીધેલા [illegible] જેટલા અંતઃકરણથી શું મેં તને સેવ્યો નથી?

(૩) મારૂં વડવાઓના [illegible] સાંભળ્યું અને મારૂં જીગર નમ્ર છે, [illegible] મારા સેવકને માત્ર [illegible]

(૪) [illegible] પોતાનું મરણ [illegible] સાંભળવાને [illegible] ગણગણાટથી [illegible]

(૫) પણ હજી તે બોલ તો હતો તેવામાં તેની [illegible] ખુલ્લો થયો અને ખડકના સખત અંતર્ભાગમાંથી એક કુમળું [illegible] નુ ફુલ નીકળી આવ્યું.

(૬) મહંત બોલ્યો—" ઈશ્વર હું તારો ઉપકાર માનું છું. તું પવિત્ર પર્વતના પાસે ભવિષ્યવાણીનું દાન માંગનાર હું સખત હૈયાંનો અને આંધળો હતો.

(૭) પણ હું મનુષ્યોનાપર મને સત્તા આપે તેવી (ગુપ્ત) [illegible] ચમત્કારોને શોધતો હતો. મનુષ્ય કરતાં અધિક થવાની આકાંક્ષા, [illegible] હું ચાકરી કરતાં અધમ થયો.

(૮) મારી મુસાફરોની શરૂઆત કીધાં પહેલાં જેવાં નીકળવાને મેં મારૂં માત્રાન સજ્જ કીધાં તેવીજ મારીપાસે મારા જીગરનો ભાગ મારી નાની છોકરી દોડી આવી.

(૯) તેણીના હાથમાં તેણે એક ફુલ પકડેલું હતું જેટલું સરખું હોઇ શકે (ધારી શકાય) તેટલું આના સરખું (બરોબર) હતું, અને જે મારા ઉમરાવ પાસેથી તેણે ચુંટેલું હતું અને મારી પાસે લાવી હતી.

Lesson IX.

---o---

The Hunt. શીકાર,

Event, *n.* (ઇવેન્ટ) બનાવ. Circumstance. [L. e, out & venio, I come.]

Have forgotten, *v. t.* (હૅવ ફરગોટન) ભુલી ગયો છું Have lost [from memory.

Spring, *n.* (સ્પ્રિંગ) વસંત રૂતુ. The vernal season.

Frost; *n.* (ફ્રાસ્ટ) ઝાકળ Dew.

Light, *adj.* (લાઇટ) ઓછો. Scantly. Thin.

Mist, *n.* (મિસ્ટ) ધુમ્મસ Smoke.

Hung, *v. int.* (હંગ) જુલી રહયો હતો. Suspended. Lingered.

Colts, *n.* (કોલ્ટસ) ઘોડાના વછેરા. Young horses.

Sounded, *v. int.* (સાઉન્ડેડ) અવાજ આવતો હતો. Made a noise.

Pricked up, *v. t.* (પ્રિકડ અપ) ઉભા કીધાં Raised. Erected to a point.

Hounds, *n.* (હાઉન્ડસ) શીકારી કુતરાઓ. A kind of hunting dogs. Dogs who hunt out the game by scent.

Cauntered off *v. int.* (કૅન્ટર્ડ ઓફ) કુદકા મારતો નાસી ગયો. Galloped away.

Hedge, *n.* (હેજ) વાડ, ઝાડી. Fence. Bush.

Several, *adj.* (સેવરલ) કેટલાં એક. Some.

Hare, *n.* (હેર) સસલું. A kind of quadrupeds.

Were tearing down, *v. int.* (વેર ટેરીંગ ડાઉન) માપઈને એક-દમ જડપથી દોડી જવાં લાગ્યા. Were running down too quickly. Were passing through with enormous speed. [of wheat.

Young wheat, (યંગ વ્હીટ) કુમળાં ઘઉંના રોપા. Tender shrubs

Galloping, *pres. part.* (ગેલોપીંગ) ચ્યાર પગે કુદતાં. Cantering. Running with leaps.

Snorted, *v. int.* (સ્નૉર્ટેડ) સુસવાટ કરતાં ઊંડો સ્વાસ લીધો. Breathed heavily with noise. Took a deep and noisy breath.

Eagerly, *adv.* (ઈગરલી) આતુરતાથી. Anxiously.

Had come to a stand, (હૅડ કમ ટુ એ સ્ટૅન્ડ) અટકી ગયા હતા. Had stopped. [up.

Left off, *v. t.* (લેફ્ટ ઑફ) બંધ કીધું છોડી દીધું. Ceased. Gave

With their noses to the ground, (વિથ ધેર નોઝીઝ ટુ ધિ ગ્રાઉન્ડ) જમીન તરફ નાક રાખીને નાકથી જમીન સુંઘતા. Smelling the ground.

Have lost the scent. (હેવ લૉસ્ટ ધિ સેન્ટ) ગંધ ગુમાવી છે. ગંધથી મળતો પતો ચુક્યા છે. Have missed the smell. [L. sentio, I feel.]

Get off, *v. int.* (ગેટ ઑફ) નાસી જવું. છુટી નાસવું. Es-cape. Run away. [sible.

Likely enough, (લાઇક્લી ઈનફ) પુરતું સંભવીત. Just pos-

Plantation, *n.* (પ્લેન્ટેશન) ખેતર, વાડી. Field. Garden. [L. planto, to set.] [possible, with highest velocity.

At full speed, (એટ ફુલ સ્પીડ) પુર્ણ જડપથી. As quickly as

Making for, *pres. part.* (મેકીંગ ફોર) ની તરફ જતાં Going towords.

Straight, *adv.* (સ્ટ્રેઇટ) સીધા. Direct. [hang.

Bank, *n.* (બૅન્ક) પાળ, કાંઠ. Ridge. Embankment. Over

Brook, *n* (બ્રૂક) નાળુ ઝરો. Runlet. Stream.

Wild with fright, (વાઇલ્ડ વિથ ફ્રાઇટ) ભયથી બાવરું થઇ ગયલું. ભયભીત થયલું. Bewildered with fear.

Rushed by, *v. int.* (રશ્ડ બાઇ) પાસેથી ધસી ગયું. Swept by.

Burst over, *v. t.* (બર્સ્ટ ઓવર) ઉપરથી ધુસકો માળી. Jumped down from. [Jumped over.

Leaped, *v. t.* (લીપ્ડ) કુદી ગયો. Crossed with a bound.

Dashing, *pres. part.* (ડૅશીંગ) ધસતો. Rushing.

Huntsmen, *n.* (હન્ટસમેન) શીકારીઓ. Hunters. [At a stretch.

Clean over, (ક્લીન ઓવર) એકદમ સીધા ઉપરથી. Directly.

Close upon, (ક્લોઝ અપૉન) બરોબર પછવાડે. Just after.

To get through, *v. int.* (ટુ ગેટ થ્રૂ) માં થઇને પસાર થવું. To pass through.

Fence, *n.* (ફેન્સ) વાડ. Hedge.

Sharp, *adv.* (શાર્પ) ચાલાકીથી. Cleaverly. Skilfully,

It was too late, (ઇટ ઉવાઝ ટુ લેટ) તે જોઇએ તે કરતાં વધું મોડું હતું. It was quite out of time.

Shriek, *n.* (શ્રીક) ચીસ. Scream Cry. [scene.

A sad sight, (એ સૅડ સાઇટ) દીલગીરી ભર્યો દેખાવ. A sorrowful

Were down, (ઉવેર ડાઉન) નીચે પડયા હતાં Had fallen down.

Was struggling, *v. int.* (ઉવૉઝ સ્ટ્રગ્લીંગ) તરફડીયાં મારતો હતો. Was labouring in pain.

Was groaning, *v. int.* (ઉવૉઝ ગ્રોનીંગ) દુઃખથી બરાડા મારતો હતો. Was moaning.

Covered with, *past part.* (કવર્ડ ઉવિથ) ખરડાયલો. Soiled with. [L. con. together & operire, to cover.]

Still, *adv.* (સ્ટિલ) સ્થિર. Motionless

Neck, *n.* (નેક) ડોક, ગરદન. The back part of the throat.

(અન્ડ સર્વે હિમ રાઇટ) અને
એપ્યુ .. . ` કરી દો. Let and let him have his due. ⌊ —.

Did not join wit. ` " અસ) હમારી સાથે સંમત થઈ નહિ. Did n. ̓at stock.

A great deal, (એ ગ્રેટ ડીલ) ઘણું. A

Make out, *v. t.* (મેક આઉટ) જાણી જવું.

Sport, *n.* (સ્પાર્ટ) રમત. Game.

Master, *n.* (માસ્ટર) શેઠ, માલીક. Owner.

Raise, *v. t.* (રેઇઝ) ઉઠાડવું, ઉભું કરવું. Uplift. [grave.]

Serious, *adj.* (સિરીઅસ) ગંભીર. Aweful, Grave. [L. serius

Something was wrong, (સમથિંગ ઉવોઝ રાંગ) કંઈ અનિષ્ટ થયું હતું. Some misfortune had taken place.

Squire, *n.* (સ્કવાયર) શેઠ, નામદાર, નાઈટથી નીચા દરજ્જાનો માણસ. Man next in rank to a knight.

The pride of his family, (ધિ પ્રાઇડ ઓફ હિઝ ફેમિલી) કુટુંબની મગરૂરી, કુટુંબની શોભા. On of whom the whole family was proud.

Farrier, *n.* (ફેરિઅર) અશ્વવૈદ્ય, ઘોડાનો ડાક્ટર. નાલ મારનાર. A veterinary surgecn. [L. ferrum, iron.]

Felt him all over, (ફેલ્ટ હિમ ઓલ ઓવ્હર) તેને આખે શરીરે હાથ ફેરવીને તપાસ્યો. Examined him by moving his hand over his whole body.

Shook, *v. t.* (શુક) હલાવ્યો. Moved.

Bang, *n.* (બૅંગ) ધડાકો. Noise.

Presently, *adv.* (પ્રેઝેન્ટલી) થોડા વખતમાં, તરતજ. Soon. [L. pre, before & esse to be.]

Troubled, *part part.* (ટ્રબલ્ડ) દુ:ખી થયલી. Pained. Afflicted.

Vice, *n.* (વાઈસ) નસીઅત, દુર્ગુણ. Defect Bad quality.

Tolling, *pres. part.* (ટોલીંગ) નાદ કરતો, વાગતો. Ringing.

Churchyard, *n.* (ચર્ચયાર્ડ) દેવળપાસેની મુડદા દાટવાની જગ્યા. Burial ground near a church.

Bury, *v. t.* (બેરી) દાટવું. Hide into the earth, consign to the ground

---

પાઠ ૯ મો.

—: o :—

શિકાર.

(૧) હું બે વરસનો થયો ત્યાર પહેલાં એક બનાવ બન્યો કે જે હું કદી ભુલ્યો નથી. ત્યારે વસંત ૠતુની શરૂઆત હતી. રાત્રિના થોડું જાકળ પડ્યું હતું અને ખેતરોપર આચ્છો ધુમ્મસ હજીપણ વળી રહયો હતો. હું અને બીજા વછેરાઓ ખેતરના નીચલા ભાગમાં ચરતાં હતાં તેવામાં અમે દૂરથી કંઈ કુતરાના ભસવાના જેવો અવાજ આવતો સાંભળ્યો.

(૨) સૌથી મોટા વછેરાએ પોતાનું માથું ઉંચુ કીધું–કાનો અક્કડ કીધા અને કહ્યું, " શિકારી કુતરાઓ આવે છે. " અને પોતાની પાછળ અમે બધાં બાકી રહેલાંઓ સહીત ખેતરના ઉપલા ભાગમાં જ્યાંથી અમે વાડની ઉપર નજર પહોંચાડી શકીએ અને પેલી મેરના કેટલાએક ખેતરો જોઈ શકીએ ત્યાં કુદકા મારતું મારતું નાસી ગયું.

મારી માએ કહ્યું કે–" તેઓને સસલું મળી આવ્યું છે. અને જો તેઓ આ રસ્તે આવશે તો આપણને શિકારની રમત જોવાની મળશે. "

(૩) થોડા વખતમાં અમારી પાસેના કુમળા ઘઉંના ખેતરમાં થઈને કુતરાઓ સુસવાટ ભેર દોડી જતા જણાયા. તેઓએ જેટલો અવાજ કીધો તેવો મે કદી સાંભળ્યો ન હોતો. તેઓની પાછળ કેટલાએક માણસો ઘોડાપર બેસીને આવ્યાં તેમાંના કેટલાં એક લાલ ડગલા પહેર્યા હતા અને બધા બને તેટલી જડપથી ચાર પગે ઘોડા કુદાવતા હતા. મોટા ઘોડાએ સુસવાટ ભરે શ્વાસ લીધો અને તેઓની પાછળ આતુરતાથી જોયા કીધું અને અમે નાના વછેરા-

અને તેઓની સાથે કુદવાનું મન થયું, પણ થોડા વખતમાં તેઓ નીચલા ખેતરોમાં દુર ચાલી ગયાં. અહીંઆ જાણે તેઓ ઉભા રહ્યા હોય એમ જણાયું કુતરાઓએ ભસવાનું બંધ કીધું અને પોતાના નાકો જમીન તરફ રાખીને આમતેમ દરેક રસ્તે દોડવા લાગ્યા.

(૪) મોટા ઘોડાએ કહ્યું—"તેઓએ ગંધ ગુમાવી છે.—કદાચ સસલું બચી જશે."

મેં કહ્યું–"કયું સસલું!"

"અરે કયું સસલું તે કંઈ હું જાણતી નથી. પુરતું સંભવીત છે કે તે વાડીમાંના આપણા સસલાઓમાંનું કોઇ હોય. કોઇપણ સસલું જડી આવે તે માણસો અને કુતરાઓને પાછળ દોડવાને ચાલશે."

વધુ વખત નહિ થયો તેટલામાં તેઓ બધાં પુર જડપથી સીધા અમાર ખેતર તરફ આવતાં જે ભાગપર ઉંચો કોટ અને જાડી નાળાપર ઝુલી રહ્યાં હતાં ત્યાં આવી લાગ્યાં.

(૫) મારી માએ કહ્યું "હવે આપણે સસલાને જોઇશું." અને ત્યાર પછી તરતજ એક ભયથી બાવરૂં બની ગયલું સસલું પાસેથી ધસ્યું અને વાડી તરફ ગયું. દોડતાં કુતરાઓ આવ્યા. તેઓ કોટપરથી નીચે કુદયા–વહેળો છલંગ મારી ઓળંગી ગયા અને પાછળ શિકારીઓ સહિત ખેતરની વચમાં થઇને ધસતાં આવ્યાં. છકે આઠ માણસોએ સીધા એકી છલંગે કુતરાઓની નજીક ઘોડા કુદાવ્યા.

(૬) ગીચ વાડમાંથી નીકળી નાસવાને સસલાએ વ્યર્થ પ્રયત્ન કીધો ત્યાર પછી રસ્તાં તરફ નાસી જવાને તે ચાલાકીથી ફરી ગયું પણ તેને માટે હવે સમય રહયો હતો નહિ. અમે એક ચીસ સાંભળી અને ત્યાં તેનો અંત આવ્યો.

(૭) મારે વાસ્તે પુછોતો–હું તો એટલો અચંબો પામી ગયો હતો કે નાળાપાસે શું થતું હતું તે પહેલાં મેં જોયું નહિ, પણ જ્યારે મેં જોયુંજ ત્યારે એક દીલગીરી ભરેલો દેખાવ નજરે આવ્યો. બે ખુબસુરત ઘોડાઓ પડી

ગયા હતા. એક રામાં તરફડીઆ મારતો હતો અને બીજો ઘાસપર બરાડતો હતો. એક સવાર કાદવથી ખરડાયલો પાણીની બહાર નીકળતો હતો. બીજો તદ્દન સ્થિર પડેલો હતો.

મારી માએ કહ્યું—" તેની ડોક ભાંગી ગઈ છે."

" અને તેને પણ તેના ફળ ભોગવવાયો." વછેરામાંના એક કહ્યું હું પણ તેમજ ધારતો હતો પણ મારી મા અમારી સાથે સંમત થઇ નહિ.

(૮) તેણીએ કહ્યુ " ખરે નહિ. તમારે તેમ કહેવું જોઈએ નહિ. પણ અગરજો હું ઘરડી ઘોડી થઈ છું અને ઘણું જોયું છે તે સાંભળ્યું છે છતાં માણસો આ રમતનાં આટલાં શોખીન કેમ છે ને કદી સમજી શકી નથી. તેઓ ઘણી વખત પોતાની જાતને ઈજા કરે છે, ઘણી વખત સારા ઘોડાઓ બગાડે છે અને ખેતરો છુંદી તોડી નાંખેછે. અને સઘળું એક સસલું કે શિયાળ કે સાંબરને માટે કે જે તેઓ બીજી રીતે વધારે સહેલાઈથી મેળવી શકે. પણ આપણે માત્ર ઘોડા (ની જાત) છઇએ અને જાણતાં નથી.

(૯) જ્યારે અમારી મા આ કહેતી હતી ત્યારે અમે ઉભા રહીને ઉંચે જોયું. ઘણાં એક સવારો તે જખમી થયલા માણસ પાસે ગયા હતા, અને મારા શેઠ, જે શું ચાલતું હતું તેની તપાસ રાખતા હતા, તેણે તેને સૌથી પહેલાં ઉઠાવ્યો. દરેક જણ ઘણું ગંભીર દેખાતું હતુ. હવે ત્યા કંઇ અવાજ થતો હતો નહિ, કુતરાઓ પણ શાંત હતા અને જાણે કંઇક અનીષ્ટ થયું છે એમ જાણતાં હોય તેમ જણાયાં. તેઓ તેને અમારા શેઠને ત્યાં લઈ ગયાં. મે પાછળથી સાંભળ્યુ કે તે, એક સુંદર-ઉંચો-જુવાન માણસ—આખું કુટુંબ જેને માટે મગરૂર હતું તેવો સ્કવાયરનો એકનો એક છોકરો જુવાન જ્યોર્જ ગૉર્ડન હતો.

(૧૦) જ્યારે અશ્વવૈદ્ય જે કાળો ઘોડો ઘાસપર પડયો પડયો બરાડતો હતો તેને તપાસવા આવ્યો ત્યારે તેણે તેને આખે શરીરે હાથ ફેરવીને તપાસ્યો અને તેનું માથું હલાવ્યું. તેનો એક પગ ભાંગી ગયો હતો ત્યાર પછી કોઇ એક અમારા શેઠને ઘેર દોડયું અને બંદુક લઇ પાછું આવ્યું. થોડા વખતમાં એક મોટો ધડાકો થયો અને ત્યાર પછી સઘળું ચુપ થઇ ગયું—તે કાળો ઘોડો હવે બિલકુલ હાલતો ચાલતો નહિ.

(૧૧) મારી મા ઘણી દુઃખી થતી હોય એમ જણાયું. તેણે કહ્યું કે તે ઘોડાને (ઘણાં) વરસોથી ઓળખતી હતી અને તેનું નામ 'રોબ રોય' હતું તે એક ભલો બહાદુર ઘોડો હતો અને તેનામાં કંઇપણ ખોડ હતી નહિ. ત્યાર પછી તે કદી ખેતરના તે ભાગમાં જતી નહિ.

(૧૨) ઘણાં દીવસ નહિ થયાં એટલે (થોડા દીવસમાં) અમે દેવળનો ઘંટ લાંબો વખત સુધી વાગતાં સાંભળ્યો. દરવાજા ઉપરથી નજર કરતાં અમે એક લાંબી વિચિત્ર કાળી ગાડી જોઇ જેનાપર કાળા કપડાનું ઢાંકણુ કીધેલું હતું અને જેને કાળા ઘોડા જોડે લાહતાં (કાળા ઘોડાથી ખેંચવામાં આવતી) તેની પાછળ બીજી અને બીજી એમ (એક પછી એક) આવી અને બધી કાળી હતી. તે સઘળો વખત ઘંટ નાદ કરતો રહયો. તેઓ જુવાન ગાડનને દાટવાને માટે દેવળના હખમામાં લઇ જતા હતાં. તે ફરીથી કદી પણ ઘોડાપર સવાર થવાનો નહિ. રાબરાયનું તેઓએ શું કીધું તે મે કદી જાણ્યું નહિ. પણ એ બધું એક સસલાને માટે થયું.

Lesson X.

——o——

About Horses. ઘોડાઓ વિશે.

Size, *n.* (સાઇઝ) કદ Bulk.

Alike, *adj.* (એલાઇક) એકસરખા Exactly similar.

Care, *n.* (કેઅર) ની દરકાર રાખીએ છઇએ ને માટે મહેનત લઇએ છઇએ. Am anxious. Take pains. [L. cura, care.]

Disposition, *n.* (ડિસ્પોઝિશન) સ્વભાવ. સમજ Nature. Understanding. [L. dis, apart, from & pono, I put.]

Clever, *adj.* (ક્લેવર) હોશિઆર Competent. Sharp.

Gentle, *adj.* (જેન્ટલ) નમ્ર. વિનયવાળાં. Mild Civil. [L. gens, gentis, a tribe.] [ad to & facio I do.]

Affectionate, *adj.* (એફેક્શનેટ) પ્રેમળ, હેતાળ. Loving. [L.

Had charge of, (હેડ ચાર્જ ઓફ) નો અખત્યાર હતો, ની સંભાળ નીચે હતો. Were entrusted with the care of. [L. carrus, wagon.]

Dared, *v. t.* (ડેર્ડ) હીમત ચલાવી. Ventured.

Curried, *v. t.* (કરીડ) બાલ ઓળતાં. ખરેરો મારતાં. Combed.

Brushed, *v. t.* (બ્રશ્ડ) બ્રશથી સાફ કરતાં. Cleaned with a brush.

Energy, *n.* (એનર્જી) ઉત્સાહ. જોર. Strength; zeal.

Industry, *n.* (ઇન્ડસ્ટ્રી) ઉદ્યોગ, મહેનત. Pains; exertion. [L. in & struo I fabricate.]

Share, *n.* (શેર) ભાગ Part.

Wisp, *n.* (ઉવિસ્પ) કુંચડો, નાની પુળી. A small bundle.

Polish, *v. t.* (પૉલિશ) ઘસીને સાફ કરવું. Clean by rubbing. [L. polio, I smooth.]

Quiet, *adj.* (ક્વાયેટ) શાંત પ્રકૃતિનું. Docile; meek.

Interfere with, *v. t.* (ઇન્ટર્ફીઅર) ની વચમાં આવવું. ના કામમાં ખલેલ કરવી. Come in the way of. Disturb. [L. inter, between & ferio, I strike.]

With good will, (ઉવિથ ગુડ ઉવિલ) ઘણાં જોસથી. ખુબ જોસ્સ ભેર. With great spirit very zealously.

To tire of, *v. int. inf.* (ટુ ટાયર ઓફ) કંટાળી જવું. To feel [weary of.

Steadily, *adv.* (સ્ટેડિલી) એકી નજરે. સ્થિરતાથી. Staringly; continuously. [L, e out & video I see]

Evedently, *adv.* (એવિડન્ટલી) દેખીતી રીતે. Obviously.

Did not approve of, *v. t.* (ડિડ નૉટ ઍપ્રુવ્હ ઓફ) ન પસંદ હતો, ન માત્ર તો નહિ. Did not like. [L. ad to & prob), I prove.]

Groom, *n.* (ગ્રૂમ) ઘોડાવાળો. A servant in charge of a horse.

Hoof, *n*. (હૂફ) ખરી. The bottom case of a beast's leg.

Carefully, *adv*. (કેરફુલી) કાળજીથી. Cautiously. With care.

Heave, *n*. (હીવ) ઉથલો. ધક્કો. Lift. Throw. Push.

Were frightened, *v. t.* (વેર ફ્રાઇટન્ડ) બી ગયા. Were terrified. Were afraid.

Not in the least, (નોટ ઈન ધી લીસ્ટ) જરાપણ નહિ. Not at all.

Should be treated, *v. t.* (શુડ બી ટ્રીટેડ) ની સાથે વર્તવું જોઇએ. ની સારવાર કરવી જોઇએ. Should be dealt with. Should be served.

Obliging, *adj*. (ઓબ્લાઇજીંગ) ઉપકારી. ભલું કરનાર. Benevolent. [L. ob against & ligo I bind.]

Polite, *adj*. (પોલાઇટ) વિવેકી. Civil. Courteous. [L. polio, I polish.]

Owned, *v. t.* (ઓન્ડ) ની માલીકી ધરાવતો હતો. નો માલીક હતો. Possessed. Was the owner of.

Gray, *adj*. (ગ્રે) કાબરો. ભુરીઓ. Of a bluish white colour.

Safely, *adv*. (સેફલી) સહી સલામત રીતે, ડરવગર Fearlessly. Securely. [L. salvus, safe.]

To hold, *v. t. inf.* (ટુ હોલ્ડ) પકડવાને. કાબુમાં રાખવાને. To check

Certain, *adj*. (સર્ટન) ખાતરીબંધ. નિશ્ચિત. Confident. [L. certus, certain.]

To make a call, (ટુ મેક એ કાલ) મુલાકાત આપવી, To pay a visit.

As usual, (એઝ યુઝ્વલ) હમેશ મુજબ. According to custom.

Was amazed, *v. t.* (વૉઝ એમેઝડ) અજાયબ થઇ ગયો. Was surprised.

The drive, *n*. (ધિ ડ્રાઇવ) હાંકવાનો રસ્તો. The path for driving.

Of his own accord, (ઓફ હિઝ ઓન એકાર્ડ) સ્વેચ્છાથી, પોતાની મરજીથી. By his own will. [L. arto & cor, cordis the heart.]

Perfectly, *adv*. (પરફેક્ટલી) તદ્દન. સંપૂર્ણ. Completely; quite.
[L. per, through & facio I make.] [stated.

Remarked, *v. t.* (રિમાર્ક્ડ) ટીકા કીધી, નોંધ લીધી. Observed;

Companion, *n.* (કમ્પૅનિઅન) સાથી. Associate. Friend.
[L. con, together & panis, bread.]

Approached, *v. t.* (એપ્રોચ્ડ) પાસે આવ્યા. Came near.

Blocked, *past part.* (બ્લૉક્ડ) બંધ થઈ ગયલો, પુરઈ ગયલો. Obstructed. Closed. [rriage.

Dogcart, *n.* (ડૉગકાર્ટ) બે પૈડાની ગાડી. A two-wheeled ca-

So as to leave the way clear, (સો એઝ ટુ લીવ ધિ વે ક્લીઅર) રસ્તો ખુલ્લો રહે તેપ્રમાણે. In such a way as to keep the path unobstructed.

Spot, *n.* (સ્પોટ) જગ્યા. Place. [sincere feeling.

Real affection, (રિઅલ એફેક્શન) ખરૂં હેત. સાચો સ્નેહ. True love,

Fallen, *past part used as an adj.* (ફોલન) પડેલો. મોયી ગયલો. Killed. Thrown down.

To protect, *v. t. inf.* (ટુ પ્રોટેક્ટ) નું રક્ષણ કરવાને. To guard.
[L. pro before & tego, I cover.] [& taca, nail.]

Attacks, *n.* (એટૅક્સ) હુમલાઓ. Onsets. Assaults. [L. ad to

Beast of prey, (બીસ્ટ ઓફ પ્રે) શિકારી પશુઓ. Brutes living upon other animals.

In other circumstances, (ઈન અધર સરકમ્સ્ટન્સીઝ) બીજા સંજોગોમાં. In different situation. [L circum round & sto I stand.]

A country gentleman, (એ કન્ટ્રી જેન્ટલમન) એક. દેશી ગૃહસ્થ ગામડાનો ગૃહસ્થ. A respectable man living in a country.

Failing, *n.* (ફેઈલીંગ) નબળાઈ. ખોડ વ્યસન. Weakness. Defect; vice. [intoxicating beverage.

Strong drink, (સ્ટ્રૉંગ ડ્રીંક) દારૂ, કેફી પીણું. Wine. A highly

Frequently, *adv.* (ફ્રિકવન્ટલી) વારંવાર, ઘણી વખત. Often. [L. frequenes, usual.]

Clear, *adj.* (ક્લીઅર) ચોખ્ખું, ગુંચવણ વગરનું. Unconfused.

Homeward, *adv.* (હોમવર્ડ) ઘરતરફ. Towords home.

Warm, *adj.* (વાર્મ) પસંદ પડે તેટલી ગરમ. હુંફાળી. Agreeably. hot, Not very cold. [sleepy Dull.

Drowsy, *adj.* (ડ્રાઉઝી) ઉંઘથી ઘેરાયલો, જોંપતો જોકા ખાતો.

Reins, *n.* (રેઇન્સ) અછોડા. લગામ. Bridle.

Dropped, *v. int.* (ડ્રોપ્ડ) પડી ગઇ. Fell down. [I sit.

Saddle, *n.* (સેડલ) જીન. A seat for a rider. [L. sedeo,

Rolled, *v. int.* (રોલ્ડ) ગબડી ગયો. ગોડીમડું ખાધું. Turned round like a wheel. [L. rota, a wheel.]

Fell fast asleep, (ફેલ ફાસ્ટ એસ્લીપ) ભર ઉંઘમાં પડયો. Passed into heavy slumbers. Began te sleep soundly. [faith.]

Faithful, *adj.* (ફેથફુલ) નીમકહલાલ. Grateful. [L. fides,

Patiently, *adj.* (પેશન્ટલી) ધિરજથી. Calmly with patience. [L. patior, I suffer.]

Comfortable, *adj.* (કમ્ફોર્ટેબલ) સઘરડ ભર્યો, સુખદાયક. Sweet. Cosy. [L. Con, together & fortis, strong.]

Was found, *v. t.* (વાઝ ફાઉન્ડ) જોવામાં આવ્યો. Was seen.

To search, *v. t. inf.* (ટુ સર્ચ) શોધવાને. To find out.

Keeping, *n.* (કીપિંગ) રક્ષણ. Protection.

Favourite, *adj.* (ફેવરીટ) માનીતો. Beloved.

Journey, *n.* (જર્ની) મુસાફરી. Travelling.

Patients,, *n.* (પેશન્ટસ) દરદીઓ. માંદા માણસો. Sick persons Invalids. [L. patior, I suffer.]

War, *n.* (વોર) લડાઈ. વિગ્રહ A contest. A long struggle.

Broke out, *v. int.* (બ્રોક આઉટ) ચાલ્યો, ફાટી નીકળ્યો. ઉઠયો. Arose.

Front, *n.* (ફ્રન્ટ) લડાઇનો મોખરો. Scene of action.

To care for, *v. t. inf.* (ટુ કેઅર ફાર) ની સારવાર કરવાને. To treat To serve. [L. cura, care.] [persons.

The wounded, *n.* (વિ ુન્ડેડ) ઘાયલ થયલા માણુસો. Injured

An invalid, *n.* (એન ઇનવેલીડ) માંદગીથી નબળો થયલો માણુસ. માંદો માણુસ. A person grown weak by illness. A sick person [L. in, not, valio, I am strong.]

Seriously, *adv.* (સીરીઅસ્લી) ગંભીર રીતે, ભયંકર રીતે. Grievously. Dangerously.

Noticed, *v. t.* (નોટીસ્ડ) જોયો, નુ અવલોકન કીધું. Saw. Observed. [L. Notum, known.]

Grazing, *pre. part.* (ગ્રેઇઝીંગ) ચરતો. Eating grass.

Leaning upon, *pre. part.* (લીનિંગ અપૉન) ના ઉપર ટેકવીને. Supporting.

Earnestly, *adv.* (અર્નેસ્ટલી) આકાંક્ષાથી. Longingly.

Figure, *n.* (ફિગર) આકૃતિ Form. Apparition.

Absence, *n.* (એબ્સેન્સ) ગેરહાજરી. Disappearance.

Sadly changed appearance, (સૅડલી ચેન્જડ એપીઅરન્સ) દીલગીર થવા જેવો બદલાઈ ગયલો દેખાવ. Grievously altered sight.

Recognised, *v. t.* (રેકગ્નાઇઝડ) ઓળખ્યો. Knew. [L. re, back con together & nosco, I know.]

Hearty, *adj.* (હાર્ટી) અંતઃકરણનો, લાગણીવાળો. Sincere.

Neigh of welcome, (ને ઓફ વેલકમ) આવકારનો ખોંખારો. Noise made to show respect.

Stretched out *v. t.* (સ્ટ્રેચ્ડ આઉટ) બહાર લંબાવ્યું. Drew out. staightened. [carus, dear.]

Caresses, *n.* (કેરેસીઝ) લાડો. Endearings, Fondlings. [L.

Had so long missed, (હડ સો લૉંગ મિસ્ડ) ની આટલા લાંબા વખત થી ખોટ પડી હતી. લાંબા વખત થી ગુમાવ્યો હતો. Had lost for such a long time. [L. mito, I send.]

પાઠ ૧૦ મો.

—: o :—

ઘોડાઓ વિષે.

(૧) અગરજો આપણે આપણી જીંદગીના લગભગ દરેક દીવસે ઘોડાઓ જોઇએ છીએ છતાં આપણાંમાંના ઘણાંજ થોડા તેઓને વિષે વિશેષ જાણે છે. કદ અને રંગ બાદ કરતાં તેઓ બધા ઘણાં એક સરખા દેખાય છે. આપણાંમા ઘણાંએકને તો ઘોડો માત્ર ઘોડોજ છે અને આપણે તેટલુંજ જાણીએ છીએ કે જાણવાની દરકાર કરીએ છીએ. એમ છતાં કોઇ પણ બે ઘોડાઓ તેઓના સ્વભાવમાં એકસરખા નથી, અને તેઓમાંના કેટલાએક કેવાં હોંશીઆર-નમ્ર અને માયાળુ હોઈ શકે છે તે આપણે સમજીએ તે પહેલાં આપણે તેઓનો સારો પરિચય હોવો જોઇએ.

(૨) ઘણાંએક ઘોડાઓ બાળકોને વિનયનો પાઠ શીખવી શકે. એક પ્રખ્યાત લેખક લખે છે કે—" જ્યારે હું એક નાનો છોકરો હતો ત્યારે એક આખા અઠવાડીઆસુધી કુટુંબના ઘોડો મારી સંભાળ નીચે સોંપવામાં આવ્યો હતો. અમે તેને જેટલી અમારી હીમત ચાલે તેટલું ખવડાવતાં, તેની ઇચ્છા હોય તે કરતાં વધારે વખત પાણી પીવાને માટે બહાર દોરવી જતાં અને જેટલે ઊંચે પહોંચી શકીએ ત્યાં સુધી ઘણા ઉત્સાહ અને મહેનતથી ખરેરો મારતાં અને બ્રશથી સાફ કરતાં.

(૩) એક દીવસ મારો નાનો ભાઈ-ફ્રૉક પહેરેલો નાનો માણસ અમારી પાછળ પાછળ તબેલે આવ્યો. તેનેપણ કામમાં ભાગ લેવાની ઇચ્છા હતી તેથી તેણે એક ઘાસની નાની પુળી લીધી અને ઘોડાના એક પાછલાં પગને સાફ કરવા લાગ્યો. તે પ્રાણી એવું તો ગરીબ હતું કે અમે તે નાના માણસને અટકાવ્યો નહિ અને તે ભારી ઉત્સાહથી કામ કરતો રહયો.

(૪) થોડી મીનીટમાં આ ઘસવાથી ઘોડાને કંટાળો આવવા લાગ્યો તેણે પોતાનું માથું ફેર અને બાળકની સામા એકી નજરે જોયું. દેખીતી રીતે માત્ર પરાક પહેરેલો ઘોડાવાળો તેને પસંદ આવ્યો નહિ. તેથી તેણે જે પગને ઘસવામાં આવતો હતો તે ઉઠાવ્યો, પોતાની મોટી અરી બાળકનાપર સંભાળથી મુકી અને એક નરમ ધક્કો માર્યો કે જેનાથી તબેલામાં ખુણામાં ઉડીને ગયો કે જ્યાં તે ઘાસના ઢગલાપર પડયો.

(૫) "અમે બધાં તો ઘણુંજ ભયભીત થઇ ગયાં પણ અમને માલુમ પડયું કે મારા નાના ભાઇને બિલકુલ પણ ઇજા થઈ હતી નહિ. માત્ર તેને રસ્તામાંથી દુર ધકેલી દેવામાં આવ્યો હતો. તેને બદલે જો તે ઘોડાએ તેને લાત મારી હોત તો તે મરી ગયો હોત. તે પ્રાણિ એમ સમજતો હોય એમ જણાયું કે બાળકોની સાથે નમ્રતાથી વર્તવું જોઇએ.

(૬) અહિંઆ એક બીજી વાત છે જે એમ બતલાવે છે કે એક ઘોડો કેટલા એક માણસોના કરતાં પણ વધારે વિવેકી અને પરાંજુ હોઇ શકે. "મારી પાસે એક વખત 'ડગલાસ' નામનો સુંદર કાબરો ઘોડો હતો. તે એવો તો નરમ હતો કે તેને માત્ર એક દોરીથી પણ સહેલાઇથી હાંકી શકાય; અને તેને પકડવાને કેઇ પણ માણસ વગર ઉભો રાખી જઇ શકાય અને પછી ખાતરી રાખી શકાય કે તે તે જગ્યા પરથી ખસશે નહિ.

(૭) એક બપોરે મારી સ્ત્રિ અને હું ગાડીમાં બેસીને એક ઘેર ગયાં કે જ્યાં અમારે મુલાકાત આપવાની હતી અને રાબેતમુજબ અમે ડગલાસને બારણાં આગળ ઉભો રાખી ગયાં. થોડા વખતમાં હું તેને (હાંકવાના) રસ્તામાં ખસતો જોઇને અજાયબ થયો. હું દોડીને તેની પાસે જવાનો વિચાર કરતો હતો તેટલામાં તો તે પોતાની મેળે અટકયો રહયો અને પાછો તદન સ્થિર ઉભો રહયો.

(૮) એક પળ પછી બે બાઇઓ ઓરડામાં દાખલ થઈ અને તેમાંની એકે મારી સામું જોઇને કહ્યું કે મારો ઘોડો ઘણો વિનયવાળો હતો. તેણે સમજાવ્યું કે જયારે તે અને તેની સહીઅર બારણાંપાસે આવ્યાં ત્યારે તેઓએ ઘોડાગાડીથી રસ્તો પુરઇ ગયલો જોયો. તેઓએ શું કરવું તેના અચંબામાં જેવા તેઓ ઉભા હતા એટલામાં ડગલાસે તેનુ માથું ફેરવ્યું અને તેઓની

તરફ જોયું, અને ત્યાર પછી રસ્તો જવાને ખુલ્લો રહે તેપ્રમાણે ઘોડા એકવાર આગળ ખસ્યો. જે જગ્યાપર ડગલાસને ઉભો રાખવામાં આવ્યો હોય ત્યાં જો કદી તેને ખસતો નાણ્યો હોય તો તે માત્ર આજ વખત હતું.

(૯) ઘોડાઓ અને કુતરાઓ ઘણી વખત પોતાના ધણીને માટેના ખરા પ્યારની નિશાનીઓ બતાવે છે. લડાઈ થઈ રહ્યા પછી દીવસો સુધી પોતાના મરેલાં ધણીની પાસે પક્ષિઓ અને શિકારી પ્રાણીયોના હુમલાથી તેનું રક્ષણ કરવાને ઉભો રહેલો એવું એક ઘોડા વિષે જાણવામાં આવ્યું છે. બીજા સંજોગોમાં દર્શાવવામાં આવેલી એજ પ્યારની લાગણીના (બીજા) બે દાખલા સાંભળો. (અહિંઆ છે.)

(૧૦) એક વખત હું એક ગામડના સદ્ગૃહસ્થને ઓળખતો હતો જે ઘણો ભલો અને માયાળુ માણસ હતો. પણ જેનામાં એક ખોડ હતી કે તે દારૂ પીવાનો ઘણો શોખીન હતો. જ્યારે તે શહેરમાં ઘોડાપર આવતો—જેમ તે ઘણી વખત કરતો—અને ત્યાં તેના જુના દોસ્તોમાંના કેટલાએકને મળતો ત્યારે ઘર તરફનો પાછો રસ્તો લેતી વેળા તેનું મગજ જેટલું હોવું જોઇએ તેટલું ચોખ્ખું હમેશ રહેતું નહિ.

(૧૧) એક હુંફાળી સાંજે તે એટલો બધો ઘેંઘટ થઇ ગયો કે તેના હાથમાંથી લગામ છુટી ગઇ તે જીનપરથી પડી ગયો અને રસ્તાની બાજુએ ગબડી ગયો, જ્યાં તે ભર નિદ્રામાં પડયો સારી રાત સુધી તેનો નિમકહલાલ ઘોડો તેની ઉઠવાની ધિરજથી રાહ જોતો તેની પાસે ઉભો રહયો. તેના સુખદાયક તબેલાનો કોઇ પણ વિચાર તેને પોતાની જગ્યાપરથી ડગાળી શકયો નહિ તેના ધણીની ખોળમાં જેઓ નિકળ્યા હતાં તેઓએ તેને સવારમાં ત્યાં જોયો અને આવા સારા રક્ષણ નીચે તેને જોઇને તેઓ ઘણાં ખુશી થયાં.

(૧૨) એક વૈદ્ય જેને હું ઓળખતો હતો તેની પાસે એક માનીતો ઘોડો હતો જેના ઉપર તેના ગામડાના દરદીઓને જોવાને ઘણી એક લાંબી મુસાફરીમાં તે સવાર થયો હતો. વિગ્રહ જાગ્યો અને તેવૈદ્ય પોતાનો ઘોડો ઘેર મુકીને ઘાયલ થયલાઓની સારવાર કરવાને લડાઈના મથકપર ગયો. બે વરસ થઈ ગયાં અનેઘણો સખતઘાયલ થવાથી તે એક નબળો દરદી થઈને ઘેર આવ્યો.

(૧૩) ઘોડા એક અઠવાડીઆ પછી તે વાડીમાં બહાર જવાને શક્તિવાન થયો. તેણે એકદમ તેના ઘરડા લંગડા વાયાને વાડની પોલીમેર ચરતો જોયો। અને તે પોતાની લાકડી પર ટેકવાને દરવાજા તરફ ધિમે ધિમે ચાલ્યો. તેજ ક્ષણે ઘોડાએ પણ તેનું માથું ઉંચું કીધું અને વાડીમાંની મુર્તી તરફ લાંબો વખત અને આકાંક્ષાથી જોયું.

(૧૪) એમ છતાં આખરે પોતાના શેઠની લાંબી ગેરહાજરી છતાં અને તેનો ચ્હેરો શોકજનક રીતે બદલાઇ ગયો હોવા છતાં તે ઘોડાએ તેને ઓળખ્યો આવકારનો અંતઃકરણપૂર્વક ખોંખારી કરીને તે તેને મળવાને ચાર પગે દોડયો અને જે લાડોની તેને આટલો બધો વખત ખોટ પડી હતી તેને માટે પોતાનું માથું લંબાવ્યું.

Lesson XI.

—:✱:—

Attacked By Eagles–ગરૂડોએ હુમલો કીધો।

Tasmania, *n.* (ટેસ્મેનીઆ) ઓસ્ટ્રેલીઆની દક્ષીણમાં આવેલા એક ટાપુનું નામ. An island to the south of Australia.

Voyage, *n.* (વોયેજ) દરીઆઇનું સફરી. પાણીની મુસાફરી Journey bywater. A sea journey.

Yacht, *n.* (યેટ) નાનું વહાણ. A small vessel. A pleasure-boat.

Shore, *n.* (શોર) કીનારો Bank. Beach.

Field–glass, *n.* (ફીલ્ડ ગ્લાસ) દૂરદર્શક યંત્ર. Telescope.

Whale, *n.* (વ્હેલ) મગરમચ્છ. એક જાતની માછલી. A kind of large fisb.

Base, *n* (બેઝ) તળેટી. Foot. Bottom [L. bassus, thick.]

Crags, *n* (ક્રગ્સ) ખડકો, કરાડા. Steep rugged rocks.

The place is alive with them, (ધિ પ્લેસ ઇઝ એલાઇવ વિથ ધેમ) સ્થળ તેઓના (હાલવા ચાલવા અને અવાજ) થી જીવતું હોય એમ લાગે છે.

The place appears to be living on accoun of their noise & movements. [sequently.

Accordingly, *adv.* (એકોર્ડિંગ્લી) તેથી કરીને. There-fore, con-

Anchor, *n.* (એંકર) લંગર. An iron instrument for holding a ship at rest in water. [L. ancora, Abend] [own.

Was dropped, *v. t.* (વાઝ ડ્રોપ્ડ) નાંખવામાં આવ્યું. Was thr-

Beach, *n.* (બીચ) કીનારો. Shore.

Got into, *v. t.* (ગોટ ઇન્ટુ) માં દાખલ થયા. Entered.

Had been towing, *v. t.* (હેડ બીન ટોઇંગ) પાણીમાં દોરડા થી એચાતી હતી. Was being pulled in water by a rope.

Astern, *adv.* (એસ્ટર્ન) વહાણના પાછલી ભાગમાં. In the hinder part of a ship.

Aboard, *adv.* (એબોર્ડ) વહાણમાં. In the ship On· board.

Skipper, *n.* (સ્કિપર) કપ્તાન, નૌકાધ્યક્ષ. Capptain. The master of a small vessel.

Gulls, *n.* (ગલ્સ) દરીઆઇ પક્ષીઓ. Seafowls,

Were hovering over, *v. t.* (ઉવેર હોવરીંગ ઓવર) ઉપર ભમતા હતો. Were wandering over. [upon.

Perched on, *v. t.* (પર્ચ્ડ ઓન) ઉપર બેઠેલા Seated on. Sitting

Carcass, *n.* (કરકેસ) પશુનું શબ, પશુનું મુડદું. Dead body of an animal. [birds.

Eagles, *n.* (ઇગલ્સ) ગરૂડપક્ષીઓ. A kind of very large

Flock, *n.* (ફ્લૉક) ટોળું Collection.

Variety, *n.* (વેરાયેટી) જાત, વર્ગ Class, Type. [feathers.

Feathered, *past part as adj.* (ફેધર્ડ) પીંછાવાળા. Heaving

Golden eagles, (ગોલ્ડન ઇગલ્સ) સોનેરી ગરૂડો Eagles of a bright Yellow colour. [on land.

Landed, (લૅન્ડેડ) જમીનપર ઉતર્યો. Disembarked, Alighted

Stole forward, (સ્ટોલ ફારવર્ડ) છુપાઇને આગળ ગયો. Proceeded stealthily.

[light gun for shooting birds.

Fowling piece, (ફાઉલીંગ પીસ) પક્ષી મારવાની હલકી બંદુક A

Getting a shot, (ગેટીંગ અ શૉટ) ગોળી મારવાને Firing shooting.

Report, (રિપોર્ટ) બંદુકનો અવાજ. Sound of a gun. [L. re, back & porto, I carry.]

Mighty, *adj*. (માઇટી) સખત, અતિશય. Powerful, excessive.

Flapping, *n*. (ફ્લૅપીંગ) પાંખ ફફડાવીને. Noisy movement.

Chorus, *n*. (કોરસ) સંગાથે ગાનાર ગાયક મંડળ. A company of singers singing together. [L chorus, a dance in a ring]

Hoarse, *adj*. (હોર્સ) કઠોર. બેસુર Dissonant. Harsh.

Screams, *n*. (સ્ક્રીમ્સ) ચીસો, કીકીઆરીઓ Shrieks. Cries.

Ambergris, *n* (એમ્બર્ગ્રીસ) સુગંધવાળો પદાર્થ A kind of scent. A fragrant substance.

[I stretch]

Attention, *n*. (એટેન્શન) ધ્યાન. Head. [L. ad, to & tendo,

Swooped down, *v. int*. (સ્વુપ્ડ ડાઉન) એકદમ નીચે તરાપ મારી. Flew down suddenly. Plunged down.

To brush off,, *v. t. inf*. (ટુ બ્રશ ઑફ) બ્રશની માફક ધુળ ઝાટકી કાઢવું. To rub out dust as with a brush.

Screech, *n*. (સ્ક્રીચ) ચીસ. Scream.

[part of]

To act, *v. int inf*. (ટુ એક્ટ) નો ભાવ ભજવવો. To play the

Summons, *n*. (સમન્સ) તેડું. કહેણ. બોલાવવુંને. Call.

Repeating, *pre. part*. (રિપીટીંગ) ફરી બોલીને, ફરી પાડીને. Speaking again. Doing again. Reciting. Reiterating. [L. re, back, & peto, I seek.]

Is getting interesting, (ઇઝ ગેટીંગ ઇન્ટરેસ્ટીંગ) રસમય થતું લાગે છે. મનોહર થાય છે. Is becoming attractive.

[Troublesome.

Annoying, *adj*. (અનોઇંગ) બીજવાટ ભર્યું, દુઃખભર્યું. Vexing

Promised, *v. t.* (પ્રૉમિસ્ડ) ના ચિહ્‌ન દેખાડતું હતું, તું સુચવતું હતું. Showed signs of. Indicated. [L. pro, forth & misto, I send.

Dangerous, *adj.* (ડેન્જરસ) ભયંકર, જોખમ ભરેલું. Risky. Fearful

Were circling, *v. int.* (ઉવેર સર્કલિંગ) ગોળ ચકરડાં કરતાં હતાં. Were moving in circles.

Were darting down, *v. int.* (ઉવેર ડાર્ટીંગ ડાઉન) નીચે તરાપ મારતાં હતાં. નીચે ઉડીને આવતાં હતાં. Were swooping down. Were plunging down,

In quick succession, (ઇન ક્વિક સકસેશન.) એક પછી એક જલ્દ-પથી આવે ચ્છીન ક્રમમાં. In rapid order. [L. sub, under & cedo, I go.] [Plunging.

Swoop, *n.* (સ્વુપ) તરાપ. Sudden downward flight.

Were defending, *v. t.* (ઉવેર ડિફેન્ડીંગ) બચાવ કરતાં હતાં. Were porotecting. Were guarding. [L. de, down & fendo I strike.] [Fixed at.

Aimed at, *v. t.* (એઇમ્ડ એટ) ના તરફ તાકી. Levelled at.

Hurriedly, *adv.* (હરીડલી) ઉતાવળમા. Hastily. In haste.

Boldest, *adj.* (બોલ્ડેસ્ટ) સૌથી વધારે. બહાદુર. Most courageous. Most valiant.

Assailants, *n.* (એસેઇલન્ટ્સ) હુમલા કરનારાઓ. Assaulters-Invaders. [L. ad, to salio, I leap.] [Soupped.

Fired, *v. int.* (ફાયર્ડ) બંદુક ફોડી, ગોળી મારી. Discharged.

Missed, *v. int.* (મિસ્ડ) ચુકી ગયો. Lost the aim. [L. mito, I send.] [cted. [L. re back & memor mindful.]

Did remember, *v. t.* (ડિડ રિમેમ્બર) યાદ આવ્યું. Recolle-

Supply, *n.* (સપ્લાઇ) પુરો પાડવામાં આવતો જથ્થો. ભરતી. Stock. supplied. Provision. [L. sub, under & pleo, I fill.]

Cartridges, *n.* (કાર્ટ્રિજીઝ) કારતુસો ગોળીઓ. Charges of gun-powder & ball put up in paper. [L. charta, paper.]

Useful, *adj.* (યુઝફુલ) ઉપયોગી. કામનું લાગે એવું. Important. Of use. [L. usus, use.]

Weapon, *n.* (વેપન) શસ્ત્ર. હથિયાર Arms; missile.

Swinging, *prep part.* (સ્વિંગીંગ) ગોળ ફેરવીને. Turning round. Whirling.

Club, *n.* (કલબ) ગદા. Mace.

Succeeded, *v. tnt.* (સકસીડેડ) ફતેહમંદ થયો. Became successful. Was enableead. [L. sub, under & cado, I go]

Hard, *adj.* (હાર્ડ) સખત. Severe. Strong.

Blow, *n.* (બ્લો) ઝપાટો ઘા. Stroke.

However, *adv.* (હાઉએવર) એમ છતાં. Still. In spite of that.

A good deal, (એ ગુડ ડીલ) સારો જથ્થો. A good quantity.

Was knocked off his feet, (વૉઝ નોકડ ઑફ હિઝ ફીટ) ધક્કો મારી પાડી નાંખવામાં આવ્યો. Was thrown down with a push. Was dashed to the ground.

Was blinded, *v. t.* (વાઝ બ્લાઈન્ડેડ) આંધળો કરી નાંખવામાં આવ્યો. આંખે અંધારાં લાવી નાંખ્યાં. Was made blind.

Drift-log, *n.* (ડ્રિફ્ટ લાગ) પાણીમાં ઘસડાઇ આવેલો લાકડાનો કટકો. A piece of wood carried to the shore by the waves.

To shelter, *v. t. tnf.* (ટુ શેલ્ટર) ઢાંકણું કરવાને. રક્ષણ કરવાને. To protect. To cover.

Bear, *v. t.* (બેઅર) ખમવું. Suffer.

Brunt, *n.* (બ્રન્ટ) અગ્રભાગ. Head. The front.

Swung *v. t.* (સ્વંગ) ફેરવતો હતો. Whirled. Bra ndished.

Inflicted, *v. t.* (ઇન્ફ્લીક્ટેડ) ગુજારી કીધી. Brought about, Effected. [L, in, into & fligo, I strike.] [& jus right.

Injury, *n.* (ઇન્જરી) નુકશાન. ઇજા. Damage. [L. in, not

Received, *v. t.* (રિસીવ્ડ) ખમ્યો, પામ્યો. Got. ssuffered. [L. re, back & capio, I take.]

Ugly scratches, (અગ્લી સ્ક્રૅચીઝ) આડાતેડા નહોરો. કટેગા ઘાઓ. Irregular blows. Crooked tearings.

Luckily, *adv.* (લકીલી) સારે નશીબે Fortunately.

Crawled, *v. int.* (ક્રૉલ્ડ) પેટે ચાલીને ઘુસી ગયો. Crept.

Shouted, *v. int.* (શાઉટેડ) બુમ મારી. Bowled, cried.

Turn over, *v. t.* (ટર્ન ઓવર) ઉંધી વાળવી. To subvert. To make topsiteroy.

Rush, *n.* (રશ) ધસારો. Dash.

Accomplished, *v. t.* (એકોમ્પ્લિશ્ડ) સાધ્યું. સાધ્ય કીધું. Effected. [L. ad, to, con, together & pleo, I fill.]

Damage, *n.* (ડેમેજ) નુકશાન Loss.

Crept, *v. ent.* (ક્રેપ્ટ) નીચાવળી ઘુસી ગયા. Crawled.

Triumph, *n.* (ટ્રાયમ્ફ) ફતેહ. Sueeess. [L. triamphus, triamph.

Furious, *adj.* (ફ્યુરિઅસ) ઉશ્કેરાયલા. ગુસ્સે Fierce. Enraged [L. furo, I rage.]

By no means, (બાય નો મીન્સ) બીલકુલ નહિ. Not at all.

Anxious, *adj.* (એંકશસ) આતુર Eager. [again,

To renew, *v. t. inf.* (ટુ રેન્યુ) પાછી શરૂ કરવી. To commence

Fray, *n.* (ફ્રે) ઝઘડો. Fight. Struggle.

Gradually, *adv.* (ગ્રેજ્યુઅલી) ધિમે ધિમે. By degrees. Slowly. [L. gradus, a step.] [away.

Made off, *v. int.* (મેડ ઓફ) ચાલી ગયાં, નાસી ગયાં. Left. Flew

Cooped up, *past part.* (કૂપ્ડ અપ) ગચડાઈ ગયેલાં. ભીચડાઈ ગયેલાં. Crouched. Huddled up like many birds in a small cage

Nearly, *adv.* (નીઅર્લિ) લગભગ. Almost.

Seized a chance, (સીઝ્ડ એ ચાન્સ) તક સાધી. લાગ સાધ્યો. Caught an apportunity. [L. Cado I fall.] with a push.

To shove off, *v. t.* (ટુ શાવ ઑફ) હડસેલી મુકવું. To move off

Leap out, *v. t. int.* (લીપ આઉટ) કુદીને બહાર નીકળવું. Jump out. Bound forth.

In force, (ઇન ફોર્સ) જોસભેર Vigorously. [L. fortis, strong

Cut open, *v. t.* (કટ ઓપન) કાપીને ખુલ્લું કરવું. Open by cutting.

Disagreeable, *adj.* (ડિસેગ્રીબએલ) અણગમતું. Uncogenial. [L. dis, apart, from ad, to & gratus, pleasing.]

Task, *n.* (ટાસ્ક) ઉઠાવેલું કામ Undertaking, work. [L. taxo, I estimtae.]

After all, (આફ્ટર ઑલ) આખરે. સઘળું છતાં. However.

Reward, *n.* (રિવોર્ડ) બદલો. કીંમત. Remuneration. Return.

પાઠ ૧૧ મો.

—:o:—

અરૂડોએ હુમલો કીધો.

(૧) ફેબ્રુઆરી મહિનો જે ટેસમાનીઆમાં ઉનાળાનો મહિનો હોય છે તે મહિનામાં એક નાના વહાણમાં અમારામાંની એક ટોળીએ પોર્ટ ડેળીમાંથી નૈઋત્ય કોણમાં મુસાફરી કીધી. એક સવારે મી૦ ડિવો જે દુરદર્શક યંત્રમાંથી કિનારા તરફ જોતો હતો તેણે બુમ પાડી કે ખડકોની તળેટી આગળ રેતીપર એક મોટી મરેલી મગરમચ્છ પડેલી છે. તેણે ઉમેર્યું કે તેવળી મોટી મગરમચ્છ છે અને પક્ષિઓ તો કંઇ સેંકડો તેનાપર ચરી રહ્યા છે. જગ્યા તે આનાથી ગાજી રહી છે.

(૨) તેથી વહાણ કિનારા તરફ ફેરવવામાં આવ્યું અને તીરની પાસે લંગર નાંખવામાં આવ્યું ત્યારપછી અમારા ઘરડા ટંડેલ અને તેના નોકરને વહાણમાં રાખીને, અમે અમારી નાની હોડી જે વહાણના પાછલા ભાગમાં (દોરડાથી બાંધેલી) ખેંચાતી હતી તેમાં બેઠા દરીઆઈ બદકો અને બીજા પક્ષીઓનું ટોળું મરેલી મગરમચ્છઉપર ભમતું હતું અને તે મરેલા શરીરપર બેઠલાં સો એક મોટા પક્ષીઓ હતા જેઓ અમને ગરૂડ પક્ષીઓ હોય એમ દેખાયા.

(૩) ગરૂડોનો આવો મોટો કાફલો અમારામાનાં કોઇએ પણ આગળ કદી જોયો કે સાંભળ્યો હતો નહિં. તેઓ સફેદ માથાંવાળાની જાતના હતા. મગર જો તેઓમાંના ઘણાં એક ભુરીઆ રંગના હતા અને એક સંખ્યા એવી હતી કે જે તેઓના પિછાવાળા પગઉપરથી સોનેરી ગરૂડો હોય એમ અમે ધારચું.

(૪) મગરમચ્છથી પચાસ કે સાઠકત્તાર આઘે આગે જમીન પર ઉતર્યા અને એક બંદુનો ધડાકો કરવાની આશામાં 'ડિવો' પક્ષી મારવાની બંદુક લઇને લંપાતો લંપાતો આગળ ગયો. બંદુકનો ધડાકો સાંભળતાં એક સામટી કઠોર ચીસ પાડીને અને તેઓની પાંખાંનો ભારે ફફડાટ કરીને ઉંચે ગયા.

(૫) ત્યારપછી સુગંધી પદાર્થની શોધને માટે મગરમચ્છ કાપવાને કુહાડી અને છરીઓ લેવાના ડિવો વહાણ ભણી પાછો ખેંચાયો, ફીલબ્રુડ-કેથડાર્ટ અને હું કીનારા પર રહ્યા. જ્યાહ્યા સુધી એક ગરૂડે એક કઠોર ડિકીઆરી સહિત નીચે તરાપ મારી અને ફીલ બ્રુકના માથાની એટલી નજીકથી પસાર થયું કે તેની ટોપ પરની ધુળ લુછાઇ થઇ ત્યાં સુધી ગરૂડોની તરફ અમે બિલકુલ ધ્યાન આપ્યું નહિં.

(૬) તેની ચિસાટી બાકીનાઓને બોલાવવાનો ભાવ ભજવતી હોય એમ દેખાયું. કારણ બીજો એક ફરી પાછી ચીસ પાડીને હમારા પર હુમલો કરવાને તરાપ મારી કેથકોર્ટ કહ્યું—"આમ જુઓયે આ ગમ્મત પડે તેવું થાય છે. તે ગમ્મત પડે તેવાં કરતાં વધુ હતું. તે ખીજવાટ ભર્યું હતું અને ભયંકર થવાના પણ ચિન્હ જણાવતું હતું ગુસ્સે થયલા ગરૂડો અમારા માથાની

આસપાસ ચકરડી ભમરડી ફરતાં હતાં અને એક પછી એક જલદીથી અમારાપર તરાપ મારતા હતા અને હરેક તરાપે પાસે તે પાસે આવતાં હતાં.

(૭) તરતજ ફ્રિલ્સુડ અને કેથકોર્ટ બન્ને હાથો વડે પોતાની જાતનો બચાવ કરવા લાગ્યાં. જે બંદુક 'ડિવો' કિનારા પર મુકી આવ્યો હતો લેવાને હું દોડયો. મેં ઉતાવળમાં અમારાપર હલ્લો કરતારાઓમાંના સોથી વધારે હિંમ્મતવાનનાપર તાંકી ફોડી અને ચુકી ગયો. માત્ર ત્યારેજ મને યાદ આવ્યું કે ડિવો પોતાની સાથે અમારો કારતુસોનો જથ્થો લઈ ગયો હતો.

(૮) છતાં બંદુક પણ એક ઉપયોગી શસ્ત્ર થયું. ગદાની માફક તે ફેરવીને હું પક્ષીઓમાંના એકને સખત ઝટકો મારવા ફતેહમંદ થયો. માત્ર એટલામાં બીજું એક મારી ટોપી અને તેની સાથે બાલનો ભારે જથ્થો લઇ ગયું એક બીજા ગરૂડે કેથકાર્ટને પગપરથી કે નાંખી દીધો અને લગભગ આંધળો કરી દીધો.

(૯) ફ્રીલસુકને એક ખેંચાઇ આવેલો લાકડાનો કટકો જડયો અને પોતાનું રક્ષણ કરવાને તે પોતાના માથા ઉપર મલી રાખ્યો. કેથકાર્ટ પીઠપર થતો સુઈ ગયો અને પોતાના પગો ઉંચા કરીને હલ્લાનો ધસારો પોતાના જોડા ઉપર થવા દીધો, હજી પણ હું બંદુક ફેરવતો હતો અને અમારા પર હુમલો કરનારાઓપર કેટલી ઇજાઓ ગુજરી પણ મને કેટલા એક આડાતેડ ઉજરડા પડયા.

(૧૦) સારે નશીબે ડિવો અને કપ્તાન અમારી મદદે હવે આવી પહોંચ્યા પણ કપ્તાનનો થોડા વખતમાં હાર ખાઈ ગયો અને ગળાપર જખમી થયો. તે હોડીની પાછળ પેટ ચાલીને ભરાઇ ગયો અને તેને પાણીમાંથી ખેંચી કાઢી ઉંધીવાળવાને અમને બુમ મારી અમે ધસારો કીધો અને વધુ નુકસાન વગર આ સિદ્ધ કીધું.

(૧૧) ત્યારપછી અમે બધાં હોડીની નીચે ભરાઇ ગયાં અને ત્યારે ગરૂડો ફતેહની (ખુશાલી) માં ચીસ પાડતાં ગોળ કુંડાળું કમી કરતાં હતાં. ડિવોની પાસે કેટલા એક કાડતુસો બાકી રહ્યાં હતાં અને તે પેટે ઘસડાઇને બહાર નીકળ્યો અને ગરૂડોપર બંદુક ફોડી પણ આથી તેઓ માત્ર વધારે જનુની થયાં. તેથી થોડા વખતસુધી અમે જપાજપી પાછી શુરૂ કરનારને બીલકુલ આકાંક્ષીત નહિ હોવાને લીધે શાંત પડી રહ્યાં.

(૧૨.) ધિમે ધિમે પક્ષીઓ ચાલ્યાં ગયાં અને લગભગ એક કલાક સુધી હોડી નીચે ગુંગળાઈ રહયા પછી અમે બહાર કુદી પડવાની અને તેને મીનારા-પરથી હડસેલી મુકવાની તક સાધી. આસરે બાર કે ગરૂડો અમારી પાછળ ચીસ્મારતાં આવ્યાં પણ તેઓએ ફરી પાછો હલ્લો ભરેમાં શરૂ કીધો નહિ. તે સાંજે અમે જમીનપર ઉતર્યા અને મગરમચ્છને કાપીને ખુલ્લો કીધો. એક અણુગમા ભર્યું કામ જેઓ અમને છેલ્લા સરવાળે કંઈ પણ બદલો મળ્યો નહિ.

Lesson XII.

—:✠:—

The Owl. ઘુબડ.

Hollow, *adj*. (હોલો) પોકળ. Un sound. Having a hole.

Gray, *adj*. (ગ્રે) ઘેરો જુશટીઓ. Of a bluish Colour.

Tower, *n*. (ટાવર) મીનારો કીલ્લો. Turret. Fort. [L turris a tower]

Spectral, *adj*. (સ્પેક્ટ્રલ) મેલું. ભુતની જાતનું. Ghossly, [L. specto I took]

Dull, *adj* (ડલ) બુટ્ઠી અક્કલનું. ચાલાકી વગરનું. Stupid. Un. itelligent, Inactive.

Hated, *adj* (હેઇટેડ) ધિક્કાર પાત્ર. તજાયલું. Dislike.

Dispised, *adj*. (ડિસ્પાઇઝડ) ધિક્કારાયલું Condemned, Hated. [L. de down & specio I look.]

Sunshine hour, (સનશાઇન અવર) દીવસનો વખત. સુર્યના પ્રકાશનો વખત. Day time.

Dusk, *n*. (ડસ્ક) સાંજનો સંધ્યાકાળ. Evening twilight.

Abroad, *adv*. (અબ્રોડ) ઘર બહાર. છુટો. Out of doors. Free.

Mates with, *v. t*. (મેટસ વેથ) નીસાથે મસ્તી બાંધે છે. Associates with. Befriends.

Mock, *v. t.* (મૉક) મશ્કરી કરવી. Deride. Ridicule. [Totally.
Outright, *adv.* (આઉટરાઇટ) એકદમ, તરતજ. Immediately.
Woods, *n.* (ઉડ્સ) જંગલ. Forest.
Still, *adj.* (સ્ટિલ) શાંત. Quiet. Noiseless.
Dim, *adj.* (ડિમ) અંધારૂં. Dark. [crouch.
Shrink, *v. int.* (શ્રીંક) જખડી જવું. લપઇ જવું Shudder.
Roosts, *v. int.* (રૂસ્ટસ) આરામ મળે છે. Retires for rest. Rests.
Fowl, *n.* (ફાઉલ) પક્ષી Bird.
Reign, *n.* (રેઇન) રાજ્યસત્તા. Rule. Sway. [L. rego, I rule.]
Horned, *adj.* (હાર્ન્ડ) શીંગડાવાળું. Having horns.
Mate, *n.* (મેઇટ) સાથી. Companion.
Fond, *adj.* (ફૉન્ડ) હેતાળ, સ્નેહભરી. Loving.
Deep, *adj.* (ડીપ) ઉંડું ઘણું. Intense.
Gloom, *n.* (ગ્લુમ) અંધારૂં Darkness.
Shine, *n.* (શાઇન) પ્રકાશ. Light. Lustre. [tion of.
Awaiteth, *v. t.* (અવેઇટેથ) વાટ જોય છે. Waits in expecta-
Ghastly, *adj.* (ઘાસ્ટલી) ભયાનક, ફીક્કો Horrid. Pale.
Groom, *n* (ગ્રૂમ) ઘર ધણી. Husband. Bridegroom.
Carol, *n.* (કેરોલ) ખુશાલ ગાયન. ખુશીનો લલકાર. A joyous song.
Hoots out, *v. t.* (હુટસ આઉટ) પોકાર કરે છે. Cries out. Shouts.
Shrill, *n.* (શ્રીલ) તીણો અવાજ. Sharp note.
Howl, *v. int.* (હાઉલ) ભસવું. Bark. Gell.
Mourn, *v. t.* (મોર્ન) તે માટે શોક કરવો. Lament for. Feel sorry for.
Gloomy, *adj.* (ગ્લુમી) દીલગીરી ભરેલી. Sorrowful. Dark.
Plight, *n.* (પ્લાઇટ) સ્થિતિ. State. Condition. [happiness.
Share of good, (શેર ઑફ ગુડ) સુખનો હિસ્સો. Portion of

Prisoner, *n*. (પ્રિઝનર) કેદી. Captive. [L. prehendo, I take.]

Broad daylight, (બ્રૉડ ડેલાઇટ) ખુલ્લો દીવસનો પ્રકાશ. Bright sunshine.

Lord, *n*. (લૉર્ડ) રાજા, સર્વોપરી. Supreme.

Lonely, *adj*. (લોન્લી) સોબત વગરનો. એકલો. Friendless. Without company.

A pride, *n*. (એ પ્રાઇડ) મગરૂર થવા જેવી વસ્તુ. An object to be proud of.

Dark, *adj*. (ડાર્ક) દીલગિરી ભર્યું. Gloomy. Sad.

Fate, *n*. (ફેટ) નશીબ, કીસમત. Lot. Destiny. [L. fatum fate.

Hath rent, *v. t*. (હેથ રેન્ટ) ને જુદા કીધા છે. ને છુટા પાડયા છે. Has separated. Has estranged.

Brown, *adj*. (બ્રાઉન) ઘેરા રંગનું. રતાશ પડતું. Dusky. Reddish.

Barry Cornwall, (બેરી કોર્નવેલ) આ કવિતા બનાવનાર પ્રખ્યાત કવિ. (૧૭૯૦—૧૮૭૪) A well known writer of this poen.

પાઠ ૧૨ મો.

—: o :—

ઘુબડ.

(૧) પોકળ ઝાડના જીુરાટીઆ જુના કીલ્લામાં મેલું ઘુબડ રહે છે. દીવસના વખતમાં મંદ તિરસ્કાર પાત્ર ધિક્કારાયલું છે પણ રાત્રિના તે હુંડું અને તંદુરસ્ત હોય છે. જંગલનું કોઈપણ પક્ષી કદી તેની સોબત કરતું નથી. (અને) દીવસે સર્વ તેની એકદમ ઠોળ કરે છે. પણ રાત્રિના! જ્યારે જંગલ શાંત અને અંધાર થાય છે ત્યારે સૌથી વધારે હિમ્મતવાન (પણ) લપઈ જશે અરે જ્યારે રાત પડે છે અને પક્ષીઓ માળમાં જારાઇ બેસે છે ત્યારે અરે ત્યારે શીધડવાળા ઘુબડનો અમલ ચાલે છે.

(૨) અને ઘુવડને (પણ) એક માદા હોય છે જે હેતાળ અને બહાદુર હોય છે અને જંગલના ગાઢ અંધારાને પસંદ કરે છે. અને ઠંડી ચાંદનીના જેવી પ્રકાશવાળી આંખો વડે તેણી પોતાના ભયાનક ધણીની રાહજોય છે. જ્યારે તેણી આટલી શાંત રીતે પોતાના જાડમાં બેઠી વાટ જોય છે ત્યારે તેણી એક પણ પીછું હલાવતી નથી અને એક પણ ગાયન લલકારતી નથી. પણ જ્યારે તેણીનું જીગર તેની ફડફડતી પાંખોનો અવાજ સાંભળે છે. ત્યારે તેણી પોતાની આવકારદાયક ચીસ પોકારે છે. અરે જ્યારે ચંદ્રમા પ્રકાશે છે અને કુતરાઓ ભસે છે ત્યારે અરે ત્યારે શીંધડાવાળા ઘુવડની બુમ સંભળાય છે.

(૩) ઘુવડ અથવા તો તેની (અંધારી) શોક ભરી સ્થિતિને માટે દીલગીર થતાં નહિ. ઘુવડને પણ પોતાના સુખનો હિસ્સો છે. અગર જો તે ખુલ્લા દીવસના પ્રકાશમાં એક કેદી (જેવો) છે પરંતુ અંધારા લીલા જંગલનો તે રાજા છે. તેમજ તે પક્ષી કે તેની બીહામણી માદા ને ઉજ્જડ લાગતું નથી (કારણ કે) તેઓ એક બીજાને માટે મગરૂર હોય છે—કદાચ ત્રણ ઘણાં વધારે પ્રેમળ (હોશે) કારણ કે અજબ રીતના કાળા ફીસમેત બાકીના સઘળાથી તેઓને છુટા પાડેલા છે. તેથી જ્યારે રાત પડે છે અને કુતરાઓ ભસે છે ત્યારે શીંધડાવાળા ઘુવડનું રાજયગીત ગાઓ દીવસે કોણ રાજાઓ છે તેનો અમે જાણતા નથી પણ રાતના તો બહાદુર ઘેરા રંગનો ઘુવડજ રાજા છે.

Lesson XIII.

—o—

At School in Korea. કોરીઆની નીશાળે.

Out of the way, *adj*. (આઉટ ઑફ ધિ વે) સીધા રસ્તાની બહાર. Aside.

For all that, (ફોર આલ ધટ) એમ છતાં. બધું છતાં. In spite of that.

Important, *adj*. (ઇમ્પૉર્ટન્ટ) અગત્યનું. Influential. [L. in, into & porto, I carry.]

Plaited, *past. part.* (પ્લેઇટેડ) ગુંથેલાં. Twisted. Braided.

Pay a visit to, (પે એ વિઝીટ ટુ) મુલાકત આપવી. Go to see. [L. video, I see.]

Easily, *adv.* (ઇઝીલી) સહેલાઇથી. Without difficulty.

Shouting, *n.* (શાઉટીંગ) ગુમરાણ Bowling.

Squats, *v. int.* (સ્કવૉટસ) પગપર પગ ચડાવીને બેસે છે. પલાંઠી વાળીને બેસે છે. Sits with legs doubled up & crossed upon one another.

Straw mat, (સ્ટ્રા મેટ) ઘાસની સાંદળી. Carpet made of straw.

Floor, *n.* (ફ્લોર) જમીન. પાટીઆની જમીન Ground.

Pupils, *n.* (પ્યુપિલ્સ) નીશાળીઆઓ. વિદ્યાર્થિઓ. Scholars. [L. pupus, a boy.]

Gown, *n.* (ગાઉન) જભ્ભો. Robe.

Pink, *n.* (પીંક) રાતા રંગનું. Of a rosy colour. [rning.

Learned, *adj.* (લર્નેડ) વિદ્વાન. Educated. Possessed of lea-

Wear colours, (વેર કલર્સ) જુદા જુદા રંગના કપડા પહેરે છે. Put on garments of various colours.

Rarely, *adv.* (રેઅર્લી) ભાગ્યે. નવલ્લે. Hardly.

Are grouped, *v. t.* (આર ગ્રૂપ્ડ) નું ટોળું વાળવામાં આવે છે. Are circled. Are collected.

Heel, *n.* (હીલ) એડીઓ. The hind part of the foot.

Rests, *n.* (રેસ્ટસ) અઢેલવાની બનાવટો Supports.

Consist of, *v. t.* (કન્સિસ્ટ ઓફ) ના બનેલા હોય છે. Are made up of. [L. con, together & sto, I stand.]

Passages, *n.* (પૅસેજીસ) ભાગો, પેરાઓ. Paragraphs. [L. passus, a step or a way.]

Over and over again, (ઓવર એન્ડ ઓવર અગેન) ફરી અને ફરીપાછા. Repeatedly.

Are learned by heart, (આર લર્ન્ડ બાય હાર્ટ) મોઢે થઈ જાય. Are committed to memory.

All through, (ઑલ થ્રૂ) બધો વખત, Throughout.

Scholars, *n.* (સ્કોલર્સ) વિદ્યાર્થીઓ. Pupils.

Keep rocking, (કીપ રૉકીંગ) હીંચવા રહે છે. Go on swinging.

Different, *adj.* (ડિફરન્ટ) જુદા જુદા. Separate.

Imagine, *v.* (ઇમૅજીન) ખ્યાલ કરવો. કલ્પના કરવી. Fancy. Guess. [L. imago, an image.]

Confusion, *n.* (કનફ્યુઝન) ગુંચવાડો. ગેરવ્યવસ્થા. Disorder [L. con, together & fundo, to pour.]

Brush, *n.* (બ્રશ) પીછી. A hairy instrument.

Quaint, *adj.* (ક્વેઇન્ટ) વિચિત્ર. Curious. Strange.

To dry, *v. t. inf.* (ટુ ડ્રાઇ) સુકાવવાને. To become dry.

In the sun, (ઇન ધિ સન) તડકામાં. In the sunshine.

Are not spoiled with too much kindness, (આર નોટ સ્પોઇલ્ડ ઉવિથ ટુ મચ કાઇન્ડનેસ) એકદમ-વધારે લાડથી બગાડવામાં આવતાં નથી. Are not vitiated by excessive indulgence. [L. spolium, spoil.]

Toys, *n.* (ટોઇઝ) રમકડાં. Play-things.

Sweets, *n.* (સ્વીટસ) મીઠાઈ. ગળ્યા ખાવાનાંઓ. Sweetmeats.

Park, *n.* (પાર્ક) બગીચો. મોટી વાડી. A large garden.

Are dressed alike, (આર ડ્રેસ્ડ એલાઇક) એક સરખાં કપડાં પહેરાવે છે. Are made to wear the same sort of dress.

Sleeves, *n.* (સ્લીવ્ઝ) બાંયો. Parts of the coat or vest covering the hands.

Padded with, *past. part.* (પૅડેડ ઉવિથ) ગાદીવાળા. Stuffed with.

Are tucked, *v. t.* (આર ટક્ડ) ઘડી વાળવામાં આવે છે. Are folded up.

Curious, *adj*. (ક્યુરિઅસ) વિચિત્ર. Strange. [L. cura, care]

Particular, *adj*. (પાર્ટીક્યુલર) ચોકસ. ખાસ. Special. Certain. [L. pars, apart]

Position in life, (પોઝિશન ઈન લાઈફ) જીંદગીનો દરજ્જો. Station in life. Standerd of life. [L, pono, I put.]

Who is in mourning, (હુ ઇઝ ઈન મોર્નીંગ) જે શોકમાં હોય છે. Who is in sorrow after a dead man.

Keep out, *v. t.* (કીપ આઉટ) માંથી બચાવે છે. Protect from.

Simply, *adj*. (સિમ્પ્લી) માત્ર. Only. [with oil.

Oiled paper, (ઓઈલ્ડ પેપર) તેલ લગાડેલો કાગળ. Paper soaked

Folded up, *past. part.* (ફોલ્ડેડ અપ) ઘડી કરવામાં આવેલો. Tucked up.

Belt, *n*. (બેલ્ટ) કમ્મરપટો Girdle. [ned.

Is unfolded, *v. t.* (ઇઝ અન્ફોલ્ડેડ) ઉઘાડવામાં આવે છે. Is ope-

Fireplace, *n*. (ફાયરપ્લેસ) દેવતા રાખવાની જગ્યા. Place where fire is kept.

Stove, *n*. (સ્ટવ) ચુલો. Hearth. Fireplace.

Cellar, *n*. (સેલર) ભોંયરૂં. Uaderground floor. [baking etc.

Oven, *n*. (ઓવન) ભઠ્ઠી. An arched cavity for heating

Undress, *v. int.* (અન્ડ્રેસ) કપડા કાઢી નાંખવા. Put off the dress.

Mattres, *n*. (મેટ્રેસ) રજાઇવાળી પથારી. A quilted bed.

Chief, *adj*. (ચીફ) મુખ્ય. Principal.

Would expect, (વુડ એક્સપેક્ટ) આશા રાખશો. Would hope.

Favourite drink, (ફેવરીટ ડ્રીંક) શોખીન પીણું. Beloved beverage [L. faveo, I favour.]

Forks, *n*. (ફોર્કસ) કાંટા. Prongs.

Chopsticks, *n*. (ચોપસ્ટિક્સ) ચીનાઓ ખાવાની લાકડાની છરીઓ. Two pieces of wood or ivory with which the Chinese eat.

Most, *adj*. (મોસ્ટ) લગભગ બધાં, ઘણો ભાગ. Almost all.

Coin, *n*. (કોઇન) સિક્કા. A metal piece used as mony.

Centre, *n*. (સેન્ટર) મધ્યબીંદુ. The middle point. [L. centrum, centre.]

Value, *n*. (વેલ્યુ) કીમત. Price. [L. valeo, to be strong.]

Purse, *n*. (પર્સ) પૈસાની કોથળી. Bag for keeping money; money-bag [L. burta a purse.]

Sold in powder, (સોલ્ડ ઈન પાઉડર) નો પાઉડર વહેંચાય છે. ભુકાના રૂપમાં વહેંચાય છે. Sold in the from of powder.

Thimbles, *n*. (થિમ્બલ્સ) અંગુઠીઓ. Metal caps for fingers in sewing.

End to end, (એન્ડ ટુ એન્ડ) છેડે છેડા અડકાવીને. Longitudinally. End of one touching the end of another. [round.

Wrapped round, (રેપ્ડ રાઉન્ડ) આસપાસ વીટાળેલાં. Covered

Are tied, *v. t*. (આર ટાઇડ) બાંધવામાં આવે છે. Are bound.

Form, *v. t*. (ફાર્મ) બનવું. Make. [L. forma, form.]

પાઠ ૧૩ મો.

—: o :—

કોરીઆની નીશાળે.

(૧) કોરીઆ એ ચીન દેશના વાયવ્ય કોણમાં આવેલો એક રસ્તા બહારને (અલઘો) દેશ છે. કદાચ તમોએ તેનું નામ પણ સાંભળ્યું નહિ હોય, પણ એ બધું છતાં તે એક મોટો દેશ છે અને કોઇ દીવસ ઘણો અગત્યનો થઈ પડે. તેના લોકો ચીનાઓના જેવા છે તેજ જાતની ડુકકરની પુંછડીના આકારમાં ગુંથેલાં તેવાંજ લાંબા કાળા બાલો (ચોટલા) અને તેવીજ જાતનાં કપડાં (વાળા)

(૨) મારી સાથે આવો અને આપણે કોરીઆની નીશાળની મુલાકાત લઈશું. જેવાં આપણે પળીઆમાં ચાલતા હોઈએ તેવામાં કયારે આપણે એક (નીશાળ) ની પાસે પહોંચ્યા છઇએ તે સહેલાઈથી કહી શકીએ. તે જગ્યા એ પહોંચતાં પહેલાં અવાજ અને ગુમરાણુ હમેંશ દુર સુધી સાંભળી શકાય.

(૩) વિદ્યાર્થીઓની વચમાં જમીનપર એક ઘાસની સાદડીપર શિક્ષક પલાંઠી વાળીને બેસે છે. તે હોરાતો અથવા ભુરો જભ્ભો પહેરેલો હોય છે. પૈસાદાર અને વિદ્વાન પુરૂષો રંગીત કપડાં પહેરે છે. પણ સાધારણ માણસો સફેદ પહેરે છે— એટલું તો ખરૂં કે જ્યારે નવા હોય છે ત્યારે તે કપડાં સફેદ હોય છે પણ તેને ભાગ્યેજ ધોવામાં આવે છે.

(૪) પીઠને અઢેલવાને કંઈપણ વગર અને લખવાને મેજ વગર છોકરાઓને તેઓની એડીઓપર બેસાડીને જમીપર શિક્ષકની આસપાસ ટોળું વાળવામાં આવે છે. કોઇ ચોપડીમાંથી ફકરાઓ જ્યાંસુધી તેઓને મોઢે થઇ જાય ત્યાંસુધી વારે વારે વાંચવામાં આવે છે એ તેઓના અભ્યાસપાઠો છે.

(૫) પાઠ ચાલતો હોય ત્યારે સઘળો વખત વિદ્યાર્થીઓ બને તેટલા મોટેથી બુમ પાડતાં ઉંચાનીચા ધુણતાં રહે છે. જો કોઈ જોઇએ તેટલા મોટા ઘાંટા પાડે નહિ તો શિક્ષક એમ ધારે છે કે તે આળસુ છે અને તેને શિક્ષા કરે છે. દરેક છોકરો ચોપડીનો જુદો જુદો ભાગ શીખતો હોય એટલે એક કોરીઆની નીશાળમાં કેટલે ગડબડાટ અને ગેરવ્યવસ્થા હોવી જોઇએ તેનો તમે ખ્યાલ કરી શકશો.

(૬) તેના લેખન પાઠને માટે નાનો કોરીઅન (વિદ્યાર્થી) કલમ નહિ પણ ચાઇનીઝ અને જાપાનીઝોની માફક ઉંટના બાલની બનાવેલી પીછી વાપરે છે. આશરે અઢારેક ઇંચ ઉંચી એક વિચિત્ર આકારની નાની મેજપર તેના મોઢા આગળ જે એક ચોપડી પડેલી હોય છે તેમાં તે લખે છે. તે બ્લાટીંગ પેપર વાપરતો નથી લખેલું સુકાવવાને તડકામાં મુકવામાં આવે છે.

(૭) છોકરાંઓને ઘણાં લાડથી બગાડવામાં આવતાં નથી. તેઓનો માબાપ પૈસાદાર નહિ હોય તો રમકડાં કે મીઠાઈ વિષે તેઓ ઘણુંજ થોડું જાણે છે. જાપાનીઝ બાળકોની માફક તેઓને રમવાને માટે કંઇ બાગબગીચા હોતા નથી. તેઓ બધી રમત મહોલ્લાઓમાં અને શેરીઓમાં રમે છે.

(૮) છોકરાઓ અને છોકરીઓને ઘણો ખરો સરખો પોષાક પહેરાવવામા આવે છે. તેઓનો હમેશનો પોષાક (જોઈએ તો) પહોળા ચોરણાંઓ, રૂની ગાદીવાળા જાડા મોજા જેના અંદર ચોરણાઓ ધડીવાળી ઘાલી દેવામાં આવે છે અને થરાળના બનાવેલાં જોડાઓનો બનેલો હોય છે. તેઓના કપડાં લીનનના બનાવેલાં હોય છે જેના અંદર શિઆળામાં હુંપ આવવાનેમાટે રૂની ગાદી મુકવામાં આવે છે.

(૯) કોરીઅનના પોષાકનો સૌથી અજાયબ ભાગ તો (તેઓનો) ટોપી છે. બાળકો તો બીલકુલ ટોપીઓ પહેરતાંજ નથી પણ મોઠાં માણસો સૌસૌના દરજજા પ્રમાણે ચોકસ જાતની ટોપીઓ પહેરે છે. કોઈ (મરી ગયલાં) દોસ્તના શોકમાં જે માણસ હોય તે છત્રીના જેવડી મોટી ઘાસની ટોપી પહેરે છે અને જ્યારે પહેરનાર કોઇ ઘરમાં દાખલ થાય છે ત્યારે પોતાની ટોપી બહાર ઘણું ખરૂં છાપરી પર મુકી જાય છે. બીજી ટોપીઓ ઘોડાના બાલની બનેલી હોય છે. પાળની કે ઘોડાના બાલની ટોપીઓ વરસાદ લાગતો અટકાવી શકતી નથી તેથી કરીને કોરીઅનને છત્રી રાખવાની જરૂર પડે છે. આ માત્ર પંખાની માફક ઘડી કીધેના તેલપાયના કાગલના મોટા કકડાની હોય છે અને કમ્મરપટામાં ઘાલી લઈ જવામાં આવે છે. જ્યારે વરસાદ આવે ત્યારે આને ખોલી નાંખીને ટોપીપર પાથરી દેવામાં આવે છે,

(૧૦) કોરીઅનના ઘરમાં ચુનો કે ભઠી કંઈ હોતા નથી. ઓરડાને ગરમ રાખવાને ભોંયની તળે ભઠ્ઠીના જેવું મોટું ભોયરૂં હોય છે. જ્યાં દેવતા બળતો રાખવામાં આવે છે. લોકો કપડા કાઢ્યા વગર જમીનપર સાદડી પાથરી સુવે છે, માત્ર પૈસાદાર લોકો પીછોડીવાળી તલાઈઓ પરસુવે છે.

(૧૧) કોરીઅનનો મુખ્ય ખોરાક ચોખા છે અગર જો માંસ, માંછલી ઈંડાઅને ફળ નો પણ ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. ચીન દેશ અને જાપાનની માફક તેઓ ચા પીવાના શોખીન હશે એમ તમે આશા રાખતાં હશો. પણ કોરીઆમાં કદીપણ ચ્હાનો ઉપયોગ થતો નથી. ચોખાનું ઓસામણ એટલે જે પાણીમાં ચોખા ઉકાળવામાં આવ્યા હોય છે. (એ તેઓનું) સાધારણ પીણું છે. છરી અને કાંટા તો તેઓ જાણતાંજ નથી. (પણ) ચમચાઓ અને લાકડાની છરીઓ ચીન દેશની વાપરવામાં આવે છે.

(૧૨) ઘણું લોકો ગરીબ હોય છે અને તેઓ ઘણાં થોડાં પૈસા વાપરે છે. વચમાં કાણુવાળો તાંબાનો ગોળ કટકો એજ માત્ર તેઓનો સિક્કા છે. એક શિલીંગ જેટલી પણ કીંમત કરવાને આવા સિક્કાઓની મોટી સંખ્યા લેવી પડે છે. પૈસાની કોથળી વાપરવાને બદલે કોરીઅનો સીક્કાઓને દોરીમાં પોઇને પોતાના ગળાની આસપાસ ઘાલી લઇ જાય છે.

(૧૩) કોરીઆમાં બીજી ઘણી ચીજો છે કે જે પરદેશીને ઘણી અજાયબ જેવી લાગે. સાબુના કટકાને બદલે ભુકો વેચાતો, ધાતુને બદલે કપડાંની બનાવેલી અંગુઠીઓ—દેવતામા ધરીને સળગાવવાની દીવાસળીઓ (વિગેરે) તેના જોવામા આવે છે. કોરીઅનોની ઇંડા વેચવાની રીત એ કદાચ બધાંથી વિચિત્ર વાત છે. તેઓને છેડછેડામાં ગોઠવવામાં આવે છે ને પરાળ વિંટાળીને બાંધી લઇ એક લાંબી લાકડી બનાવવામાં આવે છે. દશ ઇંડાની એક લાકડીની કીંમત આશરે ત્રણ અડધી પેનીઓ પડે છે.

Lesson XIV.

—:✠:—

With The Deal Life-Boat I. ડીલની જીવન-નાવની સાથે.

Goodwin Sands, (ગૂડ્વિન સૅન્ડસ) ગૂડ્વિનનો કીનારો. The sand-bank of Goodwin.

Scene, *n.* (સીન) દેખાવ, જગ્યા. Sight. [L. scena, the stage or scene of a theatre.]

Terrible, *adj.* (ટેરિબલ) ભયંકર. Horrible. [L. terreo, I frighten.]

Disasters, *n.* (ડિઝાસ્ટર્સ) કષ્ટો, દુ:ખી બનાવો. Mishaps. Misfortunes. [L. Dis apart from & aster a star.]

Are recorded, *v. t.* (આર રેકાર્ડેડ) નોંધાયલા છે. Are noted in writing. [L. re, back & cor the heart.]

Crowded, *adj.* (ક્રાઉડેડ) ગીચ, ધાઈવાળો. Too much frequented. [Mainroad on the seas.

Ocean highway, (ઓશન હાઇવે) દરીઆપરનો સરીઆમ રસ્તો.

Tide, *n.* (ટાઇડ) ભરતી. Swelling of the sea.

Low, *adj.* (લો) નીચી. At a low level.

Trap, *n.* (ટ્રૅપ) જાળ. ફસાવવાનું પાંજરૂં. Snare.

Shipping, *n.* (શિપીંગ) વહાણો. Ships in general.

Gallant, *adj.* (ગૅલન્ટ) બહાદુર. Brave. Valiant.

Vessel, *n.* (વેસલ) વહાણ. Ship.

Last resting place, (લાસ્ટ રેસ્ટિંગ પ્લેસ) છેલ્લું વિશ્રાંતિનું સ્થળ, કબર. Grave.

Shifting, *adj.* (શિફ્ટીંગ) ખસતી. Moving. Unsteady.

Schooner, *n.* (સ્કૂનર) નાનું વહાણ. A small ship.

Heavy, *adj.* (હેવી) શાંત. ભારે. Quiet.

Warning, *n.* (ઉવાર્નીંગ) ચેતવણી. Intimation.

Struck, *v. int.* (સ્ટ્રક) અથડાઇ. Dashed against.

Edge, *n.* (એજ) કોર. Ridge. Margin.

Shock, *n.* (શોક) ધક્કો, અથડાટ. Collision. Impulse.

Tore open, *v. t.* (ટોર ઓપન) ફાડીને ખુલ્લાં કીધા. Split.

Timbers, *n.* (ટિમ્બર્સ) વહાણના પાટીઆ Planks.

Was laden with, (ઉવૉઝ લેડન ઉવિથ) નાથી લાધવામાં આવી હતી. Was filled with,

Cargo, *n.* (કાર્ગો) માલ. Goods. [L. carrus a waggon.]

Rose to the swell, (રોઝ ટુ ધિ સ્વેલ) તરવાસુધી ઊંચે આવી નહિ. Floated.

Surf, *n.* (સર્ફ) મોજું. Wave. [to pieces.

Breaking, *pres. part.* (બ્રેકિંગ) ભાંગી જવું, ભાંગવું. Dashing

Crew, *n.* (ક્રુ) વહાણ ચલાવનાર ટોળી. A ship's company.

Managed, *v. t.* (મેનેજ્ડ) તજવીજ કીધી. Contrived. Brought about.

To light, *v. t. inf.* (ટુ લાઇટ) સળગાવવાને. To kindle.

Flare, *n.* (ફ્લેર) ભડકો. પ્રકાશ. Light. Flame.

Signal, *n.* (સિગ્નલ) નિશાની, ચેતવણી. Sign of warning. Summons. Call. [L. signum, a mark.]

Aid, *n.* (એડ) મદદ. Rescue Help.

Gradually, *adv.* (ગ્રેજ્યુઅલી) ધિમે ધિમે. By degrees. [L. gradus, a step.]

Was battered to pieces, (વૉઝ બૅટર્ડ ટુ પીસીસ) ભાંગીને ટુકડા થઇ જતું હતું. Was rent to pieces.

Spars, *n.* (સ્પાર્સ) ડીમ્બરના કટકાઓ Timber-pieces.

Planks, *n.* (પ્લૅંક્સ) પાટીઆઓ. Boards.

Were whirled away, (વેર વ્હર્લ્ડ અવે) વમળમાં ખેંચાઇ જતાં હતાં. Were carried away.

Breakers, *n.* (બ્રેકર્સ) મોજાઓ. Waves.

Light-ship, *n.* (લાઇટ શિપ) ભય ચેતવણી આપનાર દીવાવાળું વહાણ. A ship carrying bright light on the mast to warn the sailors of danger.

Rockets, *n.* (રોકેટસ) ઊંચે ઉડતું દારૂખાનું. બાણઓ. Projectile [firework.

Life-boat, *n.* (લાઇફ બોટ) દરીઆઇ આફતમાંથી જાન માલ ઉગારનાર વહાણ. A boat for rescuing ships in distress.

Beach, *n.* (બીચ) કીનારો. Shore.

Signs of distress, (સાઇન્સ ઓફ ડિસ્ટ્રેસ) આફતની નીશાનીઓ. Marks indicating peril.

Duly, *adv.* (ડ્યુલી) વખતસર. At the right time. In time.

Were noticed, *v. t.* (વેર નોટીસ્ડ) જોવામાં આવી. Were observed. [L. nosco, I know.]

To summon, *v. t. inf.* (ટુ સમન) બોલાવવાને To call.

Respond to, *v. t.* (રિસ્પૉન્ડ ટુ) જવાબ આપવો. Answer. [L. re, back & spondeo, I answer.]

Jerseys, *u.* (જર્સીઝ) ગરમ ઉનના ખમીસો. Woolen shirts.

Hurriedly, *adv.* (હરીડલી) જલદીથી. Hastily.

Race, *n.* (રેસ) સરત. Wager. Competitive enterprise.

Coveted prize, (કૉવેટેડ પ્રાઇઝ) ઇચ્છીત ઇનામ. Cherished gift.

Desperate, *adj.* (ડેસ્પરેટ) મરણ તોલ. Hopeless. Violent. [L, de, down & spes, hope.]

Chance of death, (ચાન્સ ઑફ ડેથ) મરણની તક. Occasion of death. [L. cado, I fall.]

Peril, *n.* (પેરિલ) આફત. ભય. Distress. Danger. [L. pe-riculum danger.]

Spare, *v. t.* (સ્પેર) બચાવવાના. Save. Reserve. Relieve.

Launch, *n.* (લૅાન્ચ) નીકળવાને. Start.

Shoots down, *v. int.* (શૂટસ ડાઉન) અતિ વેગથી ધસી જાય છે. Rushes down with great speed.

Steadily, *adv.* (સ્ટેડિલી) સ્થિરતાથી. સીધી રહીને. Evenly.

Tossing, *adj.* (ટોસીંગ) આથડતી. Dashing.

Dawn, *n.* (ડૉન) મળસ્કું. Break of day.

Foaming, *adj.* (ફોમીંગ) ફીણવાળું Producing froth.

Mark, *v.* (માર્ક) જુદા પાડે છે. Distinguish.

Roar, *n.* (રોર) ગર્જના. Thunder.

Fleecy, *adj.* (ફ્લીસી) નરમ. Soft; smooth.

Ridges, *n.* (રિજીસ) ટેકરાઓ. Upheavals. Risings.

Aweful, *adj.* (ઑફુલ) ભયંકર. Terrible.

Stout, *adj.* (સ્ટાઉટ) મજબુત. Strong.

Craft, *n.* (ક્રૅફ્ટ) નાનું વહાણ. A small vessel.

Smothered, *past. part.* (સ્મૉધર્ડ) ગુંગળાઈ જતી. Stiffled.

Foam, *n.* (ફોમ) ફીણુ. Froth.

Passing billow, (પાસિંગ બિલો) ઉછળતું મોજું. Rolling wave.

Huddled together, (હડલ્ડ ટુગેધર) સાથે ગુંચળુંવાળીને બેઠાં. Crouched.

Shelter, *n.* (શેલ્ટર) ઢાંકણુ, છજા. Covering. Canopy.

Bulwarks, *n.* (બુલ્વર્કસ) કોટ. Fortifications.

Rival, *n.* (રાઇવલ) સરોબરી કરનાર. Competitor. [L. rivus a shore.]

Steam-tug, (સ્ટીમ-ટગ) વરાળનું ખેંચાણ. Driving force of steam.

Wreck, *n.* (રેક) નાશ, ભંગાણુ. Destruction.

Had raced in vain, (હેડ રેઇસ્ડ ઇન વેઈન) વ્યર્થ શરત દોડયાં હતાં. Had wasted their labours to succeed in the race. [L. vanus, empty.]

Goodwin sands, *n.* (ગૂડવિન સૅન્ડસ) ડાઉન્સના પુર્વનો કીનારો. A low rocky shoal east of the Downs.

Deal, *n.* (ડીલ) } કેન્ટના પૂર્વ કીનારાપરના બંદરો. Ports on the east
Rams-gate, *n.* (રામ્સગેટ) } cost of Kent.

પાઠ ૧૪ મો.

—:o:—

ડીલની જીવનનાવની સાથે—ભાગ ૧ લો.

(૧) દરીઆના ઇતિહાસમાં જે અતિશય ભયંકર આફતો નોંધાયલી છે તેમાંની કેટલીએક ગુડવિનના કીનારાપર થયલી જોવામાં આવી છે. ગીચ દરીઆઈ સડકપર આવેલો અને ભરતી નીચી હોય તે સિવાય હમેંશ દરીઆથી ઢંકાયલો (હોવાથી) તે વહાણોને માટે એક ભયંકર જાળરૂપ છે. તેની ધસડાની રેતીમાં ઘણાં એક વહાણોએ હમેંશનું વિશ્રાંતિસ્થાન (મરણ) મેળવ્યું છે.

(૨) ૧૮૮૧ ના મે માસની એક સાંજે ગોલ્ડન આઈલન્ડ નામની એક નાની હોડી શાંત દરીઆપર દક્ષીણતરફ દોડતી હતી. કંઈપણ ભયની ચેતવણી વગર લગભગ મધરાતે તે ગુડવીનના કીનારાની બહારની અણીને અથડાઈ એ અથડાટથી તેના પાટીઆઓ ફાટી ખુલ્લા થઇ ગયાં અને તે ભારે માલથી લાદવામાં આવી હતી એટલે ત્યારપછી પાંછી કદી તરી આવીજ નહિ પણ મોજાઓથી ભાંગતી તે ખડકની માફક પડી રહી.

(૩) વહાણની ટોળીમાં બધુ મળીને સાત માણસો હતા—છ માણસો અને એક છોકરો—તે કોટનનો પુત્ર તોફાન અને અંધારામાં (ગમે તેમ કરીને) વહારને માટે નિશાની આપવાને તેઓએ બળતું સળગાવવાની સગવડ કીધી. ત્યારપછી તેઓને થોભવા સિવાય બીજું કંઇ કરવાનું હતું નહિ જ્યારે તેઓનું સુંદર વહાણ ધિમે ધિમે ભાંગીને ભુકો થઇ જતું હતું અને તેના પાટીઆઓ અને ચીપો તુટીને મોજાના વમળમાં ઘસડાઇ જતાં હતાં.

(૪) સૌથી પાસેના દીવાવાળા વહાણની તેઓનું નીશાન જોવામાં આવ્યું અને ત્યા હમેંશની માફક જીવનનાવને બોલવવાને બંદુકો ફોડવામાં આવી અને હવાઈઓ છોડવામાં આવી. ડીલના કીનારાપર તે આફતના નિશાનો વખતસર જોવામાં આવ્યા અને વહાણની મંડળીને બોલાવવાને જીવન નાવનો ઘંટ તરતજ વાગવા લાગ્યો.

(૫) આવી સવારના એવાગે શું કોઇ ખલાસી સાંભળશે અને તેને દાદ દેશે? હા, અહીંઆ તેઓ આવે છે. કેટલા એકે માત્ર અડધાં કપડાં પહેરેલાં છે (અને) તેઓની સ્ત્રીઓ કે બ્હેનો તેઓની બાજુમાં ડગલાઓ અને ગરમ ખમીસો લઇને ચાલે છે કે જે તે માણસો જલદીથી દોડતાં દોડતાં નાંખી દે છે. તમે ધારશો કે તે કોઇ લોભાવે એવા ઈનામને માટે સરત હશે. જે ઇનામને માટે તેઓ દોડે તે માત્ર જીવનનાવમાં જગ્યાં (મેળવવાનું) અને સાથ કેટલાએક કલાકની ઠંડી અને મરણતોલ કામ અને ઘણાએક મોતના જોખમો છે. પણ આ ઉમદા સખસો માત્ર આફતમાં જે જીંદગી આવી પડી છે તેને બચાવવાની ફરજનોજ વિચાર કરે છે.

(૬) પોતાના નાના મજબુત સટાની અંદર જીવનનાવને ઉછળતાં પાણીમાંથી સ્થિરતાથી હંકારે છે અને જેમ જેમ પહો ફાટતો જાય છે તેમ તેમ તે માણુસો તે ફીણુભર્યાં મોજાઓ જે ઢંકાયલા કીનારાને ઓળખાવી આપે છે તે પોતાની આગળ નજરે આવે છે. ગંભીર ગર્જના તે સફેદ નરમ ટેકરાઓના ભયંકર જોરનું નિવેદન કરે છે. આ ભયંકર મોજાની બરોબર અંદર થઇને તે મજબુત નાની નાવ જયાં જીવનનાવ સિવાય બીજું કાંઈ જીવી નહિ શકે ત્યાં જાય છે.

(૭) ત્યાં કીનારાની બીજી બાજુએ દરેક ઉછળતાં મોજાથી ફીણુમાં ગુંચળાઇ જતી ' ગોલ્ડન આઇલન્ડ ' પડેલી છે.—તેની અંદરના માણુસો તેના કોઠા (બાજુઓ) ના ઢાંકણુ નીચે એકઠાં ભરાઇ બેઠાં છે. જુઓ—અરે ત્યાં પણુ—એક ઉમદા સરોબરી કરનાર છે—તે રામ્સગેટની જીવનનાવ જે વરાળના જોરની મદદથી ભાંગતાં વહાણુની જગ્યાએ પહેલી પહોંચી ચુકી છે. આટલી બધી મહેનત પછી જાણે એમ માલમ પડે છે કે ડીલના માણુસો સરત વ્યર્થ દોડયા હતા.

Lesson XV.

—:o:—

With the Deal Life-Boat, II. ડીલની જીવનનાવની સાથે, ભાગ ૨ જો.

Tug, *n.* (ટગ) ખેંચવાનું યંત્ર. The drivihg engine.

Drop anchor, (ડ્રૉપ એંકર) લંગર નાખવું. Throw out iron weights to hault a vessel.

At a safe distance, (એટ એ સેફ ડિસ્ટન્સ) સહી સલામત ભયી અંતરે. At a secure place. [L. salvus safe; dis, apart, from & sto, I stand.]

Pay out, *v. t.* (પે આઊટ) જોઇતું જોઈતું છોડવું. Leave gradu- [ally.

Cable, *n.* (કેબલ) મજબુત દોરડું. કેસોકળ. A strong rope or chain.

Unexpectedly, *adj.* (અનેક્સ્પેક્ટેડલી) અચાનક. એકાએક. Sudden. Unforeseen. [L. curo I run.]

Current, *n.* (કરન્ટ) બ્હેળો. નાંખુ. જુવાળ. Rush of water.

Seizes, *v. t.* (સીઝીઝ) પકડે છે. Catches.

Drifting, *pres. part used as n.* (ડ્રિફ્ટીંગ) ઘસડાવવાને, ખસવાને. Moving. Drawing.

Veers, *v. int.* (વીઅર) ફરે છે ખસે છે. Turns; moves.

Has missed its chance, (હઝ મિસ્ડ ઈટસ ચાન્સ) પોતાની તક ગુમાવી છે. Has lost its opportunity. [L. mito I send. Cado, I fall.]

Warned, *past. part.* (વૉર્ન્ડ) ચેતવણી પામેલી. Cautioned.

Failure, *n.* (ફેલ્યુઅર) હાર. નાસીપાસી. Disappointment.

Take up a position, (ટેક અપ એ પોઝીશન) સ્થાન લેછે. Adopt a situation. [L. pono, I put.]

Will aid, *v. t.* (વિલ એઇડ) મદદ કરશે. Will assist. [Strong.

Trusty, *adj.* (ટ્રસ્ટી) ભરોસાદાર. મજબુત. Trustworthy.

Swing, *v. int.* (સ્વીંગ) જુલ્લા ખાય છે. Float.

Boiling, *adj.* (બોઇલીંગ) ઉકળતાં. Rising.

Seething, *adj.* (સીથીંગ) સુસવાટ કરતાં. Screaming,

Hapless, *adj.* (હપ્લેસ) કમનશીબ Unfortunate. Unlucky. [L. hap, a chance.]

Must be bridged, *v. t.* (મસ્ટ બી બ્રીજ્ડ) સંધાવવો જોઈએ. ઉપર પુલ બાંધવો જોઇએ. Must be connected. Must be cemented.

Lead-line, *n.* (લેડ લાઇન) સીસાની જુલ. સીસાદોરી. Rope loaded with lead, at the end.

Comes into play, (કમ્સ ઇન્ટુ પ્લે) ઉપયોગમાં આવે છે. પોતાનો ભાગ ભજવે છે. Acts its part.

Cane, *n.* (કેન) વેતર. An elastic stick. A reed.

Is loaded, *v. t.* (ઈઝ લોડેડ) ભારે કરવામાં આવી હોય છે. Is made heavy.

Stalwart, *adj.* (સ્ટૉલ્વર્ટ) મજબુત બાંધતો. Strong-built.

Whirls, *v. t.* (વ્હર્લ્સ) ફેરવે છે. Turns round.

True to the mark, (ટ્રુ ટુ धि માર્ક) બરોબર નીશાનપર. Exactly to the point aimed. [a line.

Line, *n.* (લાઇન) જુલ (સીસાની) જુલ. Lead-line. [L. linea,

Is made fast, (ઇઝ મેડ ફાસ્ટ) ને સખત બાંધવામાં આવ્યું, Is bound tight.

Breaking, *adj.* (બ્રેકીંગ) ભાંગતા, ફાટતાં. Tearing.

To be lifted, *v. t. pass. inf.* (ટુ બી લીફટેડ) ઉંચ ઉંચી લેવાવવુ To be drawn up.

On board, (આન બોર્ડ) તુતાકપર. On deck.

Rough passage, (રફ પૅસેજ) તોફાની મુસાફરી. Boisterous journey. [L. passus a step or way.

Dreadful, *adj.* (ડ્રેડફુલ) ભયંકર Terrible.

Strikes, *v. t.* (સ્ટ્રાઇક્સ) મારે છે. Beats. [security.

Bridge of safety, (બ્રિજ ઓફ સફટી) સલામતિનો પુલ. Link of

Is snapped, *v. t.* (ઇઝ સ્નાપ્ડ) ભાંગી જાય છે. Is broken. Is out. [accustiomed to. Are inured to.

Are used to, *v. t.* (આર યુઝ્ડ ટુ) ટેવાઈ ગયલા હોય છે. Are

Treatment, *n.* (ટ્રીટમેન્ટ) વર્તણુકની રીત. Mode of behavi our.

Errand, *n.* (એરન્ડ) સંદેશો. Message. [L. erro, I wander.]

Running clear, (રનીંગ ક્લીઅર) સીધી દોડી. Proceeding. straight.

Delay, *n.* (ડિલે) ઢીલ. Waiting. Prolonging.

May cost him his life, (મે કોસ્ટ હિમ હિઝ લાઈફ) તેની જીંદગીનો ભોગ થઇ જાય. May bring about his death.

Is welcomed, *v. t.* (ઈઝ વેલકમ્ડ) આવકારથી વધાવી લેવામાં આવે છે. Is received with honour.

Return voyage, (રિટર્ન વોયેજ) પાછા આવવાની મુસાફરી. Back journey.

To haul in, *v. t. inf.* (ટુ હોલ ઇન) જોરથી ખેંચવું. To pull with force.

Sweep, *v. t.* (સ્વીપ) ઘસડી જવું. Carry by force.

With a hearty cheer, (ઉવિથ એ હાર્ટી ચીઅર) અંતઃકરણના આનંદથી. With a sincere Joy.

Is slipped, *v. t.* (ઇઝ સ્લિપ્ડ) સેરવી દેવામાં આવે છે. Is let go. Is dropped.

Hoisted, *v. t.* (હોઇસ્ટેડ) ઘાલી દેવાય છે. Put on,

Ensign, *n.* (એનસાઇન) વાવટો. Banner. Flag. [L, en, on & signum, a mark.]

Peak, *n.* (પીક) ટોચ. Top. Highest point.

Ashore, *adv.* (એશોર) કીનારાપર. On shore.

Rescued, *adj.* (રેસ્કયુડ) બચાવાયલા. Saved. Relieved.

Amen, *ad.* (એમેન) તથાસ્તુ, તેમ થાઓ. So be it.

પાઠ ૧૫ મો.

—: o :—

ડીલની જીવનનાવની સાથે—ભાગ ૨ જો.

(૧) રામ્સગેટના માણસો ખેંચવાના યંત્રને છોડીદે છે અને સીધાને ભાંગેલા વહાણ તરફ હક હંકારે છે. તેઓ સલામત ભર્યા અંતરે (પોતાનું) લંગર નાંખે છે અને (આગળ જવાને) દોરડું ધીમે ધીમે છોડવા માંડે છે. પણ એક અચાનક જુવાળ તે હોડીને પકડે છે. ભાગેલા વહાણ તરફ ધસડાવવાને બદલે તે તેના દોરડાની પુર લંબાઈ જેટલે દુર બીજી દીશામાં ઘસડાઇ જાય છે. રામ્સગેટની હોડીએ તો પોતાની તક ગુમાવી છે હવે ડીલની વાત કરીયે.

(૨) તેઓના દોસ્તોની હાર થી ચેતીને ડીલના માણુસો એવું સ્થાન લે છે કે જ્યાં જુવાળ તેઓને ભાંગેલા વહાણુ પાસે પહેંચવામાં મદદ કરશે. હવે નીચે હંકારે છે અને લંગર નાંખે છે. જેવા તેઓ તે ભરો સાદાર દોરડું છોડતા જાય છે. તેવા જુવાળ તેઓને નીચે લઇ જાય છે. વધારે ને વધારે પાસે તેઓ હીંચે છે. પણુ આ ખરેપણુ જોઇએ તેટલા પાસે નહિ તેઓની અને કમનશીબ વહાણુની વચમાં ઉછળતાં અને ચીસ પાડતાં પાણીના વીસ વાર રહેલાં છે. આનાપર કોઇપણુ રીતે પૂલ બનવો જોઈએ અને તે પણુ થોડાં વખતમાં.

(૩) સીસાની જુલ હવે ભાગ ભજવવા આવે છે—(સીસાની જુલએ) એક લાંબા દોરડાને બાંધેલી એક મજબુત નેતર જેને સીસાના વજન થી ભારે કરવામાં આવી હોય છે. એક પક્કો ખલાસી તેના માથાપર નેતરને ગોળ ફેરવે છે અને બીજી પળે તે બરોબર તાંકેલી જગ્યાપર ઉડે છે અને તે (ગોલ્ડન આઈલાંન્ડના) જોયા કરતાં ખલાસીઓની પાસે દોરીને લઇ જાય છે.

(૪) તરતજ તે દોરીને વધારે મજબુત દોરડા સાથે મજબુત બાંધવામાં આવે છે-કે જેને તે નાના વહાણુમાંથી જીવનનાવમાં ખેંચી લઇ જવામાં આવે છે. અને આ સાધનથી તે (ગોલ્ડન આઈલન્ડના) માણુસોને ફાટતાં મોજાઓની અંદર કે ઉપરથી ખેંચી લઇને જીવનનાવના તુતકપર ઉંચકી લેવાના છે. આ તોફાની મુસાફરી કરનાર પહેલો માણુસ કપ્તાનનો છોકરો છે અને એમાં કંઈ અજાયબ જેવું નથી કે જેમ માણુસોએ પાછળથી કહ્યું તેમ–તે ગરીબ નાનો માણુસ ભયંકર રીતે રડયો અને પોતાના બાપને આવવાને બુમ મારતો રહયો.

(૫) આ પરિશ્રમની વચમાં એક ભયંકર દરીઓ (દરીઆનું જુવાળ) જીવન નાવને અથડાય છે અને તેને (પાણીથી) ભરી દેછે અને માણુસોને તેઓની જગ્યાપરથી ફેંકી નાંખે છે અને તે દોરડું જે સલામતીનો પુલ બનેલું છે તે એક દોરીની માફક તુટી જાય છે. પણુ તે ભલી નાવ અને તેના ખલાસીઓ આવાં વર્તનને ટેવાઇ ગયલાં છે અને તે સીસાદોરી એક વખત વધારે પોતાનો સંદેશો લઈ જવા ઉડે છે.

(૬) હવે છેલ્લા માણુસનો વારો આવે છે. તેની પાછળ કોઇ એવું નથી કે જે જોઇતું જોઈતું દોરડું છોડે અને જ્યારે તે પાણીમાં ખેચાતો હોય ત્યારે તે દોરડાને સીધું દોડતું રાખે. બધું બરોબર છે કે નહિ તે તેણુ પોતાની મેળે

જોવાનું છે કારણ કે તે નહેરમાં એક પળની ઢીલ થાય તો તેની જીંદગીનો ભોગ થઇ જાય. આખરે—તે તૈયાર થયો છે. તે જંપલાવે છે અને થોડીવારમાં તેનો છોકરો તેને જીવનનાવમાં વધાવી લેછે-કારણકે અલબત ગોલ્ડન આઇલન્ડને છોડનાર છેલ્લો માણુસ તે કપ્તાનજ હતો.

(૭) હવે (કીનારાપર) પાછા આવવાની મુસાફરી શરૂ થાય છે, પણ તેના ભયો તે આ બહાદુર માણુસોને કંઈજ નથી. એમ છતાં લંગર અને દોરડાં તો છોડી દેવાંજ જોઇએ. જો તેઓ દોરડાં ખેંચે અને લંગર ઉપાડે તો (કદાચ) જુવાળ તેઓની ઘસડીને તો ભાંગેલા વહાણ પાસે બરોબર લઇ જાય. તેથી નાવનું માથું (આગેલા ભાગ) તે નાના વહાણ (ગોલ્ડન આઇલન્ડ) ના તરફથી બીજીમરે ફેરવવામાં આવે છે. ત્યારપછી અંતઃકરણની ખુશાલીથી દોરડું સેરવવામાં આવે છે અને સઢ ચડાવી દેવાય છે અને તે નાવ વળી પાછી સીધાં ડીલના કીનારાપર આવવાને મોજાઓની સાથ સરત દોડે છે.

(૮) સાત વાગતાં સુધીમાં તે નાવ જમીન (કીનારા) ની પાસે આવતી જણાય છે. તેના ટોપરનો રાતો બાવટો કીનારાપર જોનારાઓને નિવેદન કરે છે કે ભાંગેલા વહાણના માણસો (નાવના) તુનકપર સહી સલામત છે. ત્યારપછી ઘણાં મદદગારોથી તે નાવને કીનારાપર ઘસડી લેવાય છે—થાકી ગયલા ખલાસીઓ કીનારાપર ઉતરે છે અને બચાવેલા ખલાસીઓને નવા મિત્રો મળે છે. "ખુબ કીધી-જુવાનો. ઇશ્વર તમને આબાદ કરે" એવા પોકાર થાય છે અને તેને અમે બધા કહીએ છઇએ કે "તથાસ્તુ"

Lesson XVI.

—: o :—

Skipper Ben—કપ્તાન બેન.

The breath of the shores, (થિ બ્રેથ ઓફ ધિ શોઅર્સ) કીનારાન લહેર. The breeze on the shores. [ving away.

Dropping down, (ડ્રૉપીંગ ડાઉન) નીચે ખસતું. દુર હંકારાતું. Mo-

Bay, *n.* (બે) અખાત. An arm of the sea. [ture of the sea.

The sea slope, (ધિ સી સ્લોપ) દરીઆનો ઢોળાવ. The curva-

Vast, *adj*. (વાસ્ટ) અગાધ, વિશાળ. Immense, extensive. [L. vastus, vast.]

Gray, *adj*. (ગ્રે) ભુરો. Blue.

Mist, *n*. (મિસ્ટ) ઝળઝળીઆ, ધુમસ. Vapour (of tear.)

Vision, *n*. (વિઝન) આભાસ. Apparition. Imaginary scene. [L. video, I see.] [blowing high Gale.

Rising wind, (રાઇઝિંગ વિંન્ડ) ચઢતો પવન ઉછળતો પવન. Wind

Throbs, *v. int*. (થ્રોબ્સ) ધબકે છે. Beats hard.

Fog-bank, *n*. (ફોગ-બૅંક) ધુમ્મસનો કોટ. Ridge of mist.

Dim, *adj*. (ડિમ) ઝાંખું. Faint.

Gleam, *n*. (ગ્લીમ) ચળકાર, પ્રકાશ. Lustre. Shining.

Lessening, *adj*. (લેસનીંગ) ઓછું થતું. Diminishing.

Island height, (આઇલન્ડ હાઇટ) બેટની ઉંચાઇ, ઉંચો બેટ. Height of the island. High island.

Bars from sight, (બાર્સ ફ્રોમ સાઈટ) નજર બહાર રાખે છે. Prevents from view.

Harbour, *n*. (હાર્બર) બંદર. Port.

At dawn, (એટ ડાન) મળસ્કામાં At the break of day.

Had weathered, *v. t*. (હડ વેદર્ડ) ને વટાવ્યો હતો. માંથી પસાર થયાં હતાં. Had withstood against the weather.

Gale, *n*. (ગેલ) તોફાની પવન. Stormy breeze.

To brighten, *v. t. inf*. (ટુ બ્રાઇટન) પ્રકાશીત કરવાને, ચળકાવવાને. To make bright. To cheer.

Pale, *adj*. (પેલ) ફીક્કા. Wan. Faint. [L. pallidus ,pale.]

A wakeful night, (એ વેક્ફુલ નાઇટ) ઉજાગરો કીધેલી રાત્રી. A sleepless night. [specto, I look.]

Spectres, *n*. (સ્પેક્ટર્સ) ભૂતો. Ghosts, Apparitions. L].

Dim, *adj.* (ડિમ) કાળા, અંધારા. Dark.
Terrors, *n.* (ટેરર્સ) ભયો. Fears.
Heave, *v.* (હીવ) ઉઠાવો. Lift. Rise.
Fisher men, *n.* (ફિશર મેન) માછીઓ, ખલાસીઓ. Sailors.
Schooner, *n.* (સ્કૂનર) નાની હોડી. A small vessel.
Tackle, *n.* (ટેકલ) વહાણના દેરડાઓ. Ropes and rigging of a ship.
Bait, *n.* (બેટ) ખોરાક. Food.
Depths, *n.* (ડેપ્થસ) ઉંડાણ. Cavities.
Ripple, *n.* (રિપલ) નાનું મોજું. A little wave.
Curls, *v. int.* (કર્લસ) ગોલ ફરે છે. Whirls.
Light, *adj.* (લાઇટ) ધીમી. Gentle.
Land breeze, (લેંન્ડ બ્રીઝ) જમીનપરની પવનની લહેર. Gentle current of air on the land.
Stirs, *v. int.* (સ્ટર્સ) ખસે છે. Moves.
Swim, *v. int.* (સ્વિમ) તરે છે. Float.
Lifted, *past part.* (લિફ્ટેડ) ના તરફ ઉંચી થયલી. Raised.
Roar, *v. int. inf.* (રોઅર) ગર્જના કરે છે. Howl.
Slit sails, (સ્લિટ સેઇલ્સ) ભાટી ગયલો સઢો. Torn canvasses.
Steady, *adj.* (સ્ટેડી) ધીરા. Patient.
Scud, *v. int.* (સ્કડ) ઝડપથી નાસવું. Run quickly.
Hark, *v. t.* (હાર્ક) સાંભળવું. Hear.
Will, *n.* (ઉઈલ) દ્રઢતા, જોર. Resolution. Force.
Rigging, *n.* (રિગીંગ) દોરડાઆઓ. Tackle.
Now and then, (નાઉ અન્ડ ધેન) વખતો વખત. At intervals.
Lightning, *n.* (લાઇટનીંગ) વિજળી. Flash of light following the thunder.
Glared, *v. int.* (ગ્લેઅર્ડ) પ્રકાશતી. Shone.
Horizon, *n.* (હોરાઇઝન) મૃગજળ. જાંજવુ. Boundary circle of our view.

Rim, *n.* (રિમ) કોર. Edge. [Looking sullenly.
Scowling, *pres. part.* (સ્કાઉલીંગ) ધુરકી આકરતો. Frowning.
Still, *adj.* (સ્ટિલ) શાંત Quite.
Guessed, *v. t.* (ગેસ્ડ) અટકળ કીધી. Conceived.
Brown, *adj.* (બ્રાઉન) રાતો. Reddish.
Look of dspair. (લૂક ઓફ ડિસ્પેર) નાસીપાસી ભરી નજર. Disappointed appearance. [L. de, down & spes, hope.]
Frown, *n.* (ફ્રાઉન) ધુરકવું. ધુસ્સો. Angry appearance.
Faced his fate, (ફેસ્ડ હિઝ ફેટ) પોતાની નશીબની દશા ભોગવી. Suffered his calamity. [L, facio, I make] [angry.]
Furious, *adj* (ફ્યુરિઅસ) જનુની. Fierce. [L. furio, to be
Mad billows, (મૅડ બિલો ઝ) ગાંડા મોજાઓ. Wild waves.
White hunger, (ઉવ્હાઇટ હંગર) અતિશય, અત્યંત. Excessive.
Within hail, (ઉવિધિન હેઇલ) આવકારના અંતરમાં. Near enough to be welcomed. [ght used as a signal of danger.
Beacon light, (બેકન લાઇટ) ભય ચેતવણી આપનાર દીવો: Li-
Shone, *v. int.* (શૅાન) પ્રકાશતો. Gleames. Burnt bright.
Sweet, *adj.* (સ્વીટ) પ્રિય, હેતાળ. Loving. Affectionate.
Trim, *adj.* (ટ્રિમ) સ્વચ્છ, ચોખ્ખી. Neat.

પાઠ ૧૬ મો.

કપ્તાન બેન.

(૧) મે મહિનામાં ફીનાસની લહેર છોડીને હંકારી જતાં (અને) સુંદર અખાત માંથી વિશાળ અને ભુરા દરીઆના ઢોળાવપર નીચે ઉતરતાં કપ્તાનની આંખે ઝળઝળીઆથી અંધારી થાય છે કારણ કે એક કોમળ મુખ જેને તેણે પાછળ છોડેલું છે અને એક જીગર જે ઝાંખા ધુમ્મસના કોટમાંથી તેનો વિચાર કરીને ધંડકે છે- તેની મૂર્તી ઉંચે ફુંકાતા પવનપર નજરે આવે છે.

(૨) ઘણી રાત વીતી ગઇ ત્યાં સુધી તે જોખમ ભરેલા ઉંચો બેટ જે પેલું બંદર જેને તે ચહાય છે તેને નજરની બહાર રાખે છે, તેનાપર આવેલા નાના થતાં દીવાનો પ્રકાશ તપાસે છે: અને તે ઇચ્છે છે કે સવાર પડતાં, અગ્ની-કોણનો પવનનો સપાટો તેઓએ કેવી રીતે વટાવ્યો હતો, તેની વાત કહેવાને તે શક્તિમાન થાય અને તેના ગાલ જે તેના (મનમાના) ભયંકર વિચારોના કાળાપિશાચોની વચમાં આખી રાત ઉજાગરો કરવાથી આટલા બધા ફીક્કા પડી ગયા હતાં તેને તેજસ્વી બનાવે.

(૩) ઉઠાવો, અરે ઉઠાવો. આ રહ્યા તે કીનારો જ્યાં ખલાસીઓ જા આવ કરે છે. તેનાના વહાણની બાજુઓ ઉપરથી નીચેના ઉંડાણોમાં દોરડાં અને ખોરાક નાખી દેછે અને જ્યારે ભૂમીપરના મંદ પવનથી નાના મોજાના વમળ થાયછે ત્યારે કપ્તાન બેન પાણીમાં પોતાના એપલના જાડોની માફક હાલતું કંઈક અને તેના નીચે તરતી પોતાના તરફ ઉંચે કીધેલી બે નરમ આંખો જોય છે.

(૪) પવનની ગર્જના સાંભળો અને (જુઓ) ફાટેલા સઢોને તોડીને વરસાદ અંદર વરસે છે. " ધિરા થાઓ. કેપ એનના કીનારાપર આપણું (મહેલા) દોડી જઇશું અને પછી એ વર્સીના ઘંટના દો ફરીથી સાંભળીશું. અને દરેક માણસે દશ દશ માણસના બળથી કામ કીધું જ્યારે ઉપર દોરડાઓમાં પોતાનાપર ધુરકતાં કાળી દૃષ્ટિ મર્યાદાની કોર તરફ ફેરવાયેલા બેનના ચહેરાપર વિજળીનો પ્રકાશ વારેવાર પડતો હતો.

(૫) કેવી રીતે તેઓ તળીએ બેઠા (કળ્યા) તે તે શાંત જુના શહેરમાં કદી જણાયું નહિ. કોઇએ પણ અટકળ કીધી નહિ કે કેવી રીતે તે રાતો ભણાવી નાસીપાસભર્યાં ચહેરાના અર્ધા ધુરસા ભર્યાં દેખાવ સહીત તોફાની રાત્રીમાં પોતાના નશીબની સામા થયો અને કેવી રીતે પોતાને માટે વાટ જોતી પ્રેમાળ સુંદર ઓનાપર પ્રકાશતા ભયની ચેતવણી આપનાર દીવાનાં વધામણુ સ્વીકારવાની તૈયારીમાં અતિશય દુઃખથી (પીડીત દશામાં) જંગલી મોજાના સામા થયો.

Lesson XVII.

—: o :—

How One Man Saved The ship.- એક માણસે કેવી રીતે વહાણ બચાવ્યું.

Save, *v. t.* (સેવ) બચાવવી. Rescue. Relieve. [L. salvus, safe.]

Noble, *adj.* (નોબલ) ઉમદા. Generous. Praise-worthy.

Title, *n.* (ટાઇટલ) નામ. ઉપનામ. Epithet. Designation. [L. titulus, a title.]

Hero, *n* (હીરો) વીર. A valiant person.

Risks, *v t.* (રિસ્કસ) જોખમમાં નાખે છે. Endangers.

Honour, *v. t.* (ઑનર) માન આપવું. Respect.

Skill, *n.* (સ્કિલ) હોશીઆરી. કળા. Tact Cleverness.

Daring, *n.* (ડેરીંગ) હીમ્મત. Courage.

Value, *v. t.* (વેલ્યુ) કીમ્મત કરવી, કદર કરવી. Esteem. Appreciate. [L. valeo, to be strong.]

Services, *n.* (સર્વીસીઝ) નોકરી. Labours. [L. servio, I serve.]

Secure, *v. t.* (સિક્યુઅર) મેળવવું. Obtain.

Safety, *n.* સેફટી) સલામતી. Security. [L. salvus, safe.]

Unaided, *adj.* (અનએડેડ) મદદવગર. Single-handed. Unassisted.

Coolness, *n.* કુલનેસ) શાંતતા ધીરજ. Calmness. Patience.

In the face o sudden danger, (ઇન ધિ ફેસ ઓફ સડન ડેન્જર) અચાનક ભયની સામે. Against unexpected. mishap. [L. facio, I make.]

Means, *n.* (મીન્સ) સાધન. Agency. Instrumentality. [L. medius, middle.

Cargo, *n.* (કાર્ગો) માલ. Goods. [L. carrus, a waggon.]

Worth, *adj.* (વર્થ) કીમ્મતનું. Of the value of.

Grey hounds of the Atlantic, (ગ્રે હાઉન્ડસ ઑફ ધિ ઍટલૅન્ટિક) ઍટલૅન્ટિકના શીકારી કુતરાઓ Ships running in the Atlantic speedily like grey hounds. [L pleo, I fill.]

Plying, (પ્લાઇંગ) દોડતી, કામ કરતી. Running; exerting.

Huge, *adj*. (હ્યુજ) અતિશય મોટી. Very big.

Steamship, *n*. (સ્ટીમશિપ) વરાળથી ચાલતું વહાણ. Steamer.

Souls, *n* (સોલ્સ) આત્માઓ, માણસો. Spirits, men.

Port of call, (પોર્ટ ઑફ કૉલ) થોભવાનું બંદર. Harbour where it touches (haults.) [L. porto, I carry.]

At full speed, (એટ ફુલ સ્પીડ) ભર જડપે, પુર વેગથી. With the utmost velocity.

Terrific, *adj*. (ટેરિફિક) ભયંકર. Fearful. [L. terreo, I frighten.

Crash, *n*. (ક્રૅશ) ધડાકો. Loud noise.

Stem, *n*. (સ્ટેમ) વહાણનો મુખ્ય ભાગ, આગલો ભાગ. Main body of a ship, front of a ship.

Stern, *n*. (સ્ટર્ન) વહાણનો પાછલો ભાગ. The hind part of [a ship.

Lurched, *v. t*. (લર્ચ્ડ) એકદમ જુલી ગઇ. Rolled suddenly.

Volumes of steam, (વૉલ્યુમ્સ ઑફ સ્ટીમ) વરાળના ગોટેગોટા. Clouds of vapour.

Serious, *adj*. (સીરીઅસ) ગંભીર. Dangerous.

Accedent, *n*. (અક્સિડન્ટ) અકસ્માત. Mishap. [L. ad, to & cedo I go.]

Orders, *u*. (ઑર્ડર્સ) હુકુમો. Commands. Directions.

To clear away, *v. t*. (ટુ ક્લીઅર અવે) સાફ કરવાને, બહાર લાવવાને .To remove all things from and bring out.

Prepare for, *v. t*. (પ્રિપેર ફૉર) તૈયારી કરવી. Make ready to [L. preo, before & paro, prepare.]

Engineers, *n.* (ઇન્જીનીઅર્સ) યંત્રસાધકો; ઇજનેરો Experts in charge of an engine. [L. ingenium, skill.]

Greasers, *n.* (ગ્રીઝર્સ) તેલપુરનારાઓ. Persons whose duty is to put oil in the machinery.

To escape, *v. t. inf.* (ટુ એસ્કેપ) માંથી બચવાને, માંથી નાસી છુટવાને. To save onself from. To avoid. [Scorching hot.

Scalding, *adj.* (સ્કોલ્ડિંગ) દઝાય તેટલી ગરમ ઝઝેલા ઉઠેતેવી.

Tremendous, *adj.* (ટ્રેમેન્ડસ) અત્યંત. Excessive. Extreme. [L. teronio, I shake.]

Pressure, *n.* (પ્રેસ્યર) દબાણુ, ભાર. Downward force, weight, [L. premo, I press.]

Boilers, *n.* (બોઇલર્સ) પાણી ઉકાળવાના ભુંગળાઓ. Chambers in a machine, in which water is boiled. [spoiled.

Had gone wrong, (હડ ગોન રાંગ) બગડયું હતું. Had been

Terrible, *adj.* (ટેરિબલ) ભયંકર. Fearful. [L. terreso I frighten] [noise.

Thumping, *n.* (થમ્પિંગ) ધબકારાઓ, ઠોકાઠોક. Beatiug with

Crashing, *n.* (ક્રૅશિંગ) પ્રડાકાઓ. Rending with noise.

Were being smashed into fragments, (ઉવેર બિઇંગ સ્મૅશ્ડ ઇન્ટુ ફ્રૅગમેન્ટસ) ને ફોડીને ટુકડા કરવામાં આવતા હતા. Were being broken to pieces.

Steaming, *adj.* (સ્ટીમિંગ) વરાળવાળું. Full of steam.

Confusion, *n.* (કન્ફ્યુઝન) ગુંગળાટ, ગેરવ્યવસ્થા, ગુંચવાડો. Disorder. Perplexity. [L. con, together & fundo, I pour.]

Plunged, *v. int.* (પ્લન્જડ) કુદયાં, જંપલાયો. Threw himself into; jumped into.

Assistant Engineer, (એસિસ્ટન્ટ ઇન્જીનીઅર) મદદગાર ઇજનેર.

Subordinate engineer. [L. ad, to & sto, I stand; ingenium skill.]

Quietly, *adv.* (ક્વાયેટલી) શાંતપણે. Calmly.

Thorough, *adj.* (થરો) સંપૂર્ણ. Perfect.

Would give the ship a chance, (વુડ ગિવ ધિ શિપ એ ચાન્સ) હોડીને (બચવાનો) તક આપશે. Would provide the ship an opportunity to save. [L. cado, I fall.]

Shut off, *v. t.* (શટ આફ) બંધ કરવી. Close.

Pounding, *n.* (પાઉન્ડિંગ) કુટણું. Grounding.

Thrashing, *n.* (થ્રાશિંગ) ઝાટકણી. Violent beating.

Made his way to, (મેડ હિઝ વે ટુ) પોતે ત્યાં જવાનો રસ્તો લીધો. Found out a way leading to.

Main, *adj.* (મેઈન) મુખ્ય Chief.

Valve, *n.* (વાલ્વ) વરાળ કાઢવાનો ને ઘાલવાનું ઢાંકણું. A lid to eject or shut off steam.

Engines, *n.* (ઈન્જીન્સ) ઈજીનનો, યંત્રો. Machines with boilers. [L. ingenium, skill.]

Twin screws, (ટ્વિન સ્ક્રુઝ) બેવડા પેચો, જુદી જુદી ધરી પરના બે ધક્કા લેનારા યંત્રભાગો. Double screws. Two propellers on separate shafts.

Rod, *n.* (રોડ) સળીઓ. Bar. Poker. Pole.

Had snapped, *v. int.* (હેડ સ્નૅપ્ડ) ભાંગી ગયો હતો. Had broken.

Stroke, *n.* (સ્ટ્રોક) ફટકો. Blow.

Priston, *n.* (પ્રિસ્ટન) અડતો, ઉતરતો સખત દાટો. A short cylinder fitting to a hollow one in which it moves.

Flail, *n.* (ફ્લેઈલ) અનાજ જુડવાનું હથિઆર. An instrument for thrashing grain. [L. flagellum, a whip.]

Giant, *adj.* (જાયન્ટ) મોટું રાક્ષસ જેવું. Very big.

Supports, *n.* (સપૉર્ટ્સ) ટેકાઓ. Rests. Props. [L. sub. under & porto, I carry.] [nery,

Machinery, *n.* (મશિનરી) યંત્રના ભાગો. Ports of the machi-

Promptly, *adj.* (પ્રૉમ્પ્ટલી) જલદીથી, તાબડતોબ. Readily. Immediately. [L. pro forth & em , I take.]

Probably, *adj.* (પ્રૉબબ્લી) ઘણું કરીને, ઘણે ભાગે. Possibly. [L. probus, good.]

Bottom, *n.* (બૉટમ) તળીઉં. Base.

Crashed through it, (ક્રૅશ્ડ થ્રુ ઇટ) માથી ફાડીને બહાર પડત. Rent through it with a noise.

Destruction, *n.* (ડિસ્ટ્રક્શન) નાશ. Ruin. Total wreck. [L. de, down & struo, I build.]

Uproar, *n.* (અપ્રોર) ઘુમરાણ. Noise. [cease.]

Ceased, *v. int.* (સીઝ્ડ) બંધ થયું. Stopped. [L. cesso, I

Unhurt, *adj.* (અન્હર્ટ) ઈજા થયા વગર, સહીસલામત. Sound. injured. [back & porto I carry.]

Reported, *v. t.* (રિપોર્ટેડ) બયાન કીધું. Narrated. [L. re,

Chief, *adj.* (ચીફ) ઉપરી, મુખ્ય અધિકારી. Superior. [L. caput, the head.]

Entirely, *adv.* (એન્ટાયર્લી) તદ્દન. Totally.

Unaware, *adj.* (અનવૅર) અજાણ્યો. Ignorant.

Hardly, *adv.* (હાર્ડલી) ભાગ્યેજ. Rarely. Scarecly.

Realized, *v. t.* (રીઅલાઇઝ્ડ) સમજ્યો, જાણ્યું. Knew. Understood. [L. res, a thin g.]

Panic-struck, *adj.* (પેનિકસ્ટ્રક) ભયથી ચોંકી ગયલા. ભયથી દીંગમુઢ થઇ ગયલા. Astound ed with terror.

Owed , *v. t.* (ઓડ) ને માટે આભારી હતા. Were indebted for.

Natural, *adj.* (નેચરલ) કુદરતી, સ્વાભાવીક. Likely. [L. natus born.]

Needed, *v. t.* (નીડેડ) જરૂર પડી. Required.

Were repaired, *v. t.* (વેર રીપેર્ડ) સામા કરવામાં આવ્યા. સુધારવામાં આવ્યા. Were mended. [L. re, back & paro, I prepare.]

Had well earned, (હેડ વેલ અર્ન્ડ) સારી રીતે રચ્યો હતો. Had secured properly.

Praise, *n.* (પ્રેઈઝ) વખાણ Admiration. [L. pretium, price

Was bestowed on, *v. t.* (વાઝ બિસ્ટોડ) આપવા. Was conferred on. [pro, forth & moveo, I move.]

Promotion, *n.* (પ્રમોશન) ચડતી પાયરી. Higher grade. [L.

Atlantic, *n.* (એટલેન્ટિક) અમેરિકા અને યુરોપ તથા આફ્રીકાની વચ્ચેનો દરીઓ. The Ocean between America & on one side & Europe and Africa on other,

Liverpool, *n.* (લિવરપૂલ) ઇંગ્લાંડનુ એક પરગણાનું નામ. Name of a town in England,.

New york, *n.* ન્યુ યાર્ક Mersey, *n.* મર્સી Queens town, *n.* ક્વીન્સ ટાઉન	અમેરિકામાં વસેલા અંગ્રેજોના મુલકોના નામો.	Names of English Colonies in America.

પાઠ ૧૭ મો.

—:o:—

એક માણુસે કેવીરીતે વહાણ બચાવ્યું.

(૧) જીંદગી બચાવવી એ એક ઉમદા વસ્તુ છે. વીરપુરૂષનું શુભનામ રણભુમીમાં દુશ્મનની સામા જઇને હિમ્મત બતલાવે છે તેના કરતા. પણ જે બીજાઓને બચાવવાને પોતાનો જાન જોખમમાં નાખે છે તેને વધારે ખુશીથી બક્ષવામાં આવે છે. જો આપણે જે માણુસ પોતાની હોશીઆરી અને હીમ્મતથી

માત્ર એક જીંદગી પણ બચાવે છે તેને માન આપીએ તો જે હજારો જીંદગીને ઉગારે તેના પરિશ્રમની આપણે કેટલી કીમ્મત કરીએ.

(૨) એક કંઇ વારંવાર બનતું નથી એક માણસનું કર્તવ્ય એટલા બધાની સલામતી સહી કરે–પણ અહીંઆ એક માણસનું વૃત્તાંત છે કે જે અચાનક ભયની વચમાં પોતાની એકલાની (બીજાની મદદ વગર) હીમ્મત અને ધીરજથી એક હજાર જાને અને તેની સાથે ઘણાં હજારોની કીમ્મતનો માલ અને વહાણ બચાવવામાં સાધનભુત થયો.

(૩) થોડા એક વર્ષપર લીવરપુલ અને ન્યુ યોર્કની વચમાં દોડતી એટલાન્ટીક મહાસાગરના (શીકારી કુતરાઓ) ચપળ વરાળ નૌકાઓમાંની સૌથી વધારે જાણીતી તે 'સીટી ઓફ પેરીસ' નામનું વરાળ યંત્રવાળું વિશાળ વહાણ હતું. હવે તે ફીલાડેલ્ફીઆના નામથી ઓળખાય છે. અને અમેરીકન વાવટા નીચે હંકારાય છે. એક પ્રસંગે તેણે એક હજારો માણસોનુ તુતકપર લઈને મર્સીજ છોડયું અને ક્વીન્સટાઉન જે આટલાન્ટીકની આ બાજુએ અટકવાનું છેલ્લું બંદર હતું તેના તરફ એક સુંદર દોડ કરતી હતી.

(૪) જેવીને તે બંદરની પાસે આવતી હતી અને પૂર વેગથી દોડતી હતી તેવામાં એક ભયકર કડાકો નીચેથી સંભળાયો. નૌકા અગ્રભાગથી છેડા સુધી ધ્રુજવા લાગી. એક બાજુ તે ભારે જોલ્લું ખાઇ ગઈ (અને) વરાળ યંત્રના ઓરડામાંથી વરાળના ગોટે ગોટા ઉડતાં ઉંચે આવવા લાગ્યા. કંઇક ભયંકર અકસ્માત થયો હતો. તે શું હતો અને કેટલો ગંભીર હોશે તે કોઇ કહી શકયું નહિ. મછવાઓ સાફ કરવાને અને જરૂર પડે વહાણ છોડવાની તૈયારી કરવાને હુકમો કાઢવામાં આવ્યા.

(૫) યંત્રસાધકો અને તેલ પુરનારાઓ-તે જેવા પાડે તેવી વરાળ જે યંત્રના પાણી ઉકાળવાના ઓરડાઓમાંથી અતિશય દબાણના જોરથી સુસવાટ ભેર નીકળી જતી હતી તેમાંથી બચવાને તુતકપર ધસી આવ્યા હતા. હજી કોઇ પણ જાણતું ન હોતું કે શું બગડયું હતું પણ નીચેના વરાળ યંત્રના ઓરડામાંથી જાણે વરાળ યંત્રો અને વહાણ જાતે ભાંગીને કટકા થઈ જતું હોય તેમ ધબકારાઓ અને કડાકાઓનો કાનફાડી નાંખી તેવો અવાજ આવતો હતો.

(૬) એકાએક નીચેના ગર્જના કરતાં વરાળવાળા ગુંચવાડામાં એક બહાદુર મિજાજવાળા માણસે જંપલાવ્યું. તેનું નામ જોન ગિલ હતું. તે બીજો મદદગાર યંત્રસાધક હતો—એવો માણસ કે જેણે પોતાનું કામ હમેંશા ચુપચુપ રીતે કર્યું હતું. અને જેને પોતાના કામનું સંપૂર્ણ જ્ઞાન હતું તેણે જાણ્યું કે જે પહેલી ચીજ કરવાની હતી કે જે માત્ર એકજ ચીજ હતી કે જે વહાણને બચવાને તક આપે તે વરાળ યંત્રમાંથી વરાળ બંધકરી દઈને તુટેલા ભાગોનો ભયંકર કચરઘાણ અને અથડાટ અટકાવવાંની હતી.

(૭) પોતાની જીંદગીના જોખમે જીલે વરાળ યંત્રના ઓરડાનો રસ્તો લીધો મુખ્ય પેચ શોધી કાઢયો અને તે બંધ કીધો. ત્યારપછી જ્યારે છુટેલી વરાળ ધીમે ધીમે ખુલ્લી થઈ ગઇ ત્યારે શું થયું હતું તે જોવાને તે શક્તિવાન થયો જે એ વરાળ યંત્રો વહાણના બેવડા ધક્કેલનારા યંત્રભાગોને ચલાવે છે તેમાંનું એક ભાંગી ગયું હતું. એક ભારે શળીઓ વચમાં તુટી પડયો હતો અને ચુસ્તદાટાના દરેક ઘાએ આ સળીઆનો છેડો એક રાક્ષસી અનાજ જુડવાના હથીઆરની માફક તેની વચમાં આવે તે દરેક વસ્તુને તોડીફોડી નાંખતો હતો.

(૮) ભારે યંત્રભાગોના કેટલાએક ટેકાઓ તો આટલા વખતમાં ભાંગી ગયા હતા. જો આટલી તાબડતોબ વરાળ બંધ કરવામાં આવી નહિ હોત તો તે ભારે વરાળયંત્ર વહાણના તળીઆપર પડીને તેને ફાંડી નાંખી નીકળી જાત. જો જીલ તે ઢાંકણા આગળ પહોંચવામાં ફતેહમંદ નીવડયો નહિ હોત તો અથવા તે પોતાની જીંદગીના ભારે જોખમથી ડર્યો હોત તો તે મોટી વરાળનૌકાનો કચરઘાણ થતાં કંઇપણ અટકાવી શકત નહિ.

(૯) ખુમરાણ બંધ થઇ ત્યાર પછી થોડી પળે જીલ વરાળ યંત્રના ઓરડામાંથી ઇજા પામ્યા વગર આવી પહોચ્યો અને જે થયું હતું તે પોતાની વડાઉપરીને કહી સંભાળાવ્યું. તેણે એક વીરપુરૂષનો ભાગ ભજવ્યો હતો તેનું તેને બીલકુલ ભાન નહિ હોય એમ તે જણાયો અને ભયથી બાવરા થઇ ગયલા વહાણના ઉપલા ભાગપરના સેંકડો પોતાની સલામતીને માટે તેની જડપીલી અને ધીરજવાળી બહાદુરીને આભારી હતા તેનો તે સમજતોજ ન હોતો. જ્યારે વરાળયંત્ર ભાંગી જાય ત્યારે યંત્રસાધક વરાળ બંધ કરે એમ કરતાં

બીજું સ્વાભાવીક શું હોય ! હા-પણ તે કરવાને અહીં આ વીરપુરૂષની જરૂર પડી હતી.

(૧૦) તે વહાણ તેના બીજા વરાળયંત્રની મદદથી બંદરે પહોંચવાને શક્તિમાન થયું અને ત્યાં ભાગેલા ભાગો સમારવામાં આવ્યા તે બહાદુર યંત્ર-સાધકના સંબંધમાં તો જે સઘળા વખાણ તેનાપર વરસાવવામાં આવ્યા હતા અને જે ચડતી પાયરી તેને થોડા વખતમાં મળી ને તે સારી રીતેજ કમાયો હતો.

Lesson XVIII.

—:✠:—

Hearts of Oak—ઓકના હૃદયો.

British, *adj.* (બ્રિટિશ) અંગ્રેજ. English.

Man-of-war, *n.* (મૅન-ઑફ-વૉર) મનાવર, લડાઈનો વહાણનો કાફલો. A fleet of warships. [L. famulus, a servant.]

Familiar, *adj.* (ફેમિલીઅર) જાણીતી, પ્રખ્યાત. Well-known.

Guarding, *pre. part.* (ગાર્ડીંગ) તપાસતી, રક્ષણ કરતી. Watching. Protecting.

Outposts, *u.* (આઉટ પોસ્ટસ) સીમાપરના મુલકો. Frontiers.

Empire, *n.* (એમ્પાયર) મોટું રાજ્ય. Large kingdom. [L. imperio, I command.]

Are no longer oak but steel, (આર નો લૅાંગર ઓક બટ સ્ટીલ) હેવ કંઈ ઓકના બનેલા નથી પણ પોલાદના છે. Are not made of oak but of steel.

Commanded, *past part.* (કમાન્ડેડ) ની હુકુમત નીચે. Led. Governed. [L. con, together & monde, I entrust.]

Squadron, *n.* (સ્કવાડ્રૂન) કાફલાનો ભાગ. Part of a fleet.

In the later eighties, (ઇન ધિ લેટર એઈટીઝ) પાછલા એંશીથી

નેવુંમા એટલે ૧૮૮૦ થી ૧૭૯૦ મો. In the last ten years from 1880 to 1890.

Fleet, *n.* (ફલીટ) કાફલો. A body of ships.

Deck, *n.* (ડેક) તુતક. Board; the floor of a ship

Brighter brasswork, (બ્રાઈટર બ્રાસવર્ક) વધારે ચકચકીત પીતળ કામ. More polished brass of the machinery.

Lot, *n.* (લૅાટ) જથ્થો. Collection. [capio, I take.

Received, *v. t.* (રિસીવ્ડ) મેળવ્યા. Got. [L. re, back &

Fog, *u.* (ફાગ) ધુમ્મસ, દવ. Mist.

Settled down in a dense gray bank, (સેટલ્ડ ડાઉન ઇન અ ડેન્સ ગ્રે બેંક) કરીને ધાડો ભુરો કોટ બની ગયો. Condensed and formed a thick:blue, covering.

Knots, *n.* (નોટસ) દરીઆપર મણાતાં ગાઉ) Naval miles.

Speed, *n.* (સ્પીડ) વેગ. Velocity.

Was reduced, *v. t.* (ઉવાઝ રિડયુસ્ડ) ઓછી કરવામાં આવી. Was lessened. [L. re, back & duco, I lead.] [carmen, a song.]

Charming, *adj.* (ચાર્મીંગ) સુંદર, મનોહર. Attractive. [L.

Route, *n.* (રૂટ) રસ્તો, મુસાફરી. Passage. Journey. [L. runipo, I break.]

Salt, *adj.* (સાલ્ટ) ખારી, મીઠાવાળી. Charged with salt.

Low-lying, *adj.* (લો-લાઈંગ) નીચાણમાં આવેલી. Situated on a low level.

Rocky ledge, (રોકી લેજ) ખડકવાળી કોર. Hard ridge.

Off Kellert Bluff, (ઓફ કેલર્ટ બ્લફ) થી થોડે દુર. At a little distance from kellert bluff.

Slightest, *adj.* (સ્લાઇટેસ્ટ) સહેજપણુ, ઓછામાંઓછી. Less.

Struck, *v. t.* (સ્ટ્રક) અથડાયું. Dashed against.

Hidden, *adj.* (હિડન) (પાણીમાં) ઢુંકાયલો. Covered (under water.)

Reef, *n.* (રીફ) ખડકની હાર. A chain of rocks.

Crashing, *adj.* (ક્રાશિંગ) કકડતો, તુટતું હોય તેવો. Cracking.

Was pierced, *v.t.* (વોઝ પિઅર્સડ) ભોંકાઇ ગઇ. Was struck into.

Jagged, *adj.* (જેગેડ) ખડબચડો. Rough.

Forward, *adj.* (ફોર્વર્ડ) આગળના. Front.

Compartments, *n.* (કમ્પાર્ટમેન્ટસ) ઓરડાઓ. Chambers.

Close, *v. t.* (ક્લોઝ) બંધ કરવું. Shut. [L. clando, I shut.]

Shivered, *v. int.* (શિવર્ડ) ધ્રુજ્યું ડાળમડોળ થયું. Trembled.

Ahead, *adv.* (એહેડ) આગળ. In the forward direction.

Bridge, *n.* (બ્રિજ) પુલ, છજુ. A raised structure for passing from one end of the vessel to another.

Anxious, *adj.* (એંક્ષિઅસ) ચીંતાતુર. Full of anxiely. Troubled in mind.

All possible, *adj.* (આલ પોસિબલ) બની શકે તેટલી. Its highest. [L. posse & to be able.] [L. batnm bate.]

A fatal blow, (એ ફેટલ બ્લો) જીવલેણ ફટકો. A mortal stroke

Had touched, *v. t.* (હેડ ટચ્ડ) અડકયું હતું. Had come in contact.

Telegraph, *n.* (ટેલિગ્રાફ) તાર મુકવાનું યંત્ર. Wiring-machine.

Astern, *adv.* (એસ્ટર્ન) પાછળ. In the back ward direction.

Callision mats, (કોલિઝન મેટસ) વહાણના ભંગાણમાંથી આવતું અટકાવનાર સાદડીઓ. Matsek for covering the hole made in a ship by collision in the sea, to check the rush of water. [L. con, together & lœdo, I strike.]

Gash, *n.* (ગશ) મોટો લાંબો ચીરાડો. A deep and long cut.

Chart-house, *n.* (ચાર્ટ હાઉસ) દરીઆનો નકશો રાખવાને ઓરડો. The room in which there was the map of the sea.

Lieutenant, *n.* (લેફ્ટેનન્ટ) કપ્તાનથી ઉતરતા દરજ્જાનો અમલદાર. An offiecr next in rank to a captain. An assistant captain

Indicating, *pres. part.* (ઈન્ડીકેટીંગ) બતલાવતો. Showing. [L. In, into & dico, I say.]

Had wheeled, *v. int.* (હેડ વ્હીલ્ડ) ગોળ ફરી ગયું હતું. Had whirled. Had turened like a wheel. [anything turns.

Pivot, *n.* (પિવટ) ડેસ. Hinge. A pin or a nail on which

Was shaped *v. t* (વાઝ શેપ્ડ) ગોઠવવામાં આવ્યો, કરવામાં આવ્યો Was arranged. Was formed.

Measurement, *n.* (મેઝરમેન્ટ) માપ. Calculation of the distance. [L. meteor, to measnre.]

Discoauraging, *adj* (ડિસ્કરેજીંગ) નાસી પાસી થયો. Despairing. Disappointing. [L. dis apart, from & cor, the heart.]

Repeated, *v.* t. (રિપીટેડ) ફરી પાછી. Recited again. Reuttered. [L re, back and peto, I ask.]

Inquiry, *n.* (ઈન્ક્વાયરી) તપાસ, સવાલ. Question. Investigation. [L. In into & quaero I seek.]

Hurried, *adj* (હરીડ) જડપીલી જડપથી. Hasty.

Caloulation, *n.* (કૅલ્ક્યુલેશન) ગણતરી. Account, Estimation. [L. calculus, a pebble.]

In pencil, (ઇન પેન્સિલ) પન્સિલથી. With a pencil.

Envelope, *n.* (એન્વેલોપ) પડબીડીઉં. Cover.

Utmost, *adj.* (અટમોસ્ટ) વધારેમાં વધારે. Highest possible.

Brief, *adj.* (બ્રીફ) ટુંકો. Short. [L. brevis, short.]

Report, *n.* (રિપોર્ટ) ખબર, સમાચાર. Declaration. Information. [L. re, back & porto, I carry.]

Soundings, *n.* (સાઉન્ડિગ્સ) ઉંડાઇઓ. Depths.

His ears were only open to, (હિઝ ઇઅર્સ ઉવેર ઓન્લી ઓપન ટુ) તેના કાનોમાત્ર તેજ સાંભળવાના. He did not hear anything else.

Men in the cains, (મેન ઇન ધિ ચેઇન્સ) (પવનથી ઉડી નહિ જાય માટે) સાંકળે બાંધેલા કામ કરનારાઓ. Workers bound up with chains to avoid being blown away in the wind.

Abandon, *v. t.* (એબન્ડન) છોડવું. Leave.

Crew, *u.* (ક્રયુ) વહાણમાંની ટોળી. A ships, company. [I hear,

Obeyed, *v. t.* (ઓબેડ) તાબે થયા. Submitted to. [L. audio,

Lanterns, *n.* (લન્ટર્નસ) દીવાઓ, બત્તીઓ. Lamps.

Electric lighting machinary, (ઇલેક્ટ્રીક લાઇટીંગ મશિનરી) (વિજળીથી દીવા કરવાનો સાંચો. Battery and apparatus for making electric lights.

Floating life, (ફ્લોટીંગ લાઇફ) પાણીપર તરી શકે તેનો વખત પાણીપર તરવાની જીંદગી. Period for which it can swim.

Dock, *n.* (ડૉક) ગોદી. A resting place for ships.

Had acted, *v. int.* (હેડ એક્ટેડ) વર્તન કીધું હતું. Had shaped his conduct. [L. ago, I do.]

Nature, *n.* (નેચર) પ્રકાર. જાત. Kind. [L. nascor, to be born.]

Damage, *n.* (ડેમેજ) નુકશાન. Injury. [L. damnum, loss.]

Rate, *n.* (રેટ) દર. Proportion. [L. ratus, fixed.)

Estimated, *v. t.* (એસ્ટિમેટેડ) ગણ્યું, ગણતરી કીધી. Calculated.

Float, (ફ્લોટ) તરવું. Swim. Remain above water.

Allowing for, (અલાવીંગ ફોર) ને માટે છુટ મુકી. Making an allowance for. Discounting for.

Decrease, (ડિક્રીઝ) ઘટાડો. Diminution. [L. de, down & creseo to, grow.

To beach, (ટુ બીચ) લંગર નાંખવું. To hault. To cast anchor.

To spare, (ટુ સ્પેર) બચાવવી. Save.

Waited the result, (વેઇટેડ ધિ રીઝલ્ટ) પરિણામને માટે રાહ જોતાં હતાં. Stayed anxiously for the result. [water.

Pumps, (પમ્પસ) પાણી કાઢવાનાં યંત્રો. Machines for removing

Nervous, (નર્વસ) હોંશકોશ ઉડી ગયલાં, સુધા ઉડી ગયલાં Flunkey. Cold & uneasy. [L. nervus, a nerve] [facio, I do.]

Affair, (એફેર) લાગતી વળગતી બાબત. Concern. [L. ad, to &

Blame, (બ્લેમ) ઠપકો દેવો. Rebuke.

Would have court-martialled, (વુડ હેવ કોર્ટ માર્શલ્ડ) લશ્કરી અદાલતમાં જવાબ માંગત. Would have been tried by a military court.

Drowning, (ડ્રાઉનીંગ) ડુબવાનું. Sinklng.

Neglect, (નિગ્લેક્ટ) બેદરકારી. Negligence. Carelessness. [L. ne, not & lego I gather.]

Pacific, *n.* (પૅસિફિક) અમેરિકા અને એસીઆની વચ્ચેનો દરીઓ. The ocean between America & Asia

Esquimalt, *n.* (એસ્કિવમાલ્ટ) વેંકવરના દક્ષિણ છેડાપર આવેલું બંદર A port at the south end of Vancour I sland.

Vancouver, *n.* (વેંકૂવર) બ્રિટિશ કોલંબીઆનું એક શહેર. A town of British Columbia, Canada.

Kellert bluff, *u.* (કેલર્ટ બ્લફ) કેલર્ટનો ઉભો કીનારો. The steep bank known as Kellert Bluff.

Haro Straits, (હેરો સ્ટ્રેઈટસ) હેરોની સામુદ્રધુનીઓ. Straits of haro near London.

પાઠ ૧૮ મો.

(૧) આપણા મોટા રાજ્યના દરીઆની સીમાપર આવેલા દેશોનું રક્ષણ કરનાર બ્રિટિશ મનવારનો દરેક સમુદ્રમાં એક જાણીતો દેખાવ છે. આપણા કવિઓમાંના એકે ગાયું છે કે

ઓકના હૃદયો એ આપણા વહાણો છે
ઓકના હૃદયો એ આપણા મનુષ્યો છે.

અને અગર જો હમણાં આપણાં વહાણો ઓકના બનેલા નથી પણ લોખંડના બનેલા છે છતા આપણાં માણસોના હૃદયો તો હજીપણ જ્યારે આલીટીઓ લખાઈ હતી ત્યારે જેવાં હતાં તેવાં ને તેવાંજ છે.

(૨) 'ઈગ્રેહસ્ટન' ના કસાનના હુકમ નીચેનું નામદાર મહારાણીનું વહાણ છેલ્લા એંશીનેવુંમાં (૧૮૮૦ થી ૧૮૯૦ માં) પેસીફીક મહાસાગરમાંના કાફલાનું એક નાક હતું. આખા કાફલામાંથી કોઇપણ વહાણ વધારે સફેદ (સ્વચ્છ) તુટક કે વધારે ચકચકતું પિતળકામ અથવા તો ખલાસીઓ અને અમલદારોનો વધારે સુંદર જથ્થો બતાવી શકતું નહિ.

(૩) ૧૮૭૯ ના નવેમ્બર મહિનાની છઠ્ઠી તારીખે એમ્ફીઓન વહાણ જેનો એસ્કવી મોલ્ટમાં પડાવ હતો તેને એકદમ વેંકુવર તરફ હંકારવાને હુકમ મળ્યા. બંદર છોડ્યા પછી થોડા વખતમાં જે વરાળ દરીઆમાંથી પવનમાં ચઢતી હતી તેનો ઠરીને એક ધાડો કોટ બની ગયો.

(૪) બંદર છોડતી વખતે સાડાસત્તર નાટ વેગ હતો પણ જેવું તે ભલુ વહાણ હેરો સ્ટ્રેટસમા દાખલ થયું અને ઘણાં બેટોમાથી પોતાનો રસ્તો શોધવા લાગ્યુ ત્યારે તેનો વેગ ઓછો કરવામાં આવ્યો. ઉનાળાના દીવસમાં આ એક મનોહર રસ્તો છે પણ જ્યારે ખારૂં ધુમ્મસ પાણીપર હોય ત્યારે તે એક એવો છે કે જેની બહુ ધાસ્તી રાખવામાં આવે છે.

(૫) એમ્ફીઓન કેલટંમ્બલફથી થોડે દૂર એક નીચાણમાં આવેલા ખડક-વાળી કોરની પાસે જતું હતું તેવામાં સરેજપણ ભયની ચેતવણી વગર તે એક

ઢંકાયલા પર્વતની હારની સાથે અથડાયું અને જ્યારે તેની બાજુમાં ખડબડાટ ખડકો ભેંકાયા ત્યારે એક કડકડતો અવાજ સંભળાયો. આગલા ડબ્બાઓતો બંધ કરી શકાય તે પહેલાં ભરાઈ ગયા. વહાણુ એક પળ સુધી ધ્રુજ્યું અને પછી ધીમે ધીમે આગળ ખસવા લાગ્યું.

(૬) (ક) લેફટેનેન્ટની સાથે કમાન હલ્ટન પોતે પુલપર હોતો. તેઓ આગજવાનો રસ્તો લેતી વેળા ચીંતાતુર હતા પણ હુકુમ પ્રમાણે કરવું એ તેઓની ફરજ હતી અને હુકુમ એવા હતા કે બનતી જડપે વેંકુવર જવું. એક પળમાં તેઓએ જાણ્યું કે વહાણુને મરણુતોલ ઘા લાગ્યો હતો છતાં તેઓએ કંઇપણ ભયની નીશાની બતાવી નહિ.

(૭) જેવું વહાણુઅડકયું હતું કે તરતજ કપ્તાનનો હાથ ઈન્જીનના ઓરડામાંના તારના સંચાપર પડયો હતો અને પુર વેગે પાછળ હઠવાને હુકમ કાઢવામાં આવ્યો હતો અને તે પ્રમાણે મનાયો હતો. બીજી મીનીટે અથડાટના ફશાડાને પુરાવાની સાદડીઓ અને સઢો બાજુપર નાખવામા આવ્યા અને પાણીનો ધસારો તેઓને ખડકોએ પાડેલા ચિરાડાની સામેની જગ્યાપર લઇ ગયો.

(૮) કમાનના હુકમના રાહ જોયાવગર ચેડસ દરીઆનો નકશો હતો તે ઘરમાં ગયો હતો અને એક પળમાં નકશો પુલપર પાથરવામાં આવ્યો અને લેફટેનન્ટની આંગળી કેલટબ્લફ તરફ ઠરી રહી આટલા વખતમાં તે લશ્કરી વહાણુ જેણે એક મજાગરાનાંપર ગોળ ફર્યું હતું અને તેણે એરકવીમોલ્ટ તરફ પાછા ફરવાનો રસ્તો પકડયો હતો—તાર હવે "પુરવેગે આગળ" એમ બનાવતો હતો.

(૯) 'કેટલું પાણી આપણે વટાવ્યું છે ચેડસ' એમ જ્યારે કમાને પુછ્યું ત્યારે તેની ઘડી ગાલ તેના હાથમાં હતી. જવાબ નાસી પાસા ભર્યો હતો. વળી પાંછું તેણે નકશામાં જોયું—જડપથી માપ લીધું અને તેજ સવાલ ફરીથી પુછ્યો. ત્યારપછી તેણે પેન્સીલથીજ એક પડબીડીઆની પાછળ ઝડપથી ગણુતરી કીધી.

(૧૦) શું કરવાનું હતું તે પુછવાનું કોઇએ ધાર્યું નહિ—તે વહાણુ કમાનના હાથમાં હતું. એક કલાક સુધી ને ધુમ્મસમાં થઇને બની શકે તેટલી

જડપથી દોડયું અને ત્યારે વખતો વખત કોઇ ટુંકો હુકમ આપતો માત્ર કપ્તાનનોજ અવાજ સંભળાતો. તેની આંખો નકશો-ઘડીઆલ અને ગમે તેવા અક્ષરે કીધેલી ગણુતરીપર હતી અને તેના કાનો માત્ર પોતાના અમલદારો તરફથી દર્શાવાતી વેગની ખબરો, પાણીની વધતી જતી ઉંડાઇ અને સોકળે બાંધેલા કામ કરનારાઓએ લીધેલા માપો ને વાસ્તેજ ખુલ્લા હતા.

(૧૧) જ્યારે વહાણુને તે મરણતોલ ધકકો લાગ્યો ત્યારે નવ વાગ્યા હતા. સાડાદશે હુકમ કાઢવામાં આવ્યો કે-"વહાણુ છોડવાની તૈયારી કરો" વહાણુમાંના માણુસોએ બત્તીઓના અજવાળાથી હાલીચાલીને તેપ્રમાણે ચુપચુપ કીધું, કારણકે પાણીએ વિજળીના દીવા કરવાના યંત્રોને અટકાવી દીધા હતા. મછવાઓ લેવાના તેપછીના હુકમને માટે તેઓ થોભ્યા પણ તે હુકમ કદી આવ્યો નહિ. સવા અગીઆર વાગતે વહાણુ માત્ર વીશ મીનીટ વધારે તરી શકે એવી સ્થિતિમાં પાછું એરકવીમોલ્ટ બંદરમાં દાખલ થયું. પંદર મીનીટ પછી તે ગોદીમાં આવ્યું.

(૧૨) જે ગણુતરીપર આધાર રાખીને તેણુ વર્તન કીધું હતું તે પાછળથી કપ્તાને સમજાવી નુકશાનના પ્રકારપરથી અને જે પ્રમાણુમાં પાણી ભરાતું હતું તે દર પ્રમાણે તેણુ ગણુતરી કીધી કે વહાણુ ઓછામાં ઓછાં અઢી કલાક તરી શકશે. પાણી અંદર આવે તેમ તેમ થતો વેગનો ઘટાડાને માટે છુટ મુકતાં તે બે કલાકને ચાળીસ મીનીટે ગોદીમાં પહોંચી શકે. આવા ખડકવાળા કીનારાપર વહાણુ લંગર કરવું એ અશકય હતું. તેથી તેણુ વહાણુમાંના સઘળાઓની જીંદગી પોતાના હાથમાં લીધી હતી અને તેને માટે દોડયો હતો. તેણુ આપ્રમાણે દશ મીનીટનો બચાવો કરીને વહાણુ બચાવ્યું હતું.

(૧૩) અને તુતક નીચેના માણુસો જે પરિણામને માટે વાટ જોતા હતા અથવા પાણી કાઢી નાંખવાના સંચાઓપર કામ કરતા હતા તેઓને શું કહેવાનું હતું?

બીજે દીવસે તેઓમાંના એકને પુછવામાં આવ્યું હતું કે—તમારા ઘણાં હોંશકોશ વગરના નહિ થઇ ગયા હતા શું?

તેણુ જવાબ દીધો-કે-"સાહેબ તે અમારા સંબંધની વાત હતી નહિ. વહાણુ કપ્તાનના હાથ નીચે હતું. શા માટે—અને જો અમે ડુબ્યા હોત અને

એક એક માણુસ નાશ પામ્યું હોત તોપણ તેઓ અમને ઠપકો દેત નહિ. તેઓએ તો કપ્તાનનેજ લશ્કરી અદાલતમાં ખડો કીધો હોત. તે બહાદુર માણુસને ફરજ અંદા કરવામાં બેદરકારીને માટેના ઠપકા કરતાં ડુબી જવાના ભયનો થોડા વિચાર હતો.

Lesson XIX.

——:o:——

Wind and Sea—પવન અને સમુદ્ર.

Jovial, *adj.* (જોવિઅલ) આનંદી, ખુશાલ ભર્યો. Cheerful, Merry.

Comrade, *n.* (કોમ્રેડ) દોસ્ત, સાથી. A companion. [L. camera a chamber.]

Merriment, *n.* (મેરિમેન્ટ) આનંદ. Mirth, joy.

Dimpling lines, (ડિમ્પ્લીંગ લાઇન્સ) ખાડા પડતી લીટીઓ, વમળવાળા મોજાઓ. Curling waves.

Wrinkle, *v. t.* (રીંકલ) કાપા પાડે છે, ખડબચડું બનાવે છે. Distort, produce furrows. Makes rough.

Hale, *adj.* (હેલ) તંદુરસ્ત. Healthy. Hardy.

Repose, *n.* (રિપોઝ) આરામ, પધારો. Rest. Expanse [L. re, back and pono, I put.]

Lays down at the feet of, (લેઝ ડાઉન ઍટ ધી ફીટ ઓફ) ને પગે પડે છે, ને નમન કરે છે. Bows. Falls at the feet of.

Shakes all over, (શેકસ આલ ઓવર) આખે શરીરે ધ્રુજે છે. Shivers in every part of his body.

Glee, *n.* (ગ્લી) આનંદ, ખુશાલી. Joy. Delight.

Broad backed, *adj.* (બ્રૉડ બાક્ડ) પહોળીપીઠવાળા, પહોળા. Having extensive backs. Thick-based.

Billows, *n.* (બિલ઼ોઝ) મોજાંઓ. Waves.

Faint, *adv.* (ફેઇન્ટ) બેશુદ્ધ, મુર્છિત. Senseless. Unconsious.

Mirth, *n.* (મર્થ) ખુશાલી Delight. Cheer.

Mighty, *adj.* (માઇટી) જોરાવર શક્તિવાન. Powerful. Strong.

Restless, *adj.* (રેસ્ટલેસ) બેચેન, આરામ વગરનો. Uneasy; discomfortable. [L. re, back and sto I stand.]

Groans, *v. int.* (ગ્રોન્સ) ઘુરકે છે, બરાડા પાડે છે. Cries grievously. Howls.

Inward pain, (ઇનવર્ડ પેઇન) અંદરનું દરદ, આંતરીક દુઃખ. Hidden discomfort. Internal aching. [L. pœna punishment]

Hark, *v. int.* (હાર્ક) સાંભળવું. Hear.

At will, (એટ ઉવિલ) મરજીપ્રમાણે. As you like.

Valley, *n.* (વૅલી) ખીણ. A low place or path betweens hills or mountains. [L. vallis a vale.]

Complain, *v. int inf.* (કમ્પ્લેઇન) ફર્યાદ કરવી. Murmur. Grumble. [L. con together & plango I beat the breast of]

Wails, *v. int.* (ઉવેઇલ્સ) રડે છે. Moans. Laments.

Barren, *adj* (બૅરન) ઉજ્જડ. Desert, Unfertile.

Shricks, *v. int* (શ્રીક્સ) ચીસ પાડે છે. Screams. Cries with a sharp & piteous sound.

Wintry, *adj.* (ઉવિન્ટ્રી) નીષ્ફળ, પાંદડા વગરનો તોફાની. Fruitless, Leafless. Stormy.

Sobs, *v int* (સોબ્સ) ડુસકા ભરે છે, રડે છે. Cries.

Cedar, *n.* (સિડર) એક જાતનું ઝાડ. A kind of tree.

Shudders, *v. t.* (શડર્સ) હલાવે છે. Shakes.

The aspen tree, (ધિ અસ્પન ટ્રી) એસ્પનનું ઝાડ. A kind of tree with very delicate blades.

Welcome, *adj.* (વેલકમ) આવકારદાયક. Receivable. Joyful.

Voices, *n.* (વોઇસીઝ) અવાજો. Sounds. [L. voco, I call.]

Slips, *v. int.* (સ્લિપ્સ) સરે છે—નીકળે છે. Flies. Starts.

Comfortless, *adj.* (કોમ્ફર્ટલેસ) બેચેની ભર્યો, નાખુશ. Cheerless. Miserable. [L. con, together & fortis, strong.]

Unrest, *n* (અનરેસ્ટ) અશાંતિ. Disquiet. [L. un, not, re back & sto, I stand.]

Pang, *n.* (પેંગ) દુઃખ. Agony. Misery. [joy.

Rejoicing, *n.* (રિજોઇસીંગ) ખુશાલી. Delight. Occasions of

In the heart of pain. (ઈન ધિ હાર્ટ ઓફ) દુઃખની વચમાં. In the midst of sorrow. [sorrowful.

Saddens, *v. t.* (સૅડન્સ) નાખુશ કરે છે. Disappoints. Makes

Gladdens, *v. t.* (ગ્લેડન્સ) ખુશી કરે છે. Cheers up. Makes joyful. [same.

Self-same, *adj.* (સેલ્ફ સેમ) એકનું એક. તેજ. One and the

Strain, *n.* (સ્ટ્રેઇન) ગાયનનો સુર. Tune. [L. stringo, I draw tight.]

Bayard Taylor, *n.* (બેયાર્ડ ટેલર) ઉપલી કવિતા બનાવનાર અમેરિકન લેખક. (1825–1878) An American Writer.

પાઠ ૧૯ મો.

પવન અને સમુદ્ર.

(૧) સમુદ્ર એક આનંદી દોસ્ત છે. ને જ્યાં જાય છે ત્યાં હસે છે. ખાડાવાળી હારો (વમળવાળા મોજાઓ) જે તેના તંદુરસ્ત પથારને બેડોળ બનાવે છે તેના અંદર તેનો આનંદ પ્રકાશે છે. તે સુર્યના આગળ પોતે પગે પડે છે અને ખુશાલીમાં આખે શરીરે ધ્રુજે છે અને પ્રતાપી સમુદ્રની ખુશાલીમાં વિશાળપીઠવાળા મોજાઓ કીનારાપર મુર્છીત થઇ પડે છે.

(૨) પણ પવન દીલગીર અને બેચેન છે અને અંદરખાતેના દુઃખથી બરાડા મારે છે. તમારી મરજીપ્રમાણે તમે ખીણમાં કે ટેકરીપર સાંભળો પણ તમે તેને હમેંશ ફર્યાદ કરતો સાભળો છો. તે ઉજ્જડ પહાડો આગળ રડે છે અને તોફાની દરીઆ આગળ ચીસ પાડે છે. તે સિડરમાં ડુસકાભરે અને પાઇનમાં પણ પોકારે છે અને એસ્પનના ઝાડવે ધ્રુમવે છે.

(૩) તેઓના બન્નેનાં અવાજો મુબારક છે અને તેમાંનો કયો વધારે સારો છે–દરિઆના હોઠોમાંથી જે હસવાનું વછુટે છે તેનો કે ચેનવગરના પવનની અશાંતિનો–તે હું જાણતો નથી. સઘળા આનંદમાં પણ એક જાતનું દુઃખ રહેલું છે અને (અતિશય) દુઃખની વચમાં (પણ કંઇક) ખુશાલી હોય છે. અને પવન, જે નાખુશ કરે છે અને દરિઓ, જે આનંદી બનાવે છે (તે બન્ને) એકજ ગાયનનો સુર ગાય છે.

Lesson XX.

—:✠:—

Trade-વેપાર.

Chilblains, *n.* (ચિલબ્લેન્સ) ઠંડી થી થતા હાથ પગપર નાયાંદ્દા. Swellings or sores on hands or feet caused by cold.

Was seated, *v. t.* (ઉવાઝ સીટેડ) બેસાડાયલો હતો, બેઠેલો હતો. Was made to sit. Was sitting.

Next to, (નેક્સ્ટ ટુ) નીપાસે, નીપછી. Close after.

A bite, *n* (એ બાઇટ) એક ડાચું, એક વખતનું કરડવું. A mouthful (got by using the teeth.) [Allow you to see.

Let you have a look, (લેટ યુ હવ એ લૂક) તને જોવા દઈશ.

Bargain, *n.* (બારગેઈન) સોદો. Transaction.

Was struck, *v. t.* (ઉવાઝ સ્ટ્રક) નક્કી થયો. Was settled.

Sentinel, *n.* (સેન્ટિનલ) પહેરેગીર. A soldier on watch. A sentry. [L. sentio, I feel.]

German, *adj.* (જર્મન) જર્મની શહેરનો. Belonging to Germany, a couutry in Central Europe.

Siege, *n.* (સીજ) ઘેરો. Beleaguerment. Besetting a fortified place. [L. Sedeo, I sit.]

Lump, *n.* (લમ્પ) ગાંગડો. A large piece.

French, *adj.* (ફ્રેંચ) ફ્રાન્સદેશનો. Belonging to France, a country in the west of Europe.

In return, (ઇન રિટર્ન) બદલામાં. In exchange. As a reward

Cases, *n.* (કેસિઝ) દાખલાઓ. Examples. [L. cado, I fall.]

Metuz, *n.* (મેટઝ) જર્મનીની પચ્ચીમાં આવેલા કીલ્લાનું નામ. A fortress in the west of Germany.

Was fond of, (ઉવોઝ ફૉન્ડ આફ) નો શોખીન હતો. તે ચાહતો હતો. Liked. Loved. Had a liking for.

Curious, *adj.* (કયુરિઅસ) આતુર, ઇંતેજાર. Anxious. Eager. [L cura, care.] [A mutual trasfer of things

Exchange, *n.* (એકસચેન્જ) લેવડ, દેવડ, સાટું અદલા બદલી. Barter

Curiosity, *n.* (કયુરિઓસિટી) આતુરતા જોવાની કે જાણવાની તીવ્ર ઇચ્છા. Longing to see or know. Eagerness.

Keeps a show, (કીપ્સ એ શો) (પૈસા કમાવવાને) દેખાવ રાખે છે. જોવાનું (પ્રદર્શન) રાખે છે. Maintains a scence for public show to earn money.

Exhibits, *v. t.* (એકઝીબિટસ) દેખાડે છે. Shows. Makes an exhibition of. [L. ex, out of habeo, I have.]

Takes payment, (ટેકસ પેમેન્ટ) પૈસા છે. Charges money.

Plenty, *n.* (પ્લેન્ટી) પુષ્કળ છત. Abundance. [L. pleo, I fill.]

Can do, *v. int.* (કન ડુ) ને ચાલી શકે. Can go on. Can live.

Were besieging, *v. t.* (ઉવેર બિસીજીંગ) ઘેરો ઘાલતાં હતાં. Were beleaguring. Were besetting. [L. sedeo I sit.]

To spare, *v. t. int.* (ટુ સ્પેર) આપવાને, છોડવાને. To part with.

Gained, *v. t.* (ગેઈન્ડ) મેળવ્યું, નફો કીધો, ઉમેરા કીધો. Profited. Added.

Sparrows, *n.* (સ્પેરોઝ) ચકલીઓ. A kind of birds.

Different, *adj.* (ડિફરન્ટ) જુદી જુદી. Varied. Diversified. [L. dis, apart, from & fero, I bear.] [a mau.]

Human beings, (હ્યુમન બિઈંગ્સ) મનુષ્યો. Men. [L. homo

Differ, *v. int.* (ડિફર) જુદ પડે છે. Vary.

World, *n.* (ઉવર્લ્ડ) દુનીઆ, આખી પૃથ્વી. The whole earth.

Various, *adj.* (વેરિઅસ) જુદા જુદા. Different. [L. vanious various.]

Races, *n.* (રેસિઝ) જાતો. Nationalities.

Temperate, *adj.* (ટેમ્પરેટ) મધ્યમ સરઋતુના. Moderate in climate. Not too hot nor too cold. [L. tempero, to be moderate.] [Adopts for its industry.

Takes to, *v. t.* (ટેકસ ટુ) નો ધંધો પકડે છે. નો ઉદ્યોગ પ્રકરે છે.

Mulberry trees, *n.* (મલબેરી ટ્રીઝ) શેતુરના જાડો. A kind of trees, on the leaves of which the silk-worms live.

Forks, *n.* (ફોર્કસ) કાંટાઓ. Spoons having prongs at one, end. [L. furca a fork.]

Neighbourhood, *n.* (નેબરહુડ) પડોશમાં; નજીકમાં. Vicinity.

Hunters, *n.* (હન્ટર્સ) શીકાર કરનારાઓ. Huntsmen. Those who follow after animals and kill them.

Trappers, *n.* (ટ્રેપર્સ) (ફસાવવાને માટે) જળમાં પકનાગ. Those who ensnare animals.

Manufacturers, *n.* (મેન્યુફેક્ચરર્સ) બનાવટ બનાવનારો કારખાના- વાળા. Those who manufactnre, Those who make articles of use. [L. manus the hands & facio I do.]

To hammer, *v. t. int.* (હ્યુમર) હથોડા મારવા. To beat with a hammer.

Red-hot, *adj.* (રેડ-હૉટ) લાલચોળ. Heated to redness.

All manner of blacksmiths work, (આલ મેનર ઓફ બ્લેકસ્મિથ્સ વર્ક) સઘળી જાતનું લુહારકામ. All sort of work done by a blacksmith.

Skilled, *adj.* (સ્કિલ્ડ) કુશળપ્રવીણ. Tactful. Artful. Intelligent.

Fitting, *n.* (ફિટિંગ) કપડાબંધ બેસાડવામાં. Adjusting garments.

Measuring, *n.* (મેઝરિંગ) માપવામાં. Calculating lengths & areas. [L. metior, I measure.]

Professions, *n.* (પ્રોફેશન્સ) જેને માટે ખાસ કેળવણી લેવી પડે છે એવા ધંધાઓ. Avobations or callings, requiring special education.

At machinery, (ઍટ મશિનરી) સાંચા કામમાં. In fitting & conducting machines.

Engineer, *n.* (ઇન્જીનીઅર) યંત્રસાધક. An expert at machinery. [L. ingenium, skill.]

Paint, *v. int.* (પેઇન્ટ) ચિતરવું. Draw coloured pictures with a brush.

Need, *v. int.* (નીડ) જોઈએ, તે માટે જરૂર લાગે છે. Require. Feel necessity for.

Furs, *n.* (ફર્સ) રૂંવાટીઓ. Fine fibres.

Want, *v. t.* (વોન્ટ) ની ખોટ હોય છે. જોઇએ છે. Lack. Are in want of.

Difficulties, *n.* (ડિફીકલ્ટીઝ) મુશ્કેલીઓ. Obstacles. Obstructions. [L. dis, apart, from & facio, I do.]

Seldom, *adj.* (સેલ્ડમ) ભાગ્યેજ. Hardly. Scarcely.

Suppose, *v. t.* (સપોઝ) ધારો, કલ્પના કરો. Think. Imagine. [L. sub, under & pono I put.]

Meat, *n.* (મીટ) માંસ. Flesh. [labor, labour.]

Labour. *n.* (લેબર) નોકરી, મહેનત. Services, Toil. [L.

Would be puzzleb, *v. t.* (ઉવુડ બિ પઝલ્ડ) ગુંચવણમાં પડશે. Would be perplexed. Would be confused.

Butcher, *n.* (બુચર) ખાટકી. One whose business is to kill animals & sell meat

Steak, *n.* (સ્ટીક) બળદના માંસનો કટકો. Slice of beef.

Is worth, (ઇઝ વર્થ) ની કીમ્મત થાય. Is valued at.

Most likely, (મોસ્ટ લાઇકલી) ઘણું કરીને. Very probably.

Should be forced, *v. t.* (શુડ બિ ફોરસ્ડ) ની ફરજ પડશે. Should be obliged. [L. fortis, strong] [scarcely.

Hardly, *adv.* (હાર્ડલી) મુશ્કેલીથી ભાગ્યેજ. With difficulty.

Awkward, *adj.* (ઓકવર્ડ) વિચિત્ર, કઢંગું. Odd.

Quarter, *n.* (ક્વૉર્ટર) ૨૮ પાઉંડનું વજન. A weight of 28 pounds. [L. quartus, fourth.]

Will cure, *v. t.* (ઉવેલ કયુર) સાજો કરીશ, સારો કરીશ. Will remove, Will mend. (L. cura care.)

In turn, (ઇન ટર્ન) વારો ફરતી. એક પછી એક One by one.

Meals, *n.* (મીલ્સ) ભોજનો. Dinners. Dishes.

By degrees, (બાઇ ડિગ્રીઝ) ધીમે ધીમે. Gradually. [L. de, down & gradus, a step.]

Have got over, *v. t.* (હેવ ગાટ ઓવર) ને તરી ગયા છે, ને દૂર કીધી છે. Have overcome. Have surpassed.

Have invented, *v. t.* (હેવ ઇન્વેન્ટેડ) શોધી કાઢયું છે. Have discovered. Have established. [L. in, into & venio, I come.]

Weights. *n.* (વેટસ) વજનો, કાટલાઓ. Metal-lumps of fixed heaviness. [L. veho, I weigh.]

Measures, *n.* (મેઝર્સ) પરિમાણો, માપો. Standard lengths and capacities. [L. metior, I measure.] [I drive,]

Exact, *adj.* (એક્ઝાક્ટ) બરાબર. Proper. Accurate. [L. ago

Quantity, *n.* (ક્વાન્ટિટી) જથ્થો, ભાર. Proportion:

Almost any, (આલમોસ્ટ એની) લગભગ કોઇ પણ. Mostly all.

At the exact worth, (એટ ધિ એક્ઝક્ટ વર્થ) બરાબર કીમ્મતે. For the accurate value.

Does not matter, *v. int.* (ડઝ નોટ મૅટર) ની દરકાર નથી. Is not cared for. Does not concern.

Game, *n.* (ગેમ) રમત. A play. [put, the head.]

Chiefly, *adv.* (ચીફ્લી) મુખ્યત્વેકરીને. Principally. [L. ca-

Wholesale traders, (હોલ્સેલ ટ્રેડર્સ) જથ્થાબંધ ખરીદનાર વેપારીઓ Merchants dealing in large quantities only.

Retail traders, (રિટેઇલ ટ્રેડર્સ) છુટક વેચનાર વેપારીઓ Traders selling in small quantities. [conducted. Is managed.

Is carried on, *v. t.* (ઇઝ કરીડ ઓન) ચલાવવામાં આવે છે. Is

પાઠ ૨૦ મો.

—:o:—

વેપાર.

(૧) એક વખત એક છોકરો હતો જેના હાથે પગે ઠંડી થી થતાં ચાંદા થયા હતા અને તે એક બીજા છોકરાની પાસે બેઠેલો હતો જે શેપ્પળ ખાતો હતો. તેણે (પહેલા છોકરાએ) કહ્યું " બિલ તારા જમરૂખનું મને ડાચું ભરવાદે અને હું તને મારા ચાંદાઓપર નજર કરવા દઇશ અને તે સોદો નક્કી થયો. મેટઝના ઘેરામાં એક જર્મન પહેરેગીરે એક ફ્રેન્ચ પહેરેગીરને દારૂની બાટલી આપવાનું કહ્યું. ફ્રેંચ સિપાઇએ તેપ્રમાણે કીધું અને પછી બદલામાં એક મીઠાનો ગાંગડો આપવાનું કહ્યું–અને તેપણ એક સોદો (નક્કી) થયો.

(૨) આ બન્ને દાખલાઓમાં આપણે વેપાર જોઈએ છઇએ. બિલ શેકફળોનો શોખીન હતો જ્યારે તેનો દોસ્ત ચાંદા કોના જેવા હતા તે જાણવાને ઇંતેજાર હતો. તેઓએ લેવડદેવડ કીધી. શેકફળનું બચકું જેને માટે બિલ ઇચ્છા રાખતો હતો તે તેને મળ્યું અને તેના દોસ્તે પોતાની ઇંતેજારીને સંતોષી. દરેકજણે નફો કીધો. આગળ હતા તેના કરતાં દરેકજણ જરા વધારે સુખી થયાં. તે ચંદાવાળો છોકરો એક પ્રદર્શન રાખનાર અથવા ચિત્રનો દેખાવ કરનાર માણુસ, જે લોકોને જોવા દેવાને માટે તેઓની પાસે થી પૈસા લેછે તેના જેવો હતો. તેને પૈસામાં ફાયદો થાય છે; (અને) તેઓને આનંદમાં વૃદ્ધિ થાય છે.

(૩) તેજ પ્રમાણે બે સિપાઈઓની બાબતમાં. મેટ્ઝના અંદરના ભાગમાંના ફ્રેંચ સિપાઇની પાસે પુષ્કળ મદીરા હતો પણ થોડું અથવા તો બિલકુલ પણ મીઠું હતુ નહિ. અને લોક મીઠા વગર ચલાવી શકે તે કરતાં દારૂ વગર વધારે સારી રીતે ચલાવી શકે. જે જર્મનોએ મેટઝને ઘેરો ઘાલેલો હતો તેની પાસે પુષ્કળ મીઠું હતું અને થોડો દારૂ મેળવવાને તેમાનું કેટલુંએક આપવાને રાજી હતા તેથી બન્ને પહેરેગીરોએ અદલાદલી કીધી. અને દરેક કંઈક કંઇક તંદુરસ્તિમાં કે મજાહમાં ફાયદો કીધો. બીજા શબ્દોમાં (કહીએતો) તેઓમાંના દરેક જણે વેપારપણ કીધો અને ફાયદો કીધો.

(૪) જો માણસો ચકલીઓની માફક જે તેઓને પોતાને માટે તૈયાર મળી આવે તેના ઉપરજ નિર્વાહ કરતા અથવા જો તેઓની હાજતો જુદી જુદી નહિ હોત તો વેપાર જેવું કંઇપણ હોત નહિ. પણ મનુષ્ય પ્રાણિઓ તેઓ જે જાતનો ખોરાક પસંદ કરે તેમાં અને જે જાતના કપડા પહેરે તેમાં ઘણાં જુદા પડે છે, જે ખોરાક તેઓના પોતાના દેશમાં ઉગાડવામાં આવે છે અથવા તો જે કપડા તેઓના પોતાના દેશમાં બનાવવામાં આવતા હોય છે તેનાથી તેઓ હમેશ સંતોષ પામતા નથી.

(૫) જો આપણે એક પળમાત્ર દુનીઆ અને તેના લોકોનો વિચાર કરીએ તો જુદા જુદા મુલકો અને મનુષ્યની જાતો એક બીજાથી કેટલે મોટે દરજ્જે જુદા પડે છે તે આપણે જોઇ શકીશું તમે જાણે જાણો છે તેમ (કેટલાએક) ગરમ દેશો—(કેટલા એક) ઠંડા દેશો અને (કેટલાએક)

મધ્યમ ઋતુવાળા દેશો છે. એક દેશમાં પુષ્કળ શેરડી હોય છે તો બીજામાં અનાજની છત હોય છે. કોઈ એક દેશ રેશમ બનાવવાનો ધંધો પકડે છે કારણ કે તેની પાસે રેશમના કીડાઓ સારી રીતે આબાદ થાય છે. ત્યારે બીજા કોઈ પડોશમાં પુષ્કળ કોલસા અને લોઢું હોય તેથી છરી અને કાંટાં બનાવવાનો ઉદ્યોગ કરે છે.

(૬) ત્યારપછી દુનીઆની કોમો, જેટલા દેશોમાં તેઓ રહે છે, તેટલી બીજા બીજા છે. કેટલાએક શીકારીઓ અને જાળપાથરનારાઓ છે, બીજાઓ ખેડુતો અને ફળફળાદિ ઉગાડનારાઓ અને બીજા બનાવટ બનાવનારાઓ હોય છે. એક કોમના માણસોમાં પણ એક બીજા થી ભીન્નતા હોય છે. કેટલા એક માણસો વધુ જબરા અને કેટલાએક વધુ નબળા હોય છે. કેટલાએક લાલચોળ તપાવેલા લોખંડના સળીઆઓને હથોડા મારવાને શક્તિમાન હોય છે અને તેઓને બધી જાતનું લુહારકામ પસંદ પડે છે. બીજાઓ તેટલા મજબુત હોતા નથી પણ વેતરવામાં—બંધ બેસાડવામાં અને માપ લેવામાં પ્રવીણ થાય અને તેઓ દરજીઓ કે મોચીઓ બને.

(૭) ત્યારપછી જેને ધંધાઓ કહેવામાં આવે છે તે છે. એક માણસ શીખે છે અને વૈદ બને છે. બીજો સાંચાકામમાં પ્રવિણ હોય છે અને યંત્ર-સાધક થાય છે. કોઈવળી બીજું કંઈ તે કરી શકે તેના કરતાં ચોપડીઓ સારી રીતે લખી શકે. કોઈ સારૂં ગાઈ શકે કોઈ ચીતરી શકે અને એમનું એમ આગળ

(૮) એજ પ્રમાણે આખી દુનીઆ ઉપર એમ બને છે કે કાંઈ લોકની પાસે તેઓને જોઈએ તે કરતાં કોઈ ચીજ વધારે હોય છે—(પછી) તે અનાજ કે રૂવાં કે જ્ઞાન કે કોઈ જાતની કળા હોય. દુનીઆમાંના બીજા લોકને આજ ચીજની ખોટ હોય છે અને બદલામાં બીજી વસ્તુઓ આપવાને રાજી હોય છે. દરેકજણ વેપાર કરવાની ખુશી છે.

(૯) પણ વચમાં મુશ્કેલીઓ છે. જે માણસની પાસે જોઈએ તેના કરતાં વધારે અનાજ હોય તેને જોડાની જોડની જરૂર હોય. બીજા કોઈની પાસે પુષ્કળ ચામડું હોય અને અનાજની જરૂરીઆત હોય. જો આજો મળી શકે તો તેઓ અદલાબદલી કરે અને તે વેપાર થાય પણ દુનીઆ એટલી મોટી છે કે આ ધણું ભાગ્યેજ બને છે.

(૧૦) (વળી) અહીં એક બીજી મુશ્કેલી છે. ધારો કે એક માણસની પાસે પોતાના બળ સિવાય બીજું કંઇ નથી અને માંસ કેરોટલી જોઇએ છે. જો તે જે માણસની પાસે ખોરાક હોય તેના ઘરમાં રહી શકે નહિ અને ખોરાકના બદલામાં દરરોજ પોતાની મહેનત આપી શકે નહિ તો તેને શું કરવું તેની ગુંચવણ પડશે.

(૧૧) જો હું એક ખાટકી હોઉં અને એક મજબુત માણસ મારી પાસે આવે અને કેહેકે "મારે એક શેર બળદના માંસનો કટકો જોઇએ છે અને હું તે બળદના માંસના કટકાની જેટલી કીમ્મત હોય તેટલી મહેનત આપીશ" તો ઘણું કરીને મારે એવો જવાબ દેવાની ફરજ પડશે કે—"મારે તારી મહેનત જોઈતી નથી અને જોઈતી હોય તો તેમાંની કેટલી એક શેર બળદના માંસના કટકા જેટલી કીમતી થાય તે ભાગ્યેજ જાણી શકું."

(૧૨) જ્યારે આપણે જુદા જુદા ધંધાઓ પર આવીએ ત્યારે વળી તે વધુ કંઢગુ થાય છે. જો કોઇ ભુખ્યો વૈદ્ય મારી પાસે આવે અને કહે કે "મને અઠાવીસ રતલ ઘઉં આપો અને હું તમારો તાવ સારો કરીશ" તો મારે કદાચ કહેવાની ફરજ પડે કે મને કઇ પણ તાવ લાગતો નથી જેને સાફ કરવાનો જરૂર હોય. વળી એક લેખક કંઈ પાંચસો માણસને ભેગા કરી કહી નહિ શકે કે "જો તમે સઘળા વારાફરતી દીવસના ચાર આના આપવાનું અને તેટલો વખત (રહેવાને) ઘરનો ઓરડો દેવાનું માથે લો તો હું તમારે માટે પુસ્તક લખીશ.

(૧૩) રફતે રફતે માણસોએ બ્યાજમી લેવડદેવડના રસ્તામાં આવતી સઘળી મુશ્કેલીઓને વટાવી દીધી છે. પહેલવહેલાં તો તેઓએ કાટલાઓ અને પરિણામો શોધી કાઢયા છે કે જેથી કરી જે ચીજોની અદલાબદલી કરવામાં આવે તેનો બરોબર હિસ્સો હમેંશા જણાઇ શકે. બીજી બાબતનાં—તેઓએ. પૈસા (સિક્કા) શોધી કાઢયા છે કે કે જેથી કરીને વસ્તુઓ, લગભગ ગમે તેટલે દુર જે કીમ્મત તેના માલિકો તેની આંકે બરોબર તેજ કીમ્મતે, મોટા કે નાના જથ્થામાં આપી લઇ શકાય.

(૧૪) મોચીને માંસ જોઇએ છે કે નહિ તેની હવે ખાટકીને દરકાર નથી. તે તેની પાસે પૈસા લઇ જાય છે અને બદલામાં પોતાના જોડા લે છે. ત્યાર

પછી જો મોચીને ચોરણો જોઇતો હોય તો તે પૈસા લઇને દરજી પાસે જાય છે. અને એજપ્રમાણે આખા પડોશમાં બધે આખા શહેરમાં આરમેર–કે આખી દુનીઆમાં રમતા ચાલી જાય છે.

(૧૫) આ બધું ખરીદ અને વેચાણ મુખ્યત્વે કરીને વેપારીઓથી કરવામાં આવે છે—જથ્થાબંદ વેપારીઓ જે મોટા જથ્થામાં માલ ખરીદે છે અને તેનાથી નાના જથ્થામાં તેને વેચે છે તેનાથી અને છુટકબંધ વેપારીઓ જે તેનાથી પણ નાના જથ્થાઓમાં વેચે છે તેનાથી. આ બધી અદલાબદલી કે વેપાર જેને વિષે અમે બોલી રહ્યા છીએ તે કોઈપણ જાતના પૈસાથી ચલાવવામાં આવે છે.

Lesson XXI.

—: o :—

Crusoes of the North–ઉત્તરના વેરાન મુશાફરો.

Crusoes, *n.* (ક્રુઝોઝ) રોબીન્સન ક્રુઝોના જેવા વેરાનમાં મુસાફરી કરનારા અપરિચીત પ્રદેશના શોધકો. Travellers on barren tracks. Explorers like Robinson Crusoe.

Castaway, *adj.* (કાસ્ટઅવે) ઉજ્જડમાં ફેંકાઈ ગયલા વિખુટા પડેલાં. Thrown away on a desert. Deserted.

Interesting, *adj.* (ઇન્ટરેસ્ટિંગ) રસીક. Lively, Picturesque. [L. inter, between & esse, to be.

Desolate, *adj.* (ડેઝોલેટ) ઉજ્જડ. Barren. Wild. [L. de, down & solus alone.

Spitzbergen, *n.* (સ્પિટઝ બર્ગેન) યુરોપના ઉત્તરમાં આવેલા બેટો. A group of islands in the North of Europe.

Well worth the telling. (વેલ વર્થ ધિ ટેલીંગ) કહેવાની મહેનત લેવા જેટલી કીમતી કહેણુ સારી રીતે સાર્થક થાય તેવા. Whose account is rich enough to repay the trouble of telling.

Russian, *adj*. (રસિઅન) રસીઆનો. Belonging to Russia a country in the east of Europe.

Whaling vessel, (વ્હેલીંગ વેસલ) મગરમચ્છ પકડવાને નીકળેલું વહાણું. A ship sailing to hunt whales.

Ice-floe, *n*. (આઈસ ફ્લો) તરતા બરફનો મોટો પથાર તરતો બરફને બેટ A large sheet of floating ice.

Severe, *adj*. (સિવિઅર) સખત. Strong. [L. severus strict]

Gale, *n*. (ગેલ) વાવાઝોડું તોફાની પવન. Stormy breeze.

Clear, *adj*. (ક્લીઅર) દેખીતું ચોખ્ખું. Plain. Apparent.

A total wreck, (એ ટોટલ રેક) સંપૂર્ણ કચરઘાણ. A complete rupture. A ruin.

Luckily, *adj*. (લકિલી) સારે નશીબે Fortunately.

Proved to be, (પ્રુવ્ડ ટુ બિ) છે એમ માલમ પડ્યું. Was found to be.

Island, *n*. (ઈજ્લન્ડ) બેટ. Land Surround by water. [L. insula, an island.]

Whalers, *n*. (વ્હેલર્સ) મગરમચ્છ પકડનારાઓ Those who hunt whales.

Had wintered, *v. t*. (હાડ ઉવિન્ટર્ડ) શિયાળાને માટે રેઠાણ કીધું હતું. Had resided to pass their winter.

Position, *n*. (પોઝિશન) સ્થિતિ. Situation. [L. pono, I put]

Unsafe, *adj*. (અન્સેફ) બીન સહીસલામત, ભયભરેલી. Dangerous. [L un, not and salvus, safe.]

Was decided, *v. t*. (ઉવૉઝ ડિસાઇડેડ) નક્કી કરવામાં આવ્યું. Was concluded. [L. de, down & caedo, I cut.]

Mate, *n*. (મેટ) વહાણનો બીજો અમલદાર. Second officer of a vessel.

Was still standing, (ઉવૉઝ સ્ટિલ સ્ટૅંડીંગ) હજી પણ સારી સ્થિતિમાં હતી. હજી પડી ભાગી હતી નહિ. Was still in good condition.

Winter-quarters, *n.* (વિન્ટર ક્વાર્ટર્સ) શિયાળાનું રહેઠાણ. Residence for winter. [L. quartus, fourth.]

Would provide, *v. t.* (વુડ પ્રોવાઇડ) પુરા પાડશે. Would serve. [L. pro, forth & video, I see.]

Carried, *v. t.* (કૅરીડ) લઇ ગયાં. Took. [a hand gun.

Musket, *n.* (મસ્કેટ) નાની બંદુક, પિસ્તોલ. Rifle. Old name for

Charges of powder and ball, (ચાર્જીઝ ઓફ પાઉડર ઍન્ડ બૉલ) કારતુસો. Cartridges. [L. carrus, a waggon.]

A tinder-box, *n.* (એ ટિન્ડર-બોક્સ) રેશણુની પેટી, તણખા માંધ-રીને સળગાવવાની વસ્તુની પેટી. A box of easily inflamable things e. g. cotton, etc.

Started, *v. t.* (સ્ટાર્ટેડ) નીકળ્યા. Set out.

Comrades, *n* (કામ્રેડસ) સોબતીઓ. Companions [L. camera, a chamber.]

To their horror, (ટુ દેઅર હોરર) તેઓના ભયની વચમાં જેનાથી તેઓ ઘણાં ભયપામી ગયાં. Which struck them with panic. [L. horreos, I shudder.] [bearing hardships.

Hardy, *adj.* (હાર્ડી) ખડતલ, ઘડાયલા. Rough; capable of

Shipmates, *n.* (શિપમેટસ) વહાણવટીઓ. વહાણમાં રહેનારા. Those who inhabited the ship.

Were left alone, (વેર લેફ્ટ એલોન) એકલા રહી ગયા. Were abandoned without company. [video, I see.]

Provisions, *n.* (પ્રોવિઝન્સ) ખોરાક Food. [L. pro, forth &

Dreary, *adj.* (ડ્રેઅરી) ભયકર. Dreadful.

Ice-bound, *adj.* (આઇસ-બાઉન્ડ) બરફથી બંધાયલી. Bound by snow. Girt round with snow.

Polar seas, (પોલર સીઝ) ટોચપરના સમુદ્ર. Artic ocean. Seas at the poles. [L. pro forth & video I sea.]

To provide, *v. t. inf.* (ટુ પ્રોવાઇડ) પુરૂં પાડવાને. To supply.

Ammunition, *n.* (એમ્યુનિશન) લશ્કરી સરંજામ. Military stores. [L. ad, to & munio, I fortify.] [kind.]

Rein-deer, *n.* (રેઈન-ડીઅર) સાંબર. An animal of the deer

Weather-proof, *adj.* (વેધર-પ્રૂફ) હવાની સામે રક્ષણ. Proof against weather. [L. probo, I prove.]

Fuel, *n.* (ફ્યુઅલ) ઈંધણ, બાળવાના લાકડા. Firewood.

Was sought for, *v. t.* (વૉઝ સોટ ફાર) ને માટે શોધ કરવામાં આવી. Was searched.

Trunks, *n.* (ટ્રંક્સ) થડો. Stumps. [curo, I run.]

Currents, *n.* (કરન્ટસ) મોજાઓ. Tides. High waves. [L.

Here and there, (હિઅર એન્ડ હેઅર) આમતેમ. At several places.

Planks, *n.* (પ્લેંક્સ) પાટીઆઓ. Pieces of wood. Boards.

Hapless, *adj.* (હેપ્લેસ) કમનશીબ. Unfortunate. [L. hapa, chance.]

Polar bears, (પોલર બેઅર્સ) ટોચપરના રીછો. ઉત્તરધ્રુવપરના રીછો. Bears at the most northern points of the earth.

Anxious, *adj.* (ઍંક્ષસ) ચીંતાતુર. Troubled in mind. Perplexed. [L. ango, to vex.]

Set to work, (સેટ ટુ વર્ક) કામ કરવા મંડ્યા. Began to labour.

Rude, *adj.* (રૂડ) જંગલી. સાદા. Unrefined. Rough. [L. rudis, rude]

Spears, *n.* (સ્પીઅર્સ) ભાલાઓ. Lances. [water.

Drifted, *past. part.* (ડ્રીફ્ટેડ) ઘસડાઈ આવેલા. Carried by

Wreckage, *n.* (રેકેજ) ભંગાણ. Ruin. Rupture of a vessel.

Was beaten into a hammer, (વૉઝ બીટન ઇન્ટુ એ હમર) તેને ટીપીટીપીને હથોડ બનાવવામા આવ્યો. Was made into a beating instrument by forging.

Smooth, *adj*. (સ્મૂધ) લીસી. Plain. Not rough. [metals.
Anvil, *n* (ઍન્વિલ) એરણ. A hard stock for hammering
To hammer out, *v. t. inf*. (ટુ હમર આઉટ) ટીપીટીપીને બનાવવું
To make by beating. To beat out.

Iron points, *n*. (આયર્ન પોઇન્ટસ) લોહાની અણીઓ. Iron rods with sharp ends. [L. punctum, a point.]

At such risk, (એટ સચ રિસ્ક) એટલા તો જોખમે. So narrowly By passing through so great a danger.

Unless in self-defence, (અન્લેસ ઇન સેલ્ફ-ડિફેન્સ) સ્વતારણમાં સિવાય. Except for protecting their own self from attack. [L. de, down & fundo, I strike.]

Sinews, *n*. (સિન્યુજ) આંતરડા, નસો Tendons. Hard strings like veins or ribs.

Bowstrings, *n*. (બોસ્ટ્રીંગ્સ) પણચ. તીરબાંધેલી દોરીઓ. String with which bows are tied.

Rough, *adj*. (રફ) સાદા. Of a simple design. [iron ends.
Iron-tipped, *adj*. (આયર્ન ટિપ્ડ) લોડાની અણીવાળા. Having
Were supplied with, *v*. t. (૩વેર સપ્લાઇડ ૩વિથ) ના જથ્થા-વાળા. થયા પુરો પાડવામાં આવ્યો. Were stocked with. Were furnished with. [L. sub, under & pleo, I fill.]

Abundance, *n*. (એબન્ડન્સ) પુષ્કળ. છત. Plenty. [L. ab, under and unda a wave.]

Warmth, *n*. (૩વોર્મ્થ) હુંફ. Protection. Normal heat.

Supply, *n*. (સપ્લાઈ) જથ્થો. Stock. [L. sub, under and pleo, I file.)

Scanty, *adj*. (સ્કૅન્ટી) ઓછા. Scarce. Meagre.
Stock, (સ્ટાક) જથ્થો. Store.

Was running low, (ઉવાઝ રનીંગ લો) ખપીજવા આવ્યો હતો. Was being exhausted. Was diminished. [follow.]

Suitable, *adj*. (સ્યુટ઼બલ) લાયકનું. Fitted. [L. sequor, I

Friction, *n*. (ફ્રિકશન) ઘર્ષણ. Violent rubbing. Perenssion. (L. Fricto, I rub.) [a wood.]

Savage, *adj*. (સેવેજ) જંગલી. Wild. Unrefined. [L. silva

Tribes, *n*. (ટ્રાઇબ્સ) જાતો. Races. Communities. [L. Trifus, a clan.) [L. Cura, care.

Carefully, *adv*. (કેરફુલી) સંતાપથી. Attentively. Anxiously.

Was kept alive, (ઉવાઝ કેપ્ટ એલાઇવ) બળતો રાખવામાં આવ્યો. Was coutinued burning.

Lasted, *v. int*. (લાસ્ટેડ) ચાલ્યો. Ran. Continued.

પાઠ ૨૧ મો.

ઊત્તરના વેરાન મુસાફરો.

(૧) વેરાનમાં ફેંકાયલા જીવનની થોડીજ વાતો, સ્વિટઝબર્ગનના પૂર્વ કીનારાથી થોડા દુર આવેલા એક ઉજ્જડ બેટપર જે રસીઅન ખલાસીઓએ છ વરસ અને ત્રણ મહિના ગાળ્યા તેની વાતનાં કરતાં વધારે રસીક છે. તે એક જુની વાત છે પણ તે સત્યવાત છે અને કહેવાની મહેનત લેવા જેવી કીમતી છે.

(૨) ૧૭૪૩ માં એક નાનું મગરમચ્છ પકડનારૂં રસીઅન વહાણ ૧૪ માણસોની ટોળી સહીત એક સખત વાવાજોડામાં તરતા બરફના બેટમાં ફસાઇ ગયું. થોડા વખતમાં એમ ચોખ્ખું માલમ પડયું કે તેનો સંપૂર્ણ કચરઘાણ થઇ જશે જેવામાં સારે નશીબે આસરે બેમાઇલ દૂર જમીન દેખાઇ. જમીન (જોતાં) ત્યાં બેટ નીકળ્યો કે જ્યાં કેટલા એક મગરમચ્છ પકડનારાઓએ થોડા વખતપર એક ઝુંપડીમાં શીયાળો ગાળ્યો હતો.

(૩) જેમ જેમ વહાણુની સ્થિતિ વધારેને વધારે જોખમ ભરેલી થતી ગઇ તેમ તેમ તેને છોડવાનો અને જમીનપર કુચ કરવાનો નિશ્ચય કરવામાં આવ્યો. બરફપર થઇને કીનારા તરફનો રસ્તો શોધી કાઢવાને અને જુંપડી હજી (સારી સ્થિતિમાં) હયાત છે કે નહિ અને કઇ જાતનું શીયાળાનું રહેઠાણુ બેટપર મળી આવશે તે નકકી કરવાને વહાણુના બીજા અધિકારીને અને ત્રણુ ખલાસીઓને પહેલવહેલાં મોકલવામાં આવ્યા. તેઓ પોતાની સાથે—એક નાની બંદુક, થોડા એક કારતુસો, એક રેસણુની પેટી, લોટની એક નાની પેટી, એક કીટલી, એક હથોડી અને એક છરી લઇ ગયા.

(૪) તેઓ જમીનપર પહોંચ્યા અને જુંપડીને હજી ઉભેલી જોઈ બીજી સવારે મળસ્કામાં પોતાના સાથીઓને સારા સમાચાર લઇ જવાને તેઓ નીકળ્યા પણુ ભયભીત થઇને તેઓને માલમ પડ્યું કે વહાણુ કેયે પણુ નજરે આવતું નહોતું રાતમાં તે ડુબી ગયું હતું અને તેની સાથે તેના સઘળા પહાડી રહેનારાઓ (પણુ). બરફથી બંધાયલા ભયંકર ઉત્તર સમુદ્રાના ઉજ્જડ ટાપુમાં લગભગ બીલકુલ પણુ ખોરાક વગર (તેઓ) એકલા રહી ગયા.

(૫) તેઓનું પહેલું કામ તો ખોરાક મેળવવાનું હતું અને તેઓએ પોતાના લશ્કરી સરંજામનો એવો તો સારો ઉપયોગ કીધો કે તે પુરો થયો ત્યાર પહેલાંતો (તેઓએ) બાર સાબ્બર માર્યા. જુંપડીને સમારીને હવાથી રક્ષણુ થવા જેવી કરવી એ તેઓની બીજી સંભાળ હતી. ત્યાર પછી બળતણુ શોધવામાં આવ્યું પણુ તે બેટપર એક પણુ ઝાડ કે છોડવો ઉગ્યો હતો નહિ. સારે નશીબે તેઓ કીનારાપર પાણીના વહેળાથી બીજા દેશોમાંથી ઘસડાઈ આવેલાં કેટલાએક ઝાડના થડો અને આમતેમ કોઇ કમનશીબ વહાણુના, કદાચ તેઓના પોતાના (કમ નશીબ વહાણુના) પાટીઆઓ મળી આવ્યાં.

(૬) ઉત્તર ટોચપરના રીંછોની બેટપર હાજરીએ પણુ તેઓને ચિંતાતુર કીધા કારણુ કે તેઓની પાસે કંઇપણુ સરંજામ રહયો હતો નહિ. તેથી તેઓ ઘસડાઇ આવેલા પાટીઆમાંથી સાદા ભાલાઓ બનાવવાને કામ કરવા લાગ્યા. ને તણાઇ આવેલા લાકડામાંથી તેઓને કેટલાએક લાંબા લોખંડના ખીલાઓ મળ્યા અને કોઇ વહાણુના ભંગારમાંથી એક મોટો લોઢાનો આંકડો મળી

આવ્યો તેને ઘણી મહેનતે ટીપીટીપીને હથોડો બનાવ્યો એક લીસા પથ્થરની એરણ કરીને તેઓ પોતાના ભાલાઓને માટે લોઢાની અણીઓ ઘડી કાઢવાને શક્તિવાન થયા. આ (ભાલાઓ) વતિ તેઓએ એક રીંછને માર્યો પણ એટલા તો જોખમે કે સ્વરક્ષણ સિવાય તેઓએ બીજા કોઈનાપર કદીપણ હુમલો કીધો નહિ.

(૭) આ રીંછની સ્નાયુદોરીઓ માંથી તેઓએ પણચો બનાવી અને જંગલી કામઠાઓ અને લોખંડની અણીવાળા તીરોવડે તેઓ બસે ને પચાસ સાબર મારવાને અને ભુરા અને સફેદ શીયાળની મોટી સંખ્યા મારવાને શક્તિવાન થયા. આપ્રમાણે તેઓની પાસે ખોરાકનો પુષ્કળ જથ્થો થયો અને તેઓની જાતને ગરમ રાખવાને રુવા પણ મળ્યા.

(૮) બન્ને ગરમાટાને માટે અને રાંધવાને માટે આ વખતે બળતણની તેઓને મુખ્ય જરૂરીઆત હતી. તેઓનો લાકડાનો જથ્થો ટુંકો હતો અને તેઓનો રેસણનો ભંડાર જલદીથી ઓછો થઇ જતો હતો. જેમ ઘણી એક જંગલી જાતો કરે છે તેમ ઘર્ષણથી અગ્નિ પ્રદિપ્ત કરવાને લાયકનું કંઈ પણ લાકડું હતું નહિ અને તે દીવસોમાં દીવાસળીઓની શોધ તો થઇ હતી નહિ. તેઓના રેસણના છેલ્લા કટકાથી ચેતાવેલો દેવતા સંભાળથી બળતો રાખવામાં આવ્યો હતો પણ આમતો માત્ર જ્યાં સુધી તેઓનો લાકડાનો ભંડાર ચાલે ત્યાંજ સુધી થઇ શકે.

———

Lesson XXII.

Crusoes of the North.—II ઉત્તરના વેરાન મુસાફરો. ભાગ બીજો.

Were forced, *v. t.* (ઉવેર ફોર્સ્ડ) ને જરૂર પડી, ને ફરજ પડી. Were obliged. [L. Fortis, strong.]

The Eskimo plan, (ધિ એસ્કિમો પ્લેન) એસ્કિમો લોકની યુક્તિ. The arrangement of the Eskimo race inhabiting Greenland and North America.

Fired, *v. t.* (ફાયર્ડ) તપાવવામાં આવ્યો. Heated in fire.

Glazed, *v. t.* (ગ્લેઝ્ડ) ચમકતો કરવામાં આવ્યો. Made bright. Besmeared with a shning paste.

Paste, *n.* (પેસ્ટ) લાહ. Gum. Grease. [a flame.

Flame, *n.* (ફ્લેમ) જ્યોતિ, દીવો. Light. Blaze. [L. Flamma,

Constantly, *adv.* (કૉન્સ્ટેન્ટલી) હમેંશ, જરૂરીતે. Continuously. Ceaselessly. [L. Con, together and sto, I stand.]

Floating, *pre. part.* (ફ્લોટીંગ) તરતી. Swimming.

Melted, *adj.* (મેલ્ટેડ) ગળેલી. Liquified by heat.

Wearied, *v. int.* (વીઅરીડ) થાકી ગયા, કંટાળી ગયા. Became tired. [No taste.

Tasteless, *adj.* (ટેસ્ટલેસ) રસવગરનું. Insipid, Having,

Rare, *adj.* (રેર) જુજ, વીરલા. Scarce. [L. Rarus, thin.]

Occasions, *n.* (ઓકેઝન્સ) પ્રસંગો, તકો. Times. Opportunities. [L. Ob, away, from, and cado, I fall.]

Venture, *v. t.* (વેન્ચર) હીમત કરવી. Dare. Have courage. [L. Venio, I come.]

Luxury, *n.* (લક્ષરી) મોજમજાહ. An expensive enjoyment. Extravagance. [L. luxus, excess.]

Bitter, *adj.* (બિટર) કડવું, ખરાબ. Bad. Unpleasing..

Evaporating, *pres. pārt.* (ઇવેપરેટીંગ) સુર્યના તાપથી પાણીને વરાળ રૂપે ઉરાડી દઈને. Gasifying in the sun. Vaporising. [L. e, out and vapor, vapour.]

Steaks, *n.* (સ્ટીક્સ) ગોમાંસના, ટુકડાઓ. Lumps of beef.

Palatable, *adj.* (પેલૅટબલ) સ્વાદીષ્ટ. Delicious. [L. Palatum, the palate.] [various.

Varied, *v. t.* (વેરીડ) માં ફેરફાર કરતાં. Changed. [L. Varius

Fare, *n.* (ફેર) ખોરાક. Food.

Drying, *pres. part.* (ડ્રાઇંગ) સુકાવીને. Making dry.

Smoking, *pres. part.* (સ્મોકીંગ) જુંજીને. Baking.

Necessary, *adj.* (નેસેસરી) જરૂરીઆતનાં. Needful. [L. Cedo, I go.]

Garments, *n.* (ગાર્મેણ્ટસ) કપડાં. Apparels. Dress.

Were soon in rags, (ઉવેર સુન ઇન રગ્સ) થોડા વખતમાં ચીથરે હાલ થઇ ગયાં. Were tattered to pieces in a short time.

Under clothing, *n.* (અણ્ડર ક્લોધીંગ) અંદરના વસ્ત્ર. Inner garment. Under wear. [L. Cura, care.]

To cure, *v. t. inf.* (ટુ ક્યોર) સમારવા, સાફ કરવા. To refine.

Expert, *adj.* (એક્સ્પર્ટ) કાબેલ. Skilled. [L. experior, to try

Flattened, *v. t.* (ફ્લેટન્ડ) પહોળો કીધો, ચપટો કીધો. Made flat. Broadened. [pungo, I fight.]

Punched out, *v. t.* (પન્ચ્ડ આઉટ) ભોંકી કાઢ્યા. Peirced [L.

Was sharpened, *v. t.* (ઉવાઝ શાર્પંડ) તીક્ષ્ણ બનાવવામાં આવ્યો. Was made sharp. was finely edged.

Was polished, *v. t.* (ઉવોઝ પોલિશ્ડ) ઘસીને ચકચકીત કરવામાં આવ્યાં. Was rubbed bright. [L. polio, I polish.

Suit, *n.* (સ્યુટ) સટ. કોટ પાટલુન ને જાકીટનો સટ. A set of dress consisting of coat, pant and jacket. [L. sequor, I follow.]

Dreary, *adj.* (ડ્રીઅરી) ગ્લાની ભર્યો Gloomy. Terrible.

To avoid, *v. t. inf.* (ટુ એવાઇડ) પડતી મુકવી, છોડવી. To leave. To evade. [L. vidnus, empty.] [rsions.

Journeys, *n.* (જર્નીઝ) મુસાફરીઓ, સફરો. (Hunting) excu-

Were needed, *v. t.* (ઉવેર નીડેડ) ની જરૂર પડતી હતી. Were required. Were necessary.

To secure, *v. t. inf.* (ટુ સિક્યોર) મેળવવાને. To obtain.

Loneliness, *n.* (લોન્લિનેસ) એકાંત ઉજ્જડપણું. Want of company. Barrenness.

Despair, *n.* (ડિસ્પેર) નાસીપાસી, ના ઉમેદી. Hoplessness. Complete disappointment. [L. de, down and spes, hope.)

To keep up their sprits, (ટુ કીપ અપ દેઅર સ્પિરિટ્સ) તેઓના ઉત્સાહને જાગતો રાખવાને. તેઓને ઉત્તેજીત રાખવાને. To maintain their zeal. To encourage them. [L. spiro, I breathe.]

Persuaded, *v. t.* (પરસ્વેડેડ) સમજાવ્યા. Got over. Induced. [L. per, through ard suadeo, to advice.]

Resoue, *n.* (રેસ્ક્યુ) છુટકારો. Relief. [L. quatio, I shake.

Property, *n.* (પ્રોપર્ટી) મીલકત. One's own goods. [L. proprius, one's own.)

Occupation, *n.* (ઓક્યુપેશન) ધંધો, ઉદ્યોગ. Engagement. Employment. [L. Capio, I take.) [areco I drive.]

Exercise, *n.* (એક્સરસાઈઝ) કસરત. Physical labour. [L.

Contented, *adj.* (કન્ટેન્ટેડ) સંતોષી. Satisfied. [L. Con, together and teneo, I hold.)

Refused, *v. t.* (રિફ્યુઝ્ડ) ના પાડી. Rejected.

Enterprise, *n.* (એન્ટરપ્રાઇઝ) સાહસ. Uudertaking. Adventure. [L. Prehendo, I catch.]

Fell into low health and sprits, (ફેલ ઈન્ટુ લો હેલ્થ એન્ડ સ્પિરિટ્સ) ની તેવી અને અને જુસ્સો મંદ થયા. Became weak in body and mind. [L. Capio, I take.]

Occupy, *v. t.* (ઓક્યુપાઇ) ને રોકવાને. Engage. Employ.

To keep him from brooding, (ટુ કીપ હિમ ફ્રામ બ્રુડીંગ) તે વિચાર વમળમાં પડતો અટકાવવાને. To prevent him from deep thinking.

Troub'es, *n.* (ટ્રબલ્સ) મુસીબતો, દુઃખો. Disasters.

Invalid *n.* (ઇ-વેલિડ) માંદો માણસ, દરદી. A sick person. [L. in not, valeo I am strong.]

Exile, *n.* (એક્ઝાઈલ) દેશનીકાલ, કાળાપાણી. Tranmsportation. Banishment. [L. Ex, out of and solum, soil.]

Cast, *v. t.* (કાસ્ટ) ફેંકી. Threw.

By far, (બાઇ ફાર) ઘણો, વધારે. To a great extent.

Active, *adj.* (એકટિવ) ચાલાક. Energetic. [L. ago, I do.]

Struggle for life, (સ્ટ્રગલ ફોર લાઇફ) જીવન માટેનાં ફાં ફાં. Exertions to find out livelihood.

Fainter, *adj.* (ફેઇન્ટર) વધારે, ઝાંખી. Less strong. Dimmer.

Kept up their hearts, (કેપ્ટ અપ ધેઅર હાર્ટસ) પોતાની હીમત પકડી રાખી. Sustained their courage.

Expeditions, *n.* (એક્સ્પિડિશન-સ) કુચો, હલ્લાઓ. Marches. Excursions. [L. Ex, out and pes, the foot.]

Valuable, *adj.* (વેલ્યુએબલ) કીમતી, મુલ્યવાન. Costly.

Intense, *adj.* (ઇન્ટેન્સ) અતિશય. Excessive. [L. in, into and tendo, I stretch.]

Waved, *v t* (વેવ્ડ) આમતેમ હલાવ્યા, ફેરવ્યા. Moved to & fro.

Flags, *n.* (ફ્લૅગ્સ) વાવટાઓ. Ensigus. Banners. [mark.

Signals, *n.* (સિગ્નલ્સ) નીશાનીઓ. Signs. [L. Signum, a

Returned, *past. part.* (રિટર્ન્ડ) પાછી સામી વાળવામાં આવેલી જવાબ અપાયલી. Answered back. [cent.

Welcome, *adj.* (વેલ્કમ) આવકાર, ભર્યું Greeted. Benefi-

Anchored, *v. int.* (એંકર્ડ) લંગર કીધું. Cast anchors. Hulted. [Re, back and capio, I take.

Received, *v. t.* (રિસીવ્ડ) નો સત્કાર કીધો. Welcomed. [L.

Safely, *adv.* (સેફલી) સહી સલામત રીતે. Securely. [L. Salvus, safe.] [together and fortis; strong.

Comfort, *n.* (કોમ્ફોર્ટ) સુખ. Ease. Happiness. [L. Con,

Rest, *n.* (રેસ્ટ) બાકીનો ભાગ. Remainder. [L. Re, back and sto, I back,]

Gallant, *adj.* (ગેલણ્ટ) બહાદુર. Brave.

Was nearly cut short, (ઉવૉઝ નીઅર્લી કટ શાટ) લગભગ ટુંકુ કપાઇ ગયું હતું. Was on the point of being severed.

Ere, *adv.* (એર) પહેલાં, અગાઉ. Before.

Eagerness, *n.* (ઈગર્નેસ) આતુરતા. Anxiousness. Impatience.

To greet, *v. t. inf.* (ટુ ગ્રીટ) આવકાર દેવાને, વધાવી લેવાને. To receive warmly. To welcome.

Narrowly escaped drowning, (નેરોલી એસ્કેપ્ડ ડ્રાઉનીંગ) ડુબી જતાં જતાં બારીકાઇથી બચી. Was saved from drowning very critically.

પાઠ ૨૨ મો.

ઉત્તરના વેરાન મુસાફરો—ભાગ ૨ બીજો.

(૧) તે વિખુટા પડેલા ખલાસીઓને અજવાળું અને ગરમી મેળવવાને એસ્કિમો લોકની યુક્તિપ્રમાણે દીવામાં ચરબી બાળવાની જરૂર પડી. તેઓનો દીવો માટીનો બનાવેલો હતો અને તેને લાલચોળ તપાવીને પછી ઉપર લોટ અને પાણીની લાઈ ચોપડી ચળકતો કરવામાં આવ્યો હતો. આના અંદર ઓગળેલા તેલમાં તરતી એક દીવેટમાંથી (છેડે) એક દીવો હમેંશ બળતો રાખવામાં આવ્યો.

(૨) તે બીચારા માણસો તેઓના સ્વાદવગરના ખોરાકથી કંટાળી ગયાં છતાં માત્ર જુજ પ્રસંગો એજ (તેઓ) મોજમજાહ તરીકે લોટનો પાંઉ કરવાની હીંમત કરતાં. દરીઆના પાણીને સુકાવીને મેળવેલા સત્રાહ મીઠાથી તેઓનું સાબરનું માંસ જરા વધારે સ્વાદિષ્ટ થતું અને તેઓ પોતાના ખાનાની ચીજોમાં ફેર કરવાને કેટલુંક માંસ તડકામાં સુકવતા અથવા આગપર ભુંજતા.

(૩) જે કપડાં પહેરીને તે માણસો વહાણમાંથી નીકળેલા હતા તે થોડા વખતમાં ચીથરે હાલ થઇ ગયાં. એટલે નવાં કપડાંની જરૂર પડી. તેઓની પહેલી સંભાળતો સાબરની ચામડીમાંથી અંદરના કપડાંને માટે નરમ ચામડું બનાવવાની, અને બહારના લુગડાંને માટે જાડા રૂવાંને સાફ કરવાની હતી. તે પ્રાણીઓની નસોએ ઘણી સારી દોરીની ગરજ સારી ? મોટી મુસીબત તો સોય (મેળવવા) ની હતી.

(૪) આટલાં વખતમાં તે ખલાસીઓ પાતળા લોહાના તારો કુટી કાઢવાને જોઇએ તેટલાં કાબેલ થઇ ગયાં હતા. આના એક નાના નાના કટકાને તપાવીને તેઓએ એક છેડો ચપટો બનાવ્યો અને ત્યાર પછી એક છરીની જીણી અણી-વડે એક આંખ (નાકું) કોચી કાઢી ત્યાર પછી તે તારને જીણો કરવામાં આવ્યો અને પથ્થરપર ઘસીને ચળકતો બનાવવામાં આવ્યો અને (એપ્ર-માણે) એક સોય તૈયાર થઇએ ખરૂં છે કે તે ઘણીજ સાદી બનાવટની (હતી) પણ મજબુત ગરમ કપડાંના સટો બનાવવાને જેવી જોઇએ તેવી તદ્દન સારી (હતી.)

(૫) સ્પિટઝબર્ગનમાં ધ્રુવપરની લાંબી ચાર માસની રાત્રિ હોય છે જેના અંદર સુર્ય બિલકુલ પણ દેખાતો નથી. ઉત્તરના વેરાન મુસાફરોને માટે આ એક ગ્લાનીભર્યો વખત હતો. સાબર ઝુંપડી આગળ નહિ આવવાનું શીખ્યા હતા અને ખોરાકની પુરતી કરવાને અંધારામાં લાંબી સફરો મારવાની કેટલી એક વખત જરૂર પડતી. એકલાપણાએ અને અંધકારે તે માણસોને છેક નીરાશ બનાવી દીધા.

(૬) આખરે વહાણના બીજા અધિકારીએ તેઓનો ઉત્સાહ જારી રાખ-વાને એક યુક્તિ ધારી. તેણે તેઓને માત્ર ખોરાકને માટે નહિ પણ તે ઉપરાંત ચરબી અને રૂવાંને માટે પણ શીયાળો અને સાબરોનો શીકાર કરવાને સમ-જાવ્યા. તેમ કરવાથી જ્યારે પણ કદી કોઇ વહાણ તેઓનો છુટકારો કરવાને આવે તો તેઓની પાસે તેઓની સાથે ઘરે લઇ જવાને કંઇ પણ મીલકત થશે. આ એક સારી હીકમત હતી. આ ઉદ્યોગે તેઓના (મનમાં) એક નવી આશા પેદા કીધી અને અંગ કસરતથી તેઓ તંદુરસ્ત અને સંતોષી થયાં.

(૭) ખલાસીઓમાંના એક, જેણે આ નવા સાહસમાં જોડાવવાનીના પાડી તે (જોઇતી) અંગકસરતના અભાવથી અને પોતાની આફતોના વીચારમાં ગરક થઇ જતો (તેને) અટકાવવાને તેના મનને રોકનાર કંઇ નહિ હોવાને લીધે તંદુરસ્તિમાં અને ઉત્સાહમાં મંદ થવા લાગ્યો. થોડા વખતમાં તે તદન અશક્ત થઇ ગયો. તે તેઓના દેશનિકાલના છેલ્લાચ શિયાળામાં મરણ પામ્યો અને તેને બરફમાં ઉંડો દાટવામાં આવ્યો. તેના મરણે સઘળી મંડળીના-પર નવી ગ્લાની ફેલાવી અને તે વહાણનો બીજો અધિકારી જે સૌકરતા ઘણો વધારે જોરાવર અને મહેનતુ હતો તેને ફિકર થવા લાગી કે (કદાચ) એવો વખત આવે કે જ્યારે જીંદગી માટેના તરફડીઆ ચાલુ રાખવાને તે એકલો રહી જાય.

(૮) ૭ ભયંકર વરસો પસાર થઇ ગયાં અને દરેક વરસ (જતું ગયું તેમ) છુટકારાની આશાઓ વધુ અને વધુ જાંખી થતી ગઇ. છતાં પણ તે વિખુટા પડેલા માણસોએ તેઓની હીંમત ને પકડી રાખી અને જ્યારે ૧૭૪૯ ના સાલમાં સાતમો ઉનાળો આવ્યો ત્યારે તેઓએ સાબરની ચરબી અને કીમતી રૂંવાઓ નો ભારે જથ્થો એકઠો કીધો હતો. આગસ્ટ મહિનાની ૧૫ મી તારીખે તેઓની અથાગ ખુશાલીની વચ્ચે તે એકાંત સમુદ્રપર એક વહાણ જોવામાં આવ્યું તે માણસોએ ટેકરીઓના મથાળે બળતાંઓ કીધાં અને સાબરની ચામડીના બાવટાઓ ઉડાવ્યા. આખરે તેઓએ પોતાની નીશાનીઓનો જવાબ મળેલો જોયો અને તે આવકારદાયક વહાણે કીનારાપર લંગર કીધું.

(૯) તે વહાણ એક રસીઆનું મગરમચ્છનો શિકાર કરનાર નીકળ્યું અને તેના ટંડેલે તે તજાયલાઓને ઘણી માયાથી આવકાર આપ્યો, અને સહી સલામત રીતે તેઓને આર્ચેંગલ લઇ ગયો. જ્યારે તેઓનો માલ ત્યાં વેચવામાં આવ્યો ત્યારે તે ત્રણે માણસોને તેઓના જીંદગીના બાકી રહેલા ભાગમાં સુખેથી તેઓ રહિ શકે તેટલું દ્રવ્ય મળ્યું.

(૧૦) તે બહાદુર બીજા અધિકારનું (આ) નવું સુખ (ભોગવવાની) સારી રીતે શરૂઆત થયા પહેલાંજ ઘણું લગભગ છેદાઇ જવાના (ભયમાં) આવી પડયું. કારણ કે તેને વધાવી લેવાની આતુરતામા તેનીપત્ની દરીઆમાં પડી ગઇ અને ડુબી જતાં જતાં ઘણી બારીકાઇ થી બચી ગઇ.

Lesson XXIII.

The Three Fishers.—ત્રણ માછીઓ.

Fishers, *n.* (ફિશર્સ) માછીઓ. Those whose buisness is to catch fish.

Went down, (ઉવેણ્ટ ડાઉન) અસ્ત થયો. Set.

Loved him the best, (લવ્ડ હિમ ધી બેસ્ટ) સૌથી વધારે ચહાતા હતા. Liked him most.

Watching, *pres. part.* (ઉવોચીંગ) તપાસતાં, જોયા કરતાં. Looking steadily.

Weep, *v. int.* (ઉવીપ) રડવું. Cry. Lament.

To earn, *v. t. int.* (ટુ અર્ન) કમાવવું. To gain by labour.

To keep, *v. t. inf.* (ટુ કીપ) ભરણ પોષણ કરવું. To maintain.

The harbour bar, (ધિ હાર્બર બાર) બંદરપરનો રેતીવાળો કીનારો. The sandy shore near the port.

Be moaning, *v. int* (બિ મોનીંગ) રડકલ્પાંત કરતો હોય. May be crying bitterly. May be lamenting.

Light-house tower, (લાઇટ હાઉસ ટાવર) દીવાદાંડીનો મીનારો. The turret in which a light is kept to want the ships of danger. (L. turris tower.)

Trimmed, *v. t.* (ટ્રિમ્ડ) સમાર્યો, સાફ કીધો. Set right. Put in order.

Squall, *n.* (સ્કવાલ) પવનનો જપાટો. Gale. Sudden gust of wind.

Night-rack, *n.* (નાઇટરેક) રાતની વખતે આવતાં વાદળાઓ અને ધુમ્મસ. Clouds and mist coming down at night.

Rolling, *pres. part.* (રોલીંગ) ગબડતો, ગડગડતાં. Whirling. Circling. (L. rota a wheel.)

Ragged, *adj.* (રેગેડ) (અથડાઇને) ફાટી ગયલા. Torn. Clashed

Brown, *adj*. (બ્રાઉન) કાળાં. Dark. Full of water.

Sudden,, *adj*. (સડન) એકાએક, Unexpected (L. sub under and eo, I go.)

Corpses, *n*. (કાર્પસીઝ) માણુસના મુડદાંઓ શબો. Dead bodies of men. (L. Corpus the body.)

Lay out, *v. t*. (લે આઉટ) બહાર પડ્યા. Drifted out.

The shining sands, (ધિ શાઈનીંગ સેન્ડસ) ચળકતો કીનારો. The brilliant shore.

The evening gleam, (ધિ ઈવનીંગ ગ્લીમ) સાંજનો પ્રકાશ. The evening sunlight.

Are wringing, *v. t*. (આર રીંગીંગ) દુઃખથી ઘસે છે. Are rubbing in agony.

Is Over, (ઈઝ ઓવર) પુરૂં થાય. Is finished.

Good bye, *adv*. (ગૂડ બાઇ) છેલ્લી સલામ. Farewell. Parting salutation.

પાઠ ૨૩ મો.

ત્રણ માછીઓ.

(૧) ત્રણ માછીઓ પશ્ચીમ તરફ હંકારતાં ચાલ્યા—જ્યારે સૂર્ય અસ્ત થતો હતો ત્યારે પશ્ચીમ તરફ દૂર દરેકજણુ જે સ્ત્રિ પોતાને સૌથી વધારે ચહા તી હતી તેનો વિચાર કરતો હતો અને બાળકો શહેરમાંથી તેઓને જોતાં ઉભા રહ્યા. કારણુ કે (કમાઈ થોડી છે) અને ખાનારા ઘણાં છે એટલે અગર જો બંદરનો કીનારો (રડવાનો) ધુંધવાટ કરી રહયો હોય તો પણુ મરદોએ કામ કરવું જોએ અને સ્ત્રીઓને રૂદન કરવું જોઇએ.

(૨) ત્રણુ પંખીઓ દીવાદાંડીના મીનારામાં બેઠી રહી અને તેઓએ જ્યારે સૂર્ય અસ્ત પામવા લાગ્યો ત્યારે દીવાઓને સમાયી; તેઓએ પવનનાં સપાટાને જોયો અને વરસાદના જાપટાંને પણુ જોયું અને શનના વાદળાંઓ

છુટેલા અને ધમધોર થઇને ઉછળતાં આવ્યાં. પણ ગમે તો એકાએક તોફાનેક થાવ અને પાણી ઘણું ઉછળો અન બંદરનો રેતીવાળો કીનારો રડીને પોકાર કરી રહયો હોય છતાં પણ માણસોએ કામ કરવું જોઈએ અને સ્ત્રીઓએ રૂદન કરવું જોઈએ.

(૩) જેવો સુર્યાસ્ત થયો તેવાંજ સંધ્યાના પ્રકાશમાં ત્રણ શબો કીનારાપર બહાર નીકળી આવ્યા. અને સ્ત્રીઓ જેઓ પાછા કદી શહેરમાં આવશે નહિ તેઓને માટે રૂદન કરે છે અને હાથ ઘસે છે. કારણ માણસો એ કામ કરવું જોઈએ અને સ્ત્રીઓએ રૂદન કરવું જોઈએ અને જેમ તે જલદીથી પુરૂં થાય તેમ જલદી ઉંઘાય અને રેતાળ કીનારો અને તેના ધુધવાટને છેલ્લી સલામ (ભરાય.)

Lesson XXIV.

Nature's Magic Cloak.—કુદરતનો જાદુઈ જભ્ભો.

Careless, *adj*. (કેરલેસ) બેદરકાર. Negligent. (L. Cura care.)

Lapwing, *n*. (લેપ્વિંગ) ટી. ટી. ટીટુડી. A kind of birds.

Choosing, *pres. part*. (ચુઝીંગ) પસંદ કરતાને Selecting.

Hedge, *n* (હેજ) ઝાડી. Thicket.

Lofty, *adj*. (લૉફ્ટી) ઉંચું. High.

Content, *adj*. (કન્ટેન્ટ) સંતોષી. Satisfied. (L. Con, together and teneo I hold.)

Slight, *adj*. (સ્લાઇટ) થોડો Little.

Hollow, *n*. (હોલો) ખાડો. Cavity.

Are laid, *v. t*. (આર લેડ) મુકવામાં આવે છે. Are placed. Are put.

Open to view, (ઓપન ટુ વ્યુ) જોઇ શકાય તેમ ખુલ્લા. Not covered from sight. [L. Video, I see.]

Plovers' eggs, (પ્લાવર્સ એગ્સ) ટીટીના ઈંડા. Eggs of birds belonging to plover species.

High price, (હાય પ્રાઈસ) ઉંચી કીમ્મત. Dear price. [L. pretium, price.] [discovered. [L. ex, out of & pono put.]

Are exposed, *v. t.* (આર એક્સ્પોઝ્ડ) ખુલ્લા હોય છે. Are

Noticing, *pres. part.* (નોટિસીંગ) જોયા, અવલોકન કરવું. Observing. [L. Nosco, I know.]

Magician, *n.* (મજીશિઅન) વાદીગર, જાદુગર. Sorcerer.

Fairy tale, (ફેઅરી ટેલ) પરીની વાત. A story of fairies.

Magic, *adj* (મેજીક) જાદુઈ. Mysterious.

Cloak, *n.* (ક્લોક) જભ્ભો. Robe.

Invisible, *adj*. (ઇન્વિઝિબલ) અદૃશ્ય, જોઈ નહિ શકાય તેવો. Such as cannot be seen. [L in, not and video, I see.]

Sprinkled with black, (સ્પ્રીંકલ્ડ વિથ બ્લૅક) કાળી છાંટ વાળો. Dotted with dark spots.

Gifts, *n.* (ગિફ્ટસ) બક્ષિસો. Presents. [Are obtained

Are gained, *v t.* (આર ગેન્ડ) મેળવવામાં આવે છે. Are got.

Hard work, (હાર્ડ વર્ક) સખ્ત મજુરી. Toil, Great labour.

Skill, *n.* (સ્કિલ) કળા, કાબેલીઅત. Tact. Cleverness.

Patience, *n.* (પેશન્સ) ધિરજ. Endurance. [L. Patior, I suffer.]

Chance, *n.* (ચાન્સ) નશીબ. Luck. [L. Cado I fall.

Long ago, (લોંગ એગો) લાંબા વખતપર. Before a long time.

Suppose, *v. t.* (સપોઝ) ધારવું, અનુમાન કરવું. Think. Infer. [L. Sub. under and pono, I put.]

Were not coloured, *v. t.* (વેર નોટ કલર્ડ) રંગીત ન હોતા. Were not dyed.

Lighter, *adj* (લાઇટર) આછા રંગના Fainter in colour.

Escaped notice, (એસ્કેપ્ડ નોટીસ) ધ્યાનમાં આવતાં નહિ Remained unobserved.

Were hatched out, *v. t.* (હવેર હૅચ્ડ આઉટ) પકવવામાં આવતા હતા, સેવાતાં હતાં. Were matured.

Families, *n.* (ફેમીલીઝ) વર્ગો, કુટુંબો. Classes. Species. [L. famulus, a servant.]

Dark-tinted, *adj.* (ડાર્ક-ટિન્ટેડ) કાળા રંગના. Of a black colour.

Young lapwings, (યંગ લૅપ્વિંગ્સ) લૅપ્વીંગ્સ ના બચ્ચાઓ. Offsprings of a lapwing.

Came about, *v. int.* (કેમ અબાઉટ) એમ થયું. Happened.

Light tinted, *adj.* (લાઇટ ટિન્ટેડ) આછા રંગના. Of a faint colour.

Rearing, *pres. part.* (રીઅરીંગ) ઉછેરવું. Bringing up. Growing.

Broods, *n.* (બ્રુડસ) બચ્ચાંઓ. Young ones. Offsprings.

Have been provided, *v. t.* (હવ બીન પ્રોવાઇડેડ) થી પુરા પડાયલાં છે. ને પુરો પાડવામાં આવેલો છે. Have been supplied. [L. pro, forth and video, I see.]

Hedge-building, *adj.* (હેજ બિલ્ડીંગ) જાડીમાં માળો બાંધનાર. Who build their nests in a bush.

Robe, *n.* (રોબ) જભ્ભો. Cloak.

Wasp, *n.* (વેસ્પ) એક જાતની ભમરો ડંખતી માખી. A kind of stinging bees.

Recognise, *v. t.* (રેકગ્નાઈઝ) ઓળખી કાઢે છો Make out. Know. [L. re, back and nosco, I know.]

Gay, *adj.* (ગે) સુંદર, ખુશકારક. Delightful. Charming.

Are reckened, *v. t.* (આર રેકન્ડ) ગણવામાં આવે છે. Are considered.

Titbits, *n.* (ટિટબિટસ) ખોરાકના ટુકડાઓ. Pieces of food.

Poisonous, *adj*. (પોઇઝનસ) ઝેરી. Venomous. [L. poto, I drink.]

Avoid, *v. t.* (અવોઈડ) ને જતાં કરે છે. પડતાં મુકે છે. Drop; let go. [L. vidnus, empty.]

In peace, *n.* (ઈન પીસ) શાંતિમાં, સલાહ મથી. Undisturbed. [L. pax, peace.]

A danger signal, (એ ડેન્જર સિગ્નલ) ભયની નીશાની. An indication of risk. [L. Signum, a mark.]

Means, *n.* (મીન્સ) ઉપાય. Remedy. [L. medius middle.]

Plainly, *adj.* (પ્લેન્લી) સાદી રીતે. Simply. [L. planus, plain.

Would be snapped up, *v. t.* (વુડ બી સ્નાપ્ડ અપ) તોડીફોડી નાંખવામાં આવે. Would be torn to pieces.

Companians, *n.* (કમ્પેનિઅન્સ) સોબતીઓ. Comrades. [L. Con, together and panis, bread.]

Druggist, *n.* (ડ્રગિસ્ટ) દવા વેચનાર. One who deals in drugs.

Special, *adj.* (સ્પેશિલ) અમુક જાતના. Particular. Certain. [L. Specio, I look.]

Sweets, *n.* (સ્વીટસ) મીઠાઇ. Sweetmeas.

Should not expect, (શુડ નોટ એકસ્પેક્ટ) આશા રાખવી નહિ. Should not hope. [L. ex, out and specio, I look.]

To play a trick, (ટુ પ્લે એ ટ્રિક) છેતરવાંને હીકમત લડાવવી. To use underhand means.

Cheats, *v.* t. (ચીટસ) છેતરે છે. Deceives.

Harmless, *adj*. (હાર્મલેસ) નીર્દોષ. Innocent. Such as would not injure.

Sham, *adj*. (શેમ) ખોટા. False. Apparent.

Lieave it alone, (લીવ ઇટ એલોન) છેડવું નહિ, એકલું રહેવા દેવું. Not to disturb it.

Chanced, *v. t.* (ચાન્સડ) બન્યું Happened. [L. Cado I fall.

Disguised, *past. part.* (ડિસગાઇઝડ) વેશ બદલેલું. Dissembled. Unusually dressed.

Gobbled, *v. t.* (ગોબલ્ડ) ડબડબ ખાઈ ગયું. Devoured.

Label, *n.* (લેબલ) લેખવાળું પત્ર. Card with some writing.

Glow worm, *n.* (ગ્લો વર્મ) આગીઓ. An insect that shines in the dark. A grass hopper.

Dusk, *n.* (ડસ્ક) અંધારૂ. Darkness.

Gleem of light, (ગ્લીમ ઓફ લાઇટ) અજવાળાનો ચમકારો. Flash of light.

Cyclist, *n.* (સાઈકિલસ્ટ) સાઇકલપર બેસનાર. One who rides on a cycle.

May be hunting, *v. t.* (મે બિ હન્ટિંગ) રખડતા હોય. May be wandering.

Dash, *n.* (ડૅશ) ધસારો. Rush.

પાઠ ૨૪ મો.

સૃષ્ટીદેવતાનો જાદુઈ ઝુબ્બો.

(૧) પોતાના ઇંડાંવિષે જેટલું ટીટોડી બેદરકાર હોય એમ લાગે છે તેનાં કરતાં વધારે બેદરકાર કોઈ પણ પક્ષી હોઇ શકે નહિ. ઘાડી ઝાડી અથવા તો ઉચું ઝાડ પસંદ કરવાને બદલે તે માળાને માટે જમીનમાં ક્ષેધેલા એક આછા ખાડાથી સંતોષ માને છે. ત્યાં તેના ઇંડા મુકવામાં આવે છે અને દેખાય તેમ ખુલ્લા રાખવામાં આવે છે તેઓને શોધી કાઢવાને પુષ્કળ લોક હમેંશ આતુર હોય છે કારણ કે 'ટ્લાવરના ઇંડાઓ' ના નામથી જે તેઓ ઓળખાય તે ઘણી મોઠી કીમતે વેચાય છે.

(૨) અગર જો તેઓ આમ ખુલ્લા રાખવામાં આવે છે છતાં તે ઇડાને શોધી કાઢવાનું ઘણું મુશ્કેલ છે. કોઈપણ માળાથી એકવારની અંદર થઇને પસાર થાય છતા તેઓને જોય નહિ. પરીઓની વાતમાંના જાદુગરની માફક કુદરતે ટીટોડીના ઇંડાઓના ઉપર એક જાદુઈ જભ્ભો પાથરેલો છે જે તેઓને

લગભગ અદૃશ્ય બનાવી દેછે. આ જબ્બો તે (બીજું કાંઇ નહિ પણ) તેનો રંગજ છે કે જે દેખાયમાં જમીનને એટલો બધો મળતો આવે છે કે ઈંડાઓ સહેલાઇથી દેખાતાં નથી.

(૩) કુદરત એક મહાન જાદુગર છે પણ તે પરીઓની વાર્તામાંના જાદુગરની માફક પોતાની બક્ષિસો એકદમ આપી દેતી નથી. કુદરતની બક્ષિસો ધિમે ધિમે મેળવાય છે—સખત મહેનતથી અથવા ચાતુરીથી અથવા ધિરજથી અથવા તો જ્યારે તે કેમ પ્રાપ્ત થાય છે તે જાણતા નથી ત્યારે કહીએ છઇએ તેમ નશીબથી (પણ.)

(૪) આપણે અનુમાન કરીએ તો લાંબા વખતપર ટીટોડીના ઈંડાઓ બધા હાલમાં છે તેવાં રંગના હતા નહિ. આછા રંગવાળા સહેલાઇથી દેખાઇ જતા અને તેને કાગડાઓ ખાઇ જતાં. વધારે ઘાડા રંગવાળા દૃષ્ટિ બહાર રહેતાં તેમાંના ઘણાં ખરાં પાકાં થઇ બચ્ચાં નીપજાવતાં. તેથી ટીટોડીના બચ્ચાંઓમાંના ઘણાં ખરા જે જાતે કાળા રંગના ઈંડાઓ મૂકતાં તેની સાથે સંબંધ ધરાવતાં. જ્યારે આ મોટા થતાં ત્યારે એના ઈંડાઓ પણ શ્યામ રંગના થતાં. કારણ કે ઇંડાનો રંગ તેમજ બીજી બાબતોમાં પક્ષીઓ સાધારણ રીતે તેઓનાં માબાપનાં જેવાં હોય છે.

(૫) તેથી એમ થયું કે જે ટીટોડીઓ આછા રંગના ઈંડાં મુકતાં તેઓ પોતાની પાછળ ઘણાં બચ્ચાંઓ મુકી જતાં નહિ, અને જેઓ શ્યામ રંગના ઈંડા મુકતાં તેઓ વરસો વરસ પોતાના બચ્ચાંઓને ઉછેરતાં ચાલ્યા. આપણા ટીટોડીના ઈંડાઓને કુદરતે જાદુઈ જબ્બો પુરો પાડયો તે આ રીતે.

(૬) ઝાડીમાં માળો બનાવનાર પક્ષીઓના ઈંડાને અંધકારના જબ્બાની જરૂર પડતી નથી અને તેઓ ઘણું ખરું રંગે જાંબા આસમાની કે લગભગ સફેદ હોય છે. તેઓને ચતુરાઇથી સંતાડેલા માળાઓમાં મુકવામાં આવે છે અને જે પક્ષીઓ પોતાના માળા વધારેમાં વધારે કળાથી છુપાવે છે તેઓ બચ્ચાઓની મોટામાં મોટી સંખ્યા ઉછેરે છે.

(૭) હવે ચાલો આપણે એક બીજી જાતનો જાદુઇ ડગલો જોઇએ કારણ કે કુદરત પોતાના બચ્ચાંઓને ઘણી અજાયબ જાતના ઉપયોગી ઢાંકણો પુરા પાડે છે. મધમાખી એ એક એવું જંતુ છે કે જેને તમો સઘળા જાણો છો.

તમો તેનો ચળકતો ડગલો દૂરથી ઓળખો છો અને તમે ઇચ્છોછો કે તે તેને દૂરજ રાખે આ પ્રકાશીત ડગલો જે ચેતવણી તે તમને આપે છે તેને માટે તમને ઉપયોગનો છે, પણ તે મધમાખીને પોતાને પણ તેની ઘણી કીમ્મત છે.

(૮) ઘણાં એક જંતુઓ પક્ષીઓને મન ચવેણાં જેવાં છે. એમ છતાં કેટલાએક એવા છે કે જેનો સ્વાદ સારો નથી અથવા જે ઝ્હેરી હોય છે. અને આને પક્ષીઓ છેડતા નથી. મધમાખી આમાંની એક છે. અને જે કો પક્ષી તેનો સુંદર ડગલો જોયે છે તે તેને (તેની) શાંતિમાં રહેવા દેવાને તમારા જેટલુંજ રાજી છે. તે ચળકતો પીળો કાળો ડગલો તે પક્ષીને મનને એક ભયસુચક ચિન્હ છે અને તેથી તે જંતુને એક સલામતીનુ સાધન છે.

(૯) જુના જમાનામાં એવી મધમાખીઓ હશે જેનો પોષાક વધારે સાદો હોય. આમાંની કોઇ (હોય તો) તેને એક ભુખ્યું પક્ષી તોડી ફાડી નાંખે અને અગર જો તે પક્ષી પાછળથી (પોતાની) ભુલને માટે ઘણું દીલગીર થાય પણ તે ગરીબ મધમાખી તો મારી જાય અને ત્યારે તેના ચળકતા સાથીઓ જીવીને તેઓના વંશો વધારતા રહે. તેથી એવું થયું છે કે મધમાખી હવે ચળકતા જભ્ભા પહેરે છે અને જેમ તમે એક દવા વેચનારની દુકાનમાં 'ઝહેર' એવા અક્ષરોવાળી સીસીથી દૂરરહેશો તેમ પક્ષિઓ તેમને ટાળે છે.

(૧૦) હવે જો એક દવા વેચનારને ત્યાં કોઇ નાનો છોકરો હોય જે અમુક જાતની મીઠાઈનો ઘણો શોખીન હોય તો તેને સહીસલામ રાખવાને માટે જેનાપર 'ઝહેર' એમ લખ્યું હોય એવી સીસીમાં તેને મૂકે તો તે યુક્તિ તેને ઘણી ઠીક પડશે. કુદરત પક્ષીઓને માટે આ જાતની (ગેર વ્યાજબી) કરામત કરે એમ આપણે આશા રાખીશું નહિ. છતાં એક જાતના જંતુ છે જે મધમાખીના જેવો જભ્ભો પહેરીને પક્ષીઓને છેતરે છે. અગર જો તે તદ્દન ઇજા નહિ કરે એવું હોય છે છતાં કોઇ પણ પક્ષી તેને અડકશે નહિ.

(૧૧) તે જભ્ભો પણ એજ પ્રમાણે મેળવવામાં આવેલો. જયારે કોઇ પક્ષી આ ખોટી મધમાખીમાંની એકને મળેલું ત્યારે બેશક તેણે પોતાના મનમાં કહેલું કે—"તે મધમાખીના જેવું દેખાય છે. તેને નહિ છેડવું એજ સારો રસ્તો છે" જો આમાનું કોઇક તેના જોવામાં આવ્યું કે જેણે આટલી સારી રીતે વેષ બદલ્યો નહિ હોય તો તેણે ટીકા કરેલી કે—" હું જાણું છું કે

તે તો મધમાખી નથીજ " અને જલદીથી કોળીઓ કરી ગયલો. તેથ મધમાખીના જેવાં જંતુઓ એકલા રહી ગયા અને બીજાઓ ખવાઈ ગયા આખરે એટલે સુધી કે આ આખી જાત એવી તો મધમાખીના જેવી થઇ ગઇ કે પક્ષીઓ છેતરાઈ જાય અને એપ્રમાણે તેઓની પોતાની સુલામતી જળવાય.

(૧૨) જંતુઓમાં સૌથી વધારે અજાયબ જેવું વિષયત્ર (જોઇએ તો) તે આગી આનું છે કારણ કે તે તેને અંધારામાં જ્યારે સર્વે રંગો સરખાજ છે ત્યારે ઓળખાવી આવે છે. સાઇ કલપર બેસનારના દીવાની માફક તેનો અજવાળાને ચમકારો એક ભયસુચક ચિન્હ છે, અને જે પ્રાણી સાંજના ખાનાને માટે થોડાએક જાડાજુંડાનુંઓને શોધતું હોય તેને ચેતવણી આપી દૂર કરે છે. બીજી કોઈ વસ્તુપર ઘસારો કરતાં કરતાં તે કહશે કે "હું ખુશી છું કે મે તે પ્રકાશ જોયો, આગીઆઓ મને અનુકુળ આવતા નથી."

Lesson XXV.

—:※:—

Animal Warfare I.–પ્રાણિઓની વિગ્રહ રચના ભાગ ૧ લો.

Warfare, *n.* (વારફેઅર) લડાલડ. Tactics of war.

Miners, *n.* (માઈનર્સ) ખાણખોદનારા. Diggers in mines.

Confectioners, *n.* (કન્ફેકશનર્સ) મીઠાઇ બનાવનારા હલવાઇઓ. Those who prepare sweets. [L. Con, together and facio, I do.]

Weavers, *n.* (વીવર્સ) વણકરો. Those who intertwine threads with skill.

The arts of war, (ધિ આર્ટસ ઓફ વાર) લડાઇની કળા. Military tactics. [L. wgo I ask]

Must turn soldier, (મસ્ટ ટર્ન સોલ્જર) સિપાઇ બનવું જોઇએ. સિપાઇ થઇને લડવું જોઇએ. Must fight like a soldier. [L. Solidus, a coin.] [hood.

Living, *n.* (લિવીંગ) નિર્વાહ. ભરણપોષણ. Maintenance, liveli.

Butting, *pres. part.* (બટીંગ) માથા લડાવવા. Dashing their foreheads together.

To deside, *v. t. inf.* (ટુ ડિસાઈડ) નક્કી કરવું. નિર્ણય કરવો. To conclude. To determine. [L. de down and caedo I cut.

Master, *n.* (માસ્ટર) માલીક, શેઠ. Lord, owner. [L. magister, a master.]

Barnyard, *n.* (બાર્નયાર્ડ) ઘાસની ગંજીવાળો વાડો. A plot of ground with a stock of hay. [race.]

Generals, *n.* (જનરલ્સ) સરદારો. Cammanders. [L. genus

Honour of their flag, (આનર ઓફ દેઅર ફ્લાગ) તેઓના વાવટાનું માન, પોતાની ટુકડીનું માન. Credit of their regiment.

Notable, *adj.* (નોટબલ) જાણવા, જોગ Remarkable. [L. nota a mark.]

Rarely. *adv.* (રેઅર્લી) ભાગ્યેજ. Hardly, scarcely.

To give in, *v. t. inf.* (ટુ ગિવ ઇન) શરણ થવું. હાતજોડી દેવી. To yield. To surrender.

Animal world, (અનિમલ વર્લ્ડ) પશુપક્ષીની દુનીઆ. The world of beasts and birds. [L. anima breath.]

Struggle for existence, (સ્ટ્રગલ ફાર એક્ઝિસ્ટન્સ) જીવન માટેના ફાંફા. જીવન કલહ. Exertions, for livelihood.

Feel the pinch of hunger, (ફીલ ધિ પિન્ચ ઓફ હંગર) ભુખની અણી ભોંકાતી લાગે છે. Suffer the piercing agony of starvation,

Wage war, (વેજ વાર) લડાઈ કરે છે. Commence fighting.

Favourite, *adj.* (ફેવરિટ) પ્રિય, ઇષ્ટ. Dear, Fond. [L. faveo I favour.]

Feeding-ground, *n.* (ફીડીંગ-ગ્રાઉન્ડ) ચરવાની જગ્યા. Pasture.

Perpetual, *adj*. (પર્પેચ્યુઅલ) હમેશની; નિત્ય. Ever lasting. [L. perpetuus, perpetual.]

Beast of prey, (બીસ્ટ ઓફ પ્રે) શીકારી પશુ Brutes who live by hunting other animals. [L proeda booty.]

Cunning, *n*. (કનીંગ) કળા, ચતુરાઇ. Shrewdness. Tact.

Varied, *adj* (વેરીડ) ભાતભાતના. Diversified. [L. varius, various.]

Means of defence, (મીન્સ ઓફ ડિફેન્સ) બચાવના ઉપાયો. Remedies of protection against attack. [L. Medius, middle. De down and fendo, I strike.]

Improve on this plan, (ઇમ્પ્રુવ ઓન ધિસ પ્લેન) આ યોજનાપર સુધારો કરે છે. Amend this scheme. [L. in, into and probus, proved.]

Clumsy, *adj*. (કલમ્ઝી) કંઢગું. Awkward.

Kangaroo, *n* (કંગારૂ) એ નામનું જનાવર A kind of animal found in Australia.

Manage, *n*. (મેનેજ) સાધે છે. Achieve. Accomplish. [L. manus, the hand and ago, I do.]

To cover the ground, (ટુ કવર ધિ ગ્રાઉન્ડ) જમીન વટાવવાને, જમીનપર દોડવાને. To run over the gronnd.

Within easy reach, (વિદીન ઇઝી રીચ) સહેલાઈથી પહોંચી શકાય તેટલે અંતરે. At a distance whence one can reach easily.

Burrow, *n*. (બરો) દર, ભોયરૂં. An underground cavity in which rabbits live.

Earthworm, *n*. (અર્થવર્મ) જમીનનો કીડો. One inhabiting the interior of the earth.

Dewy, *adj* (ડ્યુઇ) ઝાકળવાળી. Frosty.

Tremor, *n.* (ટ્રેમર) ધ્રુજતો. અવાજ. Trembli ng noise.

Footstep, *n.* (ફુટસ્ટેપ) પગલું. **Pace.** [Jumps back.

Spring back, (સ્પ્રીંગસ બેક) પાછો હઠી જાય છે, પછવાડે કુદે છે.

Jerk, *n.* (જર્ક) આંચકો. Pnll Tension.

Stretched, *past. part.* (સ્ટ્રેચ્ડ) તાંણેલી. Pulled. Lengthened with force.

Elastic, *adj.* (ઇલેસ્ટિક) સ્થિતિસ્થાપક, રબ્બરના જેવું. Having the quality to contract to its original from.

Band, *n.* (બેન્ડ) પટો. Strap.

Are protected, *v. t.* (આર પ્રોટેક્ટેડ) રક્ષણ થયલાં છે. Are guarded. [L. pro, forth and togo I cover.]

Perfectly still, (પરફેક્ટલી સ્ટિલ) તદ્દન શાંત. Completely,

Partidge, *n.* (પાર્ટ્રીજ) તીતર. A kind of bird.

Sqat down, (સ્કવાટ ડાઉન) બેસી જવું. Sit dowu.

By no means easy. (બાઈ નો મીન્સ ઇઝી) બીલકુલ પણ સહેલું નહી. Not at all simple.

Carry out, *v. t.* (કેરી આઉટ) લંબાવે છે. બરબાવે છે. Extend

Sham-dead, *adj.* (શેમ-ડેડ) ખોટા મરી ગયલાં. Pretend to be dead. [આમાં. In the world insects.

In the insect world, (ઈન ધિ ઇન્સેક્ટ વર્ડ) જંતુઓની દુની-

Coterpillars, *n.* (કટર્પીલર્સ) કીડાઓ, ઇયળો. Worms which cresep on their bellies.

Alights, *v. int.* (એલાઇટસ) ઉતરે છે. Descends,

Folds, *v, t.* (ફોલ્ડસ) બીડી દે છે. ઘડી કરે છે, Closes.

Surface, *n.* (સરફેસ) સપાટી. Exterior plano. [L. Super above and facies the face.]

Remind, *v. t.* (રિમાઇન્ડ) યાદ લાવવું. Recollect.

Uniform, *n.* (યુનિફાર્મ) એક સરખો પોષાક. Dress of the same.

Dull brownish tint, (ડલ બ્રાઉનિશ ટિન્ટ) જાંખા ઘેરો પિળો રંગ. Dark yellow colour. [clothed. Are dressed.

Are clad, *v. t.* (આર ક્લેડ) માં સજ્જ થયલા હોય છે. Are

Mail, *n.* (મેલ) બખતર. Armour.

Knights, *n.* (નાઇટસ) ઘોડેસ્વાર સિપાઈઓ. Horsemen cavaliers

Chance of escape, (ચાન્સ ઓફ એસ્કેપ) છુટી નાસવાનો સંભવ. Possibility of relief. [L. Cado, I fall.] [I move.]

Movement, *n.* (મૂવમેન્ટસ) ગતિઓ. Motion. [L. moveo,

Shell fish, *n.* (શેલ ફિશ) કાચુ માછલી. A kind of fish.

Prickly, *adj.* (પ્રિકલી) કાંટાવાળું. Full of sharp points on the backbone.

Spiny, *adj.* (સ્પિની) બરોડવાળા, Having a prominent.

Weapon, *n.* (વેપન) શસ્ત્ર. Arms. Wissile. [borks.

Porcupine, *n.* (પોર્ક્યુપાઈન) સાહડી. A kind of animal with

Is hawked, *v. t.* (ઇઝ હૉકડ) બુમ પાડીને વહેંચાય છે. ને બુમ મારીખી જવવામાં આવે છે. Is sold with a loud cry. Is hooted.

Armadillo, *n.* (આર્મેડિલો) એક જાતનું પ્રાણિ. A kind of animal armed with a bony shell. [on armour

Armour, clad, (આર્મર ક્લેડ) બખત પહેરેલાં. Those who put

Land animal, (લૅન્ડ અનિમલ) જમીનપરના પ્રાણિયાં. Animals residing on land.

Crocodile, (ક્રોકોડાઈલ) ઘો એક જાતનું મોટું જળચર પ્રાણિ. A species of large reptile living in rivers. [water.

Alligator, (એલિગેટર) મગર, A large animal living in

પાઠ ૨૫ મો.

—:※:—

જનાવરોની વિગ્રહ રચના.

(૧) દરેકજણ જાણે છે કે ઘણાં જનાવરો હોંશીઆર વેપારીઓ છે (જેવાં કે)—ખાંણુ ખોદનારા, કાગળ બનાવનાર, હલવાઇઓ, વણકરો, અને એવાં બીજા-પણ તેના કરતાં પણ લડાઇની કળામાં નિપુણ હોય એવાં જનાવરો વધારે છે. કાંતો પોતાના ગુજરાનને માટે અથવા તો પોતાની જીંદગીને માટે લગભગ દરેક જનાવરને એક વખત નહિ તો બીજે વખતે સિપાઇ બનવું જોઇએ.

(૨) કેટલી એક વખતે જનાવરો જેમ માણસો કરે છે તેમ પોતાના જાત-ભાઇઓની સાથે લડે છે. હાડકાને માટે અથવા એક એકને મારવાની મજાહને માટે લડતાં બે કુતરાઓ, રમતમાં એક એકના માથાં લડાવતાં બે મેઢાંઓ, ખગીનો કોણ રાજા છે તે નકી કરવાને લડતાં બે મરઘાંઓ આ (બધાં) ખરેખરાં યોદ્ધાઓ છે કોઇ શહેરને માટે અથવા પોતાના બાવટાના માનને માટે લડતાં બે સરદાના જેટલેજ દરજજે. એપણ એક ધ્યનમાં લેવા જેવી વાત છે કે એકજ જાતનાં બે જનાવરો એક એકને મારી નાંખવાને ભાગ્યેજ પ્રયત્ન કરે છે. તેઓ માત્ર જ્યાં સુધી બેમાંથી એક શરણ થવાને રાજી થાય ત્યાંજ સુધીજ લડે છે.

(૩) પશુપક્ષિની દુનીઆમાં લડાઇનું મોટું કારણ (જોઇએ તો તે) જેને આપણે ' નિર્વાહને માટે કલહ કહીએ છીએ તે છે. માણસ જેવાં પ્રાણીઓને પણ જ્યારે ખોરાકની તંગી હોયછે ત્યારે જુખનો ગોદો લાગેછે, અને તે વખતે તેઓ પણ અમુક માનીતી ખોરાકની જગ્યા મળવી રાખવાને અથવા મેળવવાને માટે લડાઈ કરે. માંસ ખાનારા શિકારી પશુઓ અને જે જનાવરોપર તેઓ નિર્વાહ કરે છે તેઓની વચ્ચે જાથુકનો કલહ છે, અને એક બાજુપરની ચાતુરી, જોર અને હુમલો કરવાની બહાદુરીની સામે બીજી બાજુ તરફથી બચાવના ઘણાં ભિન્ન ભિન્ન સાધનો ધરવામાં આવે છે.

(૪) સૌથી સાદામાં સાદો બચાવ (જોઇએ તો તે) નાસી જવાનો છે. આપણામાં એક જુની કહેવત છે કે—

" જે યુદ્ધ કરે છે અને નાસી જાય છે તે જીવીને બીજે દીવસે લડે છે. "

અને ઘણાં જનાવરો લડાઇ શરૂ થયાં પહેલાંજ નાસી જઇને આ ધ્રમા ઉપર સુધારો કરે છે. સૌથી વધારે બીકણ ઘાસ ખાનારાં જનાવરો ઘણાં જલદી થી દોડી જાય છે. સસલું, હરણ, અને ઘોડાએ અજબ દોડનારા છે. અને ઘેટાં, મેંઢા, અને કાંગરૂ જેવાં કઢંગા જનાવરો પણ મોટી જડપથી રસ્તો કાપી જવાનું સાધે છે.

(૫) છુપાઇ જવું એ બીકણ જનાવરોનો બીજો એક સામાન્ય બચાવ છે. જ્યારે મોટી જાતનું સસલું સલામતીને માટે માઇલો દૂર દોડી જાય છે ત્યારે નાની જાતનાં સસલાં પોતાના રહેવાના ભોંયરાંમાં સહેલાઇ થી પહોંચી શકાય એટલે દૂર રહે છે અને એક વખત તેની સફેદ પુંછડી તેના અંદર અદૃશ્ય થઇ ગઇ કે પછી તેને કાંઇ ધાસ્તીજ નહી. જ્યારે તે ધીમો અને લાચાર જમીનનો કીડો કોઈ જાકળવાળી રાતના ઉપલી જમીનમાં ચરતો હોય ત્યારે વહાણના લંગરની માફક તે પોતાની પુંછડી પોતાના દરમાં રાખે છે. પગલાંનો પણ ખખડાટ થતાં એક ખેંચેલા સ્થિતિસ્થાપક પટાંની માફક એક આંચકાની સાથે પોતાના દરમાં પાછળ કુદી પડે છે.

(૬) ઘણાં પ્રાણિઓ જેને આવી સંતાવવાની જગ્યાઓ નહિ હોય તે કુદરતનાં જાદુઈ જભ્ભા રક્ષીત થયલાં હોય છે. તેઓ દોડી જતાનથી. તેઓ (માત્ર) તદ્દન હાલ્યાચાલ્યા વગર પડી રહેવાથી સલામતી મેળવે છે. જો તમે એક નાના તીતરની કેનાની ટીટીની પાછળ પડો તો તે એકદમ જમીનપર લંપાઈજશે અને ત્યાં સ્થિર બેસી જશે. જો તમે તેને જુવોજ કે જે કંઇ સહેલી-વાત નથી. તો તે તમને હાથમાં સુદ્ધા લેવા દેશે. કેટલા એક (બીજા) પ્રાણિઓ તો એવા હોય છે કે જે આ યુક્તિને વધારે આગળ લઇ જાય છે અને જ્યારે પકડાવાના ભયમાં આવે ત્યારે મરેલાં હોય તેવો ઢોંગ કરે છે.

(૭) જંતુઓની સૃષ્ટિમાં જાદુઇ જભ્ભો ઘણો સામાન્ય છે. જંતુઓ અને કીડાઓ ઘણું ખરૂં જે પાંદડાપર (તેઓ) ગુજરાન કરે છે તેના જેવાંજ રંગના હોય છે. બીજાઓ સુંકા પાંદડા અથવા ડાળીને એટલા તો મળતા આવે છે કે તીક્ષ્ણ આંખોજ માત્ર તફાવત જોઈ શકે. એક પતંગીઉ પણ જ્યારે તે નીચે બેસે છે અને પોતાની પાંખો એવી રીતે બાડી દેછે કે તેની ચળકતી

સપાટી ઢંકાઇ જાય ત્યારે, સેહેલાઇથી જોઈ શકાતું નથી આ બધું આપણને જે દેશોમાં જમીન ઘણીજ઼રી ઘેરા પીળા રંગની હોય છે ત્યાંના સિપાઈઓના ખાખી રંગના પહેરવેશની યાદ આપે છે

(૮) જે પ્રાણિઓ અસલના ઘોડેસ્વાર સિપાઇઓની માફક બખતરમાં સજ્જ થયલાં હોય છે તેને પલાયન કરી જવાની જરૂર નથી, એવી રીતે બચવાનો તેઓને થોડોજ સંભવ હોય છે કારણ કે તેઓની ગતિ સામાન્ય રીતે ધીમી અને બેડોળ હોય છે આ દેશમાંના ઘણાં ખરાં બખતરવાળાં પ્રાણિઓ દરિઆના કીનારા ઉપર માલમ પડે છે. કાલુ માછલી જેને આપણે કહીએ છઇએ તેનો આપણા સઘળાં કિનારાપર જાણીતી છે-કેટલીએક ચાલાક અને સુંદર (હોય છે) જેવી કે ક્રૅબ અને તેના સંબંધીઓ લૉબ્સ્ટર અને બીજીઓ ઘણી ધીમી હોય છે જેવી કે લિમ્પેટ

(૯) જમીનપર આપણી પાસે થોડોજ બખતરવાળા પ્રાણિઓ છે કાંટાવાળી નાની સાહુડીને ગરમ પ્રદેશોની બરોડવાળી સાહુડીની માફક એક બખતરનો ડગલો હોય છે જેને શત્રુની સામા હથિઆર તરીકે પણ વાપરી શકાય નાના ગ્રીસના કાચબાને ઘણીવાર આપણા મહોલ્લાઓમાં બુમ મારીને ખીજવવામાં આવે છે અથવા તો ઘર કે વાડીઓમાં પાળેલા જાનવરની માફક રાખવામાં આવે છે. દક્ષિણ અમેરીકાનો આર્માડિલો તે જમીનપર નાનું સૌથી મોટામાં મોટું બખતરવાળું પ્રાણિ છે. ક્રાકોડાઇલ અને મગર જે ઘણાં વધારે મોટા હોય છે તેઓ પોતાની ઘણી વખત પાણિમાં ગાળે છે.

Lesson XXVI.

—:※:—

Animai Warfare.—જનાવરોની વિગ્રહરચના,

Prefer, *v. t.* (પ્રિફર) પસંદ કરે છે. Choose. [L. pre before and fero I bear.]

Prove, *v. i.* (પ્રોવ) નીપજે છે. માલમ પડે છે. Are found to be.

Tusks, *n.* (ટસ્કસ) બાજુના લાંબા દાંતો. Long side teeth.

Bayonets, *n.* (બેયોનેટ્સ) બંદુકમાં રાખેલા ખંજરો. Daggers fixed at the end of muskets.

To good purpose, (ટુ ગુડ પર્પઝ) ઘણી સારી રીતે. Very well.

Squares, *n.* (સ્કવેર્સ) ચોખંડી ગોઠવાયલા લશ્કરની ટુકડીઓ. Troops arranged in the form of squares. [L, quadrus a square.]

Waterloo, *n*, (ઉવૅાટરલુ) બેલ્જીઅમના એક શહેરનું નામ. Name of country in Belgium.

Rows, *n.* (રોઝ) હારો. Lines.

Defied, *v. t.* (ડિફાઇડ) સામા થયાં. આંજી નાખી. Repulsed. Slighted. [L. dis as under and fides faith.]

Cavalry, *n.* (કવલરી) ઘોડેશ્વારનું લશ્કર. A troop of horsemen [L. Caballus a horse.]

Soudan, *n*, (સાઉડન) આફ્રિકાનો એક મોટો પ્રદેશ. A vast region stretched across Africa.

Desperate, *adj.* (ડેસ્પરેટ) આખરનો. Violent. Mortal. [L. De, down and spes hope.]

Charge, *n.* (ચાર્જ) મારો. Onset. A sudden swoop. [L. Carrus a waggon.]

Arabs, *n.* (એરબ્સ) આરબો. People of Arabia.

Is attacked, *v. t.* (ઇઝ એટકડ) ના ઉપર હલ્લો કરવામાં આવ્યો હોય. Is assaulted.

Formation, *n.* (ફૉર્મેશન) ગોઠવણ. Arrangement. [L. forma, form.]

Lowered, *adj.* (લોવર્ડ) નીચાન માવેલા. Bowed. Hung low.

To receive, *v. t.* (ટુ રીસીવ) ના હલ્લાની સામે થવું. To appose the charge of. [L. re, back and capio I take.]

Ring, *n.* (રીંગ) કુંડાળુ. Circle.

Terrible, *adj.* (ટેરિબલ) ભયંકર. Tremendous. [L. terreo, to frighten.]

To hold his own, (ટુ હોલ્ડ હીઝ ઓન) પેતાનો ટકાવ કરવાને. To maintain his ground.

Fists, *n.* (ફિસ્ટસ) મુઠ્ઠીઓ-મુકીઓ. Closed pamls.

Tools, *n.* (ટુલ્સ) હથિઆરો. Instruments.

Boar, *n.* (બોર) વરાહ. A kind of animal.

Match, *n.* (મૅચ) બરોબરીઓ. An equal rival.

Cropping, *pres. part.* (ક્રાપીંગ) કાપી લેવાને. Reaping. Chopping.

Weapons of war, (ઉવેપન્સ ઓફ વાર) લડાઇના હથિઆરો. Arms and machinery used in fighting.

Frangs, *n.* (ફ્રૅંગ્સ) સાપના દાંતા. Teeth of a serpant.

Is pierced, *v. t.* (ઇઝ પિઅર્સ્ડ) ભોંકાઈ હોય. Is bored. Is pinched.

Groove, *n.* (ગ્રૂવ) નહેર -ધરડ. Furrow.

Victim, *n* (વિક્ટમ) ભોગ. Prey.

Natives, *n.* (નેટિવ્ઝ) વતનીઓ. Inhabitaints. [L. noscor to be born.]

Brazil, *n.* (બ્રઝિલ) દક્ષિણ અમેરિકાનું મોટામાં મોટું સંસ્થાન. The largest state of south America.

Bundle, *n.* (બંડલ) ભારો. Heap. Multitude.

Tipped, *past. part.* (ટિપ્ડ) અણી પાયલાં. Multitude.

Deadly, *adj.* (ડેડલી) હળાહળ જલદ, સખત. Drenched at the top with. Virulent.

Merest scratch, (મીઅરેસ્ટ સ્ક્રાચ) સહેજ પણ ઘસારો. The slightest tearing.

Fatal, *adj.* (ફેટલ) જી લેણ, Martal. [L. fatum fate.]

Poisoned spears, (પાઇઝન્ડ સ્પિઅર્સ) ઝેર પાયલા ભાલાઓ. Lances whose points are drenched with poison. [L. poto to drink.]

Does not count, (ડઝ નોટ કાઉન્ટ) ની બહુ ગણતરી થતી નથી. નાથી બહુ ફેર પડે તો નથી. Produce no great difference. Is not much regarded.

Invention, *n*. (ઇન્વેન્શન) શોધ. Unkown discovery. [L. In, into and venio, I come.]

Gunpowder, *n*. (ગનપાઉડર) બંદુકની દારૂ. Explosive powder used for guns.

Archer fish, (આર્ચેર ફિશ) એક જાતની માછલી. A kind of fish.

Squirting, *pres. part.* (સ્કવર્ટીંગ) ઉંચે ઉરાડવું. Spurting. Projecting.

Passing, *adj*. (પાસીંગ) પસાર થતી. Traversing.

At close quarters, (એટ ક્લોઝ ક્વારટર્સ) નજીક નજીકમાં, થોડે થોડે છેટેથી. At short distances. [L. claudo, I shut quartus fourth.]

પાઠ ૨૬ મો.

જનાવરોની વિગ્રહ રચના.

(૧) જે જનાવરો ઘણીવાર ભયમાંથી (બચવાને) નાસી જવાનું પસંદ કરે છે તેઓ જ્યારે લડવાની જરૂરજ પડે ત્યારે મજબુત યોદ્ધાઓ નિવડે છે. ઘાસ ખાનારાઓમાં સામાન્ય હથીઆરો તરીકે શીંઘડા અને ખરીઓ (વપરાય) છે, જોકે આગલા અથવા બાજુના લાંબા દાંતો પણ વારંવાર વપરાય છે શીંગડાએ ચોપગા યોદ્ધાઓના બંદુકના ખંજરો છે, અને જે જનાવરો સાધારણ રીતે નમ્ર અને બ્હીકણ હોય છે તેઓને આ હથિઆરો સારા ઉપયોગમાં આવી શકે.

(૨) વોટરલૂના બ્રિટિશ યોદ્ધાની ચોકડીઓ વિષે દરેક છોકરાએ વાંચ્યું છે કે જ્યાં બંદુકના ભાલાઓની હારોએ ફ્રેંચ ઘોડેસ્વાર લશકરને હઠાવી દીધું, અને સાઉડનના બળતાં કિનારા ઉપર ગોઠવાયલી ચોખંડી ટુકડીઓવિષે (પણ) કે જે આરબોના આખરના હુમલાથી પણ ભંગાઇ નહિ. આપણાં જનાવર યોદ્ધાઓ જે કુદરતના (બંદુકના) ખંજરોથી સજ્જ થયલાં હોય છે તે બરાબર તેજપ્રમાણે વાપરે છે.

(૩) જ્યારે એક ઢોરના ટોળાં ઉપર સીંહનો હુમલો થાય ત્યારે નાનાં બચ્ચાંઓ અને નબળાં ઢોરોને એકઠાં કરવામાં આવે છે. ત્યાર પછી ફક્ત મોટાં થયલાં જનાવરો તેઓની આસપાસ ચોખંડ (ના આકાર) માં નહિ પણ કુંડાળાંમાં ગોઠવાઈ જાય છે કે જે ખરેખર વધારે સારી ગોઠવણ છે—અને નીચા માથા કરીને બરાબર જાણે તેઓએ એવો હુકમ સાંભળ્યો હોય કે " ઘોડેસ્વાર લશ્કરના હુમલાની સામા ટકર ઝીલવાને તૈયાર રહો " તેમ તેઓ શત્રુની રાહ જોય છે. અણિવાળા મજબુત શીંઘડાઓના કુંડાળાની વચમાં બચ્ચાંઓને કોઇ પણ શત્રુનો ભય રહેતો નથી.

(૪) મહેનતું અને નમ્ર ઘોડો એ પણ એક અજબ લડવૈયો છે. કુદરતે તેને શીંઘડાની બક્ષીસ આપી નથી અને તેનાં દાંતો—જોકે જ્યારે ગુસ્સે થાય ત્યારે તે તેને બેહદ જોરથી વાપરી શકે છે—છતાં-લડવાને માટે ખાસ બનાવવામાં આવેલાં નથી. ઘોડો એક અંગ્રેજ છોકરાના જેવો છે કે જે કદી પણ શસ્ત્ર લઇ જતો નથી પણ જરૂર પડે તો પોતાની મુકી વડે પોતાનું માન જાળવવાને શક્તિવાન થાય છે. છતાં ઘોડાનાં લડવાના કાયદાઓ તો આગલાની સાથે પાછલાં પગો પણ વાપરવાની છુટ આવે છે.

(૫) માંસ ખાનારા જનાવરાના ધારવાળા દાંતો (નો ઉપયોગ) સિપાઈની તરવારના જેવો નહિ પણ શિકારીની કટાર જેવો છે. તે તેના વેપારના સાધનો છે. વરાહના જે આ ઘાસ ખાનારા જનાવરોના લાંબા બાજુના દાંતો એ ખરા લડવાના હથિઆરો છે. અને જે જનાવર આવી રીતના હથિઆરબંધ હોય છે તે ઘણીવાર પોતાના કરતાં ઘણાં મોટા કદના શત્રુઓને માથે (પણ) શેરની વડે છે. હાથિના બાજુના દાંતો બીજા જનાવરોના દાંતો કરતાં જુદા પડે છે. દાઢના દાંતો ઘણું ખરું કુતરાના દાંતો જેવાં પણ તેથી વધું મોટા હોય છે—તે બાજુપરના લાંબા દાંતો જે કુતરા બિલાડીના મોઢામાં બહુ સારી રીતે માલમ પડે છે. હાથિની ખરેખરી દાઢતો તે આગલા બે દાંતો કે જે ઘણાં ખરાં ઘાસ ખાનારા જનાવરો તેઓને ખોરાક કાપવાને વાપરે છે તે છે. હાથિ પોતાની સુંઢવડે ખોરાક એકઠો કરે છે અને તેના લાંબા આગલા દાંતો લડાઈના શસ્ત્રો તરીકે વાપરે છે.

(૬) સઘળાં દાંતોમાં સૌથી વધારે ભયંકર (જોઇએ તો) ઝેરી સાંપના દાંતો છે. આ ઘણાં તીણાં હોય છે અને જે ઘા (તેઓ) કરે છે તે નાના હોય છે. છાંતા જો માત્ર ચામડી પણ ભોંકાઈ હોય તો જે માણસ કે જનાવરને કરડવામાં આવ્યું હોય તેનું ચોકસ મોતજ સમજવું અનું કારણ એ છે કે તેના દાંતમોના પોલાણમાંથી ઝેર વહે છે અને તે કમ નસીબ પ્રાણિના લોહીની સાથે મળે છે.

(૭) આવાં સાપો આપણને બ્રેઝિલ અને અમુક બીજા દેશોના વતનીઓ યાદ આપે છે કે જેઓ હળાહળ ઝેર પાયલી અણિવાળાં તીરોનો ભારો સાથે રાખે છે. તીરો નાના અને નબળા હોય છે. પણ તેમાંના એકનો સોરાટ માત્ર પણ જીવ લેણધા સમજવો. ઘણાં નાનાં પ્રાણિઓ પણ એવાં છે કે જે ઝેરી ભાલાઓ વાપરે છે. ભમરો મધમાખી અને વીંછી તેમજ કેટલાએક કરોળીઆ પણ જાણીતાં દાખલા છે. જે કોઇ છોકરાએ ગણગણતી મધમાખીના ભંડારને લુટયું હોશે તે જાણે છે કે આ જાતના શત્રુની સાથે લડાઇ કરવામાં કદની બહુગણતરી થતી નથી.

(૮) એમ છતાં જનાવરોમાં આપણે હાલના સમયની આપણી દારૂગોળાની શોધ જેવું કંઈ માલમ પડતું નથી, કે જેનાથી આપણે દુરના શત્રુનર ઉપર હુમલો કરી શકીએ છીએ. 'આર્ચર માછલી' નામની એક નાની માછલી થાયછે જેનામાં ઉડતી માખીના ઉપર પાણિનુ એક ટીપું ઉંચે ઉરાડવાની શક્તિ છે. એમ કહેવાય છે. આથી તે જંતુની પાંખો ભીંજાય છે અને તે પાણિમાં પડે છે કે જ્યાં તેને માટે માછલી થામતી હોય છે. એમ છતાં એવું કાંઇ ચોકસ નથી કે આર્ચર માછલીની પાસે ખરેખર આવી શકિત છે. વાંદરાઓને વિષે એવું કહેવાય છે કે તે પોતાના સત્રુઓના ઉપર કેટલી એક વખત પથરાઓ ફેકે છે પણ સાધારણ નિયમ જોઇએ તો પશુ-પક્ષિ આદિઓની લડાઇ થોડે થોડે અંતરેજ ચલાવવામાં આવે છે.

Lesson XXVII.

—:※:—

" Well Bowled"-ઠીક દડો ફેંક્યો !-ભાગ ૧ લો.

Match, *n.* (મૅચ) સરોબરીની રમત. Competitive game.

Shady, *adj.* (શેડી) છાયાવાળા. Extensive enough to cast a shadow.

Bore, *v. t.* (બોર) ધરાવતી હતી. Had.

Presented, *v. t.* (પ્રિઝેન્ટેડ) બતાવતી હતી. Showed. [L. pre, before and esse, to be.]

Rolled, *past. part.* (રોલ્ડ) રોલ ફેરવેલી. Beaten down with a roll. [L. rota, a wheel.]

Watered, *past. part.* (વૉટર્ડ) પાણિ છાંટેલી. Sprinkled with water.

Pitch, *n.* (પિચ) સ્ટંમ્પોની વચમાંની જગ્યા. The ground between the rows of stumps.

Billiard, (બિલિઅર્ડ) એક જાતની રમત. A kind of game.

Canvas screen, (કેન્વાસ સ્ક્રીન) જાળીવાળા કપડાંનો પડદો. A curtain of net-cloth.

Wicket, *n.* (વિકેટ) બેટ લેનારના આગળના સ્ટમ્પની જગ્યા. The place near the batsman where the stumps are fixed.

Glistened, *v. int.* (ગ્લિસન્ડ) ચળકાટ મારતી. Shone.

Spectators, *n.* (સ્પેક્ટેટર્સ) જોનારાઓ. On-lookers. [L. Specto I look.]

Viewing, *pres. part.* (વ્હ્યુઇંગ) જોતાને. Seeing. [L. Video, I see.]

Pavilion, *n.* (પેવિલિઅન) તંબુ, A tent.

Sunshades, *n.* (સનશેડસ) તડકો નહિ લાગે તેવી ટોપી. Bonnets with a broad end to keep off sunlight.

Additional, *adj.* (એડિશનલ) વધતી. Increasing.

Nervousness, *n.* (નર્વ્હસનેસ) ઢીલાપણું. Flunkeism. [L. Nervus, a nerve.]

Team, *n.* (ટીમ) રમનારાઓની ટોળી. A band of plyers.

Veteran, *n.* (વેટરન) જુનો, અનુભવી. Old and experienced. [L. vetus, old.]

The eleven, *n,* (ધિ ઇલેવન) અગિઆરની ટોળી. The team of eleven players.

Fair, *adj.* (ફેઅર) ન્યાજબી. Just.

County, *n.* (કાઉન્ટી) પરગણુ. A district.

To play masters, (ટુ પ્લે માસ્ટર્સ) માસ્તરોને રમતમાં ઉતારવા. To take the teachers into the team. [L. Magister, a master.]

Object, *v. t.* (ઓબ્જેક્ટ) વાંધો લેવો. Oppose. Find fault. [L. ob away from and jacio I throw.]

A cup match, (એ કપ મૅચ) જે રમતમાં પ્યાલાનું ઇનામ હોય તે. A match in which the winner would get a prize-cup.

I call it a shame, (આઇ કૉલ ઇટ એ શેમ) હું તેને એક શરમ ભરેલું કામ ગણું છું. I consider it disgraceful.

Lick, *v t.* (લિક) હરાવે. Defeat. Give a stroke.

To call attention, (ટુ કૉલ એટેન્શન) ધ્યાન ખેંચવું. To draw notice. [L. ad, to and tendo, I stretch.]

Report, *n.* (રિપોર્ટ) વિવેચન. Declaration. Publication. [L. re, back and porto, I carry.]

It cant be helped, (ઇટ કાન્ટ બી હેલ્પ્ડ) એમાં આપણો ઉપાય નથી. It can not be remedied.

Fuss, *n.* (ફસ) ગડબડ. Bustle.

To go out to field, (ટુ ગો આઉટ ટુ ફીલ્ડ) દડો સાચવવાને જમીન પર ગોઠવઇ જવું. To go upon the field and arrange so as to check the ball.

To be in, (ટુ બી ઇન) દાવ લેવાને દાખલ થવું. To go in for batting.

The day seemed to prove unlucky, (ધિ ડે સીમ્ડ ટુ પ્રુવ અન્લકી) દીવસ કમનસીબ નીવડે એમ દેખાયું. It appeared to be an unfortunate occasion. [of six times bowling.

The over, (ધિ ઓવર) છ વખત દડો નાખે તેનું પ્રમાણ. A period

Smake, *n.* (સ્મેક) ચાબુકના જેવો અવાજ. A crack as a whip.

Wicket keeper, *n.* (વિકેટ કીપર) દાવ લેનાર માણસની આગળના સ્ટમ્પની પાછળની જગ્યા ઉપરનો દડો અટકાવનાર માણસ. The player standing behind the betsman to check the ball.

Glove, *n.* (ગ્લવ) હાથના મોજા. A covering for the hands.

Hushed, *adj.* (હશ્ડ) ગુપચુપ. Silent.

Dismay, *n.* (ડિસ્મે) ગ્લાની. Gloom. [from batting.

Out, *adv.* (આઊટ) રમતમાથી દુર દાવ પુરો થવો તે. Ousted

Shrieked, *v. t.* (શ્રીક્ડ) બુમ પાડી. Cried out.

Off his glove, (ઓફ હિઝ ગ્લવ) હાથના મોજાથી દુર. Away from his hand.

Swindle, *n.* (સ્વિન્ડલ) છેતર પીંડી. Cheat.

Umpire, *n.* (અમ્પાયર) મધ્યસ્થ. A man employed by common consent to act as a judge. [L. un, not and par, equal.]

Decision, *n.* (ડિસિશન) ચુકાદો. Verdict.

Did not mind, *v. t.* (ડિડ નોટ માઈન્ડ) ની દરકાર તો કીધી નહિ. Did not think about.

Frankly, *adv.* (ફ્રેંક્લી) નીખાલસપણે, Candidly.

Off stump, (ઓફ સ્ટમ્પ) દુરનું સ્ટમ્પ. The first stump on the left side. [of a clock.

Click, *n.* (ક્લિક) કટકટ અવાજ. Tickling sound like that

To bowl. *v. int. inf.* (ટુ બાઉલ) દડો ફેકવો. To throw the ball.

Play fast bowling, (પ્લે ફાસ્ટ બાઉલીંગ) જડપથડાની સામે રમવું. To take batting against a fast bowler.

Hits, *n.* (હિટસ) ફટકા. Strokes.

Revive, *v. t.* (રિવાઇવ) સંજીવન કરવી. To make alive again To reinspire. [L. re, back and vivo, I live.]

Mistaken call, (મિસ્ટેકન કૉલ) ભુલ ભરેલું કહેણુ. Intimation given in mistake. [L. pars, a part.]

Partner, *n.* (પાર્ટનર) સાથી. Each of the pair that is in.

Run out, (રન આઉટ) દોડતા આઉટ થઇ ગયો. Was overtaken in running.

With only the matter of a dozen to his credit, (વિથ ઓન્લી ધિ મૅટર ઓફ્ એ ડઝન ટુ હિઝ ક્રેડિટ) પોતાની આ ખબર રાખવાને માત્ર બારજ રનકરીને. Scoring only twelve runs to keep up his honour.

Groaned, *v. int.* (ગ્રોન્ડ) મોટેથી નિઃશ્વાસ નાખ્યો. Sighed.

Lacked, *v. t.* (લૅક્ડ) ઓછા હતા ની ખોટ હતી. Wanted.

Spirit, *n.* (સ્પિરીટ) આનંદી સ્વભાવ. Good humour. [L. spiro, I breathe.] [suffer a defeat with patience.

To take a licking, (ટુ ટેક એ લીકીંગ) હાર ખમી જવું. To

To take the wicket, (ટુ ટેક ધિ વિકેટ) સ્ટંપમાં બાલમારીને 'આઉટ' કરી નાખવું. To dismiss a batsman by knocking off the stumps.

Backing up, (બેકીંગ અપ) ટેકો. support.

Yelled, *v. int.* (યેલ્ડ) ચીસ પાડતા. Screamed.

Telegraph-board, (ટેલીગ્રાફ-બોર્ડ) રન આદી લખવાનું પાટીઉ. The board on which the score is marked.

Provoking, *pres. part.* (પ્રોવોકીંગ) ખીજવાટ ભરી. Vexing.

Stuck, *v. int.* (સ્ટક) ચોટી ગયો. Remained fixed.

Dispatched, *v. t.* (ડિસ્પેચ્ડ) કાઢી નાખ્યા. Dismissed.

Short slip, *n.* (શૉર્ટ સ્લિપ) ટુંકી સેરપર ઉભેલો માણસ. The player posted to check the ball at a short distance.

Point, *n.* (પોઇન્ટ) છેકનાંકાપર ઉભેલો રમનાર. The player guarding the extremity of the field. [L. punctum the point.

Frisky, *adj.* (ફ્રિસ્કી) છાલકા, છાકી ગયલાં. Ligh humoured.

Exchange tricky catches, (એક્સચેન્જ ટ્રિકી કાચિસ) ટોળ કરતાં હોય તેમ દડાની ઝુપાઝુપ કરવી. To play with the ball as if in joke. [standing at a long distance.

Long on, *n.* (લૉંગ ઓન) લાંબા અંતરે ઉભેલો ખેલાડી. The player

Stood on his head, (સ્ટુડ ઓન હિઝ હેડ) પોતાના માથાપર ઉભો રહયો. Supported his body on his head.

Trifling, *adj.* (ટ્રાયફ્લીંગ) નજીવું. Trivial.

Galling *adj.* (ગૉલીંગ) દુઃખદાયક. Painful.

Rankled, *v. int.* (રેંક્લ્ડ) ખટકયા કીધું. Felt deeply.

Studied, *adj.* (સ્ટડીડ) જાણી જોઇને કીધેલું. Intetional; significant [L. studeo, to be zealous.]

Lesson XXVIII.

Well Bowled–II. ઠીક દડો ફેંકયો. ભાગ બીજો.

Inning, *n.* (ઈનીંગ) એક બાજુની ટોળીની સંપૂર્ણ રમત. The play of all the players of one party.

To exercise, *v. t. inf.* (ટુ એકસરસાઈઝ) શ્રમ કરવો, ને કસરત આપવી. To exert. [L. arceo, I drive.]

Lung, *n.* (લંગ) ફેંફસું. Organ of breathig,

Stand, *n.* (સ્ટાન્ડ) ટકાવ. Sustenance.

Stone waller, *n.* (સ્ટોન વાલર) કોટની માફક દડાને અટકાવનાર. A steady blocker.

Confirmed, *adj.* (કનફર્મ્ડ) દૃઢ થઈ ગયલો, હમેશની ટેવવાળો. Habitual settled. [L. Con, together and firmus, strong.]

Slogger, *n.* (સ્લૉગર) જેમ આવે તેમ ફટકા મારનાર. A blind hitter.

Blocked, *v. int.* (બ્લૉક્ડ) અટકાવ્યો. Stopped.

Lashing out, *pres. part.* (લૅશિંગ આઉટ) જુડી કાઢીને. Flogging, scoring with a strong and swift hand.

Crooked, *adj.* (ક્રુકેડ) વાંકો. Wide.

A hairbreadth escape, (એ હેરબ્રેથ એસ્કેપ) અણિનો બચાવ. A very narrow chance.

To pile on, *v. t.* (ટુ પાઇલ ઓન) ટેકરો કરવો. ચડાવી જવું. To heap on. To add on.

Display, *n.* (ડિસ્પ્લે) દેખાવ. Show. [L. dis, apart, from and plico, I fold.

Enticing, *adj.* (એન્ટાઇસીંગ) લલચાવનારો. Alluring.

Curve, *n.* (કર્વ) વાંક, વળાંટ. Slope.

Plump, *adv.* (પ્લમ્પ) બરોબર. Right.

Interest, *n.* (ઇન્ટરેસ્ટ) મજાહ. Pleasure. [L. inter, between and esse, to be.]

Finish, *n.* (ફિનિશ) છેવટ. Close. End.

Given up, *past. part.* (ગિવન અપ) આશા છોડેલી. Despaired

Was composed, *v. t.* (વાઝ કમ્પેઝ્ડ) બનેલી હતી. Consisted. Was made up of. [L. Con, together and pono, I put.]

Veterans, *n.* (વેટરન્સ) જુના ખેલાડીઓ. Old players. [L. vetus, old.]

To show fight, (ટુ શો ફાઈટ) લડાઈનો જુસ્સો બતાવવો. To keep up the spirit of fighting.

Deliver, *v. t.* (ડિલિવર) આપવું નાંખવું. Throw.

Popular, *adj*. (પોપ્યુલર) લોકપ્રિય. Beloved. Favourite of the people. [L. populus the people.]

Regarded, *v. t.* (રિગાર્ડેડ) ગણતા. Considered.

Tower of strength, (ટૅાવર ઓફ્ સ્ટ્રેંગ્થ) બળનો સ્થંભ. Extremely strong. [L. turris. a tower.]

Calm, *vdj*. (કામ) શાંત. Quit.

Collected, *adj*. (કલેક્ટેડ) ગંભીર. Composed, Grave.

To lose head, (ટુ લૂઝ હેડ) ખીજવાઈ જવું. મનની સ્થિરતા ગુમાવવી. To be vexed, to be disturbed in mind.

Expression, *n* (એક્સપ્રેશન) મુખમુદ્રા. Bountenance, mien. [L. ex out of and premo I press.]

Was slogged, *vt*. (વાઝ સ્લૉગ્ડ) ફટકો મારવામાં આવ્યો. Was [hit.

Boundary, *n*. (બાઉન્ડરી) મર્યાદા, સીમા. The circle of limit.

Sharp, *adj*. (શાર્પ) સુંદર, કળાવાન. Clever.

Disposed of. *vt*. (ડિસ્પોઝ્ડ ઓફ) કાઢી નાખ્યો. તું કાટલું કરી નાંખ્યું. Dismissed. [L. dis, apart and pono I put.]

Relapsed, *v. int*. (રિલૅપ્સ્ડ) માં પાછા પડી ગયાં. Fell back. [L. re, back and labor, I slip.]

Pavilion, *n*. (પૅવિલિઅન) તંબુ. Tent.

Briskly, *adv*. (બ્રિસ્કલી) ચલાકીથી. Actively.

Pitch, *n*. (પિચ) રમતની જગ્યા. The play ground.

Bother, *vt*. (બોધર) હેરાન કરવું. Tire. Trouble.

To get settled, (ટુ ગેટ સેટલ્ડ) દૃઢ થવું. To be firm.

Patting down, (પૅટિંગ ડાઉન) પીટીને, થાપડીને. Beating down.

Turf, *n*. (ટર્ફ) ઘાસવાળી જમીન. The piece of ground with roots and grass. [arrangement.[L. pono I put.]

Position, *n*. (પોઝિશન) ઉભા રહેવાની જગ્યા. Standing

Frielders, *n.* (ફીલ્ડર્સ) દડો સાચવનાર ખેલાડીઓ. Players watching the ball.

Settled down *v. int.* (સેટલ્ડ ડાઉન) દ્રઢ થયો. Fixed down.

Attitude *n.* (એટિટ્યુડ) દેખાવ, ઉભા રહેવાની રીત. Posture manner of standing. [L. aptus, fit.]

To shake *v. t. int.* (ટુ શેક) ડગમગાવી દેવું. To break down.

Tossing, *pres, part.* (ટૉસિંગ) ફેંકતો. Throwing.

In particular, (ઈન પરટિક્યુલર) ખાસ કરીને. Specially.

Had never been, more active, *v.* (હૅડ નેવર બીન મોર એક્ટિવ) કદી પણ વધુ ગુંથાયલું હતું નહિં. Was most active. At that time.

Thirsted, *v. int.* (થરસ્ટેડ) ઉત્કંઠા રાખતો. Longed.

Crack, *adj.* (ક્રૅક) મગજનો ફાટેલો. કરડો. Cross. Passionate.

Lofty, *adj.* (લૉફ્ટી) ઉંચી. High. Vain.

His blood boiled, (હિઝ બ્લડ બોઇલ્ડ) તેનું લોહી ઉકળી ગયું. His spirit was roused. [nervus nerve.]

Nerved, *v. t.* (નર્વ્ડ) તૈયારી કીધી. Prepared his spirits. [L.

Effort, *n.* (એફર્ટ) યત્ન. Attempt.

Glitter, *n.* (ગ્લિટર) પ્રકાશ. Shining.

Twirling, *pres. part.* (ટ્વર્લિંગ) ગોળ ફરતા. Whirling.

Bails, *n.* (બેઇલ્સ) સ્ટમ્પના ઉપર મુકેલા લકડાના પાતળા કટકાઓ. Small pieces of wood supported on the stumps.

Frantic, *adj.* (ફ્રૅન્ટિક) ગાંડી. Wild.

Recovering, *pres. part.* (રિકવરીંગ) પાછી મેળવીને. Regaining

Presence of mind, (પ્રેઝેન્સ ઑફ માઇન્ડ) મનની સ્થિરતા. Steadiness of mind.

Disappointment, *n.* (ડિસપૉઇન્ટમેન્ટ) નાસી પાસી. Despair. [L. Dis, away, ad, to and pono, I put.]

Dismissal, *n.* (ડિસ્મિસલ) બરતરફ કીધો તે. Dispatch. [L. Dis, away and mitto, I send.] [L. Ago, I do.]

Acted, *v. int.* (એક્ટેડ) અસર કીધી. Produced an effect.

Victors, *n.* (વિક્ટર્સ) જીતનારા. Winners. [L. Vinco, I conquer.] [Major, greater.

Majority, *n.* (મેજોરીટી) વધારો વધુભાગ. Increase. [L.

Applause, *n.* (અપ્લૉઝ) ખુશાલીના પોકાર. Cheer. [L. ad, to and plaudo, I clap.] [congratulated. Was received.

Was greeted, *v. t.* (ઉવાઝ ગ્રીટેડ) વધાવી લેવામાં આવ્યો . Was

Ventured, *v. t.* (વેન્ચર્ડ) હિમત કીધી. Dared.

Smack, *v. t.* (સ્મૅક) ઠોકવું. Beat.

Serious, *adj.* (સિરીઅસ) ગંભીર. Grave. [L. Serius, serious.

Consequences, *n.* (કાન્સિક્વન્સીસ) પરિણામો. Results. [L. Con, together and sequor, I follow.] [at all.

Not in the lest, (નોટ ઇન ધિ લીસ્ટ) બીલકુલ પણ નહિ. Not

Ovation, *n.* (ઓવેશન) મોટું માન આપવું તે. Great cheering. [L. Ovo, I shout.]

Out and out, *adj.* (આઉટ ઍણ્ડ આઉટ) સંપૂર્ણ. Thorough

Sportsman, (સ્પોર્ટ્સમૅન) (ખરો) ખેલાડી. One who takes gennine interest in the playing of games.

To rank, *v. t. inf.* (ટુ રૅંક) ગણાવવું. To be estimated.

Lesson XXIX.

Life's Cricket Field-જીંદગીનું બૅાલબેટની રમતનું મેદાન.

Game, *n.* (ગેમ) રમત. Organised play.

Earnest, *adj.* (અરનેસ્ટ) ગંભીર. Serious.

Out, *v. int.* (આઉટ) બહાર પડો. Appear boldly.

Shirk, *vt.* (શર્ક) ઢીલ કરવી. Shift. Hesitate.

Folly, *n.* (ફૉલી) મુર્ખાઈ. Foolishness.

Shame, *n.* (શેમ) ગેરઆબરૂ, કલંક. Dishonour. Stain.

Struggle, *n.* (સ્ટ્રગલ) યુદ્ધ, લડાઇ. Combat. Fight.

Grace, *n.* (ગ્રેસ) વિનયતા, સમતા. Modesty. Evenness. [L. gratia, favour.]

Grand, *adj.* (ગ્રૅંડ) મોટી, ભવ્ય, સુંદર. Majestic. [L. grandis [great.]

Prudent, *adj.* (પ્રુડન્ટ) ડહાપણભરી. Wise. [L. pro, forth and video, I see.]

Sway, *n.* (સ્વે) સત્તા. Power.

Score, *n.* (સ્કોઅર) ' રન ' ની સંખ્યા. Number of runs.

Nought, *n.* (નૉટ) મીંડું. Nothing. Zero.

Has failed, *v. int.* (હૅઝ ફેલ્ડ) નીષ્ફળ નિવડયા છે. Has been frustrated. Has proved unsuccessful. [L. fallo, I deceive.]

Roll, *n.* (રોલ) દફતર. Record. [L. rota, a wheel.]

Heeds, *vt.* (હીડસ) ના ઉપર ધ્યાન આપે છે, ની દરકાર કરે છે. Pays attention to, cares for.

Was credited, *vt.* (વૉઝ ક્રેડિટેડ) ની ગણતરીમાં લેવામાં આવ્યા હતા. Was estimated at. [L. credo I believe.]

Duck, *n.* (ડક) નજીવી વસ્તુ મીંડુ. Nothing, of trifle.

Lesson XXX.

Presence of Mind—સમયસુચકતા અથવા ચિત્તની સ્થિરતા.

Stage-coach, *n.* (સ્ટેજ-કોચ) એક મથકથી બીજે મથકે લઇ જતી ભાડુતી ગાડી. A public vehicle carrying men from one stage or stopping place to another.

Evidently, *adv.* (એવિડન્ટલી) દેખીતી રીતે. Obviously. [L. E, out and video, I see.]

Excellent, *adj.* (એક્સેલન્ટ) અતિ શ્રેષ્ઠ. Exquisite. [L. Celsus, high.

Rattled, *v. int.* (રેટલ્ડ) ગડગડ અવાજ કરતી ચાલી. Rolled on with a ratling noise.

Guard, *n.* (ગાર્ડ) તપાસ રાખનાર નોકર. A watch.

Were covered, (વેઅર કવર્ડ) કાપી કાઢવામાં આવ્યા. Were passed over.

At a famous pace, (એટ એ ફેમસ પેસ) નામીચી ઝડપે. At a well known speed.]

Steep, *adj.* (સ્ટીપ) ઉભી. Precipitous.

Slope, *n.* (સ્લોપ) ઢોળાવ. Incline.

A sharp turn, (એ શાર્પ ટર્ન) એક અણિદાર વળવાનું એકદમ જુદી દીશાનો રસ્તો. A very angular course.

Descent, *n.* (ડિસેન્ટ) ઉતરવાનું. Act of going down. [L. De, down and scondo, I climb.]

Wheel horses, *n.* (વ્હીલ હૉર્સિસ) પૈડા આગળના ઘોડા. Horses near the wheel.

To hold back, *v. t. inf* (ટુ હોલ્ડ બૅક) પાછળ તાણી રાખવી, અટકાવી દેવું. To keep the coach in from sliding too fast.

Unsteady, *adj.* (અનસ્ટેડી) અસ્થિર. Hesitating.

Settled, *v. t.* (સેટલ્ડ) ચુસ્ત થયો, દૃઢ થયો. Fixed.

Urged, *v. t.* (અર્જ્ડ) ઉશ્કેરી. Goaded. [L. urgeo, I press.]

Gallop, *n* (ગેલપ) કુદતા પગલા. Jumping pace

Passengers, *n.* (પેસેન્જર્સ) ઉતારૂઓ. Travellers. [L. passns a slep.]

Grip, *n.* (ગ્રિપ) પકડ. Grasp.

Control, *n.* (કૅાન્ટ્રોલ) કાબુ. Check. [L. Con, together and rota a wheel.]

Must be upset, *v. t.* (મસ્ટ બી અપસેટ) ઉંધી વળવી જોઇએ. Must tumble down.

To be aware of, (ટુ બી અવેર ઓફ) જાણીતા હોવું. To know.

Had decided, *v. t.* (હડ ડિસાઇડેડ) નક્કી કરવું હતું. Hsd resolved [L De, down and caedo I cut.]

In any case, (ઇન એની કેસ) ગમે તેમ પણ. Under any circumstances. At any risk.,

Plan, *n.* (પ્લેન) યુક્તિ હિકમત. Scheme, [L. Plaunus plain]

Admirably, *adj.* (એડ્મિરબ્લી) વખાણવા લાયક. Laudably. [L. Admidare, to wonder. [

Splinters, *n.* (સ્પ્લિન્ટર્સ) ચીપો. Chips.

Were worm, હવેર વાર્મ) ગરમ થઇ ગયા. Were agitated.

A natural gift, (એ નેચરલ ગીફ્ટ) કુદરતી બક્ષીસ. A good quality inherited with birth. [L. Natus, born.]

Fare, *n.* (ફેર) ટીકીટના પૈસા, દર. Rate.

Nugget, *n.* (નગેટ) ગઠ્ઠા ગાંગડો. Lump.

Bank note, *n.* (બેંક નોટ) બેંકની નોટ. A promisory note issued by a bank.

Common sense, (કૉમન સેન્સ) સાધારણ બુદ્ધિ વ્યવહારીક બુદ્ધિ. Proctical understanding. [L. Communis, communis, sentio, I feel.] [to frighten.]

Terrible, *adj.* (ટેરિબલ) ભયંકર. Frightful. [L. Terreo,

Skirt, *n.* (સ્કર્ટ) છેડો. The rdge potion.

Fainted, *v. int.* (ફેઇન્ટેડ) બેભા થઇ ગઈ. Became unconscious.

Lesson XXXI.

Fire-Drill—આગ વખતની કસરત.

Fire-Drill, *n.* (ફાયર ડ્રિલ) આગ વખતની કસરત. Discipline at the time of fire. [burst of cold.

Cold, snap, (કોલ્ડ સ્નેપ) એકદમ ઠંડી ફાટીની કળાથી તે. Suddeu

Stoker, *n.* (સ્ટોકર) વરાળયંત્રની આગ સાચવનાર. One who attends to the fire of a steam-engine.

Janitor, *n.* (જેનિટર) દરવાન. A door keeper.

To take charge of, (ટુ ટેક ચાર્જ ઑફ) નો હવાલો લેવા. To take under one's care, [L, carrus a waggon.]

The heating opparatus, (ધિ હીટીંગ અપારાટસ) તાપ કરવાનો સાંચો. The machinery for regalating heat. [L. ad, to and paro I prepare.]

Basement *n.* (બેઝમેન્ટ) ભોંયતળીઉ. The ground floor.

Furnace, *n.* (ફર્નેસ) ભઠ્ઠી. A large stove. A built place of fire. [L. rego I set right.]

Regulate, *v. t.* (રેગ્યુલેટ) આછું વત્તુ કરવું. Controal. Govern

Pressure, *n.* (પ્રેસ્યર) દબાણ, Force exarted by pressing. [L. premo I press.]

Instructions, *n.* (ઇન્સ્ટ્રક્શન્સ) ચેતવણીઓ. Warnings. [L. In into and struo I built.]

Wing, *n.* (ઉવીંગ) બાજુ. Side.

Flue, *n.* (ફ્લ્યુ) ધુમાડો જવાની નળી. A passage for smoke.

Boiler, *n.* (બાઇલર) પાણિ ઉકાળવાનું વાસણ. A large cylindrical vessel in a machine in which water is boiled.

Overheat, *v. t.* (ઓવરહીટ) એકદમ તપાવવું. Heat too much.

Grumble, *v. int.* (ગ્રમ્બલ) ફર્યાદ કરવી. Complain.

Set on fire, (સેટ ઑન ફાયર) આગ લગાડવી. Burn.

Stories, *n.* (સ્ટોરીઝ) માળો, મજલાઓ. High floors.

Gauge, *n.* (ગાજ) માપ. Meatre.

Wont matter, *v, t.* (ઉવોન્ટ મૅટર) નાથી કંઇપણ નુકશાન થશે. Would not produce any bad effect.

Stoked up, *v. t.* (સ્ટોકડ અપ) આગ ચઢાવી. Raised the fire,

Slipped out, *v. int.* (સ્લિપ્ડ આઉટ) બહાર સટકી ગયો. Went out stealthily.

Crackle, *n.* (ક્રૅકલ) કટાકો. A snapping sound.

Would be in a blaze, (વુડ બી ઇન એ બ્લેઝ) એકદમ ભડકો થઈ જશે. Would be inflamed.

Impulse, *n.* (ઇમ્પલ્સ) મનની વૃત્તિ, વલણ.. Instinct. Natural inclination. [L. in, into and pello I drive.]

Steadied, *v.* t. (સ્ટેડીડ) સ્થિર કીધો. વિચારવંત કીધો. Made (him) firm made him thoughtful.

Could be got out, *v. t.* (કુડ બિ ગોટ આઉટ) બહાર કાઢી શકાય. Could be made to go out.

In time, (ઈન ટાઈમ) વખતસર. In due time.

Head long, *adj.* (હેડ લૉગ) એક સામટો. Sudden. Hasty.

Stairs, *n.* (સ્ટેર્સ) દાદર. A staircase.

Passages, *n.* (પેસેજીઝ) ગલીઓ, Lanes. [L. pass us a way.]

Darted up, *v. int.* (ડાર્ટેડ અપ) ઉંચે ઉછળ્યો. Went up hastily.

Forced himself to smile, (ફોર્સ્ડ હિમસેલ્ફ ટુ સ્માઇલ) હસવાને માટે પ્રયત્ન કીધો. Made an effort to smile. [L. fortis strong.]

Glee, *n.* (ગ્લી) આનંદ. Joy.

Streamed, *v. int.* (સ્ટ્રીમ્ડ) હારબંધ ગયા. Went in rows.

Tramp, *n.* (ટ્રૅમ્પ) ધબકારા. Beating noise.

Orderly, *adj.* (ઓર્ડર્લી) ગોઠવણપ્રમાણે, નિયમીત. Regular.

Chinks, *n.* (ચિંક્સ) કાણા તરડો. Holes.

Significant, *adj.* (સિગ્નિફિકન્ટ) અર્થયુક્ત, સુચક. Full of meaning. [L. signum a mark.]

Immediately, *adj.* (ઇમીડીએટલી) તરતજ. Soon. [L. In, not and medius middle.]

Jets, *n.* (જેટસ) નાની ધારો. Small projecting streams.

Tumbles, *n.* (ટમ્બલ્સ) ગુલાંટો. Rollings.

Were cleared, *v. t.* (વેર ક્લીઅર્ડ) ખાલી કરવામાં આવ્યા. Were emptied.

By helping the children out of the windows, (બાય હેલ્પીંગ ધિ ચિલ્ડ્રન આઉટ ઓફ ધિ વિન્ડોઝ) બાળકોને બારીઓમાંથી બહાર કાઢીને. By assisting the children to go out through the windows.

Burst into a mass of flame, (બર્સ્ટ ઈન્ટુ એ માસ ઓફ ફ્લેમ) એકદમ ભભુકો થઈ ગયો. Blazed at once.

Department, *n.* (ડિપાર્ટમેન્ટ) ખાતું. Institution. [L. de, down and pars a part.]

Lesson XXXII.

The Fire man—આગમાં કામ કરનાર.

Fireman. *n.* (ફાયરમન) આગમાં કામ કરનાર. One who has to serve in fire.

Hark, *v. t.* (હાર્ક) સાંભળો. Hear.

Clang, *n.* (ક્લેંગ) ખણખણાટ. Ringing sound.

Helmet, *n.* (હેલ્મેટ) બખતરની ટોપી. An iron covering for the head.

Rush, *n.* (રશ) ધસારો. Pressure.

Ladder, *n.* (લૅડર) નિશાણી. Stairs.

Hurrying, *adj.* (હરીઈંગ) ઝડપ કરતાં. Hasty.

Beat, *n.* (બીટ) ધબકારો. Tramp.

Sparkling, *adj.* (સ્પાર્કલીંગ) ચળકતી, Shining.

Ruddy, *adj.* (રડી) લાલચોળ. Red (with the tight of fire.)

Raging fire, (રેજીંગ ફાયર) ભડભડ બળતી આગ. Blazing conflagration. [L. rabo I rave.]

Clambers, *v. int.* (ક્લેમ્બર્સ) ચઢે છે. Climbs.

Panting, *pres. part.* (પેન્ટિંગ) હાંફતો. Heaving. Quick.

Shifting, *adj.* (શિફ્ટીંગ) બદલાતો, ખસતો. Moving changing.

Glow, *n.* (ગ્લો) પ્રકાશ. Light, Luster.

Falters, *v. int.* (ફાલ્ટર્સ) ઠોકર ખાય છે. Stumbles.

Flashes, *v. int.* (ફ્લૅશિઝ) ઝળકે છે. Glows. Reflects bright lustre.

Shattered, *past. part.* (શટર્ડ) ફાટી ગયલું. Torn.

Gives way, *v. int.* (ગિવ્ઝ વે) તુટી પડે છે. Yields.

Bound, *n.* (બાઉન્ડ) કુદકો. Loap.

Bearing, *pres. part.* (બેરીંગ) લઇ જઇને. Carrying.

Drooping, *adj.* (ડ્રુપીંગ) ઢીલું પડી ગયલું. Languishing.

Tottering, *adj.* (ટૉટરીંગ) ભાંગી તુટી ગયલા. Shattered.

Retreat, *n.* (રિટ્રીટ) પાછું, હઠવું. Retrieve ment. Return.

Ruthless, (રૂથલેસ) નિર્દય. Cruel. [muscular.

Brawny, *adj.* (બ્રૉની) વિશાળ માંસનાલોચાવાળી. Large and

Valowr, *n.* (વેલર) પરાક્રમ. Exploit. Bravery. [L. veleo to be strong.]

Human strife, (હ્યુમન સ્ટ્રાઇફ) મનુષ્યોનો ઝઘડો. Struggle of men. [L. homo man.]

Grasp, (ગ્રેસ્પ) ગ્રહવું તે. Grip. take in hands.

Lesson XXXIII.

—:⁂:—

Government–I સરકાર.-ભાગ ૧ લો.

Is puzzled, *v. t.* (ઇઝ પઝલ્ડ) ગુંચવાયલો હોય. Is perplexed. Is unable to understand. [ceeding.

Are marching, *v. int.* (આર માર્ચીંગ) કુચ કરે છે. Are proo-

Capital, *n.* (કેપિટલ) મુખ્ય શહેર રાજધાની. The chief city. [L. caput, the head.]

Seat of government, (સીટ ઓફ ગવર્નમેન્ટ) સરકારી મથક. રાજધાનીનું મથક The central place of a ruling body. [L. guber no I rule.] [L. imago an image.]

Imagine, *v. t.* (ઇમેજીન) ધારો, કલ્પના કરો. Conceive. Guess.

Public show, (પબ્લિક શો) જાહેર ખેલ. Something kept to be seen by the people either for or without price. [L. populus the people,] [L. moveo, I move.]

Fo the moment, (ટુ ધિ મોમેન્ટ) બરોબર વખતે. Punctually.

Manages, *v. t.* (મેનેજીઝ) બંદોબસ્ત કરે છે. ગોઠવે છે. Arranges Conducts. [L. Manus the hand and ago, I do.]

Is made to come right, (ઇઝ મેડ ટુ કમ રાઇટ) બરોબર બહાર લાવવામાં આવે છે. Is brought out in the proper order.

Organisement, *n.* (ઓર્ગેનાઇઝમેણ્ટ) વ્યવસ્થા બંદોબસ્ત. Regulated arrangement.

Family life, (ફેમિલી લાઇફ) કુંટુંબ સાથની જીંદગી ગૃહસ્થાશ્રમ. Settled life among near relations viz wife children etc.

Experience, *n.* (એક્સ્પીરીઅન્સ) અનુભવ. Practical insight [L. Escperior I try.]

By degrees, (બાઇ ડિગ્રીઝ) રફતે રફતે. Gradually. [L. Gradus, a step.

To be governed, *v. t. pass. inf.* (ટુ બી ગવ્હર્ન્ડ) અમલ થતા હેવો. To be ruled. [L. Guverno, I rule.] [house.

Household, *n.* (હાઉસહોલ્ડ) ઘરખટલો. Management of a

Defence, *n.* (ડીફેન્સ) રક્ષણ, બચાવ. Protection against danger. [L. De, down and fendo, I strike.] [I govern.]

Governor, *n.* (ગવ્હર્નર) અમલ કરનાર. Ruler. [L. Guverno,

Order, *n.* (આર્ડર) વ્યવસ્થા. Management. [L. Ordo, order.]

All over the world, (આલ ઓવર ધી વરલ્ડ) આખુ સૃષ્ટિના ઉપર. Everywhere on the earth.

In proportion to the opposition, (ઇન પ્રપોર્શન ટુ ધી ઓપોઝીશન) વિરૂદ્ધતાના પ્રમાણમાં. In the same degree as the resistance. [L. Portio, a part; Ob, away from and pono, I put.] [Terrifies.

Threatens, *v. t.* (થ્રેટન્સ) ધમકાવે છે. બીવાડે છે. Menaces.

Grapes, *n.* (ગ્રેપ્સ) દરાખો. A kind of fruits.

Who was in the right, (હુ વાઝ ઇન ધી રાઇટ) જેની બાજુ ખરી હતી. Whose claim was just.

Would get better of, (વુડ ગેટ બેટર ઓફ) ના ઉપર જય મેળવશે. Would get a victory over.

Would be exercising, *v. t.* (વુડ બી એકસરસાઇઝીંગ) અમલ કરતો થશે. Would be putting in force. [L. Arceo, I drive.]

To check, *v. t. inf.* (ટુ ચેક) કાબુમાં રાખવું. To control.

Wrongdoer, *n.* (રૉંગ ડુઅર) પાપ કરનાર, ગુન્હેગાર. Culprit. Criminal. [extent. [L. Gradus, a step.]

In some degree, (ઇન સમ ડિગ્રી) કેટલે એક અંશે. To some

Just, *adj.* (જસ્ટ) ન્યાયી. Fair. Honest.

Lesson XXXIV.

—:❧:—

Governmet II—સરકાર. ભાગ બીજો.

Till, *v. t.* (ટિલ) ખેડવું. Cultivate.

Farms, *n.* (ફાર્મ્સ) ખેતરો. Fields. [Mors, death.]

Murder, *n.* (મર્ડર) ખુન. Killing of a human being. [L.

A head man, *n.* (એ હેડ મેન) મુખ્ય નાયક. A leader.

Prison, *n.* (પ્રિઝન) કેદખાનું. A house for locking up criminals. [L. prehendo, I take.] [manner.

Otherwise, *adv.* (અદરવાઇઝ) બીજી કોઇ રીતે. In any other

At peace, (એટ પીસ) શાંતિમાં. Happy. Undisturbed. [L. Pax, peace.] [established.

Are set up, *v. t.* (આર સેટ અપ) સ્થાપવામાં આવે છે. Are

Submit to, *v. t.* (સબ્મિટ ટુ) ને શરણ થવું, ને માન્ય કરવા. Obey. [L. Sub, under and mitto, I send.] [punishment.]

Penalty, *n.* (પેનલ્ટિ) શિક્ષા. Punishment. [L. Pæna,

Inconvenient, *adj.* (ઇન્કન્વિનિઅન્ટ) અગવડ ભર્યું. Uncongineal. [L. In, not and con, together and venio, I come.]

Grown people, (ગ્રોન પીપલ) મોટાં માણસો. Men advanced in age. [L. Populus, the people.]

Opposed, *past. part.* (ઓપોઝ્ડ) વિરુદ્ધ. Contary. [L. Ob, away from and pono, I put.]

Civilised, *adj.* (સિવિલાઇઝ્ડ) સુધરેલા. Cultured. [L. Civis, a citizen.]

At their command, (એટ દેઅર કમાન્ડ) પોતાના હુકમ નીચે. Under their charge. [L. Con; together and mando, I entrust.] [press.

To put down, *v. t. inf.* (ટુ પુટ ડાઉન) દાબી દેવાને. To sup-

Violence, *n.* (વાયોલન્સ) જુલમ. Oppression. Illegal use of force. [L. Vis, force.]

Duties, *n.* (ડ્યુટીઝ) ફરજો કાર્યો. Functions. [L. Debeo, I owe.

Orderly, *adj.* (ઑર્ડર્લી) નિયમીત. Regular. [L Ordo, order.]

Foreign, *adj.* (ફોરેન) પરદેશી. Belonging to another country. [L. Foris, out of doors.]

Main, *adj.* (મેન) મુખ્ય, સરીઆમ. High. Chief.

Telegraphs, *n.* (ટેલિગ્રાફ્સ) તારો. Wires for communication between distant places.

Training, *n.* (ટ્રેનીંગ) કેળવણી. Education. Discipline. [L. Traho, I draw.]

Disabling, *pres. part.* (ડિસેબ્લીંગ) કમતાકત કરવું. Weakening, maiming. [L. Dis, apart and habeo, I hold.]

Mentioned, *v. t.* (મેન્શન્ડ) કહ્યું. Stated.

Capture, *n.* (કૅપ્ચર) સર કરવું. Seizure. [L. Capio, I take.]

To remove, *v. t. inf.* (ટુ રિમૂવ્હ) ખસેડવું, દુર કરવું. To transfer [L. Re, brck and moveo, I move.]

Prime minister Parish officer, (પ્રાઇમ મિનીસ્ટર પેરીશ ઓફીસર) મુખ્ય પ્રધાન, ગામડાનો અમલદાર. Chief administator. A village officer.

Lesson XXXV.

A Brave Little Mother—એક બહાદુર નાની માતા.

Norwegian, *n.* (નૉર્વેજીઅન) નોર્વેની. Belonning to Norway, a country in the North west of Europe.

Proverb, *n.* (પ્રોવર્બ) કહેવત. Saying.

Cliffs, *n.* (ક્લિફ્સ) ટેકરીઓ. Hills.

To their cost, (ટુ ધેઅર કૉસ્ટ) પોતાનો ભોગે. After great sacrifice to themselves. [Clarus, clear.]

To clear, *v.t. inf.* (ટુ ક્લિઅર) ખાલી કરવી. To vacate. [L.

Plundering, *adj.* (પ્લન્ડરીંગ) લુટતું. Robbing.

Is melting, *v. inf.* (ઇઝ મેલ્ટીંગ) ગળતું હોય છે. Is liquifying, is oozing.

To raid, *v. t. inf.* (ટુ રેડ) લુટવું. To plunder.

To feast upon, *v. t. inf.* (ટુ ફીસ્ટ અપાન) ની ઉજાણી કરવી. To make a tasteful dinner of. [L. Festus, joyful.]

Wears on, *v. int.* (વેઅર્સ ઓન) પુરી થવા આવે છે. Declines.

Berries, *n.* (બેરીઝ) પડવગરના બીઆંવાળા ફળદાર ફળો. Pulpy fruits with naked seeds.

Troublsom, *adj.* (ટ્રબલસમ) દુઃખદાયક. Painful. Wearisome.

Upland, *adj.* (અપલૅન્ડ) ઉંચે આવેલી ઉતરની. Northern.

Valley, *n.* (વ્હેલી) ખીણ. Path or place between hills, and mountains. [L. Vallis, a vale.] [I do.

Active, *adj.* (એક્ટિવ) ચાલાક. Energetic Alert. [L. Ago

Keen, *adj.* (કીન) આતુર. Anxious Eager.

Chattered, *v. int.* (ચેટડ) વાત કરતો હતો. Talked.

Interesting, *adj.* (ઇન્ટરેસ્ટિંગ) રસદાર. Lively. [L. Inter, between and esse, to be.]

Surefooted, *adj.* (શુઅરફુટેડ) અચુક પગલાવાળો ભારે પગવાળો. Of unsliping pace. [serve.

Service, *n.* (સર્વીસ) ઉપયોગ. Usefulness. [L. Servio, I

Drawn, *past. part.* (ડ્રૉન) ખેંચાતી. Carried along.

Intelligent, *adj.* (ઇન્ટેલિજન્ટ) તીક્ષ્ણ બુદ્ધિના. Sharp. [L. Intelligo, to choose between.]

Treatment, *n.* (ટ્રીટમેન્ટ) માવજત. વર્તનની રીત. Nursing, mode of beliaviour. [L. Traho, I draw.]

Enjoy, *v. t.* (એન્જોય) ભોગવે છે. Experience with delight.

Pointed to, *v. t.* (પૉઇન્ટેડ ટુ) આંગળીવતી બતાવ્યું. Showed with his finger. [L. Punctum, a point.]

Meadow, *n.* (મેડો) ખેતર, મેદાન. Field. Plain.

Adventure, *n.* (એડવેન્ચર) અકસ્માત. અજાયબ બનાવ. An accident. A striking event. [L. Ad, to and venio, I come.]

Was feeding, *v. int.* (વાઝ ફીડીંગ) ચરતું હતું. Was grazing

Edge, *n.* (એજ) કોર. End. Rim.

Foal, *n.* (ફોલ) વછેરૂં. A young horse.

Tender, *adj.* (ટેન્ડર) કુંમળું. Delicate. [L. Tendo, I stretch.]

Cover, *n.* (કવર) ઝુંડ. Groove.

Homestead, *n.* (હોમસ્ટેડ) રહેઠાણ. Residence.

Was hindered, *v. t.* (વાઝ હિન્ડર્ડ) ગુંચવાઈલી હતી. ની અડચણ નડતી હતી. Was obstructed.

It ran its best, (ઇટ રેન ઇટસ બેસ્ટ) તે પોતાના થી બનતી જડપે દોડી. It ran as fast as possible.

Match, *n.* (મૅચ) બરોબરીઓ, જોડીઓ. A rival.

Fair, *adj.* (ફેઅર) વ્યાજબી. Strait forward.

Urged on, *v. t.* (અર્જેડ ઓન) આગળ ધસાવ્યું. Pressed on. [L. Urgeo, I press.]

Foe, *n.* (ફો) વેરી, શત્રુ. Enemy.

Escape, *n.* (એસ્કેપ) નાસી છુટવાનું, બચવું. Relief.

To offer, *v. t. inf.* (ટુ ઓફર) ધરવું, આપવું. To tender.

Plunged, *v. int.* (પ્લન્જડ) જંપલાવ્યું. Jumped. Rushed headlong.

Stream, *n.* (સ્ટ્રીમ) પાણીનો વ્હેળો. Flow of water.

Was exhausted, *v. t.* (વૉઝ એક્ઝાસ્ટેડ) થાકી ગયો હતો. Was tired. Was fatigued. [L. Ex, out and haurio, I draw.]

Desert, *v. t.* (ડિઝર્ટ) તજવું, છોડી દેવું. Leave in learch. Forsake. [L. De, down and servio, I serve.]

Was disappointed, *v. t.* (વાઝ ડિસપોઇન્ટેડ) નાસીપાસ થયુ Was frustrate l in hope, [L. Dis, apart from, ad, to and pono, I put.]

Had not counted, *v. i.* (હેડ નોટ કાઉન્ટેડ) ગણતરી કીધી હતી નહી. Had not calculated. [breath.

Out of breath, (આઉટ ઑફ બ્રેથ) હાંફી ગયલું. Panting for

Movement, *n.* (મુવ્હમેન્ટ) ગતિ. Feat. Motion. [L. Moveo, I move.] [round.

Wheeled round, (વ્હીલ્ડ રાઉન્ડ) ગોળ ફરી ગયું. Turned

Flash of lightening, (ફ્લેશ ઑફ લાઇટનીંગ) વિજળીનો ચમકારો. A momentary light seen after a roar of thunder.

Shot out, *v. int.* (શૉટ આઉટ) બહાર નીકળી આવ્યા. Pojected.

Squarely, (સ્કવૅરલી) આડું. Crosswise.

Rolled back, *v. int* (રોલ્ડ બૅક) ગબડી પડયું. Tumbled. [L. Rota, a wheel.] [care.

Cured, *past. part.* (ક્યાઅર્ડ) કેળવેલુ. Treated. [L. Cura,

Considerable, *adj.* (કન્સિડરેબલ) ઘણી. Much. [L. Con, together and sides, a star.]

Reward, *n.* (રિવાડ) બદલો. Return, Remuneration.

Lesson XXXVI

—:※:—

Mooween the Bear.—મુવીન નામનો રીંછ.

Indians, *n.* (ઇંડિઅન્સ) હીંદુસ્થાન શોધતાં અમેરિકા હાથ લાગ્યે તેથી તે પ્રદેશ પણ પહેલા હીંદુસ્થાન તરીકે ઓળખાયો અને ત્યાંના અસલ વતનીઓ ઇંડીઅન્સ કહેવાય છે. Native Americans

Clumsy, *adj.* (કલમ્ઝી) કઢંગુ. Awkward.

Dusky, *adj.* (ડસ્કી) કાળા. Black. [fists.

Box, *v. int.* (બૉકસ) મુક્કાબાજી કરવી. To fight with the

Wrestle, *v. int.* (રેસલ) કુસ્તી કરવી. To meet an opponent unarmed and try to throw him down.

Camp, *v. int.* (કેમ્પ) છાવણી કરવી. Hault. Lodge. [L. Campus, a plain.] [sight,

Glimpse, *n.* (ગ્લિમ્પ્સ) નજર, દેખાવ. Glance. A passing

Detects, *v. t.* (ડિટેક્ટસ) પકડી કાઢે છે. Makes out. Comes to know of. [L. De, down and tego, I cover.]

Approach, *n.* (અપ્રોચ) પાસે આવવુ તે. Advancement. [L. Ad, to and propk, near.]

Glides away, *v. int.* (ગ્લાઇડસ અવે) સટકી જાય છે. સરી જાય છે. Slips away.

Is surprised, *v. t.* (ઇઝ સરપ્રાઇઝ્ડ) અણચીંત્યો લાગમાં લીધો હોય. Is invaded stealthily. [L. Sub, under and prehendo, I take.] [Runs away with great speed.

Dashes off, *v. int.* (ડેશિસ ઓફ) ધસારો કરીને નાસી જાય છે.

Headlong, *adv.* (હેડલોંગ) એકદમ આંખમીચીને. Blindly.

Crashing, *pres. part.* (ક્રેશીંગ) કડકડ ભાગતો. Breaking with noise.

Scrambling, *pres, part.* (સ્ક્રૅમ્બ્લીંગ) ખડખડ કરતાં નાસી જતાં. Passing hastily through a thicket with noise.

Stuffing, *pres. part.* (સ્ટફીંગ) ખુબ ભરતો. Filling heavily.

Deer-track, *n.* (ડીઅરટ્રેક) હરણનો જવાનો રસ્તો. A path used by deer. [Hurried.

Scurried, *v. int.* (સ્કરીડ) ઝડપથી દોડી ગયુ, Ran quickly.

Crinkled, *adj.* (ક્રીંકલ્ડ) વળવાળુ. Adjusted into folds. Folded. [frog.

Bull frog *n.* (બુલ ફ્રૅાગ) મોટાં દેડકાઓ. A large species of

Extremely, *adv.* (એક્સ્ટ્રીમ્લી) ઘણુંજ. Exceedingly.

Twist, *v. t.* (ટ્વિસ્ટ) વાળવુ. Bend.

Wrinkle, *v. t.* (રિંકલ) વળ પાડવા. Curl. Fold.

Splash, *v. int. used as adv.* (સ્પ્લૅશ) પાણી ઉછાળતાં. Dashing the water high. [ness. Oddness.

Awkwardness, *n.* (ઑકવર્ડનેસ) કઢંગાપણું. વિચિત્રતા. Clumsy

Comical, *adj.* (કૅામિકલ) હાસ્યજનક. Ridiculous, Such as would excite laughter. [others arms.

Lock arms, (લૅાક આર્મ્સ) હાથમાં હાથ ભીડવો. Entangle each

Pretend, *v. t.* (પ્રિટેન્ડ) ડોળ કરવો. ઢોંગ કરવો. Assume falsely. [L. Pre, before and tendo, I stretch.]

To growl, *v. int. inf.* (ટુ ગ્રાઉલ) ઘુરકવું. To frown with noise. To howl.

Frightfully, *adv.* (ફ્રાઈટફુલી) ભયંકર રીતે. Dreadfully.

Appetite, *n.* (એપિટાઈટ) ભુખ ખાવાની ઇચ્છા. Hunger. Propensity to eat. [L, Ad, to and peto, I attack.]

Amiss, *adv.* (એમિસ) નહિ ખપે તેવું. Wrongly. Unsuitably.

Lumbermen, *n.* (લમ્બર્મૅન) લાકડા કાપનારા. Men employed in cutting down trees.

Barrel, *n.* (બૅરલ) પીપ. A cask. [cus, a hog.]
Pork, *n.* (પોર્ક) ઘેટાનું માંસ. The flesh of swine. [L. por-
Molasses, *n.* (મોલેસિસ) ગોળ મેલવાળી ખાંડ. Treakle, Juice left after the sugur is separated out.

To his taste, (ટુ હિઝ ટેસ્ટ) તેને સ્વાદ લાગે તેવું. Such as would feel tasteful to him. [much as he can.
Eats his full, (ઈટ્સ હિઝ ફુલ) પેટ ભરીને ખાય છે. Eats as
Sticky, *adj.* (સ્ટિકી) ચીકણું. Gummy.
Stuff, *n.* (સ્ટફ) પદાર્થ. Substance.
Claw, *n.* (ક્લા) પંજો મારીને દાખલ થવું. Proceed with the aid of hooked nails.

Decayed, *adj.* (ડિકેડ) ખવાઇ ગયલું. Rotten. [honey.
Comb, *n.* (કોમ્બ) મધપુડો. Substance in which bees lodge
Scoop out, *v. t.* (સ્કુપ આઉટ) ખોદી કાઢવું. Dig out. Take out. [a part.
Particle, *n.* (પાર્ટિકલ) કણ, ટીપું. A small bit. [L. Pars,
Store, *n.* (સ્ટોઅર) સંગ્રહ. Colletion. Stock.
Orchards, *n.* (ઑર્ચર્ડસ) વાડીઓ. Garden.
Stray, *adj.* (સ્ટ્રે) ભટકતું. Straggling. [America.
Turkey, *n.* (ટર્કી) અમેરિકાનું એક મોટું પક્ષી. A large fowl of
Woodmouse, *n.* (વુડમાઉસ) જંગલી ઉંદર. A rat wich lives in woods.

Grubs, *n.* (ગ્રબ્સ) નાનાં જીવડી. Small worms.
Edible, *adj.* (એડીબલ) ખાવા જેવું. Such as con be eaten. [L edo, seat]
Club, *n.* (કલબ) ડાંગ, ગદા, Mace. [tree.
Maple stick, (મૅપલ સ્ટિક) મેપલ નીલાકડી. A stick of maple
Steady, *adj* (સ્ટેડી) મીચ્યાવગરની, તાંકેલી. Fixed.

Swoop, *n.* (સ્વુપ) એકાએક બેસબંધ ધસારો. A suddene and violent blow. [Would have killed.

Would have killed, *v. t.* (વુડ હેવ કીલ્ડ) મારી નાંખ્યા હોત.

Scalp, *n.* (સ્કાલ્પ) ખોપરી. The back portion of the head.

Spinning, *pres. foart.* (સ્પિનીંગ) ગોળ ફરી, ચક્કી ખાતી. Whirling.

Gambols, *n.* (ગૅમ્બોલ્સ) કુદકા. Skippings.

Droll, *adj.* (ડ્રોલ) વિચિત્ર, હસવાલાયક. Comical. Odd.

Lesson XXXVII.

Hiawathas Hunting–હાયવાથાની શિકાર.

Hiawatha, *n.* (હાવાથા) એક પ્રખ્યાત લાંબા કાવ્યનો નાયક. The hero of a great poem describing how the Indians learned the art of peace. [furst.

Beavers, *n.* (બીવર્સ) રૂંવાવાળા પ્રાણિઓ. Animals having

Lodges, *n.* (લોજીસ) રહેઠાણો. Places of residence.

Squirrel, *n.* (સ્કિવરલ) ખીસકોલ. A kind of animal.

A corns, *n.* (એ કૉર્નસ)ઓકના ફળ તથા બીઆં. Seeds fruit of oak.

Reindeer, *n.* (રેન્ડીઅર) સાંબર. An antlered stag.

Boaster, *n.* (બોસ્ટર) બડાઈ મારનાર. One who brags or speaks too highly of himself. [miror, to admire.]

Marvellous, *adj.* (માર્વેલસ) અજાયબ. Wonderful. [L.

Ash, *n.* (એશ) એક જાતનું ઝાડ. A kind of tree.

Tipped with, (ટિપ્ડ વિથ) અણી બનાવી, છેડા બનાવ્યા. Made the points of. [stone.

Flint, *n.* (ફ્લિન્ટ) એક જાતનો સુંદર પથરો. A kind of beautiful

Winged with, *vt.* (વીંગ્ડ વિથ) ની પાંખ બનાવી. Made the wings of, Fixed at the sides.

Cord, *n.* (કૉર્ડ) દોરી, પણુચ. A bowstring.

Antlers, *n.* (એન્ટલર્સ) વાંકાચુકાં સીંધડાં. Branching horns of a reindeer. [sound.

Coughed, *vint.* (કફ્ડ) ઉધરસ ખાધી. Made a coughing

Chattered, *v. int.* (ચેટર્ડ) ચીંચીં કીધું. Made a chattering sound. [I rule.

Erect, *adv.* (ઇરેક્ટ) ઉભી. Straight. [L. e, out and rego,

Haunches, *n.* (હોન્ચિસ) જાંગ. Thighs.

Ford, *n.* (ફૉર્ડ) નદીનાં આછા પાણીનો ભાગ જેમાંથી ચાલી જઇ શકાય. Shallow part of a stream where it may be crossed by wading.

Slumber, *n.* (સ્લમ્બર) ઉંઘ. Sleep. [of alder trees.

Alder bushes, (ઓલ્ડર બુશિસ) ઓલ્ડરની ઝાડીઓ. Groves

Lifted, *past. part.* (લિફ્ટેડ) ઉંચા કીધેલા. Raised.

Flecked, *past. part.* (ફ્લેક્ડ) ડાધાવાળો, છાંટ અથવા ભાત પડેલો. Dotted.

Leafy light and shadow, (લીફી લાઇટ એન્ડ શૅડો) પાંદડાંને લીધે થયલો તડકા છાંયાની ભાત. A pattern of sunshine and shadow formed on account of leaves.

Nostrils, *n.* (નૉસ્ટ્રિલ્સ) નાકના નસકોરાં The hollows of the nose. [Was disturbed.

Fluttered, *v. int.* (ફ્લટર્ડ) ધ્રુજ્યું, ડામાડોળ થયું. Shivered,

Palpitated, *vint.* (પૅલ્પિટેટેડ) ધબકવા લાગ્યું. Throbbed, Beat heavily. [L. palpo, I touch softly.] [high.

Uprising, *pres. part.* (અપરાઇઝીંગ) ઉઠીને. Lifting, Rising

Wary, *adj.* (વારી) ચંચલ. Cautious.

Stamped, *v. int.* (સ્ટૅમ્પ્ડ) પાગ ઠોકયો. Beat his legs against the ground. [fatum, fate..]

Fatal, *adj.* (ફેટલ) રામબાણ, મૃત્યુ આણે તેવો. Mortal [L.

Beat, *vint*, (બેટ) ધબકયું. Palpitated, Throbbed.

Throbbed, *v.int.* (થ્રૉબ્ડ) ઉછળયું. Beat high.

Exulted, *v. int.* (એકઝલ્ટેડ) આનંદના, આવેશમાં આવ્યું. Transported with joy. [L. salio I leap.] [comed.

Hailed, *v. t.* (હેલ્ડ) વધાવી લીધો. Received warmly, wel-

Applauses, *n.* (એપ્લાઝિસ) ખુશાલીના પોકારો. Cheers [L ad, to and plaudo, I clap hands.]

Hide, *n.* (હાઈડ) ચામડી. Leather.

Banquet. *n.* (બૅંકવેટ) ઉજાણી. Feast.

In his honour, (ઇન હિઝ ઑનર) તેના માનમાં. To show regard for him. [L. honor respect.] [festus, joyful.]

Feasted, *vint.* (ફીસ્ટેડ) ખાનું ખાધું. Ate cheerfully. [L.

Guests, *n.* (ગેસ્ટસ) પરોણાઓ. Visitors.

Lesson XXXVIII.

Cought In A Blizzard—I.

બરફના તોફાનમાં સપડાઈ ગયો—ભાગ પહેલો.

Blizzard, *n.* (બ્લિઝર્ડ) બરફનું તોફાન. A violent snow storm with intense cold.

Field-glass, *n* (ફીલ્ડ ગ્લાસ) દુરબીન. Telescope.

Rifle, *n.* (રાઇફલ) હાથમાં રાખવાની બંદુક. A small gun.

Sledge, *n.* (સ્લેજ) બરફમાં ચલાવવાની ગાડી. A carriage which can be drawn over the snow.

Settlers, *n.* (સેટલર્સ) સંસ્થાનવાસીઓ. Colonizers.

Thinly-peopled, *adj.* (થિન્લી-પીપલ્ડ) ઓછી વસતીવાળા. Less populated. [L. populus, the people.]

Had managed, *v. t.* (હૅડ મૅનેજડ) વ્યવસ્થા કરતા હતા. Had looked after. [L. manus, the hand and ago, I do.]

Flakes, *n.* (ફ્લેક્સ) બરફના ટુકડા. Bits of snow.

Saving, *pres. part.* (સૅાઇંગ) વહેરતા. Cutting down with a saw.

Swirl, *n.* (સ્વર્લ) સપાટો. Gust. Blow.

Not a bit, *n.* (નાટ એ બિટ) સહજે પણ નહિ. Not at all.

Cosy, *adj.* (કોઝી) સુખદાયક, સગવડ ભર્યું. Comfortable.

Was off, *v. int.* (વાઝ આફ) ચાલી ગયો. Took his way.

Gusts, *n.* (ગસ્ટ્સ) સપાટાઓ Blasts. [L. gustus taste.]

Gasp, *v. int.* (ગેસ્પ) હાંફવું. Pant.

Knocking, *pres. part. used as n.* (નૉકિંગ) ઠોકવાનું. Striking against the door.

Sprang, *v. int.* (સ્પ્રૅંગ) કુદયો. Jumped.

Kept the track, (કેપ્ટ ધિ ટ્રૅક) સીધા રસ્તામાં રહયો. Continued in the proper course.

Would have killed, *v. t.* (વુડ હૅવ કીલ્ડ) મારી નાંખ્યા હોત.

Landmark, *n.* (લૅન્ડમાર્ક) રસ્તો બનાવનાર નિશાની. A signal to mark off distances on land.

To guide, *v. t. inf.* (ટુ ગાઈડ) દોરવવો. To conduct.

Mane, *n.* (મેન) યાળ. Hair on the neck of a horse.

Wearied, *adj.* (વુઅરીડ) થાકી ગયલો. Fatigued.

Stumbled on, *v. int.* (સ્ટમ્બલ્ડ ઑન) લથડાતો ચાલ્યો. Proceeded with a faltering pace.

Drifts, *n.* (ડ્રિફ્ટસ) બરફના ઢગલા. Heaps of snow.

Lee, *n.* (લી) પવનની સામી બાજુ. Side opposite to wind.

Groped, *v. int.* (ગ્રોપ્ડ) ધુંડતાં ધુંડતાં ચાલ્યાં. Proceeded cautiously. Felt in the dark.

Latch, *n.* (લૅચ) આગળો. Bar.

Shelter, *n.* (શેલ્ટર) આશ્રય. Protection. Shade covering.

Furniture, *n.* (ફર્નીચર) બેસવા ઉઠવાની સગવડીના સાધન. Comfortable articles for sitting lying etc.

Stove, *n.* (સ્ટોવ) ચુલો. A hearth.

Utensils, *n.* (યુટેન્સિલ્સ) વાસણો. Vessels. [L. utor, to use.]

Rugs, *n.* (રગ્સ) બન્તુસો. ધાબળીઓ. Warm sheets.

Lesson XXXIX.

Caught In A Blizzard—II

બરફના તોફાનમાં સપડાઇ ગયો—ભાગ ૨ જો.

Wildly, *adv.* (વાઇલ્ડલી) જંગલી રીતે, તોફાની રીતે. Stormily. Fiercely. [and tendo, I stretch.]

Intense, *adj.* (ઇન્ટેન્સ) અતિશય. Excessive. [L. In, into

Drifting, *adj.* (ડ્રિફ્ટીંગ) ઢગલો વળતું. Heaping. Accumulating. [Flew along. Blasted.

Swept, *v. t.* (સ્વેપ્ટ) જોસથી ધસડાયુંના ઉપર હરારો કરી મુકયો.

Prairie, *n.* (પ્રેઇરી) ઘાંસવાળું ફળદ્રુપ મેદાન. A fertile field covered with high grass. [homo, a man.]

Human being, (હ્યુમન બીઇંગ) મનુષ્ય પ્રાણી. A man. [L.

Could have faced, *v. t.* (કુડ હવ ફેસ્ડ) ની સામા થવાની હિમ્મત કીધી હોત માં બહાર નીકળી શક્યું હોત. Could have ventured to pass through. Could have exposed to.

Overhead, *adv.* (ઓવ્હરહેડ) માથા ઉપર. **Above.**

To put on, *v. t. inf.* (ટુ પુટ ઓન) પહેરવાને. **To wear.**

Freezing, *pres. part.* (ફ્રીઝીંગ) ઠરી જઇને. **Being congealed by cold.**

To stare in the face, (ટુ સ્ટેઅર ઇન ધી ફેસ) મોઢા સામું ટગર ટગર જોવું. નજીકમાં ધમકી આપવું. To threaten narrowly.

Venture out, *v. int.* (વેન્ચર આઉટ) બહાર જવાની હીમ્મત કરી. Dare go out. [L. Venio, I come.]

Struggle through, (સ્ટ્રગલ થ્રુ) અતિશય પ્રયાસ જઇ શકું. Pass successfully to, with great effort.

Could not make up his mind, (કુડ નૉટ મેક અપ હિઝ માઇન્ડ) એક નિશ્ચય કરી શકયો નહિ. Could not decide in his mind.

Was streaming in, (વાઝ સ્ટ્રીમીંગ ઇન) નો ધોધ પડતો હતો પુષ્કળ પ્રકાશતો હતો. Was pouring in.

Case, *n.* (કેસ) ઘર, ખોળું. Box Cover. [L. Cado, I fall.]

Glancing, *pres. part.* (ગ્લૅન્સીંગ) પ્રકાશતું. Shining. Glistening.

Lenses, *n.* (લેન્સિઝ) ચશમા દુરબીન ઈત્યાદિના કાચો. Glasses with one or both sides curved used in spectacles telescopes etc.

To flash, *v. t. inf.* (ટુ ફ્લૅશ) પ્રદીપ્ત કરવો. ઉત્પન્ન કરવો. To raise at once.

Brain, *n.* (બ્રન) મગજ. Mind. Intellect.

Unscrew, *v. t.* (અનસ્ક્રૂ) સ્ક્રુ છોડવો To loosen the binding screw.

Object glass, (ઓબ્જેક્ટ ગ્લાસ) દુરબીનમાંનો જોવાની વસ્તુ તરફ રહેતો કાચ. The glass turned towards the object to be viewed.

Shelf, *n.* (શેલ્ફ) અભરાઈ. A board to lay things on.

Might act like, (માઇટ ઍક્ટ લાઈક) નું કામ કરે ની માફક અસર કરે. Might produce an effect like. Might serve the purpose of

Spot, *n.* (સ્પૉટ) ડાઘો. Dot.

Curl, *n.* (કર્લ) ગુચ્છો. A ring.

Kindling, *adj.* (કિન્ડલીંગ) સળગેતતું. Such as would burn.

A frying pan, (એ ફ્રાઇંગ પેન) તળવાનો પેણો. A shallow iron vessel for frying.

Material, *n.* (મટિરીઅલ) વસ્તુ પદાર્થ. Substance. Object.

Would not catch fire, (વુડ નૉટ કૅચ ફ્રાયર) સળગે નહિ. Would not burn into a blaze.

Flame, *n.* (ફ્લેમ) ભડકો. Blaze. [L. flamma a flame.]

Cartridge, *n.* (કાર્ટ્રીજ) કારતુસ. A packet of gun powder. [L. chart, a paper.]

Pouch, *n.* (પાઉચ) નાની કોથળી, A small bag.

Dipped, *past. part.* (ડિપ્ડ) બોળેલું. Moistened with.

Despair, *n.* (ડિસ્પેઅર) નાસી પાસી. Disappointment. [L. De, down and spes, hope.]

Pleaded, *v. t.* (પ્લીડેડ) આજીજી કીધી. Implored. Begged.

Blow hard, (બ્લો હાર્ડ) જોરથી ફુંકવું. To eject a current of air by the mouth forcibly.

Crushed, *v. t.* (ક્રશ્ડ) કચડ્યું. Beat closely.

Wad, *n.* (વેડ) નાનો ડુચો. A little massor bundle.

Choked, *past. part.* (ચોક્ડ) ગુંગળાઈ ગયલો. Stifled.

Tossed, *v. t.* (ટોસ્ડ) ઉછાળીને નાંખ્યું. Removed it with a jerk

Feeding the flame, (ફીડીંગ ધી ફ્લેમ) બળતાંને જારી રાખતાં. Maintaing the blazing fire. [fire burning with noise.

Roaring fire, (રોઅરીંગ ફ્રાયર) ભડભડ બળી તો હતા. Blazing

Were toasting, *v. t.* (વેઅર ટોસ્ટીંગ) ગુંટડા ભરતાં હતા. Were drinking [L. Torreo, I burn.] [Venor, to hurt.]

Venison, *n.* (વેનિશન) હરણનું માંસ. Flesh of deer. [L.

Comfort, *n.* (કમ્ફૉર્ટ) સુખ. Happiness. [L. Con, together and fortis, strong.]

Turns, *n.* (ટર્નસ) વારા. Suceessive duties. Order.

Had the good sense, (હડ ધી ગુડ સેન્સ) જોઇએ તેટલાં ડાહ્યા હતાં. Were wise enough.

Adventure, *n.* (એડવેન્ચર) અચાનક બનાવ. An unexpected circumstance. [L. Ad, to and venio, I come.]

Lesson XL.

"On A Tea Plantation" I–ચહાના બાગમાં ભાગ ૧ લો.

Plantation, *n.* (પ્લૅન્ટેશન) બાગ, બગીચો. A cultiveted estate.

Sweltring, *pres. part.* (સ્વેલ્ટરીંગ) પસીનો આણે તેવું. Causing persperation.

Nears, *v. t.* (નીઅર્સ) પાસે, નજદીક જાયછે. Goes near. [way.

Wending their way, પેતાના રસ્તાથી જતા હતા. Going their

Adjoning, *pres part.* (એડજૉઇનીંગ) નજીકનું. Next. [L. ad, to and jungo, to join.]

Gay, *adj.* (ગે) ચીત્ર વિચીત્ર રંગના. Of varied colours.

To oppress, *v. t.* (ટુ ઓપ્રેસ) જુલમી, ત્રાસદાયક થવું. To lie heavy on.

Refrain, *n.* (રિફ્રેન) ટેક, ગર્બો. Chorus, part of a song which is repeated at the end of very verse.

Plaintive, *adj.* (પ્લેન્ટીવ્હ) બાપડું, દીલગીર. Sad, mournful.

Fxception, *n.* (એકસેપશન) વાધો, અપવાદ, વિના. That which is excluded. [L. ex, out and capio, to take.

Gang, *n.* (ગૅંગ) ટોળી. A multitued.

Coolies, *n.* (કુલીજ) મજુર લોકો. Labourers.

Sirdars, *n.* (સરદાર્સ) દેખરેખ કરનારાઓ. Overseers, supervisors. [digging with a hoe.

Hoeing, *pres. part.* (હોઇંગ) કોદાળીથી ખોદવું. Cutting or

Drains, *n.* (ડ્રેન્સ) મોરીઓ, નાલાઓ. Channels through which water flows off.

Weeding, *pres. part.* (વીડિંગ) નુકસાનકારક ઝાડઝુડુપ કાઢી નાખવું. Freeing from weeds–plants that are hurtful.

Pruning, *pres. part.* (પ્રૂનિંગ) છાંટી નાખવું. a Cutting off the superfluons branches of trees [be dry and faded.

Withered, *v. i.* (વિધર્ડ) સુકવવામાં આવેછે. Heated so as to

Medium, *adj.* (મીડીઅમ) મધ્યમ પ્રકારની—જાતની. Of a middle. quality. [L. medium, the middle.]

Deluges, *n.* (ડેલ્યુજેસ) રેલ, જલપ્રલય. Floods, great rushes of water carrying everything before them. [L. dis, asunder and luo, to wash.]

Broiling, *pres. part.* (બ્રાઇલિંગ) તપતો. Very much hot.

Atmosphere, (એટમૉસ્ફિઅર) વાતાવરણ. The whole mass of air surrounding the earth or any country.

Is most trying, અતિ પજવનારી છે. Tries their strength of endurance.

Scanty, *adj.* (સ્કેન્ટી) થોડું, કમતી. Scarce, poor. [leaf.

Flushing, *pres. part.* (ફ્લશિંગ) પાંદડા ફુટવાં. Bursting into

Dainty, *adj.* (ડેન્ટિ) સ્વાદીષ્ટ, મિષ્ટ. Sweet, delicious.

Smeared, *v. i.* (સ્મીઅર્ડ) ચોપડવામાં આવેલા. Rubbed over; daubed. [dwelling.

Lodging, *pres. part.* (લાજીંગ) રેહતા. Remaining; ettlings.

Crevices, *n.* (ક્રેવિસેસ) ફાટો, ચીરાં. Holes; cracks. [L, crepare, to burst.]

Rotting, (રાટીંગ) કોહવરાવતા. Decaying. [plants.
Blights, *n.* (બ્લાઇટ્સ) સડો. Something that destroys
Lichen, *n.* (લાયકન) લીલ. A Floverless plant which grows on rocks and the barks of trees.

Fungus, *n.* (ફંગસ) કુતરાની ટોપ. A flowerless plant which grows on trees and causes them to decay.

Scraping, *prest. part.* (સ્ક્રેપીંગ) ખણીકાઢવું. Rubbing the surface of with a sharp instrument.

Caterpillars, *n* (કાટરપિલર્સ) કીડાઓ The primary state of the insects of the kind of moths, butterflies & c.

To unearth, *inf. v. t.* (ટુ અનઅર્થ) ખણી કાઢવું To take or draw out of the ground.

Lesson XLI.

On A Tea Plantation, II. ચહાના મળામાં, ભાગ ૨ જો.

Familiar, *adj.* (ફૅમિલિઅર) જાણીતાં. Well acquainted. [L. Famulus, a servant.]

Central, *adj.* (સેંટ્રલ) મધ્ય ભાગના. In the centre.

Fermenting-floor, *n.* (ફર્મેંટીંગ-ફ્લોઅર) ગરમ કરવાનો માળ. Warming floor.

Joiner, *n.* (જોઇનર) સુતાર, મિસ્તરી. A carpenter.

Tiers, *n.* (ટાયર્સ) એક એક ઉપરની હાર. Rows one above another.

Suspiciously, *adv.* (સસ્પીશસ્લી) શક ભરેલી રીતે. Giving cause to suspect that something is wrong.

Culprit, *n.* (કલ્પ્રિટ) ગુનેહગાર, અપરાધી. A criminal. [L. culpo, the blame.]

Rubbish, *n.* (રબિશ) કચરો. Dirt.

Sieve, *n.* (સીવ્હ) ચાળણુ. An instrument to separate the smaller particles of substances from the grosser.

Air tight, *adj.* (એઅર ટાઇટ) અંદર હવા ન જાય તેવી રીતે. Tight so as not to allow the air to enter into it.

Lesson XLII.

Christmas, નાતાળ.

Christmas, *n.* (ક્રિસમસ) નાતાળ, યેશુ ખ્રિસ્તના જન્મ દીવસ નો ઉત્સવ-ડીસેંબરની ૨૫ મી તારીખ. The festival of the Christian church observed annually on the 25 th of December in memory of the birth of Christ.

Flake, *n.* (ફ્લેક) ચીણગારી, થર. A rudimentary leaf on the exterior of a leaf.

Riot, *v. i.* (રાયટ) ધોંધાટ કરે છે. Make a great noise or uproar.

Ajar, *adv.* (અજાર) જરા ઉઘાડું. Partly open.

The star, (ધી સ્ટાર) યેશુ ખ્રિસ્તનો તારો. The star in the sky considered as the star of Jesus Christ.

Sped, *past. part.* (સ્પેડ) ગયલો. Gone.

Bairn, *n.* (બેઅર્ન) છોકરૂં. A young child.

Alight, *adj* (અલાઇટ) ખુશાલુમાં. Merry.

Hoar, *adj.* (હોઅર) ઝાકળને લીધે સફેદ. White with frost.

Balm, (બામ) ખુશબોદાર લેપ. Fragrance.

Awhile, *adv.* (અવ્હાઇલ) થોડા વખત સુધી. For a time.

Lesson XLIII.

Dust–ધુળ.

Nuisance, (ન્યુસન્સ) પીડા. That which annoys or gives trouble; a bore. [L. nocere, to annoy.]

In dusting, ધુળ સાફ કરવામાં In cleaning.

Chink, *n.* (ચીંક) ફાટ. Crevice. [for a window.

Shutters, *n.* (શટર્સ) બારીની ફરેડી. A moveble covering

Prism, *n.* (પ્રિઝમ) પાસાદાર કાચ. A bar of glass with a triangular secticn. [perals are obtained

Pearl shell, (પર્લ શેલ) મોતીની છીપ–પર. Shells from which

Grooves, *n.* (ગ્રૂવ્ઝ) ખાંચો. A furrow or long hollow of a shell.

Blend, *v. i.* (બ્લેંડ) ભેળાય છે. Gather tegether.

Dust laden, *adj.* (ડસ્ટ લેડન) ધુળથી ભરેલા. Full of dust.

Volcanic eruption, (વ્હોલ્કાનિક ઇરપ્શન) જ્વાળામુખીનું ફાટવું. The sudden burning forth of a volcano. [L. vulcanus, the god of fire; e, out and rumpo, ruptiom, to break.]

East Indies, (ઇસ્ટ ઇંડીઝ) એશિઆના દક્ષીણમાંનો દ્વીપસમુહ. A large number of islands in the south of Asia.

Vapour, *n.* (વ્હેપર) વરાળ. Water turned into a gas and floating in the air.

Condenses, *v. t.* (કંડેન્સિસ) ઘટ્ટ કરે છે. Thickens, the parts pressing close togethe. [of water.

Torrents, *n* (ટૉરેંટ્સ) જોસમાં વહેતા પ્રવાહો. Great floods

Despise, *v. t.* (ડિસ્પાઇઝ) ધીક્કારીએ છીએ; તુચ્છ માનીએ છીએ. Think little of. [L. De, down and specio, to look.]

Lesson XLIV.

—:※:—

A crab with a Borrowed shell.—બીમનીલી બીજાની લીધેલી છીપી સાથનો કરચલો.

Shore, *adj.* (શોઅર) કીનારા ઉપરનો. On the shore; belonging to the shore.

Suit of armour, (સુટ ઓફ આર્મર) ચીલખતનો સટ. Set of armour—a very hard covering worn to protect the body-generally made of iron.

Nipping, *adj.* (નિપીંગ) જોરથી કાપીને. Severely cutting or biting.

Whom nature.........respect, જેની સાથે સ્ટીનાતા આટલી સારી રીતે વર્તેલી નથી. Whom uature has not given such a good suit of armour.

Pools, *n.* (પૂલ્સ) નાલાઓ. Places where there is a small collection of water.

Winkle shell, *n.* (વિંકલ શેલ) દરીઆઇ ગોગળગાયની શીંપ. Animals having shells like the snail etc.

Hermit crab, *n.* (હર્મીટ ક્રેબ) સાધુ કરચલો. So called from living in an empty shell like a hermit in his cave.

Settled down in life, આયુષ્ય ક્રમની શરૂઆત કીધી. Began to lead his life.

Bustled about, (બસલ્ડ અબાઉટ) ધાંદલ કીધી. Wandered here and there.

Backed into it, અંદર ગયો. Went into it.

Stumps, *n.* (સ્ટંપ્સ) ઠુંઠા. Sticks.

Cast off, *v. t.* (કાસ્ટ ઓફ) છોડી દેવનું, Leave away.

Whelk shell, *n.* (વ્હેલ્ક શેલ) એક પ્રકારની માછળીની શીંપી. The shell of a kind of fish.

Is perched, (ઇઝ પર્ચ્ડ) બેસે છે. Is settled.

Sea-anemone, *n.* (સી-અનેમાને) દરીઆઇ માછલી. A fish having circles upon his mouth like the petals of a flower.

Roof garden, *n.* છપર બાગ. A garden for a roof.

Dissolve, *v. t.* (ડિસાલ્વ્હ) રસ થવવુ. Melt; liquify. [L. dis, asunder and solvo, solutum, to lose.]

Solitary, *adj.* (સાલિટરી) એકાંત. Lonely; living alone. [L. solitarius, from solus alone,] [the pieces of the food.

Helps itself to scraps, ખાવામાં મદદ કરે છે. Begins to eat

Lesson XLV.

—:✾:—

The Victoria Cross–વ્હિક્ટોરિઆ ક્રૉસ.

Fell Inclined, (ફીલ ઇન્ક્લાઇન્ડ) મનનું વળણુ થવું; રાજી થવું. Feel tended or bent towards. [L. In, on and clino, to bend.] [Small pieces of silk cloth etc.

Bits of ribbon, રેશમના અથવા રંગીન કાપડના નાના કટકાઓ.

Private soldier, હલકા દરજાનો સિપાઇ. A common soldier. [L. privus, separate.]

Pensioner, *n.* (પેન્શનર) પેનશન મેળવનાર One who gets a regular payment for past services or when one is no longer fit for work.

Calamity, *n.* (કલેમિટી) આફત. Disaster; cause of greats misery. [L. calamitas, calamity.]

Active services, લડાઇમાં રોકાવું. Engagement in war.

I might.........undergo, મને પણ ભોગવું પડત ખમવુ પડત, I might have been required to face.

Design, *n.* (ડિઝાઇન) નમુનો. Sketch; plan. [L. de, and signo, to seal,]

Clasp, (ક્લૅસ્પ) કડી; આંકડો. A hook for fastening.

Valour, (વ્હેલર) હિમ્મત. Bravery. [L. valeo to be strong]

Decoration, (ડેકોરેશન) શણુગાર. Adornament. [L. decus, decor, grace] [in the sonth of Russia.

Crimean War-(1854-55)-The Crimea is a peninsula

To found, *inf.* *v. t.* (ટુ ફાઉન્ડ) સ્થાપવું, પાયો નાંખવો. To begin; to lay the foundation of. [L. fnndo, fusum, to pour out.] [L heros, hero.]

Heroism, *n.* (હીરોઇઝમ) યાદગાર, પ્રખ્યાત. Great bravery.

Signal, *adj.* (સિગ્નલ) બહાદુરી. Remarkable; notable. [L. signum, a mark.] [claim. [L. in and tituls, a title.]

Entitles, *v. t.* (એન્ટાયટલ્સ) હક્દાર બનાવે છે. Gives a

Recriut, *n.* (રિક્રૂટ) શીખાઉ, નવા દાખલ થયલા સિપાઇ. A soldier newly enlisted. [L. re, again and cresco, to grow.]

Veteran, *n.* (વ્હેટરન) કસાયલા લડવયા-સિપાઇ. A long experienced soldier. [L. vetus, veteris, old.]

Counts, *v. t.* (કાઉંટસ) ગણવામાં આવે છે. Is taken into account. [L. computare, to compute.]

Quebec=A city in North America.

Wreaths of smoke, (રીથસ ઑફ સ્મોક) ધુમાડાના ગોટેગોટા. Curlings of smoke. [fiercely.

Wrenched open, (રેંન્ચ્ડ ઓપન) ખેંચતાણથી ઊઘડ્યું. Opened

Was being waged, (વાઝ બીઈંગ વેજ્ડ) ચલાવવામાં આવતી હતી. Was carried on; was going on.

Midshipman, (મિડશિપમન) મનાવર ઊપરના શિખાઉ. A petty officer in the navy, occupying the highest rank among the petty officers.

Was bombarding, (વાઝ બામ્બાર્ડિંગ) તોફના ગોળાથી ઊડાવતું હતું. Was throwing bomb-shells.

Fortress, *n.* (ફોર્ટ્રેસ) કીલ્લો. Fort, a place made strong against attack. [L. fortis, strong.] [the fire very poorly.

Made a poor reply to it, ફરીથી ગોળીઓ નહીં છોડી. Returned

Shell, *n.* (શેલ) ફુલપી ગોળો. Bomb.

Fuse, *n.* (ફ્યુજ) નળી. A tube filled with combustible malter used in discharging a shell.

To explode, *inf.* (ટુ એકસ્પ્લોડ) ફાટી જવું. Burst with a loud report. [L. ex, out and plando, to clap.]

Deal, *t. v. inf.* (ડીલ) આપવું; પસરવું. Give; spread.

Pounced, *v. i.* (પાઉન્સડ) તરાપ મારી. Sprang.

As if.........match, જેમકે ફુટબાલની રમતમાં બે બાજુએ બે થાંભાની વચ્ચેની સીટીનું રક્ષણ કરતો હતો As if he was protecting the goal in the football-game.

Goal, *n.* (ગોલ) ફુટબાલની રમતમાં બે બાજુએ બે થાંભાની વચ્ચેની સીટી. between the two upright post marking the boundary of running.

Had been instituted, (હડ બીન ઇનસ્ટીટ્યુટેડ) સ્થાપવામાં ચાલુ કરવામાં આવ્યો હતો. Had been begun or founded. [L. in and statuo, to set.] [man.

Middy, *n.* (મિડી) મનવાર ઉપરનો શિખાઉ. Slang for midship-

Live shell heroes, બળતા ફલુપી ગોળીઓ બુઝાવનાર. Brave persons putting out burning bombs.

Gallant, *adj.* (ગેલંટ) હીમતનું; શૌર્યનું. Brave and noble.

Lesson XLVI.

The Bonfire of Craiggowan-ક્રેગગોવનનો આનંદસુચક અગ્નિ.

Bonfire, *n.* (બૉનફાયર) આનંદસુચક અગ્નિ. A fire made as an expression of public joy and exultation.

Craig-gowan, *n.* (ક્રેગ-ગોવન) એક ટેકરીનું નામ. A hill overlooking Balmoral castle, the favourite Highland residence of the late Queen Victoria.

Sweeps through, માંથી જોરથી જાય છે. Goes rapidly through.

Dead of night, મધરાત. Midnight.

Braes, *n.* (બ્રેઝ) ઢળાવ. Sloping banks, slopes. [deenshire.

Mar, *n.* (માર) એક પ્રાંત. A district in the south of Aler-

Headlog, *adj.* (હેડલૅાંગ) એકદમ. Rashly; in great haste.

Star-lit flight, તારાઓથી પ્રકાશિત થએલો રસ્તો. Course lighted by stars.

Panteth, *v. i.* (પન્ટેથ) હાંફે છે. Pants; breathes quickly.

Steed, *n.* (સ્ટીડ) ઘોડો Horse for war.

Stays, *v. i.* (સ્ટેજ) થોભે છે. Stops. [of sheep etc.

Herd-boy, *n.* (હર્ડ-બૅાય) રખેવાળ. A by attending a herd

With slumbers......dread, ઉંઘમાં હોવાથી ભયથી આશ્ચર્યચકિત થએલો. Surprised with fear being half asleep.

Hoof-sparks, *n.* (હુફ-સ્પાર્ક્સ) ખરીનું પથ્થર સાથે અડકવાથી ઉત્પન્ન થતી ચીમારીઓ Sparks of fire caused by the iron shod hoofs striking against stones. [of European dear.

Roebuck, *n.* (રોબક) યુરોપમાંના હરીણની એક જાત. A species

Lair, *n.* (લેઅર) પશુનો ગુફો. The den of a wild beast.

Fear drops, (ફીઅર ડ્રાપ્સ) ભયથી થએલો પરસેવો સ્વેદ. Perspiration caused by fear.

Stream, *v. i* (સ્ટ્રીમ) વહે છે. Flow.

Sails, *v. i.* (સેલ્સ) જાય છે. Goes. [solo, to lay waste.]

Desolate, *adj.* (ડીસોલેટ) ઉજ્જડ. Solitary. [L. de, and

Champeth, *v. t.* (ચૅમ્પેથ) અવાજ કરીને કરડ છે. Bites. [L, campus, a field.]

Victory......back, ફતેહની ખબર તેલઈ જાય છે. The bearer of news of victory rides him sebastopol, in crimes, was besieged and taken by the allied British and Friench armies in 1854–55.

Is down, લઈ લેવામાં આવ્યું છે. Is taken.

Air serene, (એઅર સીરીન) શાંત મુદ્રા. Calm manner.

Neath, *adv.* (નીથ) તળે. Beneath.

Fire, *v. t.* (ફાયર) સળગાવો. Set fire to.

Height, *n.* (હાઇટ) ટેકરી Hill.

Triumph-glance, *n.* (ટ્રાયંફ-ગ્લાન્સ) વિજયદર્શક મુદ્રા. Look of victory.

Beams, *v. i.* (બીમ્સ) પ્રકાશે છે. Shines.

High, *n.* (હાય) ટેકરી. Height.

Head, *n.* (હેડ) શિખર, ટોચ. Peak.

Tongue of flamo, અગ્નિની જ્વાળા. Flame of fire.

Heath, *n.* (હીથ) ઘાસવાળું મેદાન. A waste land covered with heath.

Gem, *n* (જેમ) માણેક. A precious stone.

Flush, *v. t.* (ફ્લશ) પ્રકાશવું. Light.

Kilted lads, (કિલ્ટેડ લૅડસ) હાઈલૅડર ઘાઘરા પલટણ. Highland soldiess who wear the kilt.

Kilt, *n.* (કિલ્ટ) ઘાઘરા. A kind of petticoat worn by men in lieu of trousers.

Alma, *n.* (આલ્મા) એક નદી. A river in the Crimea where the Anglo–French defeated tho Russians in 1854.

To ffinch, *inf. v. i.* (ટુ ફ્લિંચ) હટી જવું. To draw back or yield. [L. Flectere, to bend.]

Balaklava, (બૅલાક્લાવ્હા) કાળા સમુદ્ર ઉપરનું એક બંદર. A seaport on the Black-Sea, where the British defeated the Russians in 1854.

Chivalry, *n.* (શિવ્હલરી) બહાદુર શિપાઈઓ. Brave soldiers.

Sprey, *n.* (સ્પ્રે) ફુવાર. Particler (of water.) [rock.

Granite rock, (ગ્રનિટ રૉક) એક જાતનું સુંદર પથ્થર. A kind of

Highlanld bayonets, (હાયલન્ડ બેયોનેટસ) હાયલૅંડર બાગનેટવાળા સીપાઇઓ. Highland soldiere having bayonets-short triangular swords made so that they may be fixed on the muzzle of a rifle.

Bonds, *n.* (બૉન્ડસ) સાંકળીઓ, બેડીઓ. Chains; bindings.

Serfdom, *n.* (સર્ફડમ) ગુલામગિરી, બંધાપણું. Slavery. [L. servus, a slave.]

Riven, *pass. part.* (રિવ્હન) છુટી પડેલી. Split asunder.

Right......Might, હક્ક શક્તી કરતાં વધારે બલવાન છે. Might is crushed down by right.

Lesson XLVII.

Bugler Dunn.—રણશીંગ વગાડનાર ડન.

Baptism of fire, (બપટીઝમ ઓફ ફાયર) લડાઇમાં પહેલુ વહેલુ રોકાવુ. Engagement in a battle for the first time.

Fusiliers, *n.* (ફ્યુસીલીઅર્સ) નાની બંદુકવાળા સિપાઇઓ. Soldiers armed with light muskets. [L. focus, a fire.]

Boer, (બોઅર) બોઅર લોકો. Natives of Transvaal and Orange River colony of south Africa. [Boer, farmer.]

Colonso, (કોલેન્સો) એક શહેર. A small town in Natal a colony of south Africa, [bugle.

Bugler, *n.* (બ્યુગલર) રણશીંગ વગાડનાર. One who blows a

Tugela, (ટયુગેલા) એક નદી. A river in Natal.

Trenches, *n.* (ટ્રેંચીસ) ખાડીઓ. Pits or ditches dug to protect the soldiers. [L. trunare, to lop from truncus, a log.]

Doubling, *pres. part. v. i.* (ડબ્લીંગ) બેવડી ઝડપે કુચ કરતા હતા Running.

Marching in " double quick " time. Donble = the quickest stop in marching next to the run.

Hit, *v. t.* (હિટ) વાગ્યું. Struck with a ball.

Excited, *v. t.* (એક્સાઇટેડ) ઉશ્કેરાઇ ગયો. Provoked, stirred up. [L. ex, and cito, to call.]

Shifted, *v. t.* (શિફ્ટેડ) ખસાડયું. Transferred,

Ambulance waggons, (અમ્બ્યુલન્સ વેગન્સ) જખમી થયલા સિપાઇઓને ઇસ્પિતાળમાં લઇ જવાની ગાડી. Carriages used to carry wounded men to hospital. [L. veho, to carry.]

In the rear, લશ્કરનો પાછળનો ભાગ. The part of an army which is behind the rest. [L. retro, behind from; re, back and tro, shewing direction.]

Dressed, *v. t.* (ડ્રેસ્ડ) મલમપટો કરવામાં આવ્યો. Treated with remedies. [L. directus, straight.]

To break the.........lines, બોઅર લોકોના સૈન્યની હાર મોડીને આગળ જવું. To go beyond the Boer lines of soldiers by force.

Ladysmith, એક શહેર. A town in natal.

Assaults, *n.* (એસાલ્ટ્સ) હુમલા. Attacks. [L. ad, to and saltus, a leap from salio, to leap.]

Garrison, *n.* (ગેરીસન) લશ્કરી મથકનો બચાવ કરનારી ફોજ. A body of soldiers defending, a place. [L. patiens, patient.]

Patient, *adj.* (પેશન્ટ) સબુરીવાળા. Suffering with calmness.

To hold their own, પાછળ નહીં હટવું. Not to lose ground.

Cost.........mignt, ગમે તે થાય તો પણ. At all risks.

Advance, *n.* (એડવાન્સ) આગળ વધવું. Attack. [L. ad, from and ante, before.]

Hail, *n.* (હેલ) મારો, વર્ષાવ. Shower.

Battaries, *n.* (બૅટરીજ) તોપખાનું. Places where guns are mounted. [L. batuere, to beat.]

Struck with panic, (સ્ટ્રક વુઇથ પેનિક) અચાનક ધાસ્તીથી ગભરાઈ ગયા. Inspired with terror suddenly.

Fretting, *v. t pres. part.* (ફ્રેટીંગ) ચીરડાતો. Mermuring.

Home, *adv.*(હોમ) સ્વદેશમાં. His natvie country; England.

Netely, *n.* (નેટલી) એક ગામ. A city in tampshire where there is a military hospital. [L. in and sisto, to stand.]

Insisted, *v. t.* (ઇન્સિસ્ટેડ) હઠ લીધી. Persisted, urged.

Bruise, *n.* (બ્રુઝ) વાગવું; નાની જખમ. A hurt caused by a blunt object. [much lame

I am.........cripple, હું એટલો લંગડો થઈ ગયો છું. I am so

Khaki uniform, (ખાકી યુનિફૉર્મ) ખાકી રંગનો. પોષાખ. Clothes made of a light-brown coloured cloth.

Expressed, *v. t.* (એક્સ્પ્રેસ્ડ) દેખાડી. Showed clearly. [L. ex, out and premo, to press.] [L. en, in and gravis, heavy.]

Engraved, *past. part.* (એન્ગ્રેવ્ડ) કોતરેલું. Impressed deeply.

Battalion, *n.* (બટેલીઅન) પાયદળ ટુકડી. A body of infantry varying from 300 to 1000 men and forming a part of the regiment. [of. [L. re, back and platea, a street.]

To replace, *inf. v. t.* (ટુ રિપ્લેસ) જગા લેવાને; બદલામાં. In place

---

Lesson XLVIII.

—:❋:—

The Bull-figt. વૃષભ-યુદ્ધ-ભાગ ૧ લો.

Philippine Islands, ફીલીપાઈન બેટો. A large group of islands in the southeast of Asia.

Rearing, *ger.* (રીઅરીંગ) ઊછેરવું. Breeding.

Humpbacked, *adj* (હમ્પબૅક્ડ) ખુંધી. Having crooked backs.

Special, *adj*. (સ્પેશલ) મુખ્ય. Chief. [L. specio, to see.]

They..... demand, તેઓની ઘણી માંગણી હતી. They were much required. [and sedeo, to settle down.

Residents, *n*. (રેસિડંટ્સ) રહેવાસીઓ. Inhabitants. [L. re,

Jet black, મેશ જેવું કાળું. Deep black. [and bellium, war.]

Rebellion, *n*. (રિબેલિઅન) બળવો; બંડ Revolt. [L. re,again

To throw off.........Spain, સ્પેન સરકારની સત્તા-કાબુ-ફેંકી દેવી. To throw off the government of Spain.

Independent, *adj*. (ઈંડિપેન્ડટ) સ્વતંત્ર. Free. [L. in, not, de, down, and pendeo, to hang.]

Relief, *n*. (રિલીફ) મદદ. Help. Succour. [fero, to bring.]

Offer, *n*. (ઑફર) માંગણી. Proposal. [L. ob, towards and

Stock, *n*. (સ્ટાક) માલનો જથ્થો. All the goods in store.

Running wild, શીખ્યા વગર રહેવું. Remaining without education and cultivation.

For good, સેવટનું, કાયમ. To settle for ever.

Manila, (મૅનિલા) એક ગામ. The chief town of the Philippine Islands. [conclusion, to finish the work.

To settle affairs, કામકાજ ગોઠવવું. To bring affairs to a

Trip, *n*. (ટ્રિપ) મુસાફરી. Excursion.

Casting-vessel, કીનારે કીનારે લંગારતું વહાણ. A ship that touches at several ports on its rute.

Porpoises, *n*. (પાર્પસિજ) એક જાતની માછલી. A kind of fish. [L. porcus, a wine and piscus, a fish.]

Domes, *n*. (ડોમ્સ) ગુંમજો. Roofs rising up in the form of an inverted cup. [L. doma, a house.] [ging wharf.]

Whorves, *n*. (વ્હાર્વ્ઝ) ધક્કાઓ. Piers; landing stages. [L.

Ensign, *n.* (એન્સાઇન) વાવટો. Flag. [L in and signum, a sign.]   [for the colour of their uniform.

Bluejackets, *n.* (બ્લુજેકેટસ) ખલાસીઓ. Sailors–so called

Brewing, *pre. part.* (બ્રુઇંગ) ધીમે ધીમે આવતી. Beginning: coming on gradually; preparing.

Lesson XLIX.

—:※:—

The Bull Fight.—વૃષભ યુદ્ધ ભાગ ૨ જો.

Hong-kong, (હોંગ-કોંગ એક બેટ. A British island on the east coast of China.

Stage, *n.* (સ્ટેજ) થોભવાની જગા. Place of rest on a journey. [L. sto, to stand.]   [where the bulls were fought.

Bull-ring, *n.* (બુલ-રીંગ) વૃષભ યુદ્ધની જગા. The place

Circus, *n.* (સરકસ) ગોળાકાર બાંધકામ. A place in the form of a ring where feats of horsemanship etc. are displayed. [L. circus, a circus.]   [shade from the sun.

Awning, *n.* (આનીંગ) ચંદરવો. Canopy: a covering as a

Box, *n.* (બાક્સ) નાટકશાળાની બેઠક. A place in a theatre closed on two sides.   [ગારતા માણુસો. Persons talking idly.

Chattering company, (ચેટરીંગ કમ્પની) ટાહેલુ કરતા-ગપાટી

Tongues, *n.* (ટગ્સ) ભાષા. Languages. [L. lingua, a tongue]

Sharply, *adv.* (શાર્પલી) એકદમ. At once.

Barrier, *n.* (બરિઅર) વાડ. Fence; division.

Bang, *n.* (બેન્ગ) અવાજ. Sound. [torqueo, tortum,to twist.]

Tormentor, *n* (ટારમેન્ટર) પજવનાર. One who teases. [L.

At hand, નજદીક. Near.

Sprawl, *n.* (સ્પ્રાલ) સપાટ પડવું. Falling flat.

All fours, બે હાથ અને બે પગ. The hands and feet of a person.

Before the war clouds.........fury, તે દેશઊપર આવેલા લડાઇના વાદળા ફુટવાના અગાઊ. Before the war in that country began.

Lesson L.

A Bycycle Song.—બાયસિકલનુ ગાયન.

Poised, *past. part.* (પાઇઝડ) સમતોલ રાખવામાં આવેલા Balanced, steadied by making the weight on opposite sides equal. [L. pendo, to weigh.]

Dart, *v. i.* (ડાર્ટ) દોડી જવુ. Run speedily. [laugh heartily.

Makes the lungs laugh, કલેજુ પકડીને હસાવે છે. Causes to

Aught, *n.* (આટ) કાંઇ ચીજ. Anything.

Bliss, *n.* (બ્લિસ) સુખ. Happiness.

Skating, *n.* (સ્કેટીંગ) પૈડાંના બુટ પહેરીને બરફપરથી ખસરી જવુ. Sliding over ice by means of skates a contrivance made of a steel runner and wooden sole.

Slackens, *v. i.* (સ્લેકન્સ) સરી જવુ. Becomes less.

Treadles, *n.* (ટ્રેડલ્સ) ઓછી થાય છે. The parts of a machine which are moved by a foot. [vallis, a valley.]

Vale, *n.*(વ્હેલ) ખીણ્ુ કર. Valley; stretch of low ground.[L.

Lesson LI.

Tales from the Norse.-નોર્સ લોકોની કથાઓ. ભાગ ૧ લો.

As much......land, સમુદ્રઊપર પોતાના ઘરમાં જેવા નિશંક રહેતા હતા. They did not fear the sea as they did not fear their homes.

Vikings, *n.* (વ્હાયકીંગ્સ) ઉત્તર તરફના ચાંચીઆઓ; નેર્સમેનના વંશજો. Descendents of the Norsemen, who were pirates by profession. [Denmark.

Danes, *n.* (ડેન્સ) ડેન્માર્કના રહેવાસીઓ. Inhabitants of

Normans, *n.* (નોર્મન્સ) નોર્મંડીના રહેવાસીઓ. Inhabitants of Normandy in France.

Saxons, *n.* (સેક્સન્સ) જર્મનીના ઉત્તર ભાગમાં રહેનારાઓ. People who lived in the north part of Germany.

Kindred, *n.* (કીંડરેડ) ઓલાદ; સગાઈ. People connected with each other by blood or marriage. [war.

Warlike, *adj.* (વારલાઈક) લડાઈના કામને યોગ્ય. Well fitted for

Mantle, *n.* (મન્ટલ) ઢીલો જભ્ભો. A loose cloak.

Flecked, *v. t. past. part.* (ફ્લેક્ડ) ડાંભા પડેલાં. Spotted.

Raven, *n.* (રેવ્હન) જંગલી કાગડાઓ. A large bird of the crowfamily. [close to the ground.

Crouched, *v. i. past. part.* (ક્રાઉચ્ડ) સડાઈને બેઠેલાં. Lay

To hover, *inf. v. t.* (ટુ હાવર) ભટકવાને. To hang fluttering in the air upon the wings. [glass. [L. crystulus, frost,]

Crystal, *adj.* (ક્રિસ્ટલ) સ્ફટીક-બીલ્લોર જેવો સાફ. Clear like

---

Lesson LII.

Tales From the Norse—નોર્સ લોકોની કથાઓ ભાગ ૨ જો.

Champion, *n.*(ચેમ્પિઅન) શુર વીર; યોદ્ધા. Best warrior; one who fights to defend others. [L. camdus, a field, a combat.]

Gauntlet, *n.* (ગાન્ટલેટ) હાથના મોજા. Glove.

Moved, *v. t.* (મુવ્હડ) ખાર; દ્વેષ. Stirred up. [L. movere, motum, to move.]

Spite, *n.* (સ્પાઇટ) ઊશ્કેરાઇને. A feeling of ill-will.

Strides, *n.* (સ્ટ્રાઇડ્સ) ફલંગ. Paces.

Salmon, *n.* (સેમન) એક જાતની માછલી. A kind of large fish.

Sea-gull, *n.* (સી-ગલ) વહેલ્યાઓ. A kind of sea-bird.

Dwarfs, *n.* (ડ્વારફ્સ) ઠીંગણું. Small deformed persons; a kind of fairies.

Caverns, *n.* (કેવર્ન્સ) ગુફાઓ. Caves, hollow places under the ground. [L. cavus, hollow.]

Wagered, *v. t.* (વેજર્ડ) સરત મારી. Staked, betted. [L. wadium, a pledge.]

Lesson LIII.

The Challenge of Thor.—થોરનું લડવાનું તેડું.

Style, *n.* (સ્ટાઇલ) ઢબ. Manner, way.

Boasting *pres. part.* (બોસ્ટીંગ) મગરૂરી લેતો. Exulting.

Gospel, *u.* (ગોસ્પેલ) શુભ વર્તમાન. Good message.

Heathen, *adj.* (હીદન) મુર્તિ પૂજક. Idolater.

Prince of peace, યેશુ ખ્રિસ્ત શાંતીના રાજા. Jesus christ.

Fastness and fortress, મજબુત કીલ્લો. Fort, stronghold.

Icebergs, *n.* (આઇસ્બર્ગ્સ) બરફના તારતા કટકાવો. Large masses of floating ice.

Miolner, *n.* (મિઓલ્નર) થોરના હથોડાનું નામ. Name of the hammer of Thor.

Sorcerers, *n.* (સોર્સરર્સ) જાદુગર. Magicians those who pretend to foretell future by magical power.

Withstand, *v. t.* (ઉઇધસ્ટાંડ) સામું થવું. Oppose.

Wield, *v. t.* (વીલ્ડ) પકડવું; વાપરવું. Manage or have full control over. [L, valeo, to be strong.]

Girdle, *n.* (ગર્ડલ) કમરપટો. Belt narrow band of cloth or leather for the waist.

Brace, *v. t.* (બ્રેસ) કમરબંધ કરવુ. Put on; Bind.

Affrighting, *pres. part.* (અફ્રાઇટીંગ) બીહરાવતી. Terrifying; alarming; causing fright.

Jove, *n.* (જોવ્હ) રોમન લોકોનો મુખ્ય દેવ. The chief divinity of the Romans Jupiter. [L. Jovis, Diovis, the old name of Jupiter from [L. dens, God.] [of earth.

Earthquake, *n.* (અર્થક્વેક) ધરણીકંપ. A quaking or shaking

Galilean, *n* (ગેલીલીઅન) યેશુ ખ્રીસ્ત. Jesue Christ so called. from his native country Galilee, the district in which Nazareth stands.

Lesson LIV.

Tales from the Norse—નોર્સ લોકોની કથાઓ.

Countenance, *n* (કાઉ-ટીનન્સ) મુદ્રા ચેહરો. Look, face.

Fared forth, (ફેઅર્ડ ફોર્થ) ગયો Went forth.

Brood, *n.* (બ્રુડ) વેત; છોકરાં. Children born,

Muscles, *n.* (મસલ્સ) સ્નાયુઓ. Sinews. [L. musculus, a little mouse.] [to cousult.

Counsel, *n.* (કાઉન્સેલ) શીખામણ; સલા. Advice. [L cousulo,

Forge, *v. t.* (ફોર્જ) ઘાટ ઘડવો; લુહારનું કામ કરવું. Hammer redhot metal into shape; work as smith.

Anvil, *n.* (એન્વિલ) એરણ. A large piece of iron on which smiths hammer their work.

Shooting, *adj.* (શુટીંગ) ખરતા; જોરથીજનારા. Going very fast

Massive, *adj.* (માસિવ્હ) ભારે. Bulky, of a large and heavy appearance.

Snapped, *v. i.* (સ્નેપ્ડ) તુટી ગયું. Gave way. [laying plans.
Council, *n.* (કાઉન્સિલ) સભા. A meeting for considering or
Cobweb, *n.* (કૉબવેબ) કરોળીયાનું જાળું. The network spun by a spider to catch its prey.
Gnashed, *v. t.* (નેશ્ડ) કચકચાવ્યા. Crushed together.
Were more than match, ભારે હતા. Were stronger.

Lesson LV.

Tales from the Norse.

The Beautiful Baldur. સુંદર બાલ્ડુર.

Beloved, *adj.* (બિલવ્હેડ) વાહાલું પ્યારું. Loved.
Disguised himself, વેષ ધારણ કીધો. Altered his appearance
Mistletoe, *n.* (મિસલટો) આકાશવેલ. An evergreen plant that grows on the branches of certain trees.
I did not........ask, તેમને પુછવામાં વખત ગમવું મને ઘટતું ભાગ્યું નહીં. I did not think it worth the time spent in asking it.
Magic, *n.* (મેજીક) જાદુ. Sorcery.
Gloomy, *adj.* (ગ્લુમી) ઉદાસ, કષ્ટી. Very dull and sad.

Lesson LVI.

Song of Baldur.—બાલ્ડુરનું ગાયન.

Mournful, *adj.* (મોર્નફુલ) દુઃખી. Sad; full of sorrow.
Cranes, *n.* (ક્રેન્સ) બગલાં. Long-legged, longnecked birds.
Runes, *n.* (રૂન્સ) નોર્સ ભાષાના અક્ષરો-જાદુઈ મંત્ર. The letters of the old Norse language; especially verses of magic power, [L. rnmor, a rumour.]

Accursed, *adj*.(અક્રર્સેડ) શાપ પામેલી. Wicked; under acurse.

Funeral, *adj*. (ફ્યુનરલ) મુડદાને ઠેકાણે પાડવાને લગતી. Pertaining to burial [L. funus, funeris, a burial.]

Pyer, *n*. (પાયર) ચેહ ચીતા. A heap of fuel for burning a dead body. [L. pyra, pyre.]

Bards, *n*. (બાર્ડસ) ગવૈયાઓ. Minstrols: poets.

Prevails, *v. i*. (પ્રીવ્હેલ્સ) જુર થયું. Is in force. [L. proe, before and valeo, to be strong.]

Threats, *n*. (થ્રેટસ) ધમકી. Menaces. [L. trudo, to thrust]

Challenge, *v. i*. (ચેલેંજ) લડવાનું તેડું. To invite to a fight or trial of any kind. [L. Calumnia, a false accusation.]

Lesson LVII.

The Australian Rabbit.-આસ્ટ્રેલીઆમાનુ સસલું.

Arrival, *n*. (અરાઇવલ) આવી પુગવું. Reaching; coming. [L. ad, to and ripa, the bank or shore.]

If you.........miles, જો તમે ૧૨ મૈલ ઘોડા ઉપરથી દોડવી શકો. If you can ride a horse for 12 miles.

Outing, *n*. (આઉટીંગ) સહેલ. Excursion. [mons, moutis, hill.]

Mount, *n*. (માઉંટ) સ્વારીનો ઘોડો. Horse for riding on. [L.

Stockman, *n*. (સ્ટોકમેન) ભરવાડ. One having the charge of stock as on a form in the colonies etc.

Team, *n*. (ટીમ) ગાડીને જોડેલા એક વધારે ઘોડાઓ. Two or more horses harnessed together.

New south wales, આસ્ટ્રેલીઆમાંની જુની વસાહત. The oldest of the five great colonies of Australia,

Gilded, *v, t.* (ગિલ્ડેડ) પ્રકાશ આપ્યો. Gave light to.

Expanse, *n.* (એક્સ્પૅન્સ) બહોળા વિસ્તારની જગા. A wide space [L. ex and pando, to stretch out.]

Knolls, *n.* (નોલ્સ) ટેકરા. Hillocks, mounds.

Runs, *n.* (રન્સ) મેદાનીઓ. A large extent of grazing ground.

Sky-line, *n.* (સ્કાઇ-લીન) દૃષ્ટી મર્યાદા. Horizon.

Meshes, *n.* (મેશિસ) જાળીની અંદરના છેદા. The openings between the threads of a net.

Bedded, *past. part.* (બેડેડ) બેસાડેલો. Buried, set.

Rabbit-proof, *adj.* (રેબિટ-પ્રુફ) સસલાંથી અંદર ન આવવા એવી મજબુત, Secure against rabbits getting in.

Pest, *n.* (પેસ્ટ) પીડા, ત્રાસ. Anything very destructive [L. pestis, a plague.]

Expensive, *adj.* (એક્સ્પેન્સિવ) ખરચાળું. Costly. [L. ex, out and pendo, to weigh.

Burrows, *v. i* (બરોજ) જમીનની હેઠેદર ખોદે છે. Makes holes.

Stagglers, *n.* (સ્ટેગ્લર્સ) ફિરનારા. Rovers, wanderes.

Ferrets, *n.* (ફેરેટસ) ટોળાંમાંથી છુટાં પડીજનારાં સસલાંઓ. A variety of the polecat used to drive rabbits and rats out of their holes. [L. fur, a thief,]

Swarms, *v. i.* (સ્વેર્મ્સ) નોળીઓ. Is quite full.

Draught, *n.* (ડ્રાટ) પાણીનો દુકાળ. A season of dry weather.

Turnips, *n.* (ટર્નીપ્સ) સલગમ. A plant allied to cabbage.

Cabbages, *n.* (કેબેજ) કોબીના કાંદાઓ. A well-known vegetable of several varieties. [L. caput, the head.]

Pen, *n.* (પેન) કાદારૂં. A fold, a coop.

Closely-packed, *adj.* (ક્લોજલી-પૅકડ) ખીચોખીચ. Crowded.

I caught glimpses, મારી ઓઝરતી નજર પડી. I saw.

Dismounted, *v. i.* (ડિસ્માઉન્ટેડ) હેઠે ઉતર્યો. Came down, alighted. [L. dis apart and mouse, montis, a hill,]

Odour, *n.* (ઓડર) વાસ. Smell. [L. odor, smell.]

Off the wagon, ખટારાપાસે. Near wagon.

Catch, *n.* (કૅચ) એકી વખતે પકડેલાં સસલાંનું ટોળું. All the rabbits caught in the pen.

Wallabies, *n.* (વાલબીજ) નાના કાંગારૂઓ. A name in Australia for several kangaroos of small size.

Bandicoot, *n.* (બૅન્ડિકુટ) ઘુસ. A large kind of rat.

Glaring, *pre. part.* (ગ્લેઅરીંગ) ઝનુની આંખે જોતો. Looking fiercely.

Ferocity, *n.* (ફેરાસિટી) ઝનુન. Fierceness. [L. perox- [ferocis, fierce.]

Snarled, *v. i.* (સ્નાર્લ્ડ) ઘુરક્યું. Growled.

Issued, *v. i.* (ઇશુડ) બહાર આવ્યો. Came out. [L. ex, out and eo, to go.]

Promptly, *adv.* (પ્રામ્પ્ટલી) તરતજ, એકદમ. At once. [L. pro, [forth and emo, to take.]

Lesson LVIII.

Can dogs Talk ?–કુતરાઓને બોલતાં આવડે છે કે?

Funny, *adj.* (ફનિ) રમુજી. Amusing.

Gratitude, *n.* (ગ્રેટિટ્યુડ) કૃતજ્ઞતા, આભાર. Gratefulness thankfulness. [L. gratus, pleasing.]

Collie, *n.* (કૉલી) એક જાતનો કુતરો. A variety of the Sheep [dog in Sooland.

Instinct, *n.* (ઇન્સ્ટિંક્ટ) પ્રેરણાબુદ્ધિ-જ્ઞાન. Natural sense. [L. in, on, and stimulo, stimulatum, to prick.]

Crestfallen, *adj.* (ક્રેસ્ટફૉલન) નાસીપાસ. Dispirited; with the creast low. [L. crista, a crest.]

*Rabbit-waren, *n* (રબીટ-વારન) સસલાંને રાખવાની જગા. A piece of ground fenced in for the preservation and breeding of rabbits.

Honeycombed, *v. i.* (હનીકોમ્બ્ડ) મધ પુડાની માફક કાણાંકાણાંથી ભરેલો હતો. Full of holes, like a honeycomb.

Popped, *v. i.* (પૉપ્ડ) ઘુસી ગયા. Went in suddenly.

Burrow, *n.* (બરો) છેદ. Hole.

Hide-and-seek, *n.* સાહીનો ઘોડો. A play in which some persons hide themselves and the remaining ones have to seek them out.

Vanishing, *adj.* (વ્હનિશિંગ) ગુમ થતા. Disappearing [L. vanisco, to vanish, from vanus, vain.]

Politely, *adv.* (પોલાઇટલી) સભ્યતાથી. In a gentleman-like manner. [L. politus, from polio, to polish.

He had.........home, ઘેરથી બીજે ઠેકાણે ગયો હતો. He had been away from home.

•Railings, *n.* (રેલીંગ્સ) કઠેરા. A fence of wood or iron.

Lesson LIX.

—:※:—

How They Brought The Good News from Ghent to Aix.

ઘેન્ટથી એકસલાની સારી ખબર કેવી રીતે લાવી.

Ghent, *n.* (ઘેંટ) એક શહેર. The chief town in East Flanders, Belgium.

Aix, (=Aix-la-chappelle) *n.* (એક્સ) (એક્સ-ला-શાપેલ) એક શહેર. A town near the frontier of Bolgium.

Stirrup, *n.* (સ્ટરપ) પાગડો. A strap hanging from a saddle and having at its lower end an appliance for receiving the foot of the rider.

Gallopd, *v. i.* (ગૅલપ્ડ) ચારે પગે દોડાવવું. .To ride at a rapid pace, to scamper.

Gate-bolts, *n.* (ગેટ-બોલ્ટસ) દરવાજાના અડગરા. Latches of [the gate.

Undrew, *v. i.* (અન્ડ્રુ) ઉઘાડ્યા. Were drawn out.

Postern, *n.* (પોસ્ટર્ન) પછવાડેનું બારણું. Small gate in a wall, back-door. [L. posterus, behind.]

Abrest, *adv.* (એબ્રેસ્ટ) પાસેપાસે રહીને; છાતી સાથે છાતી ભીડવીને Side by side, having the breasts in a line.

Girths, *n.* (ગર્થ્સ) જીનનો પટો. The bands fastening the saddle on a hors's back.

Shortened, *v. t.* (શોર્ટન્ડ) ટુંકા કીધા. Made short.

Pique, *n.* (પિક) જીનનો અણીવાળો છેડો. Pointed end of a saddle.

Rebuckled, *v. t.* (રીબક્લ્ડ) પાછું બક્લ અડકાવી દીધું. Fastened again. [L. bucca, a cheek.]

Cheek-strap, *n.* (ચીક સ્ટ્રાપ) જીનના બીજા બાજુની ચામડાની દોરીઓ. Straps on both the sides of a saddle.

Slacker, *adj* (સ્લેકર) વધારે ઢીલી. More loose.

A whit, *n.* (એ વિટ) જરા. A bit.

Lokeren, *n.* (લોકેરેન)
Boom, *n.* (બુમ)
Duffeld, *n.* (ડુફેલ્ડ)
Mecheln, *n.* (મેચેલ્ન)
Aerschot, *n.* (એરશોટ)
Hasselt Dirck, *n.* (હેસેલ્ટ ડર્ક)
Looz, *n.* (લુઝ)
Tongres, *n.* (ટોંગ્રેસ)
Dalhein, *n.* (ડેલ્હેન)

All these towns are in East Flanders, Belgium and are on the rotue from Ghent to Aix-la-chapelle, in the order in which they occur in the poem.

Church-streeple, *n.* (ચર્ચ સ્ટીપલ) દેવળનો મિનારો. Tower of the church.

Half-chime, *n* (હાફ ચાઇમ) અર્ધા જોરથી વાગતી ઘંટા. Ringing [of bells gently.

Resolute, *adj.* (રીઝોલ્યુટ) દ્દઢ. Firm, steady, bold. [L. re, back and soluo, to loose.]

Butting away, (બટિંગ અવે) બાજુએ કરતાં. Thrusting aside.

Haze, *n.* (હેઝ) ધુમસ. Fog.

Bluff, *adj.* (બ્લફ) ઉભા ઢોળાવવાળી. Broad and full.

Headland, *n.* (હેડલેન્ડ) ભુશીર Cape.

Pricked out, (પ્રિક્ડ આઉટ) આગળ વળી. Bent forward.

Askance, *adv.* (આસ્કન્સ) બાજુએ. Sideways.

Spume-flakes, *n.* (સ્પૂમફ્લેક્સ) ફીણના ઢગળા. Flakes of froth from the mouth.

Aye and anon, (એય એન્ડ એનન) સદૈવ, એકસરખું. Every [now and then.

Roos, *n.* (રુસ) જર્મન ભાષામાંનો ઘોડાવાચક શબ્દ. A common German name for a horse.

Wheeze, *n.* (વ્હીઝ) ગળામાંનો અવાજ. Breathing hard and in audible sound.

Staggering, *adj*. (સ્ટેગરીંગ) ડગમગનારા, કાંપનારા. Shaking; *wavering*.

The broad.........laugh, એમની આવી હાલત જોઈને સુર્યે પણ પ્રખર તાપવા માંડયું. The sun's rays seemed to take advantage of their unsheltered condition, and to scorch them without mercy.

Brittle, *adj*. (બ્રિટલ) ખરડ. Easily broken.

Stubble, *n*. (સ્ટબલ) ઠુંઠા. Stumps of corn left after it is cut by a scythe.

Dome-spire, *n*. (ડોમ સ્પાયર) શિખર. Tower.

Roan, *n*. (રોન) બદામી રંગનો ઘોડો. A horse of a brown or dark colour.

Croup, *n*. (ક્રૂપ) ઘોડાનો પછવાડેના જારી. Hind quarters.

Eye-sockets, *n*. (આયસૉકેટસ) આંખનો ગોખલો. Eye-cavities.

Holster, *n*. (હોલ્સ્ટર) પીસ્તોલનો દાબડો. Pistolcase; a holder.

Measure, *n*. (મેઝર) પ્યાલો. Cup.

Burgesses, *n*. (બર્ગેસીસ) શહેરવાસીઓ. Citizens; inhabitants [of a borough.

સમાપ્ત.